

Kaalheide door de jaren

De jaren 1811-1919

Samengesteld en bewerkt door Wiel Kelleter

VOORWOORD

Voor u staat het eerste deel uit de reeks Kaalheide door de jaren, dat de periode 1811–1919 bestrijkt. Dit project is in 2017 ontstaan tijdens mijn zoektocht naar informatie om de vraag te beantwoorden waarom er vanaf 1926 twee kruisboogschutterijen met dezelfde naam namelijk St. Hubertus, naast elkaar bestonden in Kaalheide.

Bij het verzamelen van informatie stuitte ik op een overvloed aan materiaal: krantenartikelen, archiefstukken, herinneringen. Soms waren het kleine details een verkeerd gespelde naam, een half beschreven gebeurtenis, die me op het spoor zetten van een groter verhaal

Kaalheide is meer dan een naam op een kaart of een hoofdstuk in de geschiedenis van Kerkrade. Het is de plek waar generaties hebben geleefd, gewerkt en samen een gemeenschap hebben opgebouwd. Wat mij raakte, was hoe de verhalen van Kaalheide verweven zijn met de levens van gewone mensen: mijnwerkers die hun dagen ondergronds doorbrachten, gezinnen die hun kinderen naar school stuurden in de hoop op een betere toekomst, verenigingen die zorgden voor saamhorigheid en vreugde, zelfs in moeilijke tijden. Het zijn deze verhalen die Kaalheide kleur en betekenis geven, en die ik niet verloren wil laten gaan.

Met dit project wil ik die geschiedenis dichterbij brengen. Niet alleen om te herinneren, maar ook om te laten zien hoe de wortels van Kaalheide nog altijd voelbaar zijn in de wijk van vandaag.

Dit document is niet volledig, er zullen tekortkomingen zijn mede het gevolg van het feit dat de gegevens grotendeels afkomstig zijn uit historische en open bronnen en wat de afbeeldingen betreft grotendeels afkomstig zijn van sociaal media. Mocht u als lezer constateren dat een gegeven onjuist of onvolledig is, dan stel ik het zeer op prijs wanneer u mij daarvan op de hoogte brengt via het email-adres Kaalheidsjerjung@gmail.com. Op die manier kan ik de juiste weergave of schrijfwijze corrigeren.

Mijn dank gaat uit naar iedereen en met name naar Mark Sterk en Martin van der Weerden die met kennis, herinneringen, bronnen en contacten hebben bijgedragen aan dit werk.

Ik nodig u uit om mee te lezen door de tijd, langs de heidevelden, de steenwegen, het verenigingsleven, vreugde volle en treurige gebeurtenissen kortom het dagelijks leven, en de geschiedenis van Kaalheide opnieuw te ontdekken.

Bleiswijk september 2025.

INLEIDING

De geschiedenis van Kaalheide zoals het vanaf 1916 officieel geschreven wordt, gaat terug tot in de Romeinse tijd. Rond 50 na Christus werd op de Krichelberg een houten boerderijtje gebouwd, dat in de tweede eeuw na een brand werd vervangen door een stenen villa naar Romeins model. Het eerste element van de naam Kaalheide (kaal) geeft aan dat het gebied slechts dun begroeid was. Heide wijst op open landschap - schraal land met struiken en gras begroeid dat lang gemeenschappelijk bezit is gebleven, waar omwonenden hun vee konden laten grazen.

In de omgeving van Kaal-Hey lagen in de middeleeuwen verspreid slechts enkele huizen en boerderijen als Dentebach en Wibach. Pas op het eind van de 18de eeuw ontstond geleidelijk lintbebouwing doordat de abten van Kloosterrade (Rolduc) de weg van Kerkrade richting Heerlen verbeterden (1786 steenweg) om zo het transport en de verkoop van steenkool uit de diverse mijntjes van de abdij commercieel haalbaar te maken. Voorheen was er dus amper sprake van een verstedelijkte kern.

Aan het einde van de 19e eeuw en het begin van de 20e eeuw was Kaalheide nog een gehucht binnen de huidige gemeente Kerkrade. Na het Verdrag van Aken (1816), waarbij Herzogenrath werd afgesplitst, bevond de regio zich in een sterk veranderende politieke situatie. In 1811 maakte Kerkrade nog deel uit van het Franse departement van de Roer. In 1815 werd het ingelijfd bij het Koninkrijk der Nederlanden en vanaf 1866 was het een zelfstandige gemeente in de Nederlandse provincie Limburg. Kaalheide was in die tijd een agrarische gemeenschap. De bebouwing concentreerde zich langs de Kerkradersteenweg, de Kaalheidersteenweg en op de Krichelberg. Opvallend is dat de schrijfwijze van de naam Kaalheide in deze periode vaak wisselde. Zo komen varianten voor als Chalheide, Cahlheide, Cahlheiden, Kalheiden, Kallheide, Kalhaide, Kalheide en Kahlheide.

Rond deze tijd begon Kaalheide te groeien, mede door de vondst van steenkool en de komst van de mijn Willem-Sophia en de Staatsmijn Wilhelmina. De opkomende mijnbouw veranderde het agrarische gehucht langzaam in een echt mijn dorp. In deze periode nam de bevolking sterk toe en bestond zij al grotendeels uit mijnwerkers. Een van de grootste gebeurtenissen tot dan toe was wel de priesterwijding op 31 maart 1906 van Peter de Hesselle geboren te Kaalheide.

De bewoners van Kaalheide gingen in Kerkrade ter kerke en de kinderen bezochten daar de school. Ook het verenigingsleven kwam op gang: er ontstond een kruisboogschutterij (1871), twee rookclubs een turnvereniging een postduivenvereniging en een voetbalvereniging (1919).

Een van de grootste gebeurtenissen tot dan toe was wel de priesterwijding op 31 maart 1906 van Peter de Hesselle geboren te Kaalheide.

Daarnaast werden voorzieningen aangelegd, zoals elektriciteit en water. De grootste behoefte lag echter bij de woningbouw. In 1909 werden de eerste acht woningen opgeleverd, gevolgd door nog eens veertien in 1910, alle gelegen aan de Kaalheidersteenweg en Kerkradersteenweg. Door de groei van de overwegend katholieke gemeenschap ontstond ook de wens voor een eigen kerk en school. In 1919 verleende het bisdom Roermond toestemming voor de bouw van een kerk in Kaalheide. In datzelfde jaar besloot de gemeenteraad van Kerkrade dat er een lagere school moest komen. Tevens werd gestart met de bouw van 99 woningen door de Coöperatieve Woningbouwvereniging Glück-Auf.

VOORWOORD	1
INLEIDING	2
1811-1892	14
01-01-1811 KAART KAALHEIDE 1811-1832	14
21-02-1822 BESTUURLIJKE OVERHEID	14
29-01-1823 BESTUURLIJKE OVERHEID	15
28-01-1825 OPENBARE VERKOOP	15
30-09-1826 OPENBARE VERKOOP	15
03-04-1828 BESTUURLIJKE OVERHEID	15
03-02-1830 BESTUURLIJKE OVERHEID	15
25-11-1840 BESTUURLIJKE OVERHEID	16
23-04-1848 OPENBARE VERKOOP	16
17-03-1858 MIJNBOW	16
15-03-1860 MIJNBOW	16
25-10-1866 ADVERTENTIE	17
11-03-1871 OPENBARE VERKOOP	17
01-01-1871 RECHTSPRAAK	17
06-04-1872 OPENBARE VERKOOP	17
30-11-1872 OPENBARE VERKOOP	17
27-02-1873 MIJNBOW	17
05-04-1873 BESTUURLIJKE OVERHEID	18
28-06-1873 BESTUURLIJKE OVERHEID	19
19-12-1874 OPENBARE VERKOOP	20
22-05-1875 OPENBARE VERKOOP	20
09-10-1875 OPENBARE VERKOOP	20
27-05-1876 BESTUURLIJKE OVERHEID	20
26-06-1877 BESTUURLIJKE OVERHEID	21
05-07-1877 NATUUR	21
01-01-1878 MIJNBOW	21
06-04-1879 MIJNBOW	21
03-05-1879 BRAND	22
09-04-1881 MIJNBOW	22
18-06-1881 MIJNBOW	22
06-08-1881 ONDERNEMING	22
06-09-1881 GEZONDHEIDSZORG	22
12-03-1884 ONGELUK	22
05-07-1888 RECHTSPRAAK	22
23-12-1888 RECHTSPRAAK	22
21-03-1889 MIJNBOW	22
1893	23
04-03-1893 OPENBARE VERKOOP	23
11-03-1893 ADVERTENTIE	23
08-04-1893 OPENBARE VERKOOP	23
06-05-1893 ADVERTENTIE	23
06-05-1893 OUDE KRUISBOOGSCHUTTERIJ SINT HUBERTUS KAALHEIDE	23
20-05-1893 ADVERTENTIE	23
27-05-1893 OUDE KRUISBOOGSCHUTTERIJ SINT. HUBERTUS KAALHEIDE	24
22-06-1893 OUDE KRUISBOOGSCHUTTERIJ SINT HUBERTUS KAALHEIDE	24
20-07-1893 OUDE KRUISBOOGSCHUTTERIJ SINT HUBERTUS KAALHEIDE	24
10-08-1893 OUDE KRUISBOOGSCHUTTERIJ SINT HUBERTUS KAALHEIDE	24
31-08-1893 OUDE KRUISBOOGSCHUTTERIJ SINT HUBERTUS KAALHEIDE	24
14-09-1893 ADVERTENTIE	24
21-10-1893 ADVERTENTIE	24
31-12-1893 POSTDUIVENVERENIGING DE ZWALUW KAALHEIDE	24
1894	25
01-01-1894 GEZONDHEIDSZORG	25
11-01-1894 ADVERTENTIE	25
03-03-1894 POSTDUIVENVERENIGING DE ZWALUW KAALHEIDE	25

24-03-1894 OPENBARE VERKOOP	25
17-03-1894 DANKBETUIGING	25
05-04-1894 MIJNBOUW	25
02-05-1894 OUDE KRUISBOOGSCHUTTERIJ SINT HUBERTUS KAALHEIDE	26
19-05-1894 ADVERTENTIE	26
29-06-1894 VECHTPARTIJ	26
14-07-1894 VERPACHTEN	26
17-07-1894 OUDE KRUISBOOGSCHUTTERIJ SINT HUBERTUS KAALHEIDE	26
21-07-1894 ADVERTENTIE	26
13-09-1894 ADVERTENTIE	27
20-10-1894 OPENBARE VERKOOP	27
1895	28
12-01-1895 POSTDUIVENVERENIGING DE ZWALUW KAALHEIDE	28
12-01-1895 OPENBARE VERKOOP	28
25-05-1895 ADVERTENTIE	28
30-05-1895 OUDE KRUISBOOGSCHUTTERIJ SINT HUBERTUS KAALHEIDE	28
06-07-1895 ADVERTENTIE	28
10-08-1895 ADVERTENTIE	28
14-09-1895 POSTDUIVENVERENIGING DE ZWALUW KAALHEIDE	28
03-10-1895 ADVERTENTIE	28
14-11-1895 OPENBARE VERKOOP	28
1896	29
04-01-1896 MIJNBOUW	29
17-03-1896 ADVERTENTIE	29
16-05-1896 ADVERTENTIE	29
21-05-1896 OUDE KRUISBOOGSCHUTTERIJ SINT HUBERTUS KAALHEIDE	29
27-06-1896 VERPACHTEN	29
27-06-1896 OPENBARE VERKOOP	29
06-08-1896 OUDE KRUISBOOGSCHUTTERIJ SINT HUBERTUS KAALHEIDE	29
05-09-1896 ADVERTENTIE	29
08-09-1896 POSTDUIVENVERENIGING DE ZWALUW KAALHEIDE	30
08-10-1896 ADVERTENTIE	30
24-12-1896 ADVERTENTIE	30
1897	31
13-02-1897 OUDE KRUISBOOGSCHUTTERIJ SINT HUBERTUS KAALHEIDE	31
10-04-1897 ONGELUK	31
24-04-1897 OUDE KRUISBOOGSCHUTTERIJ SINT HUBERTUS KAALHEIDE	31
13-03-1897 VERPACHTEN	31
27-03-1897 POSTDUIVENVERENIGING DE ZWALUW KAALHEIDE	31
12-06-1897 OUDE KRUISBOOGSCHUTTERIJ SINT HUBERTUS KAALHEIDE	31
24-07-1897 OUDE KRUISBOOGSCHUTTERIJ SINT HUBERTUS KAALHEIDE	31
31-12-1897 ADVERTENTIE	31
1898	32
13-01-1898 ADVERTENTIE	32
21-05-1898 OUDE KRUISBOOGSCHUTTERIJ SINT HUBERTUS KAALHEIDE	32
24-05-1898 ADVERTENTIE	32
28-05-1898 25-JARIG HUWELIJK	32
04-06-1898 OUDE KRUISBOOGSCHUTTERIJ SINT HUBERTUS KAALHEIDE	32
23-07-1898 OUDE KRUISBOOGSCHUTTERIJ SINT HUBERTUS KAALHEIDE	33
13-08-1898 ADVERTENTIE	33
03-09-1898 ADVERTENTIE	33
13-09-1898 POSTDUIVENVERENIGING DE ZWALUW KAALHEIDE	33
11-10-1898 POSTDUIVENVERENIGING DE ZWALUW KAALHEIDE	33
03-12-1898 50-JARIG HUWELIJK	33
1899	34
11-03-1899 POSTDUIVENVERENIGING DE ZWALUW KAALHEIDE	34

18-05-1899 OUDE KRUISBOOGSCHUTTERIJ SINT HUBERTUS KAALHEIDE	34
22-07-1899 OUDE KRUISBOOGSCHUTTERIJ SINT HUBERTUS KAALHEIDE	34
29-08-1899 POSTDUIVENVERENIGING DE ZWALUW KAALHEIDE	34
12-09-1899 ADVERTENTIE	34
14-12-1899 ONGELUK	34
23-12-1899 TER NAGEDACHTINIS AAN	34
23-12-1899 RAUCHCLUB GEMUTLICHKEIT KAALHEIDE	35
28-12-1899 RECHTSPRAAK	35
1900	36
24-02-1900 TE KOOP	36
17-03-1900 VERPACHTEN	36
31-03-1900 OPENBARE VERKOOP	36
26-05-1900 OUDE KRUISBOOGSCHUTTERIJ SINT HUBERTUS KAALHEIDE	36
12-06-1900 VERPACHTEN	36
07-07-1900 OPENBARE VERKOOP	36
07-07-1900 VERPACHTEN	37
14-07-1900 OUDE KRUISBOOGSCHUTTERIJ SINT HUBERTUS KAALHEIDE	37
21-08-1900 ONDERWIJS	37
29-09-1900 OPENBARE VERKOOP	38
16-10-1900 POSTDUIVENVERENIGING DE ZWALUW KAALHEIDE	38
24-11-1900 TE KOOP	38
06-12-1900 RECHTSPRAAK	38
1901	39
12-01-1901 POSTDUIVENVERENIGING DE ZWALUW KAALHEIDE	39
29-01-1901 ADVERTENTIE	39
18-04-1901 ADVERTENTIE	39
11-05-1901 ADVERTENTIE	39
08-06-1901 OPENBARE VERKOOP	39
22-06-1901 OUDE KRUISBOOGSCHUTTERIJ SINT HUBERTUS KAALHEIDE	39
17-07-1901 BRAND	39
27-08-1901 ADVERTENTIE	39
28-09-1901 DANKBETUIGING	39
1902	40
10-05-1902 OUDE KRUISBOOGSCHUTTERIJ SINT HUBERTUS KAALHEIDE	40
13-05-1902 BESTUURLIJKE OVERHEID	40
05-07-1902 VERPACHTEN	40
09-09-1902 OPENBARE VERKOOP	40
27-12-1902 OUDE KRUISBOOGSCHUTTERIJ SINT HUBERTUS KAALHEIDE	40
1903	41
01-01-1903 BESTUURLIJKE OVERHEID	41
03-06-1903 OUDE KRUISBOOGSCHUTTERIJ SINT HUBERTUS KAALHEIDE	41
22-07-1903 KAPEL EN KRUIS	41
25-07-1903 VERLOTING	41
01-08-1903 OPENBARE VERKOOP	41
14-11-1903 VECHTPARTIJ	41
25-11-1903 DUIVENTENTONSTELLING	41
28-11-1903 RECHTSPRAAK	41
1904	43
18-02-1904 RECHTSPRAAK	43
18-02-1904 VECHTPARTIJ	43
27-02-1904 RAUCHKLUB BRUDERSCHAFT KAALHEIDE	43
25-06-1904 OUDE KRUISBOOGSCHUTTERIJ SINT HUBERTUS KAALHEIDE	43
26-07-1904 BRAND	43
13-08-1904 ADVERTENTIE	43
17-08-1904 TURNVERENIGING KAALHEIDE	43
27-10-1904 VERMIST	43

28-12-1904 TURNVERENIGING KAALHEIDE	44
1905	45
01-02-1905 NEOMISTENCOMITE	45
18-02-1905 OPENBARE VERKOOP	45
25-02-1905 OPENBARE VERKOOP	45
13-05-1905 OPENBARE VERKOOP	46
09-06-1905 AANSLAG	46
09-06-1905 VECHTPARTIJ	46
10-06-1905 OUDE KRUISBOOGSCHUTTERIJ SINT HUBERTUS KAALHEIDE	46
20-06-1905 INFRASTRUCTUUR	46
20-06-1905 TURNVERENIGING KAALHEIDE	47
29-07-1905 OPENBARE VERKOOP	47
29-07-1905 HUWELIJK	47
03-08-1905 OUDE KRUISBOOGSCHUTTERIJ SINT HUBERTUS KAALHEIDE	47
03-08-1905 HUWELIJK	47
10-08-1905 VECHTPARTIJ	47
16-08-1905 OUDE KRUISBOOGSCHUTTERIJ SINT HUBERTUS KAALHEIDE	47
05-09-1905 OUDE KRUISBOOGSCHUTTERIJ SINT HUBERTUS KAALHEIDE	48
16-09-1905 TURNVERENIGING KAALHEIDE	48
07-10-1905 VERPACHTEN	48
21-10-1905 VECHTPARTIJ	48
28-10-1905 TURNVERENIGING KAALHEIDE	48
28-10-1905 VECHTPARTIJ	48
04-11-1905 TURNVERENIGING KAALHEIDE	48
18-11-1905 DUIVENTENTOONSTELLING	49
07-12-1905 PRIESTERWIJDING	49
19-12-1905 DIEFSTAL	49
1906	50
04-01-1906 POSTDUIVENVERENIGING DE ZWALUW KAALHEIDE	50
04-01-1906 ONGELUK	50
13-01-1906 NEOMISTENCOMITE	50
20-01-1906 PRIESTERWIJDING	50
20-02-1906 ROOKCLUB ENIGKEIT KAALHEIDE	50
03-03-1906 ADVERTENTIE	50
08-03-1906 PRIESTERWIJDING	50
31-03-1906 ADVERTENTIE	50
14-04-1906 NEOMISTENCOMITE	51
28-04-1906 OUDE KRUISBOOGSCHUTTERIJ SINT HUBERTUS KAALHEIDE	51
03-05-1906 ONDERWIJS	51
15-05-1906 OUDE KRUISBOOGSCHUTTERIJ SINT HUBERTUS KAALHEIDE	51
19-05-1906 OUDE KRUISBOOGSCHUTTERIJ SINT HUBERTUS KAALHEIDE	51
19-05-1906 INFRASTRUCTUUR	51
29-05-1906 OUDE KRUISBOOGSCHUTTERIJ SINT HUBERTUS KAALHEIDE	51
31-05-1906 OUDE KRUISBOOGSCHUTTERIJ SINT HUBERTUS KAALHEIDE	51
02-06-1906 OUDE KRUISBOOGSCHUTTERIJ SINT HUBERTUS KAALHEIDE	52
14-07-1906 OUDE KRUISBOOGSCHUTTERIJ SINT HUBERTUS KAALHEIDE	52
28-07-1906 OUDE KRUISBOOGSCHUTTERIJ SINT HUBERTUS KAALHEIDE	52
28-08-1906 VERNIELING	52
08-11-1906 WONINGBOUW	52
06-12-1906 DUIVENTENTOONSTELLING	52
1907	53
26-01-1907 25-JARIG DIENSTJUBILEUM	53
14-02-1907 ONGELUK	53
23-02-1907 ONGELUK	53
11-05-1907 OUDE KRUISBOOGSCHUTTERIJ SINT HUBERTUS KAALHEIDE	53
13-05-1907 INGEZONDEN BRIEF	53
18-05-1907 ADVERTENTIE	54
28-09-1907 INGEZONDEN BRIEF	54

02-12-1907 BESTUURLIJKE OVERHEID	54
19-12-1907 ALGEMEENE BOND VAN CHRISTELIJKE MIJNWERKERS AFDELING KERKRADE	55
06-12-1907 DUIVENTOONSTELLING	55
31-12-1907 WONINGBOUW	55
1908	56
01-01-1908 BESTUURLIJKE OVERHEID	56
25-01-1908 POSTDUIVENVERENIGING DE ZWALUW KAAHEIDE	56
30-01-1908 ALGEMEENE BOND VAN CHRISTELIJKE MIJNWERKERS AFDELING KAAHEIDE	56
25-04-1908 ALGEMEENE BOND VAN CHRISTELIJKE MIJNWERKERS AFDELING KAAHEIDE	56
09-05-1908 ALGEMEENE BOND VAN CHRISTELIJKE MIJNWERKERS AFDELING KAAHEIDE	56
06-06-1908 DANKBETUIGING	56
06-06-1908 AANBESTEDING	57
23-06-1908 AANBESTEDING	57
29-08-1908 OPENBARE VERKOOP	57
14-11-1908 ADVERTENTIE	57
17-11-1908 RECHTSPRAAK	57
18-12-1908 ALGEMEENE BOND VAN CHRISTELIJKE MIJNWERKERS AFDELING KAAHEIDE	58
31-12-1908 WONINGBOUW	58
1909	59
02-02-1909 DIEFSTAL	59
20-03-1909 OUDE KRUISBOOGSCHUTTERIJ SINT HUBERTUS KAAHEIDE	59
01-04-1909 ADVERTENTIE	59
15-05-1909 DIEFSTAL	59
31-07-1909 WONINGBOUW	59
19-10-1909 ONGELUK	59
1910	60
01-01-1910 ALGEMEENE BOND VAN CHRISTELIJKE MIJNWERKERS AFDELING KAAHEIDE	60
12-01-1910 GEESTELIJKE ZIELZORG	60
12-02-1910 OPENBARE VERKOOP	60
14-05-1910 POST TELEGRAFIE EN TELEFONIE	60
25-05-1910 ALGEMEENE NEDERLANDSCHE MIJNWERKERSBOND AFDELING KAAHEIDE	60
22-06-1910 WONINGBOUW	60
16-07-1910 OUDE KRUISBOOGSCHUTTERIJ SINT HUBERTUS KAAHEIDE	60
20-08-1910 GEZONDHEIDSZORG	61
15-10-1910 GEZONDHEIDSZORG	61
13-12-1910 ADVERTENTIE	61
1911	62
01-01-1911 BESTUURLIJKE OVERHEID	62
05-01-1911 GEZONDHEIDSZORG	62
21-01-1911 POSTDUIVENVERENIGING DE ZWALUW KAAHEIDE	62
18-02-1911 S.D.A.P. AFDELING KAAHEIDE	62
01-04-1911 OPENBARE VERKOOP	62
07-04-1911 MOORD	62
02-05-1911 ALGEMEENE BOND VAN CHRISTELIJKE MIJNWERKERS AFDELING KAAHEIDE	63
09-05-1911 AANRIJDING	63
13-05-1911 OPENBARE VERKOOP	63
26-06-1911 S.D.A.P. AFDELING KAAHEIDE	63
24-07-1911 ALGEMEENE NEDERLANDSCHE MIJNWERKERSBOND AFDELING KAAHEIDE	64
27-07-1911 POSTDUIVENVERENIGING DE ZWALUW KAAHEIDE	64
09-09-1911 INGEZONDEN BRIEF	64
14-09-1911 ALGEMEENE NEDERLANDSCHE MIJNWERKERSBOND AFDELING KAAHEIDE	65
19-09-1911 TURNVERENIGING KAAHEIDE	65
26-10-1911 ADVERTENTIE	65
11-11-1911 ADVERTENTIE	65
30-12-1911 ALGEMEENE BOND VAN CHRISTELIJKE MIJNWERKERS AFDELING KAAHEIDE	66
1912	67

27-01-1912	ALGEMEENE BOND VAN CHRISTELIJKE MIJNWERKERS AFDELING KAALHEIDE	67
13-02-1912	POST TELEGRAFIE EN TELEFONIE	67
24-02-1912	INFRASTRUCTUUR	67
23-03-1912	ONGELUK	68
10-04-1912	GEESTELIJKE ZIELZORG	68
26-04-1912	BESTUURLIJKE OVERHEID	68
15-06-1912	ALGEMEENE NEDERLANDSCHE MIJNWERKERSBOND AFDELING KAALHEIDE	68
26-06-1912	S.D.A.P. AFDELING KAALHEIDE	68
16-09-1912	S.D.A.P. AFDELING KAALHEIDE	69
17-09-1912	POSTDUIVENVERENIGING DE ZWALUW KAALHEIDE	69
1913		70
01-01-1913	ALGEMEENE NEDERLANDSCHE MIJNWERKERSBOND AFDELING KAALHEIDE	70
08-02-1913	S.D.A.P. AFDELING KAALHEIDE	70
28-02-1913	BESTUURLIJKE OVERHEID	70
13-05-1913	ALGEMEENE BOND VAN CHRISTELIJKE MIJNWERKERS AFDELING KAALHEIDE	70
15-05-1913	BESTUURLIJKE OVERHEID	70
31-05-1913	OPENBARE VERKOOP	70
04-06-1913	ALGEMEENE NEDERLANDSCHE MIJNWERKERSBOND AFDELING KAALHEIDE	70
10-06-1913	S.D.A.P. AFDELING KAALHEIDE	70
09-06-1913	GEESTELIJKE ZIELZORG	71
26-06-1913	VECHTPARTIJ	71
04-07-1913	VERMIST	71
08-08-1913	S.D.A.P. AFDELING KAALHEIDE	71
12-09-1913	R.K. WERKLIEDENVERENIGING	71
10-10-1913	DE NEDERLANDSE VERENIGING TOT AFSCHAFFING VAN ALCOHOLISCHE DRANKEN	72
13-11-1913	S.D.A.P. AFDELING KAALHEIDE	72
27-11-1913	ADVERTENTIE	72
17-12-1913	BESTUURLIJKE OVERHEID	72
1914		73
01-01-1914	MIJNBEDRIJF	73
30-01-1914	S.D.A.P. AFDELING KAALHEIDE	74
09-02-1914	DIEFSTAL	74
28-02-1914	OPENBARE VERKOOP	74
06-03-1914	DE NEDERLANDSCHE VEREENIGING TOT AFSCHAFFING VAN ALCOHOLISCHE DRANKEN	74
21-03-1914	OPENBARE VERKOOP	74
16-05-1914	POST TELEGRAFIE EN TELEFONIE	74
23-05-1914	BESTUURLIJKE OVERHEID	74
02-07-1914	S.D.A.P. AFDELING KAALHEIDE	75
17-07-1914	DE NEDERLANDSCHE VEREENIGING TOT AFSCHAFFING VAN ALCOHOLISCHE DRANKEN	75
15-08-1914	S.D.A.P. AFDELING KAALHEIDE	75
24-10-1914	S.D.A.P. AFDELING KAALHEIDE	75
14-11-1914	S.D.A.P. AFDELING KAALHEIDE	75
28-11-1914	ALGEMEENE NEDERLANDSCHE MIJNWERKERSBOND AFDELING KAALHEIDE	75
10-12-1914	S.D.A.P. AFDELING KAALHEIDE	75
19-12-1914	ALGEMEENE NEDERLANDSCHE MIJNWERKERSBOND AFDELING KAALHEIDE	75
1915		76
01-01-1915	BENAMINGEN VAN PLAATSEN	76
05-01-1915	INGEZONDEN BRIEF	76
08-01-1915	VECHTPARTIJ	76
19-01-1915	INGEZONDEN BRIEF	76
30-01-1915	ALGEMEENE NEDERLANDSCHE MIJNWERKERSBOND AFDELING KAALHEIDE	77
30-01-1915	INGEZONDEN BRIEF	77
13-02-1915	ADVERTENTIE	77
27-02-1915	OPENBARE VERKOOP	78
27-02-1915	OPENBAAR VERVOER	78
20-03-1915	ALGEMEENE NEDERLANDSCHE MIJNWERKERSBOND AFDELING KAALHEIDE	78
30-04-1915	S.D.A.P. AFDELING KAALHEIDE	78
01-05-1915	TE HUUR	78

01-05-1915	ALGEMEENE NEDERLANDSCHE MIJNWERKERSBOND AFDELING KAALHEIDE	78
01-06-1915	COÖPERATIEVE WONINGBOUWVERENIGING GLÜCK-AUF	78
17-07-1915	ALGEMEENE NEDERLANDSCHE MIJNWERKERSBOND AFDELING KAALHEIDE	79
30-07-1915	ALGEMEENE BOND VAN CHRISTELIJKE MIJNWERKERS AFDELING KAALHEIDE	80
06-08-1915	S.D.A.P. AFDELING KAALHEIDE	80
07-08-1915	INGEZONDEN BRIEF	80
25-10-1915	ALGEMEENE NEDERLANDSCHE MIJNWERKERSBOND AFDELING KAALHEIDE	80
1916		81
01-01-1916	BESTUURLIJKE OVERHEID	81
04-01-1916	ALGEMEENE BOND VAN CHRISTELIJKE MIJNWERKERS AFDELING KAALHEIDE	81
11-01-1916	VAKORGANISATIE VAN WERKMEESTERS	81
15-01-1916	ALGEMEENE NEDERLANDSCHE MIJNWERKERSBOND AFDELING KAALHEIDE	81
26-01-1916	S.D.A.P. AFDELING KAALHEIDE	81
28-01-1916	R.K. WERKLIEDENVERENIGING AFDELING KERKRADE	81
05-02-1916	INGEZONDEN BRIEF	82
05-02-1916	ALGEMEENE NEDERLANDSCHE MIJNWERKERSBOND AFDELING KAALHEIDE	82
12-02-1916	COLLECTE	83
11-03-1916	ALGEMEENE NEDERLANDSCHE MIJNWERKERSBOND AFDELING KAALHEIDE	83
18-05-1916	VERDUISTERING	83
17-06-1916	ALGEMEENE BOND VAN CHRISTELIJKE MIJNWERKERS AFDELING KAALHEIDE	83
27-06-1916	RECHTSPRAAK	83
10-07-1916	RUITERSPORT	84
02-09-1916	ADVERTENTIE	84
30-09-1916	LOOP DER BEVOLKING	84
21-10-1916	OPENBAAR VERVOER	84
11-11-1916	BESTUURLIJKE OVERHEID	84
16-11-1916	ONGELUK	84
27-11-1916	S.D.A.P. AFDELING KAALHEIDE	84
06-12-1916	OUDE KRUISBOOGSCHUTTERIJ SINT HUBERTUS KAALHEIDE	84
14-12-1916	FRAUDE	84
16-12-1916	S.D.A.P. AFDELING KAALHEIDE	84
30-12-1916	ADVERTENTIE	85
1917		86
01-01-1917	BESTUURLIJKE OVERHEID	86
02-01-1917	BESTUURLIJKE OVERHEID	86
03-01-1917	MILITAIR GEZAG	86
17-01-1917	ALGEMEENE NEDERLANDSCHE MIJNWERKERSBOND AFDELING KAALHEIDE	86
20-01-1917	ST. VINCENTIUSVERENIGING KERKRADE	86
03-02-1917	AANSLAG	87
06-02-1917	AANSLAG	87
08-02-1917	MILITAIR GEZAG	87
10-02-1917	ALGEMEENE BOND VAN CHRISTELIJKE MIJNWERKERS AFDELING KAALHEIDE	87
13-02-1917	OVERLEDEN	87
27-02-1917	MIJNWEZEN	87
03-03-1917	ADVERTENTIE	87
08-03-1917	NATUUR	88
13-03-1917	FRAUDE	88
20-03-1917	GEESTELIJKE ZIELZORG	88
24-03-1917	ALGEMEENE NEDERLANDSCHE MIJNWERKERSBOND AFDELING KAALHEIDE	88
27-03-1917	VECHTPARTIJ	88
03-04-1917	ALGEMEENE BOND VAN CHRISTELIJKE MIJNWERKERS AFDELING KAALHEIDE	88
03-04-1917	RECHTSPRAAK	88
07-04-1917	BESTUURLIJKE OVERHEID	89
07-04-1917	RECHTSPRAAK	89
11-04-1917	ALGEMEENE BOND VAN CHRISTELIJKE MIJNWERKERS AFDELING KAALHEIDE	89
14-04-1917	ADVERTENTIE	89
14-04-1917	ALGEMEENE NEDERLANDSCHE MIJNWERKERSBOND AFDELING KAALHEIDE	89
14-04-1917	BESTUURLIJKE OVERHEID	89
19-04-1917	ALGEMEENE BOND VAN CHRISTELIJKE MIJNWERKERS AFDELING KAALHEIDE	89

21-04-1917	RECHTSPRAAK	90
05-05-1917	ALGEMEENE BOND VAN CHRISTELIJKE MIJNWERKERS AFDELING KAAHEIDE	90
10-05-1917	MILITAIR GEZAG	90
19-05-1917	ALGEMEENE NEDERLANDSCHE MIJNWERKERSBOND AFDELING KAAHEIDE	90
26-05-1917	BESTUURLIJKE OVERHEID	90
30-05-1917	BIJEENKOMST	90
02-06-1917	ONGELUK	90
05-06-1917	RECHTSPRAAK	90
12-06-1917	BESTUURLIJKE OVERHEID	91
12-06-1917	RECHTSPRAAK	91
19-06-1917	VERDUISTERING	91
21-06-1917	MIJNSTAKING	91
23-06-1917	AANRIJDING	91
26-06-1917	MIJNSTAKING	91
28-06-1917	MIJNSTAKING	91
28-06-1917	ALGEMEENE BOND VAN CHRISTELIJKE MIJNWERKERS AFDELING KAAHEIDE	91
28-06-1917	VERKIEZINGEN	92
29-06-1917	MIJNSTAKING	92
29-06-1917	MIJNSTAKING	92
02-07-1917	MIJNSTAKING	92
05-07-1917	VERKIEZINGEN	93
17-07-1917	VERKIEZINGEN	93
21-07-1917	HEILIG VORMSEL	93
21-07-1917	ADVERTENTIE	93
28-07-1917	DANKBETUIGING	93
28-07-1917	BESTUURLIJKE OVERHEID	94
18-08-1917	BESTUURLIJKE OVERHEID	94
18-08-1917	BEKENDMAKING	94
08-09-1917	DANKBETUIGING	94
13-09-1917	ADVERTENTIE	94
18-09-1917	FRAUDE	94
22-09-1917	VERPACHTEN	94
22-09-1917	FRAUDE	95
22-09-1917	ADVERTENTIE	95
16-10-1917	ADVERTENTIE	95
18-10-1917	ADVERTENTIE	95
06-11-1917	DANKBETUIGING	95
09-11-1917	ALGEMEENE BOND VAN CHRISTELIJKE MIJNWERKERS AFDELING KAAHEIDE	95
10-11-1917	ONGELUK	96
01-12-1917	ADVERTENTIE	96
04-12-1917	NATUUR	96
11-12-1917	ADVERTENTIE	96
15-12-1917	ADVERTENTIE	96
22-12-1917	OPENBARE VERVOER	96
31-12-1917	ADVERTENTIE	97
1918		98
01-01-1918	BENAMINGEN VAN PLAATSEN	98
01-01-1918	BESTUURLIJKE OVERHEID	98
01-01-1918	R.K. LIMBURGSCH WERKLIEDENVERENIGING ST. JOZEF	98
05-01-1918	ALGEMEENE NEDERLANDSCHE MIJNWERKERSBOND AFDELING KAAHEIDE	98
15-01-1918	DISTRIBUTIE	99
17-01-1918	GEZONDHEIDSZORG	99
15-02-1918	ADVERTENTIE	99
23-02-1918	ADVERTENTIE	99
28-02-1918	BESTUURLIJKE OVERHEID	99
05-03-1918	ADVERTENTIE	99
05-03-1918	ALGEMEENE BOND VAN CHRISTELIJKE MIJNWERKERS AFDELING KAAHEIDE	99
09-03-1918	ALGEMEENE BOND VAN CHRISTELIJKE MIJNWERKERS AFDELING KAAHEIDE	99
26-03-1918	STOOMWASSERIJ EN STRUIKINRICHTING SNEEUWWIT KAAHEIDE	100
04-04-1918	ADVERTENTIE	100

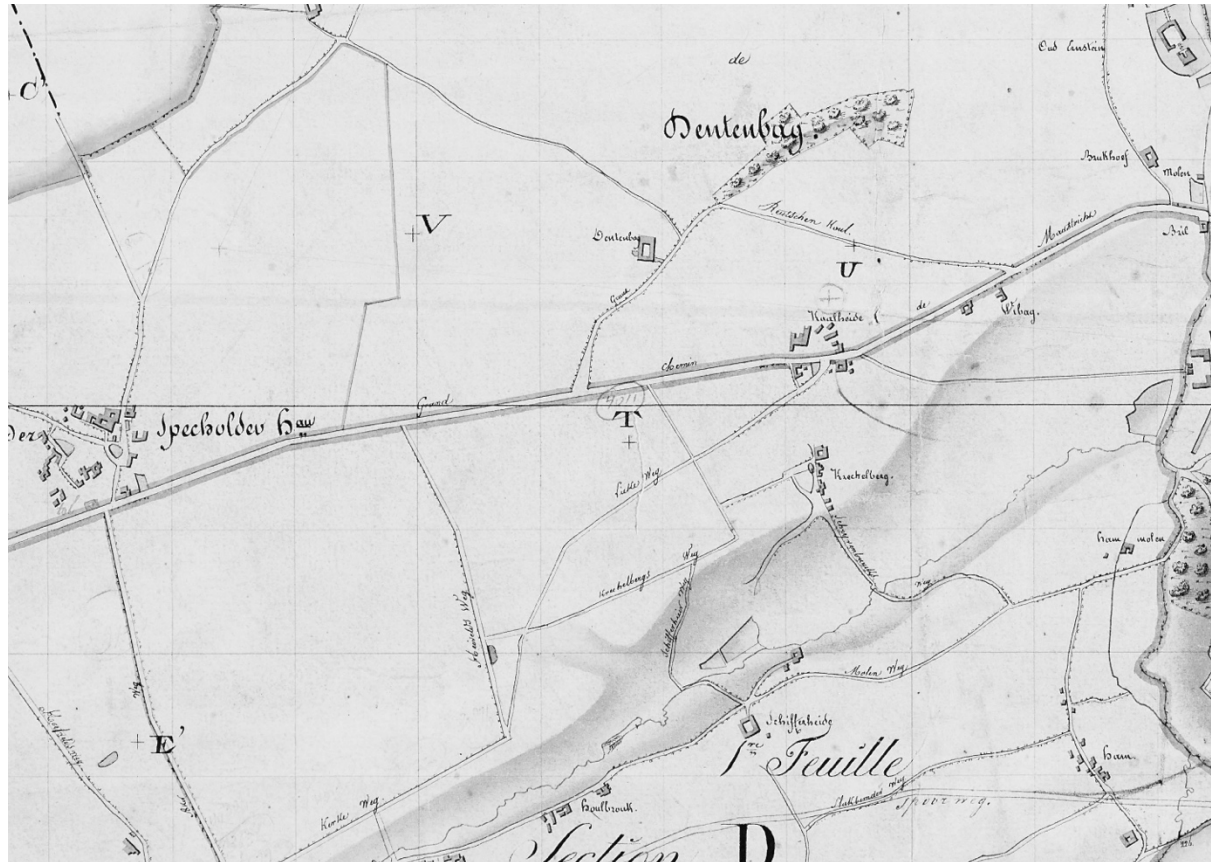
06-04-1918	BESTUURLIJKE OVERHEID	100
09-04-1918	ADVERTENTIE	100
16-04-1918	ADVERTENTIE	100
20-04-1918	ALGEMEENE NEDERLANDSCHE MIJNWERKERSBOND AFDELING KAALHEIDE	100
14-05-1918	ADVERTENTIE	100
14-05-1918	ONGELUK	101
16-05-1918	OUDE KRUISBOOGSCHUTTERIJ ST. HUBERTUS KAALHEIDE	101
16-05-1918	BEGRAFENIS	102
16-05-1918	DANKBETUIGING	102
25-05-1918	ADVERTENTIE	102
04-06-1918	BIJEENKOMST	102
07-06-1918	DIEFSTAL	102
15-06-1918	MILITAIR GEZAG	102
15-06-1918	ADVERTENTIE	103
27-06-1918	GEZONDHEIDSZORG	103
27-06-1918	BESTUURLIJKE OVERHEID	103
18-07-1918	NATUUR	103
18-07-1918	ADVERTENTIE	104
20-07-1918	INGEZONDEN BRIEF	104
03-08-1918	ADVERTENTIE	104
22-08-1918	DIEFSTAL	104
24-08-1918	ALGEMEENE NEDERLANDSCHE MIJNWERKERSBOND AFDELING KAALHEIDE	104
07-09-1918	STOOMWASSCHERIJ EN STRIJKINRICHTING SNEEUWWIT KAALHEIDE	105
17-09-1918	GEESTELIJKE ZIELZORG	105
28-09-1918	OPENBARE VERKOOP	105
12-10-1918	STOOMWASSCHERIJ EN STRIJKINRICHTING SNEEUWWIT KAALHEIDE	105
26-10-1918	STOOMWASSCHERIJ EN STRIJKINRICHTING SNEEUWWIT KAALHEIDE	105
26-10-1918	BESTUURLIJKE OVERHEID	105
08-11-1918	GEESTELIJK ZIELZORG	106
09-11-1918	ALGEMEENE NEDERLANDSCHE MIJNWERKERSBOND AFDELING KAALHEIDE	106
09-11-1918	BESTUURLIJKE OVERHEID	106
16-11-1918	BESTUURLIJKE OVERHEID	106
19-11-1918	BESTUURLIJKE OVERHEID	106
31-12-1918	ADVERTENTIE	106
1919		107
01-01-1919	BESTUURLIJKE OVERHEID	107
01-01-1919	R.K. LIMBURGSCH WERKLIEDENVERENIGING ST. JOZEF	107
04-01-1919	EERBETOON	107
09-01-1919	BESTUURLIJKE OVERHEID	107
11-01-1919	BESTUURLIJKE OVERHEID	108
14-01-1919	OPENBAAR VERVOER	108
18-01-1919	ADVERTENTIE	108
18-01-1919	LEVENS MIDDELEN BEDRIJF KERKRADE	108
01-02-1919	LEVENS MIDDELEN BEDRIJF KERKRADE	108
08-02-1919	RECHTSPRAAK	108
11-02-1919	ADVERTENTIE	108
13-02-1919	BESTUURLIJKE OVERHEID	109
13-02-1919	OPENBAAR VERVOER	109
15-02-1919	OPENBARE VERKOOP	109
27-02-1919	ALGEMEENE BOND VAN CHRISTELIJKE MIJNWERKERS AFDELING KAALHEIDE	109
27-02-1919	DANKBETUIGING	109
01-03-1919	LEVENS MIDDELEN BEDRIJF KERKRADE	109
18-03-1919	ONGELUK	110
22-03-1919	BEGRAFENIS	110
25-03-1919	ADVERTENTIE	110
25-03-1919	DANKBETUIGING	110
12-04-1919	ALGEMEENE NEDERLANDSCHE MIJNWERKERSBOND AFDELING KAALHEIDE	110
19-04-1919	POST TELEGRAFIE EN TELEFONIE	110
26-04-1919	ALGEMEENE NEDERLANDSCHE MIJNWERKERSBOND AFDELING KAALHEIDE	110
22-05-1919	VERKIEZINGEN	110

24-05-1919	OPENBARE VERKOOP	111
24-05-1919	ONGELUK	111
28-05-1919	ADVERTENTIE	111
31-05-1919	OVERLEDEN	111
03-06-1919	BESTUURUURLIJKE OVERHEID	111
03-06-1919	BEGRAFENIS	111
04-06-1919	BESTUURUURLIJKE OVERHEID	111
07-06-1919	ADVERTENTIE	111
17-06-1919	HEILIG VORMSEL	112
17-06-1919	DIEFSTAL	112
17-06-1919	ADVERTENTIE	112
10-07-1919	ALGEMEENE NEDERLANDSCHE MIJNWERKERSBOND AFDELING KAALHEIDE	112
11-07-1919	TURNVERENIGING CORIOVALLUM KAALHEIDE	112
19-07-1919	DIEFSTAL	112
22-07-1919	ONGELUK	112
24-07-1919	VOETBALVERENIGING UNITAS KAALHEIDE	113
26-07-1919	OUDE KRUISBOOGSCHUTTERIJ SINT HUBERTUS KAALHEIDE	113
26-07-1919	BOUW KERK KAALHEIDE	113
29-07-1919	GIFTEN VOOR DE BOUW VAN EEN KERK TE KAALHEIDE	113
29-07-1919	BEKENDMAKING	113
31-07-1919	GEESTELIJKE ZIELZORG	113
31-07-1919	GIFTEN VOOR DE BOUW VAN EEN KERK TE KAALHEIDE	113
02-08-1919	VOETBALVERENIGING ALCIDES KAALHEIDE	113
02-08-1919	ALGEMENE NEDERLANDSE MIJNWERKERSBOND AFDELING KAALHEIDE	114
09-08-1919	GIFTEN VOOR DE BOUW VAN EEN KERK TE KAALHEIDE	115
09-08-1919	ADVERTENTIE	115
11-08-1919	VOETBALVERENIGING ALCIDES KAALHEIDE	115
19-08-1919	ORANJECOMITE KERKRADE	115
21-08-1919	DANKBETUIGING	116
22-08-1919	VOETBALVERENIGING ALCIDES KAALHEIDE	116
23-08-1919	BESTUURLIJKE OVERHEID	116
26-08-1919	DANKBETUIGING	117
29-08-1919	BESTUURLIJKE OVERHEID	117
02-09-1919	TURNVERENIGING CORIOVALLUM KAALHEIDE	117
04-09-1919	GIFTEN VOOR DE BOUW VAN EEN KERK TE KAALHEIDE	117
04-09-1919	BESTUURLIJKE OVERHEID	117
04-09-1919	ORANJE-COMITE KERKRADE	118
09-09-1919	GIFTEN VOOR DE BOUW VAN EEN KERK TE KAALHEIDE	118
11-09-1919	BESTUURLIJKE OVERHEID	118
13-09-1919	NATUUR	118
18-09-1919	INGEZONDEN BRIEF	118
20-09-1919	TURNVERENIGING CORIOVALLUM KAALHEIDE	118
20-09-1919	INGEZONDEN BRIEF	118
20-09-1919	ADVERTENTIE	119
20-09-1919	OPENBARE VERKOOP	119
23-09-1919	INGEZONDEN BRIEF	119
23-09-1919	ADVERTENTIE	120
25-09-1919	INGEZONDEN BRIEF	120
27-09-1919	ADVERTENTIE	121
27-09-1919	INGEZONDEN BRIEF	121
27-09-1919	BEKENDMAKING	122
30-09-1919	INGEZONDEN BRIEF	122
01-10-1919	VOETBALVERENIGING ALCIDES KAALHEIDE	122
04-10-1919	INGEZONDEN BRIEF	122
07-10-1919	INGEZONDEN BRIEF	123
10-10-1919	NEUTRALE MIJNWERKERSBOND	123
11-10-1919	INGEZONDEN BRIEF	123
11-10-1919	INGEZONDEN BRIEF	124
15-10-1919	VOETBALVERENIGING ALCIDES KAALHEIDE	124
16-10-1919	ADVERTENTIE	124
16-10-1919	INGEZONDEN BRIEF	125

25-10-1919 INGEZONDEN BRIEF	125
31-10-1919 COÖPERATIEVE WONINGBOUWVERENIGING GLÜCK-AUF	125
04-11-1919 NATUUR	126
05-11-1919 VOETBALVERENIGING ALCIDES KAALHEIDE	126
06-11-1919 ADVERTENTIE	126
08-11-1919 ROODE ZANGERTJES KAALHEIDE	126
12-11-1919 COÖPERATIEVE WONINGBOUWVERENIGING GLÜCK-AUF	126
18-11-1919 COÖPERATIEVE WONINGBOUWVERENIGING GLÜCK-AUF	126
19-11-1919 VOETBALVERENIGING ALCIDES KAALHEIDE	126
25-11-1919 R.K. BIJZONDERE SCHOOL KAALHEIDE	126
26-11-1919 VOETBALVERENIGING ALCIDES KAALHEIDE	127
17-12-1919 VOETBALVERENIGING ALCIDES KAALHEIDE	127
24-12-1919 VOETBALVERENIGING ALCIDES KAALHEIDE	127
31-12-1919 ADVERTENTIE	127
BIJLAGE	129
KADASTERKAART KAALHEIDE 1811-1832	129
OVERZICHT PERCELEN TOEBEHOREND AAN INWONERS VAN KAALHEIDE 1811-1832	129
FAMILIENAMEN VOORKOMEND TE KAALHEIDE VANAF 1811	132
VERENIGINGEN KAALHEIDE VANAF 1811	139
STRAATNAMEN	140
VERKLARENDE WOORDENLIJST.	142

1811-1892

01-01-1811 KAART KAALHEIDE 1811-1832

21-02-1822 BESTUURLIJKE OVERHEID

Rapport van den Minister van Binnenlandse Zaken en van Waterstaat
Datum: 22 oktober 1821

De Minister van Financiën, gehoord zijnde, verklaart zich akkoord.

Betreft: Vaststelling der barrières op hoofdwegen en niet-geclassificeerde wegen in de Provincie Limburg, ingaande den 1e april 1822

Op de hoofdwegen van de eerste klasse zullen de barrières als volgt worden geplaatst:

- De zesde barrière, te Kaalheide, zal worden opgericht op een afstand van 4.182 meter van de voorafgaande barrière. Zij bevindt zich tussen het huis van den heer Wersch en dat van den maarschalk Ferrant, gelegen aan het einde der Scharsbergweg. De afstand tussen genoemde huizen bedraagt 300 meter.
- De zevende barrière, te Kerkrade, zal worden geplaatst op een afstand van 3.575 ellen van de voorafgaande barrière, en op 715 ellen vanaf de grens in de richting van Rolduc. Zij zal worden gesitueerd nabij de woning der Weduwe Rinckers, op een afstand van 250 ellen van de grens met Pruisen. Deze barrière zal uitsluitend toezicht houden op het verkeer in de richting van Kaalheide.

29-01-1823 BESTUURLIJKE OVERHEID

Maastricht, den 28 januari 1823

De stedelijke subcommissie der maatschappij van weldadigheid voor de zuidelijke provinciën zitting houdende binnen deze stad, heeft de eer hier mede publiek te maken een alfabetische lijst der tegenwoordige deelnemers onder haar ressort die jaarlijks worden aangevuld met de namen der nieuwe deelnemers P.J.J. Meyers voor twee aandelen.

28-01-1825 OPENBARE VERKOOP

Woensdag 16 februari aanstaande en de volgende dagen, zullen op verzoek en ten huize van de heer P.J.J. Meyers, eigenaar woonachtig te Kaalheide, een dorp bij Kerkrade, door de notaris Struik, aldaar residerende, openlijk ten hoogste biedende, op krediet tot 1 oktober toekomende, worden verkocht:

- Zeven mooie paarden waar van het oudste 6 jaren, Saksische race, voor rijkoets en akker paarden.
- Twintig stuk koebeesten, vier vette varkens, vier moedervarkens met hun biggen.
- Akkergereedschappen, huisraad, linnen en wollen; een grootse kwantiteit van alle soorten vruchten en andere levensmiddelen enige mudden¹ winter vloerzaad, tamme en wilde klaverzaad, 50 stuks honingbijen enz.

30-09-1826 OPENBARE VERKOOP

Te verkopen, op gerechtelijke inbeslagneming, de onroerende goederen, allen gelegen onder de gemeente Bocholtz, kanton Kerkrade, arrondissement Maastricht, zijnde het eerste van de provincie Limburg; te weten: de beslaglegging van de artikelen 1 tot en met 18 is gedaan mede door: Jan-Leonard Blijlevens, milicien bij de 14e afdeling infanterie, wonende te Kaalheide, gemeente Kerkrade schuldenaren bij verbaal van de deurwaarder Jan-Renier Vermin residentie Heerlen, in dato de 24 juli 1826

03-04-1828 BESTUURLIJKE OVERHEID

De directeur der Domaniale steenkolenmijnen te Kerkrade, brengt bij deze ter kennis van het publiek dat voortaan alle voertuigen, welke met kolen van de gezegde mijnen zullen zijn geladen, vrij zullen zijn van de betaling van tol aan de barrières te Valkenburg, Voerendaal, Heerlen, Kalheijd en Kerkrade, en dat ook voor alle ledige voertuigen,

Voorts wordt het publiek bij deze gelegenheid almede naar de voormelde, kolenmijnen gaande om kolen te laden, insgelijks vrij zullen zijn van tol aan de gezegde barrières, mits de dan verschuldigde tollens consignerende, waar voor hun een bewijs zal worden gegeven; zal hun die gelden, wanneer zij met kolen geladen terugkomen, tegen intrekking van het bewijs, worden gerestitueerd.

Wetende dat de koolmijnen voornoemd thans twee mijnputten (bures) in volle werking heeft.

Kerkrade, den 31e maart 1828.

03-02-1830 BESTUURLIJKE OVERHEID

Krachtens de resolutie van de heer gecommiteerde van de permanente commissie uit het amortisatie syndicaat² voor het dagelijks beheer der domeinen wegen, vaarten, enz., de dato 11 januari 1830 no. 41.

Zal op zaterdag de 6 maart 1830, om 10 ure des morgens, ten overstaan van de notaris Nierstrasz te Maastricht, in des zelfs studie en in bijzijn van de agent van het domein aldaar, worden overgegaan tot de her verpachting der navolgende Rijks-tollen, te weten tol te:

Amby	N1
Berg	N2
Valkenberg	N3
Klimmen	N4
Heerlen	N5
Kaalheide	N6
Kerkrade	N7

Op de grote weg der tweede klasse van n7, van Maastricht naar Kerkrade. De voorwaarden van de verpachting liggen ter lezing in de studie van de notaris, en ten kantore van de agent van het domein voormeld.

25-11-1840 BESTUURLIJKE OVERHEID

De Staatsraden³, Commissarissen, belast met het voorlopig bestuur der weder in bezitgenomen landstrekken in Limburg⁴, Maken bij deze bekend: Dat op de hierna vermelde plaatsen, dagen en uren, onder hunne nadere goedkeuring, van hunner wege zal worden overgegaan tot de verpachting bij afslagen mijnen der tollenen enige veren en zulks wat de tollenen aangaat voor den tijd van drie jaren, te rekenen van en met den 1 januari 1840, te middernacht en eindigende met den 31 december 1843 ingesloten, mede te middernacht, en aangaande de veren voor den tijd van het jaar 1841, te weten:

- Op het gouvernements hotel te Maastricht op zaterdag den twaalfden december 1840, des voormiddag ten 10 ure de tol no.6 te Kaalheide, op den zelfden weg, midden voor het huis van Gorissen met ene wederzijdse concurrentie van 300 ellen.

23-04-1848 OPENBARE VERKOOP

De notaris Boots residerende te Amby, zal op maandag den eersten mei aanstaande ter herberge van Sieur Hessel aan de Kaalheide nabij Kerkrade, aan den meestbiedende verkopen:

- Huis met tuin en verder toebehoor gelegen te Spekholzerheide.
- Alsmede drie bunders⁵ land en weide, gelegen tussen de gemeenten Heerlen en Kerkrade.

17-03-1858 MIJNBOUW

Er is een nieuwe steenkoolader ontdekt door het bedrijf Bergwerk Vereniging⁶. De ontdekking is gedaan op een land gelegen te Kerkrade, vlak bij de Wiebach boerderij en werd gemerkt op 0 m en 32 cm en een diepte van 41.5 meter.

15-03-1860 MIJNBOUW

Zoals men weet, is bij Koninklijk Besluit in februari jl. aan de Maatschappij Bergwerkvereniging in Nederland een concessie verleend.

Deze concessie, die zich over 458 vierkante roeden⁷ van de gemeente Kerkrade uitstrekt, zal door de volgende grenzen worden bepaald:

- ten noorden: door de heerbaan van Heerlen naar Kerkrade;
- ten oosten en zuiden: door de Nederlands-Pruisische grens;
- ten westen: door de grote weg van Aken over Heerlen naar Maastricht.

Het terrein van exploitatie is dus, zo men ziet, bij uitstek wel gelegen. Het schijnt der toekomstige steenkolenmijn een gemakkelijke afvoer, en de verbruiker grote voordelen te bieden, en dit te meer daar de steenkool in de ontdekte aderen, naar de getuigenis van deskundigen, van uitstekend gehalte is.

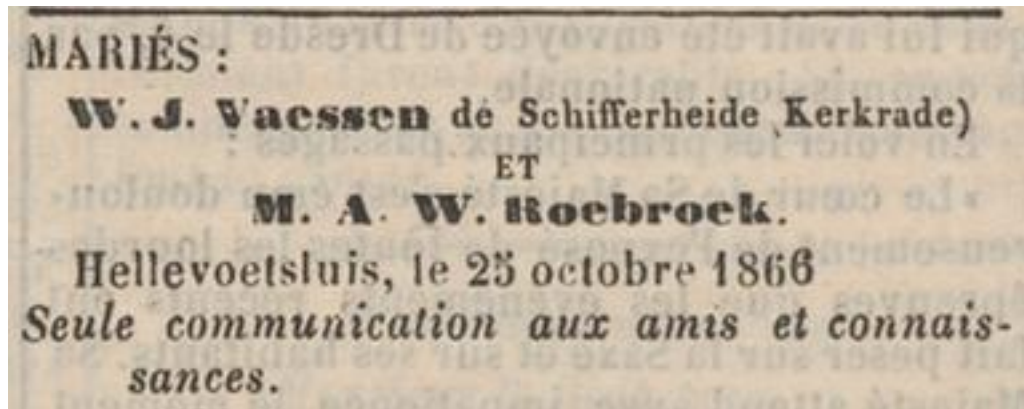
Reeds op vier punten van de concessie Willem, met name de Ham, Gracht, Wiebach en Spekholzerheide, zijn de ondernomen boringen met goede uitslag bekroond. Volgens het gedane onderzoek zijn er te Ham drie aderen, te Gracht een, te Wiebach twee en te Spekholzerheide twee aderen, en de bijzonderheden omtrent de diepte en het belang van deze aderen tonen duidelijk aan voor welke grote ontwikkeling zij vatbaar zijn.

Het bestuur heeft bij deze voorbereidende werkzaamheden evenveel ijver als kunde aan den dag gelegd. Gisteren heeft bovengemelde naamloze maatschappij Bergwerkvereniging voor Nederland haar zesde buitengewone algemene vergadering in het hotel de l' Europe gehouden. Tegenwoordig waren 24 actionairs, zo voor zich zelve als voor 24 andere aandeelhouder; zij vertegenwoordigden 1833 actiën, ten bedrage van 91.650 gulden, met 108 stemmen.

De voorzitter der directie gaf een zeer belangrijk verslag van de voorlopige verrichtingen. Hierop stelt de directie voor dat men een commissie mag benoemen tot het ten uitvoer brengen van een voorstel van den baron van Hoëvell, ongeveer hierop neerkomend: deze commissie zou beproeven de concessie Willem, die door de gunst van Z. M. den koning van den naam het hoofd des staats mag dragen, hetzij aan een enkele te verkopen of aan een op nieuw te vormen actiën-maatschappij over te dragen, tegen een door de algemene vergadering nader te bepalen prijs. Dit voorstel, werd met algemene stemmen aangenomen.

25-10-1866 ADVERTENTIE

11-03-1871 OPENBARE VERKOOP

Notaris Gulikers, ter standplaats Kerkrade, zal publiek verkopen: dinsdag 14 maart 1871, om 10 uren 's ochtends, ten huize van de heer Houben, in den Bril, gemeente Kerkrade:

- perceel bouwland, aan de Kaalheide, groot 13 aren⁸ 15 centiaren⁹ sectie A, n.441;
- perceel, aan de Krekelberg¹⁰, groot 15 aren 39 centiaren, sectie D, n.1799;
- perceel hooiland, in Hamerbeemden, groot 24 aren 30 centiaren, sectie D, n.2-40;
- perceel bouwland, aan de Krekelberg, groot 6 aren 85 centiaren, sectie D, n.2592.

01-01-1871 RECHTSPRAAK

Derde kanton Heerlen: Gemeente Kerkrade bestaand uit Bleijerheide, Chèvremon, Haanrade, Ham, Holz, Holzbroek, Hopel, Kaalheide, Kloosterbosch, Krichelberg, Locht, Nulland, Onderspekholz, Spekholzerheide, Valkenhuizen, Vauputz en Vink.

06-04-1872 OPENBARE VERKOOP

Notaris Gulikers te Kerkrade, zal op maandag 8 april 1872, om 10 uren 's ochtends in het hotel Nelis te Kerkrade, aan de meestbiedende verkopen:

- woonhuis, met schuur, stallen en mestplaats, benevens 1 tuin en 2 bouwlanden, gelegen te Kaalheide, gemeente Kerkrade.

30-11-1872 OPENBARE VERKOOP

Aanzienlijke verkoping van Canada(s)bomen

Notaris Gulikers, te Kerkrade, zal op dinsdag, 10 december 1872, om 10 uren 's ochtends, op verzoek van de familie Vaessen, den meestbiedenden verkopen:

- tweehonderd stuks schone en zware Canada(s)bomen¹¹, uitgewassen in het Schifferbroek en in de Hammerbeemden, gemeente Kerkrade.

27-02-1873 MIJNBOUW

De vorige week heeft men bij een tweede boring te Wiebach (boring van Weisten en Cie.) een ader besten steenkool gevonden van ruim 8 Rijnlandse voeten¹² dikte. Mochten de begonnen boringen in exploitatie komen, dan kan ons land verzekerd zijn van een voorraad kolen te hebben voor duizenden jaren.

05-04-1873 BESTUURLIJKE OVERHEID

Aanvraag tot concessie in het zuidoostelijk gedeelte van Limburg, betreffende de gemeenten Heerlen, Kerkrade en Schaesberg.

De Gedeputeerde van het Hertogdom Limburg,
Gelet op de bepalingen van de bovengenoemde wet en het Koninklijk Besluit;
Gehoord de Ingenieur der Mijnen in dit gewest (bericht van 20 maart jl., no. 1001);

Brengen ter kennis van belanghebbenden:

- Dat zij hebben ontvangen den 26 november 1872, onder no.33, in het ter provinciale griffie van Limburg gehouden bijzonder register hebben doen inschrijven de navolgende aanvraag om concessie tot ontginning van steenkolen en andere delfstoffen in het zuidoostelijk gedeelte van dit Hertogdom:

Aan Heeren Gedeputeerde Staten Limburg.

De ondergetekende Wilhelm Weuste industrieel, wonende te Mülheim aan de Ruhr (Pruissen), ten deze domicilie nemende bij den heer Karel Ackens, apotheker te Kerkrade, verzoekt concessie te bekomen tot het ontginnen van steenkolen en andere delfstoffen, welke zich in het hieronder aangegeven vrije concessieveld, waarvan het plan in triplo hiernevens gevoegd is, zouden bevinden. Verlangd concessieveld ligt deels in de gemeenten Kerkrade, Heerlen en Schaesberg zulks wordt begrensd als volgt:

- Ten noorden van het punt A. daar waar de straatweg van Falkenhausen (Valkenhuizen) naar Heerlen gesneden wordt door den weg leidende naar het gehucht Bautsch, in een rechte lijn door de snijpunten der wegen bij de hoeve Boerenanseld gaande tot aan punt B, alwaar deze rechte lijn de as der Molenbeek ontmoet.
- Ten oosten van het punt B, de as der molenbeek stroomopwaarts volgende tot aan punt C, zijnde het snijpunt der noordelijke grens van den straatweg van Falkenhausen naar Kerkrade met de as der genoemde Molenbeek tegenover het huis genaamd den Bril.
- Ten zuiden van het punt C, volgende de noordelijke grenslijn des straatweg van Falkenhausen naar Kerkrade tot aan het punt D, zijnde het snijpunt met de oostelijke grenslijn des straatweg, leidende van Falkenhausen naar Heerlen.
- Ten westen van het punt D, volgende genoemde oostelijke grenslijn des straatweg van Falkenhausen naar Heerlen tot aan het punt van uitgang A.

Ter voldoening aan de wet van 21 april 1810 biedt de ondergetekende aan de eigenaars der oppervlakte een jaarlijkse uitkering van tien cents per hectare.

De aanwezigheid van steenkolenlagen is, komt hem voor, voldoende bewezen door de ten zuiden van het aangevraagde concessieveld gedane en het bestuur der mijnen bekende boringen. Ten overvloede is door de ondergetekende een boring begonnen nabij het gehucht Kaalheide, gemeente Kerkrade, welke hij voornemens is voort te zetten tot op de eerst te doorsnijden steenkolenlaag.

Zodra deze bereikt zal zijn, zal de boring niet voortgezet worden dan in tegenwoordigheid van den ingenieur der mijnen in Limburg, of diens gemachtigde.

Zich aanbevelende tot een zo spoedig mogelijke bekoming der gevraagde concessie, noemt hij zich met verschuldigde eerbied:

Uwen dienstwillige dienaar, W. Weuste, Kerkrade, den 23 November 1872

Ter voldoening aan de wet van 21 april 1810 biedt de ondergetekende aan de eigenaars der oppervlakte een jaarlijkse uitkering van 10 cents per hectare. De aanwezigheid van steenkolenlagen is, komt hem voor, voldoende bewezen door de ten zuiden van het aangevraagde concessieveld gedane, en het bestuur der mijnen bekende, boringen ten overvloede is door den ondergetekende een boring begonnen nabij het gehucht Kaalheide, gemeente Kerkrade, welke hij voornemens is voort te zetten tot op de eerst te doorsnijden steenkolenlaag; zodra die bereikt zal zijn, zal de boring niet voortgezet worden, dan in tegenwoordigheid van den ingenieur der mijnen in Limburg of diens gemachtigden. Zich aanbevelende tot een zo spoedig mogelijke bekoming der gevraagde concessie, noemt hij zich met verschuldigde eerbied,

Uwen dienstwillige dienaar,
W. Weuste, Kerkrade, den 23 November 1872

- Dat volgens het grondplan van het betrokken terrein, dit een oppervlakte heeft van 595 hectaren;
- Dat voormeld plan, op de schaal van 1 a 10000, is nedergelegd ter provinciale griffie van Limburg;
- Dat de adressant aan deze onderneming den naam wenst te geven van Ernst;
- Dat hij, behalve de schadevergoeding van 10 cent per hectare, door hem, ter uitvoering aan de artikelen 6 en 42 van voormelde wet den eigenaars der oppervlakte aangeboden wordende, zich buitendien verbindt de schade, door de ontginning te veroorzaken, aan de belanghebbenden te vergoeden. Belanghebbenden worden mitsdien opgeroepen om hunne bezwaren, zo die er zijn tegen het verlenen der gevraagde concessie, of hunne aanvragen in concurrentie schriftelijk in te leveren vóór den laatsten dag der vierde maand na de dagtekening, waarop deze publicatie voor het eerst zal zijn afgekondigd.

Gedaan te Maastricht, den 28 Maart 1873.
De Gedeputeerde Staten van het Hertogdom Limburg.

28-06-1873 BESTUURLIJKE OVERHEID

Aanvraag om concessie in de gemeente Kerkrade.

De Gedeputeerde Staten van het hertogdom Limburg. Gelet op de bepalingen van de bovengenoemde wet en het Koninklijk Besluit;

Brengen ter kennis van belanghebbenden:

- Dat zij hebben ontvangen en den 16 juni 1873, onder nummer 36, in het ter provinciale griffie van Limburg gehouden bijzonder register hebben doen inschrijven de volgende aanvraag om concessie tot ontginning van steenkolen en andere delfstoffen in de gemeente Kerkrade:

De ondergetekende Gerard Smeets, wonende te Heerlen, provincie Limburg, in eigen naam en namens zijne lastgevers geeft met verschuldigde eerbied te kennen het verzoek tot het verkrijgen van concessie op steenkolen en andere delfstoffen in het, zo hij vernomen heeft, nu vrij geworden concessieveld genaamd Willem, gelegen in de gemeente Kerkrade, waarvoor vroeger de Maatschappij Bergwerkvereniging voor Nederland concessie verleend was bij Koninklijk Besluit 28 januari 1860.

Het zal nu wel niet nodig zijn aan te tonen dat zich in genoemd veld ontginbare steenkolenlagen bevinden de vier in 1858 en 1859 gemaakte boringen nabij de gehuchten Ham, Wiebach, Spekholzerheide en Gracht hebben zulks bewezen. Hij biedt den grondeigenaars ter voldoening aan de wet van 21 april 1810 een jaarlijkse uitkering van 10 cent per hectare en overigens eventuele schadevergoeding volgens genoemde wet.

De grenzen der gevraagde concessie, die bij den naam van Willem wenst te doen behouden, zijn volgens plans, in triplo hierbij gevoegd, als volgt:

- Ten noorden: van het punt B. zijn de het midden van den straatweg van Kerkrade naar het gehucht Falkenhausen, ongeveer twee honderd vijftig meters westwaarts van het midden der brug over de Molenbeek aan het huis genaamd: de Bril, de as van dien straatweg volgende tot aan het punt A, het doorsnijdingspunt van genoemden straatweg met de as van den rijksweg van Heerlen naar de Locht.
- Ten westen: van genoemd punt A de as van gezegden kiezelweg volgende tot aan het punt F, tegenover den grenspaal no. 218.
- Ten zuiden: van dit punt E de grenslijn tussen de Koninkrijk der Nederlanden en Pruisen volgende tot aan punt D, den grenspaal no. 225.
- Ten oosten; van punt D de as der Molenbeek, stroomafwaarts volgende tot aan punt C ongeveer twee honderd negentig meter van het middelpunt der reeds vermelde brug bij het huis de Bril; en van punt C in een rechte lijn tot aan het uitgangspunt B.

Wat de geldelijke middelen volgens artikel 14 der bovengenoemde wet betreft zal hij, op vordering, de voldoende bewijzen van bezit daarvan, ten genoegen der regering, verschaffen. Verder is hij genegen tot vergoeding van die kosten, welke de regering mocht voorschrijven. Hij verzoekt, dat de afkondiging dezer aanvraag in den volgens de wet bepaalden termijn moge plaats hebben.

Heerlen, den 13 Juni 1873.
U Edelgrootachtbare dienaar
G. Smeets.

19-12-1874 OPENBARE VERKOOP

Op maandag 28 december 1874, 's namiddags 4 ure, ter herberge van den heer Hochstenbach te Kerkrade.

Gemeente Kerkrade.

- perceel bouwland, gelegen in het Krechelsbergveldje, (Krichelbergsveldje) kadastraal sectie D, no.2645, grenzend aan Vonken en den weg.

22-05-1875 OPENBARE VERKOOP

Notaris Geurten te Nieuwenhagen, zal op donderdag 3 juni 1875, 's namiddags ten 3 ure, ter herberge van S. Straetman te Kerkrade, op verzoek der erfgenamen van A.T. Valkenberg, onder zeer voordelige voorwaarden omtrent de betaling van den koopprijs, in het openbaar verkopen:

Pachthoeve Vauput.

- Bestaande uit: een huis, schuur, stallen en 44 percelen bouwlanden en boomgaarden.

Alles breder bij affiche omschreven. Nadere inlichtingen te bekomen bij genoemde notaris Geurten.

09-10-1875 OPENBARE VERKOOP

Notaris Moors te Kerkrade, zal op woensdag 3 november 1875, 's voormiddags ten 10 ure, ten huize en op verzoek van Nicolaas Joseph Gielkens op den Krichelberg, publiek verkopen:

- koeien, een os, twee varkens;
- karren, ploegen, eggen, wel, snijkist, hekselkist¹³, wanmolen¹⁴ en verdere schuur- en akkergereedschappen, benevens de huismeubelen.

Op krediet mits borgstelling.

27-05-1876 BESTUURLIJKE OVERHEID

De Gedeputeerde Staten van het Hertogdom Limburg

Doen te weten dat bij hen is ontvangen een Koninklijk Besluit van de volgende inhoud:

10 mei 1876

Wij, WILLEM III, bij de gratie Gods, Koning der Nederlanden, Prins van Oranje-Nassau, Groothertog van Luxemburg, enz., enz.,

Gezien:

- Artikel 1. De aanvraag, gedaan door Wilhelm Weuste, industrieel te Mülheim aan de Ruhr (Koninkrijk Pruisen), om concessie onder de benaming Ernst tot ontginning van steenkolen en andere delfstoffen, over een oppervlakte van ongeveer 595 hectaren, in de gemeenten Heerlen, Kerkrade en Schaesberg, alle in de provincie Limburg;
- Artikel 2. Gewaarmerkte plans der oppervlakte, waarvoor vergunning tot ontginning wordt aangevraagd
- Artikel 3. Bewijzen, dat de publicaties der aanvraag, overeenkomstig de wet van 21 april 1810, hebben plaats gehad;
- Artikel 4. De drie verzetten tegen de aanvraag gedaan door: het bestuur van het verenigd gezelschap voor steenkolenontginning in het Wormdistrict te Kohlscheid, het bestuur der Aken-Maastrichtse Spoorwegmaatschappij, J.W. Greef en A.J. Beckers, zich kwalificerende het bestuur der Maatschappij Bergwerkvereniging voor Nederland.
- Artikel 5. De rapporten van den ingenieur der mijnen van 14 februari 1874 en 26 januari 1876,
- Artikel 6. De berichten van Gedeputeerde Staten van Limburg van 3 juli 1874 en 28 januari 1876;

Overwegende: dat de ingebrachte verzetten als berustende op sedert afgewezen concessie-aanvragen als vervallen zijn te beschouwen dat de aanwezigheid en ontginbaarheid van steenkolenlagen in het terrein, waarvoor concessie is gevraagd, voldoende zijn aangetoond doch de aanwezigheid van andere delfstoffen niet is gebleken.

Hebben goedgevonden en verstaan:

- Artikel 1. Aan Wilhelm Weuste, industrieel, wonende te Mülheim aan de Ruhr (Koninkrijk Pruisen) wordt onder de benaming Ernst concessie verleend voor de ontginning van steenkolen over een terreinuitgestrektheid van ongeveer vijfhonderd veertig hectaren gelegen in de gemeenten Kerkrade, Schaesberg en Heerlen (provincie Limburg) en volgens de bij dit besluit behorende kaart, begrensd als volgt: ten zuiden: van het punt A het beginpunt van de straatweg van Falkenhausen naar Kerkrade te Falkenhausen, naar B, de as des weg volgende; zijnde B het punt waar de weg naar 's Herenansteld aansluit aan even genoemde straatweg te Kaalheide; ten oosten: van voormeld punt B in rechte lijn naar C, zijnde de noordoosthoek der hoeve Klarenanseld, en van daar weder in rechte lijn naar D, zijnde dat punt gelegen op 20 meter afstand, ten noordoosten van de aansluiting des weg, leidende naar Boerenanseld aan den weg die van Onderspekholtz naar Eygelshoven leid ten noorden: van D een rechte lijn naar E aangewezen door den duiker, gelegen inden grote weg van Heerlen naar de Locht, tussen de kilometerpalen no. 25 en 26, op 400 meter ten zuiden van eerstgenoemden paal; ten westen: van E in een rechte lijn naar het uitgangspunt A, welke rechte lijn overeenkomt met die getrokken van de kerktoeren te Heerlen op even bedoeld punt A.
- Artikel 2. Door den concessionaris wordt op grond van artikel 16 der wet van 21 april 1810, aan de Maatschappij Bergwerkvereniging voor Nederland (in liquidatie) voor het door die maatschappij gemaakte boorgat nabij de bouwhoeve Wenselaar¹⁵, een schadevergoeding van vijf duizend gulden (f 5000) betaald.
- Artikel 3. Het ontwerp der eerste werkzaamheden behoeft de goedkeuring der Gedeputeerde Staten van Limburg.

Zodra de richting en helling der lagen op genoegzame diepte en uitgestrektheid Voldoende bekend zijn, word vanwege den concessionaris een algemeen ontwerp van ontginning aan de goedkeuring van Onzen Minister van Binnenlandse Zaken onderworpen. Na de goedkeuring van dat ontwerp moet het in al zijne bepalingen worden nageleefd.

26-06-1877 BESTUURLIJKE OVERHEID

Wij WILLEM III, bij de gratie Gods, Koning der Nederlanden, Prins van Oranje-Nassau, Groothertog van Luxemburg, enz., enz., enz.

Gelet op de 2de alinea van artikel 8 der wet van 28 maart 1877 (Staatsblad no.43), waarbij bepaald is, dat het in de door Ons bij algemenen maatregel van inwendig bestuur aan te wijzen grensgemeenten is geoorloofd, vreemde koperen, bronzen en nikkel munten voor een waarde van ten hoogste twintig centen in betaling te geven, mits de in betalinggeving plaats hebben met toestemming van degenen, aan wie zij geschiedt, en op geen hogeren koers dan door Ons bij algemenen maatregel van inwendig bestuur is vastgesteld; voor de nikkel en koper munten van het Duitse Rijk: in de provincie Limburg o.a. de gemeentes Kerkrade, Simpelveld, Bocholtz, Eijgelshoven, Rimborg en Ubach over Worms.

05-07-1877 NATUUR

Afgelopen dagen is in de omtrek van Kerkrade een gevoelde aardschudding vernomen, de beweging was in de kolenmijn aldaar sterk waarneembaar zodat de mijnwerkers snel naar boven kwamen in de mening, dat de mijn met een grote ramp bedreigd werd. Gelukkig echter zijn er geengevolgen van de aardschudding waargenomen. In enkele woonhuizen zijn hier en daar kleine verzettingen of scheuren opgemerkt.

Bij de voorlaatste aardschudding, nu ruim vier jaren geleden, is een stuk van de schoorsteen der mijn van ongeveer 5 meter naar beneden gestort, doch zonder ongelukken te veroorzaken. De aardverschuivingen of aardschuddingen tussen Rijn en Maas in de richting van het noordoosten naar 't zuidwesten hebben ongeveer bij Kerkrade het centrale punt en doen zich gewoonlijk aldaar het sterkst gevoelen.

01-01-1878 MIJNBOW

Overzicht van kolenterrein ten opzichte van hoogte boven Amsterdams Pijl in meters

- Bovenkant ijzeren vloer op de mond der Willemsschacht Domaniale mijnen
- Begane grond aan den mond der schacht in mijnveld Willem bij Spekholzerheide.
- Kaalheide

126,31	171,31
99,00	162,16
87,65	141,02

06-04-1879 MIJNBOW

De werken der mijnconcessie Willem (Willem-Sophia) te Kerkrade, in 1877 gestaakt, werden in 1878 hervat met dit gevolg, dat men op 51 meter diepte een steenkolenlaag vond van 1.07 meter dikte.

De uitdelving van mergelsteen geschiedde op zeer kleine schaal, door gebrek aan afzet van steen en van de afval daarvan voor bemesting van landerijen.

03-05-1879 BRAND

Dinsdagavond is de stal belendende aan de woning van Coenraad Crombach op de Krekelberg (Krichelberg), onder Kerkrade afgebrand. Twee koeien, twee kalveren en enige kippen zijn omgekomen. De schade is begroot op f. 3000,- Het vee was niet verzekerd.

09-04-1881 MIJNBOUW

Het gemiddelde werkloon op de Domaniale mijn bedraagt f.1.33½ per dag van 9 uur. Op de mijn Neuprick¹⁶ bedraagt het gemiddeld werkloon f.1.37 per dag van 9 uur.

18-06-1881 MIJNBOUW

De prijzen der inlandse steenkolen zijn thans bijzonder laag. Aan de kolenmijn Neuprick te Kerkrade gelden de kolen zonder gruis 70 cent en de gruis kolen 40 cent per 100 kg of 1 hectoliter.

06-08-1881 ONDERNEMING

Bij vonnis der rechtbank te Maastricht is de naamloze vennootschap Bergwerkvereniging voor Nederland, gevestigd te Kerkrade, in staat van faillissement verklaard.

06-09-1881 GEZONDHEIDSZORG

Vereniging Sint-Elisabeth Ziekenhuis, te Herenanstel, gemeente Kerkrade.

De vereniging wordt gevestigd te Herenanstel, gemeente Kerkrade onder den naam van Sint-Elisabeth ziekenhuis¹⁷ en om te duren twintig achtereenvolgende jaren, te rekenen van heden.

12-03-1884 ONGELUK

In de mijn Neu-Voccart¹⁸ vond een dodelijk ongeval plaats. Door een aardverschuiving, werd de mijnwerker J. Steins, afkomstig van Kaalheide, begraven onder een massa steenkool.

05-07-1888 RECHTSPRAAK

De arrondissementsrechtbank te Maastricht heeft een onderzoek bevolen aangaande het misdrijf van meeneed, waarvan verdacht worden J.H., oud 35 jaren J.H.C., oud 26 jaren, beiden schoenmakers te Kerkrade, en Elisa D., oud 20 jaren, zonder beroep wonende te Kaalheide. Deze drie hebben in de terechtzitting van 25 juni bij de behandeling van hun strafzaak zulke onderling tegenstrijdige verklaringen afgelegd, dat het Openbaar Ministerie op grond van het 2e lid van art. 174 van het Wetboek van Strafvordering eiste, dat van die verklaringen dadelijk proces-verbaal zou worden opgemaakt. De behandeling der strafzaak is voorlopig geschorst, terwijl bedoelde afgelegde getuigenverklaringen zijn gesteld in handen van de officier van justitie.

23-12-1888 RECHTSPRAAK

Voor de arrondissementsrechtbank te Maastricht stond dinsdag terecht Elisa D. oud 22 jaren, zonder beroep, wonend te Kaalheide, beschuldigd van meeneed. Tegen haar werd een gevangenisstraf van 2 jaren geëist.

21-03-1889 MIJNBOUW

Het verslag van de ingenieur der Nederlandse mijnen in Limburg over 1888 deelt mede, dat de arbeiders in de Domaniale steenkoolmijnen te Kerkrade gemiddeld in 304 werkdagen, f 408,- verdienen. Het arbeidsloon bedroeg f 2,39½ per ton steenkool.

1893

04-03-1893 OPENBARE VERKOOP

Notaris Moors te Kerkrade zal maandag, 20 maart 1893, 's voormiddags te 10 uur, ter herberge van Johan Hermans te Kaalheide, gemeente Kerkrade, ten aan de hoogste bidders verkopen.

Gemeente Kerkrade.

- huis met verdere gebouwen, tuin en boomgaard te Dentgenbach, groot 41.70 a. sectie A 1012, 1013, 1014, 1015, 1016 en 1017.
- boomgaard aldaar, groot 46.30 aren sectie A, No.1514;
- boomgaard aldaar, groot 36 aren, sectie A, No.1481;
- bouwland aldaar, groot 28.65 aren, sectie A, No.1054 en 1055;
- bouwland aldaar, groot 28 aren, sectie A, No.1049;
- bouwland aldaar, groot 28.65 aren, sectie A, No.1056 en 1057;
- bouwland aldaar, groot 5.10 aren, sectie A, No.1051.

En onmiddellijk daarna,

- drachtige koe, een drachtig en een eenjarig rund en veertien kippen;
  - lange kar, ploeg en verdere akkergereedschappen;
  - benevens de huismeubelen als: kasten, tafels, stoelen, ledikanten, keukengereedschappen.
- De mobiele verkoop geschiedt tegen kontante betaling met 10 % kosten.

Verdere inlichtingen ten kantore van voornoemde notaris.

11-03-1893 ADVERTENTIE

Een partij vroege zaadaardappels te koop, ook bij kleine hoeveelheden bij: H. Slangen, Kaalheide.

08-04-1893 OPENBARE VERKOOP

Notaris Moors te Kerkrade zal maandag 1 mei 1893, ter herberge van Hendrik Hendriks te Kaalheide, 's voormiddags te 10 uur, op verzoek der kinderen Martens, publiek verkopen:

Gemeente Kerkrade,

- twee huizen met verdere gebouwen en tuin te Kallheide, groot 4 aren. Het perceel wordt in massa en in gedeelten geveild;
- perceel bouwland te Kaalheide aan de Steenweg, groot 65,06 aren, naast Mohren en Giesen.

Ten huize der echtlieden Martens-Ploum te Kallheide na afloop van vorenstaande verkoping:

- meubels, als kasten, een latafel, stoelen, tafels, ledikanten huisklokken, kisten;
- keukengereedschappen en een hond.

Posten tot en met f 5,- moeten direct betaald worden. Op krediet met 12.5%, contant 8% kosten.

06-05-1893 ADVERTENTIE

Preisregeln den 7 Mai, für ein Mutterkalb, alt 3 Wochen bij Johann Hermans Kaalheide. Anfang 4 Uhr.

06-05-1893 OUDE KRUISBOOGSCHUTTERIJ SINT HUBERTUS KAALHEIDE

Preisvogelschießen am Sonntag den 14 Mai, van der St. Hubertus Bogenschützengesellschaft, zu Kaalheide, für einen Geldpreis von 30 Mark, bei Hub. Kohnen, Kaalheide.

20-05-1893 ADVERTENTIE

Am Pfingstmontag, 22 Mai Fest im Saale des Herrn H. Slangen, Kaalheide. Anfang 3 Uhr. Eintritt frei.

27-05-1893 OUDE KRUISBOOGSCHUTTERIJ SINT. HUBERTUS KAALHEIDE

Deelname aan het gouden feest van de Harmonie St. Caecilia.

Program Kirchrath 1843 Goldene Jubelfeier 1893 des Harmonievereins St. Caecilia, verbunden mit großes Festival, am Montag 5 Juni 1893.

Teilnemende Vereine: Kirchrath, Harmonieverein St. Caecilia, Kirchrath, Schützengesellschaft St. Sebastianus, Kirchrath, Société St. Lambertus, Chèvremont, Schützengesellschaft St. Michael Kirchrath, Bergmanns-Kapelle, Sempelveld Gesangsverein Harmonia, Spekholzerheide, Harmonieverein.
Kaalheide, Schützengesellschaft St. Hubertus, Merkstein, Gesangsverein Sängerbund, Sempelveld, Koninklijke Harmonie Caecilia Bleijerheide Schützengesellschaft St. Lambertus, Valkenburg, Gesangsverein Walram, Eijgelshoven, Harmonieverein Caecilia, Herzogenrath, Männergesangsverein Ritzerfeld, Gesangsverein Liederkrantz.

22-06-1893 OUDE KRUISBOOGSCHUTTERIJ SINT HUBERTUS KAALHEIDE

Preisvogelschuss am Sonntag den 25 Juni, von der St. Hubertus Bogenschützengesellschaft zu Kaalheide, für einen Geldpreis von 30 Mark, bei H. Kohnen.

20-07-1893 OUDE KRUISBOOGSCHUTTERIJ SINT HUBERTUS KAALHEIDE

Am Sonntag den 23 Juli Preisvogelschuss von der St. Hubertus Bogenschützen gesellschaft zu Kaalheide, für einen Geldpreis von 34 Mark, bei H. Kohnen.

10-08-1893 OUDE KRUISBOOGSCHUTTERIJ SINT HUBERTUS KAALHEIDE

Ehrenschießen und Preisvogelschießen

Am Sonntag 13 August von der St. Hubertus Bogenschützen gesellschaft Kaalheide, bei Hub Kohnen.

31-08-1893 OUDE KRUISBOOGSCHUTTERIJ SINT HUBERTUS KAALHEIDE

Preisvogelschießen am Sonntag 3 September von der St. Hubertus Bogenschützen gesellschaft Kaalheide, für einen Geldpreis von 30 Mark bei Hub. Kohnen.

14-09-1893 ADVERTENTIE

Gevraagd voor dadelijk: 20 appelplukkers bij H. Slangen, te Kaalheide.

21-10-1893 ADVERTENTIE

Twee mooie melkschapen te koop aangeboden bij: Chr. Müller (Muller) te Kaalheide.

31-12-1893 POSTDUIVENVERENIGING DE ZWALUW KAALHEIDE

Zondag 31 december, 's Namiddags 6 uur, algemene vergadering Postduivenvereniging De Zwaluw Kaalheide bij de heer Theodor Haselier Alle liefhebbers worden vriendelijk uitgenodigd.

Het bestuur.

1894

01-01-1894 GEZONDHEIDSZORG

Er wordt een overzicht gegeven van de besmettelijke ziektes die er heersten in Kaalheide– Kerkrade. Ook wordt het geslacht de leeftijd of iemand gevaccineerd is en op welke manier de besmetting tot stand is gekomen vermeld. De kleine epidemie te Kerkrade, die zich hoofdzakelijk beperkte tot het gehucht Kaalheide, had haar ontstaan te danken aan een mijnwerker, die op 29 november 1893 van de Pruisische mijn te Mariadorf was teruggekeerd en door pokken werd aangetast. Dat hier de ziekte zo goedaardig optrad, is blijkbaar een gevolg van de vaccinatie, die in deze gemeente algemeen wordt toegepast en nergens tegenkanting ondervindt.

11-01-1894 ADVERTENTIE

Gevraagd een schoenmakersknecht en een leerjongen bij Hubert Kohnen te Kaalheide

03-03-1894 POSTDUIVENVERENIGING DE ZWALUW KAALEIDE

Vergadering zondag 4 maart, om 6 uur 's avonds bij Hub Kohnen.

24-03-1894 OPENBARE VERKOOP

Notaris Moors te Kerkrade Woensdag, 11 april 1894, 's namiddags te 1 uur, in het Hotel Hochstenbach te Kerkrade, ten verzoeken van den heer Sühs, aan de hoogste bidders o.a.

- bouwland in Kaalheiderveld¹⁹, groot 281.65 aren, grenzend aan Spijkers en de weg;
- bouwland in Heiveld²⁰, groot 125.50 aren, grenzend aan Senden en Weduwe Souren;
- bouwland aldaar, groot 39.40 aren, grenzend aan Zaunbrechers en Spijkers;
- bouwland aldaar, groot 13.15 aren, grenzend aan Savelberg en Soomers;
- bouwland in onderste Schifferheiveld, groot 33.70 aren, grenzend aan Weduwe Funken en de weg;
- bouwland in Heiveld, groot 38.90 aren, grenzend aan Lodewijk Werrij en Hermans;
- bouwland in Bovenste Schifferheiveld, groot 14.55 aren, grenzend aan Vaessen en Herlitzius;
- boomgaard in vogelsweiden, groot 38,50 a., grenzend aan Horbach en Meijers;
- weiland aldaar, groot 41.10 a., grenzend aan Austen, Moonen en Hermans;
- boomgaard te Wiebach, groot 35,05 a., grenzend aan Anna Sühs en Meijers;
- bouw- en weiland aldaar, groot 25.80 aren, grenzend aan Christiaan Lutgens en Meijers.

17-03-1894 DANKBETUIGING

De ondergetekende betuigt hierdoor zijnen innigste dank aan familie, vrienden en bekenden voor de algemene deelneming bij het ziekbed en de begrafenis mijner onvergetelijke dierbare echtgenote.

Kaalheide, 18 Maart 1894.
W. Vaessen.

05-04-1894 MIJNBOUW

Door de firma Hering Yrijthoff en Co., bankiers te Maastricht, is bij heren van Gedeputeerde Staten een verzoekschrift ingediend om concessie tot het ontginnen van steenkolen in Limburg.

Het oppervlak, waarvoor deze aanvraag geschiedt belooft ongeveer 540 hectaren, gelegen in de gemeenten Kerkrade, Heerlen en Schaesberg en is een plan in duplo op de schaal van 1: 10000 bij de aanvraag gevoegd. Begrensd is de concessie als volgt:

- Ten zuiden: van het punt A, het beginpunt van den straatweg van Falkenhauzen (Valkenhuizen) naar Kerkrade te Falkenhauzen, naar B, de as de weg volgende; zijnde B het punt, waar de weg naar 's Heerenanselt aansluit aan even genoemden straatweg te Kaalheide.
- Ten oosten: van voormeld punt B in rechte lijn naar C, zijnde de noordoosthoek van de hoeve Klarenanselt, en van daar weder in rechte lijn naar D, zijnde dat punt gelegen op 20 meter afstand ten noordoosten van de aansluiting des wegs, leidende naar Boerenanstelt, aan den weg, die van Onderspekholz naar Eijgelshoven leidt.

- Ten noorden: van D eene rechte lijn naar E, aangewezen door den duiker gelegen in de groten weg van Heerlen naar de Locht, tussen de kilometerpalen N.25 & 26, op 400 meter ten zuiden van eerst genoemden paal.
- Ten westen: van E in een rechte lijn naar het uitgangspunt A, welke rechte lijn overeenkomt met die, getrokken van de kerktoeren te Heerlen, op even bedoeld punt A.

In vroegere jaren zijn in het aangeduide concessieveld reeds boringen gedaan, waarbij is gebleken, dat daarin steenkolen aanwezig zijn. Genoemde firma neemt met de gewonnen resultaten genoegen, om tot een ontginning over te gaan en eventueel zo spoedig mogelijk met de benodigde werkzaamheden voor deze exploitatie te beginnen. Zij wenst aan het gevraagde mijnveld weder de naam Ernst te geven, die het reeds bij de vroeger gedane boringen kreeg, en verbindt zich aan de eigenaars van den bovengrond der te concederen oppervlakte jaarlijks uit te keren een vergoeding van f 0.50 per hectare.

02-05-1894 OUDE KRUISBOOGSCHUTTERIJ SINT HUBERTUS KAALHEIDE

Königsvogelschießen zu Kaalheide.

Sontag, den 6 Mai. Das Fest wird aufgeklart durch die Afdener Kapelle. Nachher Preisschießen, woran jeder teilnehmen kann.

19-05-1894 ADVERTENTIE

Uit de hand te koop of te huur:

- Een te Spekholzerheide nabij de kerk, voor alle neringdoenden met grote zaal gunstig gelegen huis met tuin, waarin sedert, jaren café met gunstig gevolg is uitgeoefend, des verkiezende ook met ongeveer 1 hectare bouw en weiland.

Dit huis is te aanvaarden 1 Oktober 1894.

Nadere inlichtingen bij de eigenaar H. Slangen Kaalheide-Kerkrade.

29-06-1894 VECHTPARTIJ

Gisterennamiddag vond er een aardig toneeltje plaats. Twee bekende vrouwen, wonende op Kaalheide, waren bezig in de Ham kolen uit de aldaar afgeladen stenen te zoeken. Hoe het nu gekomen is, dat deze twee vrouwen ruzie kregen is nog niet bekend, maar dat de een de andere met een hamer een slag op het hoofd gaf, zodat deze bewusteloos neerviel, is zeker. Naar men verneemt zou deze vrouw gisteravond de laatste Heilige Sacramenten hebben ontvangen.

14-07-1894 VERPACHTEN

Te verpachten, voor a.s. oktober een voor alle nering en bedrijf gunstig gelegen huis met tuin en een perceel land, te Kaalheide, aan de Provinciale weg van Heerlen naar Kerkrade gelegen, waarin sedert vele jaren café en winkel met kegelbaan en zaal, met best gevolg uitgeoefend werd, tevens ingericht voor bakkerij.

Nadere conditiën bij de eigenaar Ger Dercks, te Schaesberg, bij Heerlen.

17-07-1894 OUDE KRUISBOOGSCHUTTERIJ SINT HUBERTUS KAALHEIDE

Het door de couranten bekendgemaakte schuttersfeest te Bleijerheide liep, mede begunstigd door het mooie weer, in de beste orde van stapel. De drukte der bezoekers was dan ook groot. Bij gelegenheid van dit feest was een schietwedstrijd georganiseerd, en werd de eerste prijs behaald door de boogschutters van Kaalheide. De harmonie en Sint Lambertus gezangvereniging luisterden het feest met muziek op.

21-07-1894 ADVERTENTIE

Een bekwame werkmeid gevraagd, om dadelijk in dienst te treden.

Adres H. Slangen Kaalheide-Kerkrade.

Wordt gevraagd een schoenmakerknecht, bij Hubert Kohnen Kaalheide-Kerkrade.

13-09-1894 ADVERTENTIE

---

20 appelplukkers tegen hoog loon gevraagd, voor dadelijk te beginnen, bij H. Slangen, Kaalheide-Kerkrade.

20-10-1894 OPENBARE VERKOOP

Notaris Moors te Kerkrade zal maandag, 5 november 1894, 's namiddags te 3 ure, ter herberge van Johan Hermans, te Kaalheide, op verzoek van Weduwe. Beckers en kinderen publiek verkopen:

Gemeente Kerkrade.

- huis en tuin, te Kaalheide, groot 1,90 aren, naast Bindels en Dammers;
- boomgaard aan de Steenweg, groot 9,60 aren, naast de Hesselle en Giesen;
- bouwland in het Kaalheiderveld, groot 14,15 aren;
- bouwland in het Heiveld, groot 11,40 aren.

1895

12-01-1895 POSTDUIVENVERENIGING DE ZWALUW KAALHEIDE

Vergadering der Postduivenvereniging De Zwaluw op zondag, 13 januari, s avonds 6 uur, bij Hub. Koonen te Kaalheide. Nieuwe leden worden opgenomen.

12-01-1895 OPENBARE VERKOOP

Notaris Moors te Kerkrade zal maandag 21 januari 1895, 's namiddags te 2 ure, ter herberge Koonen te Kaalheide, op verzoek der kinderen Mertens, aan de hoogste bieder verkopen:

- huis en tuin te Kaalheide gemeente Kerkrade, groot 4,34 aren.

25-05-1895 ADVERTENTIE

Ein neues Spiel Kegel mit Ballen sind billig zu kaufen bei Johann Hermans, Kaalheide-Kirchrath.

30-05-1895 OUDE KRUISBOOGSCHUTTERIJ SINT HUBERTUS KAALHEIDE

Königsvogelschießen am Pfingstmontag den 3 Juni, von der St. Hubertus Bogenschützen Gesellschaft zu Kaalheide, Um 1 Uhr Abholen des Kaisers und Königs bis zum Schützenlokal. Während des Schiessens Konzert von der Afdener Kapelle. Nach dem Königsvogelschießen, Preisvogelschiessen woran ein jeder teilnehmen kann.

Der Vorstand

06-07-1895 ADVERTENTIE

Ein braves anstündiges Mädchen für alle Hausarbeit gesucht um sofort einzutreten bei E. Dirks, Kaalheide bei Kirchrath.

10-08-1895 ADVERTENTIE

Te koop: twee mooie trekhonden rekels, waarbij 1 van 4 maanden. Willem Steins te Kaalheide-Kerkrade.

14-09-1895 POSTDUIVENVERENIGING DE ZWALUW KAALHEIDE

Wedvlucht Force-Tour-Bruggen afstand 150 km, te houden door de postduivenvereniging De Zwaluw te Kaalheide, op zondag 22 september 1895; inzetten vrijdag 20 september vanaf 6 tot 9 uur avonds, bij Hub Koonen, concours per duif 1,50 Mark, Poel 50 Pf.

03-10-1895 ADVERTENTIE

Gevraagd twee bekwamen metselaars, loon naar bekwaamheid.
Christiaan Crombach Krichelberg-Kerkrade.

14-11-1895 OPENBARE VERKOOP

Notaris Moors te Kerkrade zal woensdag 20 november 1895 's namiddags te 3 uur, ter herberge Hermans te Kaalheide op verzoek van Balthasar Josef Hamers, publiek verkopen:

Gemeente Kerkrade.

- huis met erf en tuin te Kallheide, groot 4.40 aren.
- bouwland in het Heiveld, groot 5.65 aren.
-

Dadelijk aan te treden.

1896

04-01-1896 MIJNBOUW

In het begin van de maand december 1895 heeft zich te Charleroi (België) een naamloze vennootschap gevormd onder den titel: Charbonnages Néerlandais Willem et Sophia. De zetel der maatschappij is gevestigd te Montigny-sur-Sambre. Het maatschappelijk kapitaal bedraagt 2 miljoen francs, verdeeld in 8900 aandelen van 500 francs. De concessies der mijn Willem, onder Spekholzerheide-Kerkrade, groot 458 hectaren, en die der Sophia onder Bocholtz en Simpelveld, groot 648 hectaren, worden ingebracht voor 3996 aandelen.

17-03-1896 ADVERTENTIE

Eenjarig hengstveulen te koop. H.J. Mostart, Wiebach-Kerkrade.

16-05-1896 ADVERTENTIE

Bal op Pinkstermaandag 25 mei in de zaal van dhr. H. Lafaire te Kaalheide-Kerkrade.

Gevraagd voor dadelijk een zindelijk en braaf meisje voor alle huiswerk.
H. Lafaire te Kaalheide-Kerkrade.

21-05-1896 OUDE KRUISBOOGSCHUTTERIJ SINT HUBERTUS KAALHEIDE

Königsvogelschießen am Pfingstmontag den 25 Mai von der Sankt Hubertus Bogenschützen Gesellschaft von Kaalheide. Nach dem Königsvogelschießen Preisvogelschießen, woran ein jeder sich beteiligen kann. Um ein Uhr Abholen des Königs und Kaisers zum Schützenlokal. Während des Schiessens Konzert, ausgeführt von der Afdener Kapelle.

27-06-1896 VERPACHTEN

Notaris Moors te Kerkrade zal vrijdag 3 juli 1896, ter herberge Hermans te Kaalheide, 's namiddags om 2 uur, op verzoek van Hendrik Hendriks te Kaalheide: publiek verpachten voor, voor 3 a 6 jaren.

- huis met tuinboomgaard en 4 bouwlanden groot 52,05 aren gelegen te Kaalheide gemeente Kerkrade

27-06-1896 OPENBARE VERKOOP

Notaris Moors te Kerkrade zal vrijdag 3 juli 1896 ten huize van de verkoper Hendrik Hendriks te Kaalheide, 's namiddags om 2 uur: openbaar verkopen:

- hooi, rogge, haver en aardappelen van bovenvermelde percelen;
- meubels, als kasten, tafels, stoelen, ledikant, kachels, hanglampen, banken, herbergsgerief, keuken- en gereedschappen, kippen, oud ijzer en een hoeveelheid mest.

Kosten van verkoop: op krediet 12½ %, bij kontante betaling 6 %, posten tot en met f 5,- moeten direct voldaan worden.

06-08-1896 OUDE KRUISBOOGSCHUTTERIJ SINT HUBERTUS KAALHEIDE

Ehrenvogelschießen am Sonntag den 9. August, für die Herren Ehrenmitglieder der Sankt Hubertus Bogenschützengesellschaft von Kaalheide. Wir bitten die Herren Ehrenmitglieder sich freundlichs einfinden zu lassen. Nach dem Ehrenvogelschießen, Preisschießen, woran sich ein jeder beteiligen kann während des Schiessens Konzert von der Afdener Kapelle. Anfang 5 Uhr.

05-09-1896 ADVERTENTIE

---

20 appelplukkers gevraagd, bij Hub Lafaire, Café-restaurant, te Kaalheide.

08-09-1896 POSTDUIVENVERENIGING DE ZWALUW KAALHEIDE

Algemene wedvlucht van Erquelines, afstand 250 kilometer, te houden door de Postduivenvereniging De Zwaluw te Kaalheide op zondag 13 september 1896.

Inzetten bij Hub. Koonen, op vrijdag 11 september vanaf 7 uur 's avonds. Inzetgeld per duif 1 Mark 50, met reiskosten.

08-10-1896 ADVERTENTIE

Ondergetekende waarschuwen de geachte leden der Broederschap der Zeven Smarten aan niemand anders te betalen dan aan de kas of aan onderstaande agenten:

F.W. Lochtman, te Vink, F. Amkreutz te Bleijerheide, Ant. Geurtsen, te Kaalheide, Arn. Geurtsen, te Kerkrade. W Loeven, te Chèvremont.

De Voorzitter, Peter Willem Laeven te Holz-Kerkrade.

De Secretaris L. Feiter.

24-12-1896 ADVERTENTIE

Neujahrs-Ball

Sontag 3 Januar Großer Ball

Im Saale des Herrn H. Lafaire-Dirks te Kaalheide

1897

13-02-1897 OUDE KRUISBOOGSCHUTTERIJ SINT HUBERTUS KAALHEIDE

Het St. Hubertus Boogschuttersgezelschap van Kaalheide, gemeente Kerkrade heeft besloten het 18-jarig keizerfeest te houden met het 25-jarig bestaan van het gezelschap op aanstaande Pinkstermaandag.

10-04-1897 ONGELUK

De mijnwerker Engels, van Kaalheide, viel gisterenmiddag in een schacht der mijn Maria te Mariadorf, bij Alsdorf. Weinige minuten na de val overleed hij. Hij was slechts 23 jaar oud en niet gehuwd.

24-04-1897 OUDE KRUISBOOGSCHUTTERIJ SINT HUBERTUS KAALHEIDE

Die Sankt Hubertus Bogenschützengesellschaft von Kaalheide Gibt hiermit bekannt, dass am Sonntag den 2 Mai von 5 bis 7 Uhr, das Buffet des Festes welches am Pfingstmontag stattfindet, öffentlich ausgethan wird im Lokal bei Hubert Koonen, Kaalheide.

13-03-1897 VERPACHTEN

Notaris van Kessel te Heerlen zal op donderdag 1 april 1897 namiddags om 4 uren, op verzoek en ter herberge van de heer Hubert Lafaire te Kallheide-Kerkrade te verpachten:

- woonhuis waarin café met vergunning en winkel sedert jaren wordt uitgeoefend, met aanhorige stallingen, remise, paardenstal, bakhuis, kegelbaan.
- tuin en 2 percelen land gelegen te Kaalheide gemeente Kerkrade langs de grote weg.

Pachtprijs per jaar f 215,50. Pachter werd Johan Lataster Aktedatum 12-04-1897.

27-03-1897 POSTDUIVENVERENIGING DE ZWALUW KAALHEIDE

Postduivenvereniging De Zwaluw te Kaalheide-Kerkrade.
Vergadering op zondag den 4 april, des avonds om 6 uur, bij Hub. Koonen.
Nieuwe leden worden aangenomen.

Het Bestuur

12-06-1897 OUDE KRUISBOOGSCHUTTERIJ SINT HUBERTUS KAALHEIDE

Die Sankt Hubertus Bogenschützengesellschaft von Kaalheide macht hier bekannt, dass am Sonntag den 18 Juni die Preisvogel geschossen werden Anfang 5 Uhr. Während des schießen Sacklaufen und Brödchen Schnapen.

24-07-1897 OUDE KRUISBOOGSCHUTTERIJ SINT HUBERTUS KAALHEIDE

Königsvogelschießen von der Sankt Hubertus Bogenschützen Gesellschaft von Kaalheide.am Sonntag 25 Juni. Nach dem Königsvogel Preisschießen woran sich ein jeder beteiligen kann. Während des schießen Konzert, ausgeführt von der Afdener Kapelle.

31-12-1897 ADVERTENTIE

Am Neujahrstag Ball bei J.J. Lataster, Kaalheide bei Kirchrath.

1898

13-01-1898 ADVERTENTIE

Schoenmakersknecht en Leerling gevraagd om dadelijk in dienst te treden.
H. Koonen Kaalheide.

21-05-1898 OUDE KRUISBOOGSCHUTTERIJ SINT HUBERTUS KAALHEIDE

Deelname aan het groot internationaal schuttersfeest, te Chèvremont Kerkrade Pinkstermaandag 30 mei 1898, te houden door de Koninklijke Schutterij St. Michaël bij gelegenheid van haar 25-jarig bestaan onder medewerking der volgende gezelschappen:

- Chèvremont Koninklijke schutterij St. Michaël, president Jos. Rahier, secretaris Fr. Bitter;
- Kerkrade Harmonie St. Caecilia, Dir. Jos. Hannöver;
- Kerkrade Société St. Lambert, Directeur F. Scheeren, President Jos. Esser;
- Afdon Schutterij St. Sebastianus President P.J. Niessen;
- Bleijerheide Schutterij St. Sebastianus President W. Greuls;
- Busbach Schutterij St. Hubertus President Büchel, Secretaris Fr. Hausmanns;
- Eijgelshoven Schutterij St. Sebastianus. President M. Brull;
- Gemmenich Société St. Hubert. Secretaris Th. Connott;
- Haanrade Schutterij St. Hubertus President Fr. Ploem;
- Heerlen Kon. Schutterij St. Sebastianus Generaal J. Peerboom, Secr. A. Dassen;
- Kaalheide Schutterij St. Hubertus;
- Kohlberg Schutterij St. Martinus President W. Aretz;
- Morsbach Schutterij St. Hubertus Secretaris J. Palm;
- Palenberg (Schaesberg) Schutterij Wilhelmina. President J. Mulders Secretaris. R. Brul;
- Schandelen (Heerlen) Schutterij St. Hubertus President J. Deumens Secretaris. L. Laurs;
- Schinnen Schutterij St. Sebastianus Secretaris H. Cloutz;
- Spaubeek Koninklijke Schutterij St. Laurentius President P.J. Jötten;
- Valkenburg Kon. Oude-Schutterij President J. Meuwissen;
- Wijlre Kon. Schutterij St. Martinus President W. Boshouwers, Burgemeester.

24-05-1898 ADVERTENTIE

Te Koop: 3 stok bijen bij Wed. M.L. Quaadvlieg, Wiebach-Kerkrade.

28-05-1898 25-JARIG HUWELIJK

De 11 juni aanstaande hopen de achtbare echtelieden Jos Bindels-Jungschlaeger hun zilveren bruiloft te vieren. Dit feest wordt nog verhoogd doordat hun zoon Joseph op die dag door de band des huwelijks verenigd wordt.

Kaalheide mei 1898.

04-06-1898 OUDE KRUISBOOGSCHUTTERIJ SINT HUBERTUS KAALHEIDE

Bij de deelname aan het 25-jarig bestaansfeest van de Koninklijke Schutterij St. Michael werden de volgende prijzen behaald:

- Exercitie: Ereprijs; Schutterij St. Hubertus Kaalheide-Kerkrade;
- Beste houding in de optocht, tweede prijs. Schutterij St. Hubertus Kaalheide.

23-07-1898 OUDE KRUISBOOGSCHUTTERIJ SINT HUBERTUS KAALHEIDE

13-08-1898 ADVERTENTIE

Toegelopen een grote zwarte hond rekel. Terug te bekomen, tegen betaling van kost en advertentie bij H. Schreuder te Kaalheide Kerkrade.

03-09-1898 ADVERTENTIE

Prijsvogelschieten bij Hubert Koonen te Kaalheide, op zondag 11 september, voor 40 Mark. (3 vogels). Aanvang om 4 uur.

13-09-1898 POSTDUIVENVERENIGING DE ZWALUW KAALHEIDE

Duivenconcours België
Inzetten op vrijdag, 16 september van 6 tot 9 uur bij Jos Lataster te Kaalheide.

11-10-1898 POSTDUIVENVERENIGING DE ZWALUW KAALHEIDE

Duivenconcours van Brugge, Op zondag, 16 oktober a.s.
Inzetten vrijdag 14 oktober á f 1,20 per duif, bij Jos Lataster te Kaalheide.

03-12-1898 50-JARIG HUWELIJK

Zaterdag j.l. vierden de echtelieden Hupertz uit Kahlheide het feest hunner gouden bruiloft. Van vele zijden mochten zij bewijzen van belangstelling ondervinden. Beide jubilarissen verheugen zich nog in de beste gezondheid.

1899

11-03-1899 POSTDUIVENVERENIGING DE ZWALUW KAALHEIDE

Zondag 12 maart namiddags 1 uur. Algemene vergadering, bij Hub. Koonen Kaalheide.

18-05-1899 OUDE KRUISBOOGSCHUTTERIJ SINT HUBERTUS KAALHEIDE

Königsvogelschießen von der St. Hubertus Bogenschützengesellschaft zu Kaalheide, am Pfingstmontag den 22 Mai. Nach dem Königsvogel, Preisvogelschießen für 30 Mark. Ein Loos kostet 60 Pfennig. Um 1 Uhr Abholen des Königs und Kaisers bis zum Schützenlokaal. Während des schießen. Frei Konzert ausgeführt von der Afdener Kapelle.

22-07-1899 OUDE KRUISBOOGSCHUTTERIJ SINT HUBERTUS KAALHEIDE

Ehrenvogelschießen und Preisschießen von der St. Hubertus Bogenschützengesellschaft zu Kaalheide, am Sonntag den 30 Juni. Während dem Schießen frei Konzert ausgeführt von der Afdener Kapelle. Herren Ehrenmitglieder werden, freundlichts ersucht, sich zu versammeln bei dem Herrn Hauben, in dem Brill, um 2 Uhr nachmittags.

29-08-1899 POSTDUIVENVERENIGING DE ZWALUW KAALHEIDE

Algemene wedvlucht Arlon afstand 150 kilometer, te houden door de vereniging De Zwaluw te Kaalheide, op zondag 3 september a.s. Inzetten vrijdag 1 september, van 6 tot 8 uur namiddag, bij Hub. Koonen. Prijs per duif f 0.72, poule 30 ct.

12-09-1899 ADVERTENTIE

Ein Schottischer Schäferhund zu verkaufen, Schöne Rasse, alt 11 Monate, bei Franz Gielkens Krichelberg Kirchath.

14-12-1899 ONGELUK

De mijnwerker Görtzen van Kaalheide, die de vorige week door instortende steen te Alsdorf zwaargewond werd, is gisteren in het hospitaal te Bardenberg overleden.

23-12-1899 TER NAGEDACHTINIS AAN

23-12-1899 RAUCHCLUB GEMUTLICHKEIT KAALHEIDE

Sontag den 31 Dezember Ball, im Saale des Herrn Jos. Lataster. Anfang 5 Uhr. Entree Frei.
Es ladet ergebenst ein der Rauchclub Gemütlichkeit.

Van links naar rechts: Hendrik Douven, Jos Augenbraun, Willem Bothmer, Johan Slijper, Math Dremmen, Johan Douven, Johan Bemelen, Math Quadvlieg, Lodewijk Schreuder, Jos Bindels, Hendrik Hensgens, Wijnand Bemelen, Math Slijper, Lambert Slijper, Hubert Schreuder, Jac. Bemelen, Johan Wiertz en Jos Lataster.

28-12-1899 RECHTSPRAAK

J.T.E. mijnwerker te Kaalheide onder Kerkrade, wegens bedreiging met een misdrijf tegen het leven gericht tot een week gevangenisstraf.

1900

24-02-1900 TE KOOP

Te koop eigen getrokken klaverzaad, P.J. Horbach Hoeve Schifferheide.

17-03-1900 VERPACHTEN

Een goed ruim en goed ingericht huis met schuur, stallingen, bakhuis, tuin en boomgaard, gelegen aan de Chaussée te Kaalheide gemeente Kerkrade, geschikt voor ieder bedrijf, groot 113,88 aren. Des verkiezende kunnen enige percelen bouwland erbij gevoegd worden. Deze percelen zijn dadelijk of op 1 mei a.s. te aanvaarden. Zich te adresseren bij den notaris Moors te Kerkrade of bij de eigenaar Winand Vaessen te Kaalheide.

31-03-1900 OPENBARE VERKOOP

Op verzoek van de kinderen Derks zal notaris Moors te Kerkrade op woensdag 11 april 1900 's namiddags te 2 ure, ten koffiehuis Lataster te Kaalheide gemeente Kerkrade, aan de hoogste bidders verkopen:

- huis, bakhuis, schuur, plaats, tuin en kegelbaan gelegen aan de Chaussée te Kalheide groot 6,25 aren. In dit huis, waaraan recht van vergunning, wordt sedert lange jaren het bedrijf van winkelier, herbergier en bakker met goed gevolg uitgeoefend;
- bouwland aldaar, naast de tuin, groot 3,15 aren;
- bouwland aldaar, achter de tuin, groot 6,85 aren;
- bouwland aldaar, naast het huis, langs de Chaussée, groot 4 aren;
- huis en tuin aldaar in pacht bij Jacob Douven groot 2,45 aren;
- huis en tuin aldaar, in pacht geweest bij Schleijper, groot 2,95 aren;
- bouwland aan de Wiebach, naast de Hesselle en Colen, groot 13,15 aren;
- bouwland te Krichelberg, naast Vaessen en Houben, groot 15,30 aren;
- bouwland in de kleine graven, naast Vaessen en Vonken, groot 11 aren;
- den Beemd in Stammerbeemden, naast Vaessen en Hermans, groot 6,75 aren.

Verdere inlichtingen zijn te bekomen ten kantore van voornoemde notaris.

26-05-1900 OUDE KRUISBOOGSCHUTTERIJ SINT HUBERTUS KAALHEIDE

Königsvogelschießen von der Sankt Hubertus Bogenschützengesellschaft zu Kaalheide am Pfingstmontag den 4. Juni. Nach dem Königsvogel Preisvogelschiessen für 30 Mark. Das Loos kostet 50 Pfennig. Um 1 Uhr Abholen des Königs und Kaisers bis zum Schützenlokal. Während des Schiessens Frei Konzert, ausgeführt von der Afdener Kapelle.

Es ladet ergebenst ein
Der Vorstand.

12-06-1900 VERPACHTEN

Te pachten een goed gelegen te Kalheide, groot circa 10 bunders, te aanvaarden met oktober of half maart 1901. Adres X. Vaessen te Valkenhuizen.

07-07-1900 OPENBARE VERKOOP

Notaris Moors te Kerkrade, zal op maandag 23 juli 1900, 's namiddags te 3 ure, ter herberge Hermans te Kaalheide, op verzoek van de heer Winand Vaessen, verkopen:

- rogge van 26,67 aren in het Heiveld;
- rogge van 25,03 aren aldaar;
- tarwe van 16,83 aren aldaar;
- haver van 25,65 aren aldaar;
- haver van 35,03 aren aldaar;
- haver van 18,46 aren aan Kaalheide;
- aardappelen van 23,39 aren aldaar.

07-07-1900 VERPACHTEN

Publiek verpachten voor de tijd van zes jaren de bovenvermelde percelen benevens een perceel klaverland groot 20,93 aren gelegen te Kaalheide.

14-07-1900 OUDE KRUISBOOGSCHUTTERIJ SINT HUBERTUS KAALEIDE

Deelname aan de grote schietwedstrijd, bij gelegenheid van 't eerste stichtingsfeest van de Handboogschutterij St. Hubertus te Schandelen-Heerlen, op zondag 15 juli a.s. in een daartoe wel ingerichte feestweide. Ontvangst der deelnemende gezelschappen van 12 tot 2 uur. Om 3 uur optocht door Heerlens straten. Daarna begin van de wedstrijd.

Deelnemende verenigingen

- Schandelen-Heerlen, Schutterij St. Hubertus;
- Heerlen, Fanfare St. Caecilia;
- Heerlen, Zangvereniging St. Pancratius;
- Heerlen, Kon. Schutterij St. Sebastianus;
- Bleijerheide, Schutterij St. Lambertus;
- Bleijerheide, Schutterij St. Sebastianus;
- Haanrade, Schutterij St. Hubertus;
- Kaalheide, Vereeniging Gemütlichkeit;
- Kaalheide, Schutterij St. Hubertus;
- Nieuwenhagen, Kon. Schutterij Wilhelmina;
- Nieuwenhagen, Sängerbund;
- Palemig-Schaesberg, Kon. Schutterij Wilhelmina;
- Puth-Schinnen, Schutterij St. Sebastianus;
- Schaesberg, Schutterij St. Hubertus;
- Ten Esschen-Voerendaal, Schutterij. St. Laurentius.

Prijzen door het feestgevend gezelschap uitgelooft:

Erepijs-schieten, (schutterijen onderling),

Eerste prijs een waardevolle gouden medaille, aangeboden door den Edelachtbaren Heer Burgemeester van Heerlen;

Tweede prijs een prachtige zilveren vergulde medaille;

Derde prijs een mooie zilveren medaille;

Vierde prijs een zilveren medaille (Koningsprijs);

Aan deze wedstrijd heeft iedere deelnemende schutterij zes schoten vrij, door drie aan te wijzen schutters.

2. Algemene wedstrijd. Aan deze wedstrijd kan ieder deelnemen. Prijs per nummer 30 cent.

Eerste prijs 25 gulden;

Tweede prijs 15 gulden;

Derde prijs 10 gulden;

3. Verder worden uitgereikt:

Herinneringsmedaille aan elke deelnemende vereniging;

Medaille voor de beste houding in den optocht;

Medaille voor de vereniging die de meeste nummers neemt.

21-08-1900 ONDERWIJS

Kerkrade, 18 Augustus 1900.

Onderwijzer gevraagd aan de openbare school te Spekholzerheide, gemeente Kerkrade, tegen een jaarwedde van f 450.-. Die in 't bezit is van een akte voor de Duitse taal, zal aanspraak hebben op f 500.-.

Stukken in te zenden aan den Burgemeester.

29-09-1900 OPENBARE VERKOOP

Notaris Moors te Kerkrade, zal maandag 15 oktober 1900 's middags te 12 ure, te Kaalheide-Kerkrade, publiek verkopen:

- twee goede melkkoeien;
- een goeden waak en trekhond;
- uittrek- ronde- en vierkante tafels;
- klee- glazen- en andere kasten secretaire, commode, wastafels met toebehoor;
- ledikanten met en zonder matras a ressort;
- stoelen met en zonder rieten zittingen;
- gravures, spiegels, schilderijen;
- porselein- glas en aardewerk;
- mangel cuisinière, keuken- kelder- en schuurgereedschappen, boterkarn, zolderkarretje, bascule met gewicht;
- een goed jachtgeweer met toebehoor;
- hakselkist, vaten, kuipen, emmers, flessen en meer andere zaken.
-

Kosten: a contant 6% op krediet 12,5 % Posten tot en met f. 5,- moeten dadelijk voldaan worden.

16-10-1900 POSTDUIVENVERENIGING DE ZWALUW KAALEIDE

Algemene wedvlucht van Leuven op zondag 21 oktober, bij J. Schlangen, Kaalheide-Kerkrade.
Inzetten vrijdagavond van 7-9. Concours 1 Mark.

24-11-1900 TE KOOP

Te koop een goed afgerichte Fox Terriër bij N. Mienes te Kaalheide.

06-12-1900 RECHTSPRAAK

Voor de arrondissementsrechtbank te Maastricht stond terecht M.J.S., oud 24 jaren, mijnwerker te Kaalheide, beschuldigd van mishandeling van J.F.E. eis 3 maanden gevangenisstraf.

1901

12-01-1901 POSTDUIVENVERENIGING DE ZWALUW KAALHEIDE

De verloting van waardevolle kunstvoorwerpen zal plaats hebben zondag, 24 maart e.k. in 't lokaal van de vereniging bij de heer Hub Kohnen Kaalheide.
Loten zijn tot die dag 15 cent per stuk verkrijgbaar. De prijzen zijn van af heden ook aldaar tentoongesteld.

29-01-1901 ADVERTENTIE

Ontlopen een geel gewolkte trekhond. Tegen goede beloning terug te brengen bij P. Stohr Kaalheide-Kerkrade.

18-04-1901 ADVERTENTIE

Te koop 60 tot 70 roede klaver tussen Kaalheide en Spekholzerheide.
Adres P.J. Crombach, Kaalheide-Kerkrade.

11-05-1901 ADVERTENTIE

Groot prijskegelen op zondag den 19 mei 1901, bij Jos. Lataster te Kaalheide. Prijs: een mooi paard of in geld 120 Mark. Prijs per lot 1 Mark. Aanvang precies 1 uur.

08-06-1901 OPENBARE VERKOOP

Notaris Moors te Kerkrade zal op woensdag 19 juni 1901, des voormiddag ten 10 ure ter herberge van Hermans te Kaalheide.

Ten verzoek van de kinderen Bemelen te Kaalheide-Kerkrade, aan de hoogste bidders te verkopen

- huisje en erf te Kaalheide, groot 60 centiaaren;
- ten sterfhuize van de Weduwe Bemelen: de huismeubelen zoals: kasten, tafels, stoelen, ledikanten, enz. enz.

22-06-1901 OUDE KRUISBOOGSCHUTTERIJ SINT HUBERTUS KAALHEIDE

Königsvogelschießen von der St. Hubertus Bogenschützengesellschaft zu Kahlheide, am Sonntag den 30 Juni.
Nach dem Königsvogel, Preisvogelschiessen. Ein Los kostet 50 Pfennig. Um 1 Uhr Abholen des Königs und Kaisers bis zum Schützenlokal. Während des Schiessens Frei Konzert ausgeführt von der Afdener Kapelle.

17-07-1901 BRAND

Te Kaalheide, gemeente Kerkrade, zijn door onbekende oorzaak vijf huizen met aanhorigheden, toebehorend aan; de Erven Bindels, Bothmeiger, (Bothmer) Augenbraun v. Drimmen en Hensgens, door brand vernield. Ook de inboedel en twee varkens van B, gingen verloren. Niet alles was verzekerd.

27-08-1901 ADVERTENTIE

Verloren tussen Onderspekholz en Kaalheide een gevuld vat bier. De vinder dezes wordt verzocht aan de op het vat bevindende firma terug te bezorgen.

28-09-1901 DANKBETUIGING

Dankbetuiging aan de Nederlandsche verzekering maatschappij en haren agent L. Kaken te Spekholzerheide voor de prompte en flinke uitkering bij overlijden van mijn man.

Weduwe Struver, Kaalheide.

1902

10-05-1902 OUDE KRUISBOOGSCHUTTERIJ SINT HUBERTUS KAALHEIDE

Köningsvogelschuss und Ehrenvogelschießen von der St. Hubertus Bogenschützengesellschaft zu Kahlhaide–Kirchrath, am Sonntag den 10 August.

Nachmittags um 3 Uhr abholen des Königs und Kaisers und die Herren Ehrenmitglieder bis zum Schutzenlokaal. Die Herren Ehrenmitglieder werden freundlichts ersucht sich zu versammelen um 4 Uhr bei Herrn Hauben in de Brill. Während das Schießen frei Konzert.

13-05-1902 BESTUURLIJKE OVERHEID

De gemeente Kerkrade is te verdelen in twee stemdistricten:

- Het gedeelte der gemeente, omvattende de wijken A, B. en C, bestaande uit de gehuchten Dorp, Groot en Klein Nulland, Bleijerheide, Nieuwstraat, Holz met Rolduc, Haanrade, Holzkuil, Kloosterbosch, Vink en Chèvreumont;
- Het gedeelte der gemeente, omvattende de wijken D en E en bestaande uit de gehuchten: Anstelerpachthoeven, Hopel, Dentgenbach, Kahlhaide, Schifferheide met Vauput, Krichelberg, Ham, Onderspekholz, Valkenhuizen, Locht, Gracht, Spekholzerheide, Vloes²¹, Uil en Holzbroek.

05-07-1902 VERPACHTEN

Notaris Moors te Kerkrade, zal op woensdag 9 juli 1902 's namiddags te 4 ure, ter herberge Görtzen te Kahlhaide Gemeente Kerkrade, aldaar aan de hoogste bidders verpachten.

- huis en tuin, gelegen te Kaalheide, groot 4.30 aren;
- boomgaard aldaar, groot 7,90 aren;
- bouwland aldaar, groot 8,95 aren;
- bouwland aldaar, groot 6,469 aren;
- bouwland aldaar, groot 20,25 aren;
- bouwland aan Wiebach groot 5.25 aren;
- bouwland Kaalheide, groot 20.52 aren.

09-09-1902 OPENBARE VERKOOP

Notaris Moors te Kerkrade zal dinsdag 16 september 1902, 's namiddags te 2 ure, ter herberge van de Weduwe Vijgen te Kahlheide-Kerkrade, op verzoek van Frans Vrösch-Vijgen, publiek verkopen:

- perceel tuin gelegen te Kaalheide gemeente Kerkrade, groot 5,20 aren. Dit perceel wordt in 2 helften geveild;
- 30 stoelen, 6 tafels, banken, kachels, fornuis, manteloven, buffet met glazenrek, kleer- en glazenkasten, spiegels, schilderijen enz. enz.

Kosten: op krediet 12,5%; bij kontante betaling 6% posten tot en met f 5-, moeten contant betaald worden.

27-12-1902 OUDE KRUISBOOGSCHUTTERIJ SINT HUBERTUS KAALHEIDE

De St. Hubertusschutterij van Kahlheide Kerkrade heeft besloten het 25-jarig keizersfeest te houden op 28 juni 1903.

1903

01-01-1903 BESTUURLIJKE OVERHEID

In de alfabetische naamlijst van al de gemeenten in het Koninkrijk der Nederlanden is Kaalheide als volgt vermeld:
Kahlheide gemeente Kerkrade.

03-06-1903 OUDE KRUISBOOGSCHUTTERIJ SINT HUBERTUS KAALHEIDE

Op 2 juni 's Namiddags was op de Kahlheide vogelschieten, alwaar Augenbraun koning werd.

22-07-1903 KAPEL EN KRUIS

Am Sonntag, 26. Juli, nachmittags um 16 Uhr findet die Einweihung des neuen Kreuzes und der neuen Kapelle auf der Kahlheide bei Kirchrath, genannt Kruisweg, statt. Bei zahlreichen Besuchen und besonderer Verehrung würden wir dies wärmstens empfehlen.

25-07-1903 VERLOTING

Aan de eerste verloting hebben deelgenomen, alle abonnees van de Limburger Koerier die op het tijdstip van de trekking en zulks blijkens onze abonnementsregisters nog abonnee van de Limburger Koerier waren.
W. Steins en M.J. Dremmen uit Kahlhaide beide ontvingen 5 franc.

01-08-1903 OPENBARE VERKOOP

Notaris Moors te Kerkrade zal maandag 17 augustus 1903, te 3 ure 's namiddags, ter herberg Augenbraun te Kaalheide-Kerkrade, op verzoek der kinderen Hendriks, aan de hoogste bidders verkopen:

Gemeente Kerkrade;

- huis en tuin gelegen te Kaalheide, groot 4.30 aren;
- boomgaard aldaar, groot 7.90 aren;
- bouwland aldaar, achter den tuin groot 5.40 aren;
- bouwland aldaar, groot 8.95 aren;
- bouwland aldaar, groot 20.25 aren;
- bouwland aan Wiebach, groot 5,25 aren;
- bouwland te Kaalheide, groot 20.52 aren;

Nadere inlichtingen geeft de notaris.

14-11-1903 VECHTPARTIJ

Kaalheide heeft de eentonigheid der rust van de laatste tijden weer eens verbroken door een ferme kloppartij te organiseren. Een der deelnemers heeft er een ongelukkig aandenken aan overgehouden. Hem werd een pees doorgesneden van de hand, met mogelijk gevolg: stijfheid. De volgende week zal de zaak voor de rechter komen (vrij vlug!) en dan heeft een veroordeling van het slachtoffer nog tot gevolg, dat de mijn zich van de geneeskundige behandeling niets aantrekt. De kosten vallen dan op de gekwetste. Dat zou een dubbele straf worden.

25-11-1903 DUIVENTENTOONSTELLING

De grote internationale duivententoonstelling gehouden te Heerlenheide slaagde naar wens.
De Société l'Amitié heeft er alle eer van. Bij de oude doffers behaalde dhr. Moonen afkomstig van Kalheide een zesde prijs en bij de jonge duiven werd door dhr. Moonen een eerste prijs behaald.

28-11-1903 RECHTSPRAAK

De vorige week voor de rechtbank te Maastricht hebben wij ons weer eens kunnen verbazen over de onderling zeer twijfelachtige banden van vriendschap welke er hier op onze dorpen plegen te bestaan tussen de diverse bewoners.

Het was Kaalheide, dat bijna geheel ter rechtbank was verschenen en dat nog wel verdeeld in twee groepen. Er was een ouderwetse vechtpartij geweest, waarbij 't eerst als beklagden fungeerden zij, die er 't laatst bij geweest waren om hun tegenpartij aan te klagen. Maar dat zaakje kwam terecht, want de getuigen werden gemetamorfoseerd in beklagden en de beklagden traden later met min of meer succes als getuigen op. De bordjes werden dus verhangen.

Het gehele comité of bende, zoals de verdediger zich uitdrukte, bestond uit niet minder dan vier gebroeders H., twee gebroeders S met hun respectievelijke vrouwen en een zekere E. Een van de gebroeders S. was caféhouder en had in zijn lokaliteit op een zekeren zondagavond binnen zien marcheren de gebroeders H. (namelijk 2 ervan). Een fiets, die in 't café stond, wekte het equilibrium²²-neigingen van de oudste H. op, die er zich opzette en door 't café aan 't voltigeren ging op een wijze, die nu niet bepaald naar de zin was van de eigenaar van 't rijwiel.

Gevolg: onaangenaamheden tussen de fietseigenaar en de equilibrist, algemene vechtpartij, de waard gewond, zijn vrouw gewond, ook een van de beklagden was gewond, zelfs vrij zwaar, benevens de broer van de waard een grote snede over zijn arm, ter welke illustratie een vies bebloed hemd met een snede erin op de tafel geëtaleerd lag.

Nu deed bij deze gelegenheid, zolang hij namelijk getuige was, de caféhouder al zijn best de zaak zo voor te stellen, dat hij geen mes in de hand gehad had, doch de ene H. wel. Maar die H., begriep 't wel, hij was juist de man, die zelf zeer zwaargewond was. Gedurende die vechtpartij, waarbij de herberghouder dus enige welgerichte opstoppers opliep, en zijn vrouw ook nog zo liefelijk over 't hoofd geaaid werd, dat 't bloed er af droop, hadden de kinderen gehoorzaamend aan een plotselinge impulsie van ouderliefde, zich gehaast de broer van papa te gaan roepen, welke, 't uur van de dag in aanmerking genomen 't was 11 uur 's avonds 't zeer plausibel had geoordeeld bedwaarts te liggen en bijna reeds in slaap was. Zijn broer echter in 't huis daarnaast te laten afranselen, stond helemaal niet op zijn program en aldus was 't gebeurd, dat hij uit bed sprong, een broek aanschoot, en in 't nu bebloede aanwezige hemd 't terrein van de strijd ging verkennen. Hij werd daar zo vriendelijk ontvangen dat hij met een grote snede over de arm de aftocht blies, juist bij de deur tegen zijn vrouw opliep die haar man gevolgd was om hem zo nodig bij te staan.

Hoewel de beklagde, beweerde geen mes gehad te hebben, iets waar trouwens de getuige, de herbergier, hem geen duit in toegaf door het zelve te beweren, achtte de Officier 't wettig en overtuigend bewezen dat de beklagde gestoken had en vroeg 4 maanden. Maar nu komt 't mooie. De bordjes werden namelijk verhangen, de caféhouder, zijn uit zijn bed getrommelde broer en een zekere E. werden beklagden en de beklagden van zoeven traden nu eens als getuigen op. Men moet de werkzaamheden zowat verdelen, nietwaar. Nu werd de beklagden herbergier door de mijnwerkers onder ede verweten, dat hij met een mes gestoken had en ook hier was het gevolg, dat de herbergier vier maanden opliep, daar 't volgens de getuigenverklaringen wederom wettig en overtuigend bewezen was, dat nu de herbergier met een mes gezwaaid had. En de broer in 't hemd zag zich ook nog ten laste gelegd dat hij er met een stuk hout op los geranseld had, zodat hij 1 week aan zijn broek kreeg. Hoe hij evenwel de snede over zijn arm had opgelopen, werd niet behoorlijk verklaard. De derde, de zekere E., kwam er met een maand tussen uit. Tussen die twee zaken in had een broer van de mijnwerker H. nog f10,- boete gekregen, omdat hij zogenaamd de ruiten had ingebeukt bij de herbergier, ja er zelfs met zijn halve lichaam was doorgevlogen. De man in kwestie ontkende dit evenwel ten heftigste.

Wij staan dus voor 't volgende feit: A. getuigt onder ede, dat B. hem met een mes had gestoken, doch verklaart zelf geen mes in de hand gehad te hebben.

En direct daarna getuigt B. onder ede dat A. hem met een mes heeft gestoken, doch dat hij absoluut geen mes had. En beide heren kregen 4 maanden, daar 't beide keren volgens de verklaringen van onder ede gehoorde getuigen wettig en overtuigend bewezen was dat ze met een mes gestoken hadden. Rara, wat is dat? De rechtbank, terugkomende op 't gevoerd geding, beval ambtshalve een nader onderzoek om enig licht te brengen in deze ondoordringbare duisternis. Eén mes is er zeker gebruikt, dat staat vast, getuige de hand van de mijnwerker waarin de pezen waren doorgesneden, zodat dit lichaamsdeel waarschijnlijk steeds stijf zal blijven. Nu is 't, maar de kwestie wie heeft dat mes gebruikt. Of zouden er soms twee messen gebruikt zijn? Wie weet? Het is intussen te hopen dat dit hernieuwd onderzoek alles zal ophelderen. En dan krijgen wij weer heel Kaalheide voor de rechtbank en zullen wij wellicht weer verstomd staan over de twijfelachtige vriendschapsbanden tussen de bewoners van dit gehucht.

1904

18-02-1904 RECHTSPRAAK

Voor de Arrondissementsrechtbank te Maastricht stonden heden terecht de volgende personen:

1. W.J.S., herbergier te Kahlheide, Kerkrade;
2. J.F.E., mijnwerker te Kahlheide, Kerkrade;
3. W.L.S., grondarbeider te Kahlheide, Kerkrade,

Ter zake dat zij tezamen en in vereniging in den avond van den achttiende oktober 1903 te Kerkrade J.H., hebben mishandeld, de beide eerste beklaagden door hem ieder opzettelijk met een mes enige steken en sneden toe te brengen bloedig te verwonden en de derde beklaagde door hem opzet gelijk met een stuk hout te slaan; eis voor no.1 vier maanden en voor no.2 en 3 ieder een maand. Uitspraak 10 februari a.s.

18-02-1904 VECHTPARTIJ

De vastenavond dagen zijn in Kahlhaide ook hier weer niet zonder kloppartij voorbijgegaan. Daar brak opeens twist uit, tussen enige belhamels. Van twisten kwam het tot slaan en nog niet genoeg kunnende slaan met de vuisten werd ook hier weer het mes gebruikt. Iemand die hen scheiden wilde werd hierop zelf door zijn eigen broeder enige messteken toegebracht.

27-02-1904 RAUCHKLUB BRUDERSCHAFT KAALHEIDE

Sontag den 13 März 1904 Großes Fest veranstaltet vom Rauchklub Bruderschaft zu Kaalheide, Im Saale des Herrn M. Houppermans, wo 3 Preise für die besten Tänzer gegeben werden. Anfang 4 Uhr.

25-06-1904 OUDE KRUISBOOGSCHUTTERIJ SINT HUBERTUS KAALHEIDE

Königsvogelschuss von der St. Hubertus Bogenschützengesellschaft zu Kaalheide, am Sonntag den 26 Juni. Um 1 Uhr Abholen des Königs und Kaisers bis zum Schützenlokaal. Nach dem Königsvogelschuss und Preisschiessen per los 50 Pfennig.

Während des Schiessens frei Konzert ausgeführt dem Sankt Philomena von Chèvremont.

26-07-1904 BRAND

Een hoop rogge op 't veld bij Kaalheide, dat door de kinderen in brand schijnt gestoken te zijn, werd door voorbijgangers nog tijdig geblust.

13-08-1904 ADVERTENTIE

Gevraagd een schoenmakersknecht voor 1 september bij Hub Koonen Kaalheide-Kerkrade.

17-08-1904 TURNVERENIGING KAALHEIDE

Zondag en maandag hield de handwerkerturnvereniging van de Heerlerbaan een internationale turnwedstrijd. Er werden de volgende prijzen behaald:

- gewichtheffen: eerste prijs Salden Kaalheide;
- springen: ereprijs Mienes Kaalheide;
- worstelen: eerste prijs Housen Kaalheide.

27-10-1904 VERMIST

Sedert 25 dezer, 's morgens vroeg, is een koe, van W. Lennarts-Delnoij te Wiebach uit de weide weggelopen en sedert dien niet teruggevonden.

Inlichtingen zo mogelijk te geven aan bovenstaand adres. De koe is van kleur wit en rood.

28-12-1904 TURNVERENIGING KAALHEIDE

Bij deelname aan de turnwedstrijden, uitgeschreven door de mijnwerkersvereniging te Vrusschmemig, werd de volgende prijs behaald: Worstelen 2e klas, ereprijs Housen, Kaalheide.

1905

01-02-1905 NEOMISTENCOMITE

Waar het geldt feesten te organiseren verdient ons gehucht een eerste plaats. Dit immers bewijzen de vele schuttersfeesten, turnfeesten enz., die te Kaalheide hebben plaats gehad. Maar nog nooit vierde dit gehucht een feest zoals als nu tegemoet gaat. Immers een van hun inwoners de Weleerwaarde Heer de Hesselle zal binnen enige weken tot priester gewijd worden. Voor zover bekend, is dit de eerste geestelijke, die te Kaalheide geboren werd. Vandaar dan ook die buiten gewone geestdrift, waarmee vooral de jongelingen van Kaalheide deze schonen feestdag zien aanbreken.

18-02-1905 OPENBARE VERKOOP

De Notarissen Moors en van Kessel zullen op woensdag 8 maart 1905 's namiddags om 2 uren, in het hotel Hochstenbach te Kerkrade op verzoek der erfgenamen Spiertz, aan den hoogste bidder te verkopen.

Gemeente Kerkrade te Wiebach,

- huis met tuin en boomgaard, groot 16,50 aren, bewoond door Nic. Vinken;
- bouwland aldaar, aan den Steenweg, groot 31.60 aren, in pacht bij Lennarts;
- bouwland in het Heiveld, groot 10.90 aren in pacht bij Grond;
- hooiland genaamd Hammerbeemd, groot 20 aren, in pacht bij Frans Gielkens. Het bouwland in het onderste Schilferheiveld groot 530 aren, in pacht bij Geelen. Het bouwland aldaar, groot 26.70 aren in pacht bij de Hesselle;
- bouwland aan den Hammolen, groot 34.40 aren, in pacht bij Geelen;
- hooiland in de Slakbemden, groot 13.70 aren in pacht bij Van Wersch;
- hakhout te Krothberg, groot 19.90 aren

En onmiddellijk daarna op verzoek van Willem Peter het huis en tuin gelegen te Wiebach, groot 8.80 aren.

Verdere inlichtingen zijn te bekomen ten kantore van notaris Moors te Kerkrade.

25-02-1905 OPENBARE VERKOOP

Notaris Moors te Kerkrade zal op maandag 18 maart 1905 in de middag te 1 uur, ten verzoeken der kinderen Sijstermans te Dentgenbach, aan de hoogste bidders verkopen ten sterfhuize van Mej. Quaedvlieg te Dentgenbach.

- twee drachtige koeien;
- een éénjarig rund;
- een (vazal)varken, 80 kippen en 2 hanen;
- hondenkar, hond, kruiwagen, veevoederketel, bakselkist, wanmolen, schoffel en verdere schuur en akkergereedschappen;
- huismeubels als, kasten, tafel, stoelen, antieke kleerkast, lavabo, ledikanten, spiegels, schilderijen, kachel, huisklok, draaivat;
- keukengereedschappen;
- partij schansen, brandhout en aardappelen;
- 29 Canada-7 eiken- en 8 esdoornbomen in nagemelde boomgaarden.

B. ter herberge Hermans te Kaalheide.

Gemeente Kerkrade:

- huis, stallen en verdere gebouwen tuin en boomgaard, gelegen te Dentgenbach, groot 42,90 aren;
- boomgaard naast het voorgaande perceel, groot 83,25 aren;
- boomgaard tegenover het eerste perceel, groot 66 aren;
- bouwland in Dentgenbacherveld, groot 28,60 aren;
- bouwland aldaar groot 33,06 aren;
- bouwland aldaar groot 2,70 aren.

De notaris geeft nadere inlichtingen.

13-05-1905 OPENBARE VERKOOP

Notaris van Kessel te Heerlen zal op dinsdag 6 juni 1905, namiddags om 5 uur op verzoek en ten huize van Math. Houppermans te Kaalheide-Kerkrade, publiek verkopen:

- huis met aanhorigheden en tuin te Kaalheide, gemeente Kerkrade naast Koonen, sectie D no.3695, groot 15.60 aren a 76 (kleine roede) gelegen langs den groten weg van Heerlen naar Kerkrade.

In dit pand, bevattende ruime kamers, danszaal, kegelbaan, waterput, enz., is sinds jaren met goed gevolg café met vergunning gehouden, desverkiezende dadelijk te aanvaarden.

09-06-1905 AANSLAG

Bij de heer M. te Kaalheide heeft men zaterdagnacht omstreeks 2 uur een dynamietpatroon op een vensterbank neergelegd die aldaar ontploft is waardoor het venster en een gedeelte van de muur verbrijzeld zijn. Andere ongelukken zijn niet te betreuren. De politie doet een nauwkeurig en streng onderzoek.

09-06-1905 VECHTPARTIJ

Tijdens een kindercommuniefeest, is er weer eens een vechtpartij gearrangeerd te Kaalheide. Zonder dat, schijnt men daar geen feest te kunnen vieren. Als men weet, dat er zelfs met schoppen op ingeslagen werd, behoeft men niet te vragen, of er ook bloed gevloeid is.

10-06-1905 OUDE KRUISBOOGSCHUTTERIJ SINT HUBERTUS KAALHEIDE

Ons gehucht zal maandag a.s. een groot feest vieren. Voorzeker alle schuttersfeesten worden bijna op dezelfde wijze gevierd. Maar deze schutterij maakt toch nog een uitzondering op de algemene regel. Behalve een koning, bezit zij ook nog een keizer, die reeds als zodanig zijn zilveren jubelfeest gevierd heeft. Deze Keizer nu, de heer A. Niesten, wordt door de gezamenlijke schutters in plechtige optocht van zijn huis afgehaald en in groten triomf naar de feestweide gebracht.

Oude Kruisboogschutterij St. Hubertus met in het midden de heer Steins keizer der vereniging.

20-06-1905 INFRASTRUCTUUR

Sedert ruim veertien dagen hebben de bewoners van Kaalheide geen water. De pomp is defect. De mensen halen nu het water op de Krichelberg, hetgeen vaak aanleiding geeft tot groot ongenoegen. De bewoners van het laatste gehucht hebben zelf niet veel water en weren daarom de anderen.

20-06-1905 TURNVERENIGING KAALEIDE

Het te Kaalheide gehouden turnfeest was niet zo druk bezocht als men verwacht had. Slechts drie verenigingen hebben er deel aangenomen, nl. de turnvereniging Spekholzerheide, die van Kerkrade, en Chèvremont. Verder liep het feest in goede orde af.

29-07-1905 OPENBARE VERKOOP

Notaris Moors zal op maandag 14 augustus 1905, 's namiddags te 3 uren, ter herberge Augenbraun te Kaalheide, op verzoek der weduwe en kinderen Huppertz aldaar, aan de hoogste bidders verkopen.

Gemeente Kerkrade:

- huis met plaats te Kaalheide, bewoond door Johan Slangen, groot 90 centiares;
- huis met tuin aldaar, bewoond door Lodewijk Slangen, groot 3,70 aren. Dit perceel zal in gedeelten en in massa geveild worden;
- bouwland, aldaar, naast Hensgens, groot 5,90 aren;
- bouwland aldaar, naast Houben en Colen groot 9.75 aren.

29-07-1905 HUWELIJK

De jonge dochter V. afkomstig van de Krichelberg, wilde deze week in het huwelijksbootje stappen. Vrijdags zou men voor de wet en zaterdags voor de kerk trouwen. Alle voorbereidselen waren al gemaakt. Slechts bakken nog en alles was voor de bruiloft gereed. Reeds is men hiermee bezig en is deeg enz. klaar, of daar verneemt men opeens, dat de papieren van den bruidegom nog niet in orde zijn en men dus het huwelijk nog enige dagen moest uitstellen.

03-08-1905 OUDE KRUISBOOGSCHUTTERIJ SINT HUBERTUS KAALEIDE

Bravo onze dappere van schutterij St. Hubertus die bij het groot Internationaal schuttersfeest van zondag jl. te Spekholzerheide de tweede prijs mocht verwerven, voor de beste houding in de optocht. Een woord van lof vooral aan de flinke commandant, de heer J. Steins, voor zijn degelijk optreden.

03-08-1905 HUWELIJK

Als nadere bijzonderheid over het niet trouwen van het jonge paar, waarvan we verleden zaterdag melding maakten, het volgende: De jonge dochter V. was met haar bruidegom slechts bij een klerk van de gemeente geweest. Deze verwees haar naar de ambtenaar van den burgerlijke stand, en naar het gemeentehuis. Zij zijn echter niet op het gemeentehuis verschenen en ze zijn zich eenvoudig bij de heer deken van Kerkrade gaan aanmelden. Toen zij nu in de kerk afgeroepen waren, meenden ze aan hun verplichtingen voldaan te hebben, en dat er nu alles in orde was. Onmogelijk is het te beschrijven welke betreurde gezichten en bruid en bruidegom zetten, toen zij, gereed om te trouwen, werden afgewezen, om rede de papieren niet in orde waren.

10-08-1905 VECHTPARTIJ

Een grote twist ontstond zondag in het proeflokaal van de herbergier D. te Kaalheide tussen de gebroeders H. van hier. Deze ruzie liep zo hoog op dat zij al snel met elkaar op de vuist gingen. Een der vechtenden trok zelfs een mes uit, en wilde hiermede de andere te lijf. Toegesnelde vrouwen wisten dit echter te verhinderen en de twist zoveel mogelijk te beslechten.

16-08-1905 OUDE KRUISBOOGSCHUTTERIJ SINT HUBERTUS KAALEIDE

De schutterij neemt aanstaande zondag deel aan de optocht ter gelegenheid van de eerste steenlegging van de Petruskerk te Chèvremont.

05-09-1905 OUDE KRUISBOOGSCHUTTERIJ SINT HUBERTUS KAAHEIDE

De schutterij St. Hubertus had op zondag 27 augustus haar prijs en erevogelschieten. Door het slechte weer moest het schieten echter gestaakt worden en konden er bijgevolg geen prijzen verdiend worden. Zondag 3 september is dat schieten voortgezet. De prijzen werden als volgt behaald. M. Houppermans de erevogel en F. Housen de prijsvogel.

16-09-1905 TURNVERENIGING KAAHEIDE

Bij deelname aan het feest, gegeven door Turnclub Concordia van de Kloosterbosch, dat verleden zondag plaats had, en dat om reden van het slechte weer gestaakt werd is maandag j.l. voortgezet.

De volgende prijzen werd behaald:

- turnstemmen²³ ereprijs J. Steins,
- 2e klas ringen eerste prijs P. Housen.

07-10-1905 VERPACHTEN

Te pachten

Huis met tuin waarin sedert jaren café. Naar verlangen wei- en bouwland erbij.
Gunstig gelegen langs den steenweg op den Wiebach bij Kerkrade.

Weduwe Vonken te Wiebach.

21-10-1905 VECHTPARTIJ

In de herberg van D. te Kaalheide ontstond er twist tussen de gebroeders H. uit dit gehucht. De onenigheid liep zo hoog, dat beiden spoedig handgemeen werden. Geen ander voorwerp bij de hand hebbende, vatte een der broeders een stoel en sloeg daarmee den andere verschillende gaten in het hoofd.

28-10-1905 TURNVERENIGING KAAHEIDE

Aanstaande zondag gaat ons gehucht een groot feest tegemoet, Dan toch viert onze turnclub haar stichtingsfeest. Te dien einde heeft zij een grote internationale turn en atletenwedstrijd georganiseerd. Des namiddags om drie uur zal dit feest een aanvang nemen. Dan worden de deelnemende gezelschappen verwelkomd in 't lokaal van dhr. N. Niessen te Kaalheide. Om vier uur begint de eigenlijke wedstrijd, waar aan verschillende prachtige prijzen verbonden zijn. Ook zal er een grote feesthal zijn waarvan ieder liefhebber(ster) van dansen eens goed kan profiteren.

28-10-1905 VECHTPARTIJ

De gebroeders H. afkomstig van Kaalheide, hebben vrijdagavond een hele buurt in opschudding gebracht. Zij begaven zich naar het naburige Krichelberg en wilden aldaar een zekeren J.S. eens duchtig afranselen. Deze laatste was echter niet thuis, zodat van afranselen niets kwam. Om nu toch hun woede bot te vieren, maakten zij een heel misbaar en vernielden ten slotte de palen der weide van Weduwe V. uit dit gehucht.

04-11-1905 TURNVERENIGING KAAHEIDE

De uitslag van het turnfeest te Kahlhaide gehouden op 29 oktober is als volgt:

- springen eerste ereprijs. W. Leckenbusch, Schaesberg, eerste prijs, Jos Koonen Kerkrade;
- vrije oefeningen: eerste ereprijs turnclub Je maintiendrai Spekholzerheide (eerste prijs werd ingetrokken);
- stemmen derde klas: eerste ereprijs, W. Steins, Kaalheide; eerste prijs A. Senden, Kloosterbosch, tweede prijs T. Bechholz, Kloosterbosch;
- atletenstemmen: eerste ereprijs J. Paffen Chèvremont, eerste prijs W. Leckenbusch te Schaesberg;
- 1e klas stemmen: eerste ereprijs K. Ploum, Kloosterbosch, eerste prijs A. Ploum, Kloosterbosch;
- 1e klas ringen; eerste ereprijs Jos Koonen Kerkrade, eerste prijs W. Leckenbusch, Schaesberg;
- 2e klas ringen: eerste ereprijs J. Ploum Kloosterbosch, eerste prijs Habets Benzerade;
- 3e klas ringen eerste ereprijs A. Ploum Kloosterbosch; eerste prijs A. Senden, Kloosterbosch.

De ereprijs voor de meeste turners werd toegekend aan de wakkere turnclub Conconrdia van Kloosterbosch.

18-11-1905 DUIVENTENTOONSTELLING

Bij de duivententoonstelling gehouden door de vereniging Blitz te Bleijerheide behaalde de heer Schlijper een achtste plaats bij de oude duiven.

07-12-1905 PRIESTERWIJDING

De Weleerwaarde Heer de Hesselle zal het grote geluk hebben, voor de eersten keer het H. Misoffer in zijn geboorteplaats te kunnen opofferen in 't a.s. voorjaar.

19-12-1905 DIEFSTAL

Ook hier heeft weer een dief zich op slimme wijze meester weten te maken van de inhoud een geldlade. Hij kwam in Kaalheide een herberg binnen, en na al goed gedronken te hebben, bestelde hij nog een glas bier. Terwijl de waard naar de kelder was om dit te tappen, haalde hij al het aanwezige geld uit de lade, en liep op een draf er vandoor.

1906

04-01-1906 POSTDUIVENVERENIGING DE ZWALUW KAALHEIDE

Een grote duivententoonstelling, georganiseerd door de vereniging De Zwaluw zal a.s. zondag gehouden worden in het lokaal van de heer M. Niessen te Kaalheide.

04-01-1906 ONGELUK

Een zekere P.Z. machinist op de Domaniale mijn, afkomstig van Kaalheide was bezig met het opleggen van een nieuw kabeltouw, toen hij verleden zondag van de ladder viel en een arm brak.

13-01-1906 NEOMISTENCOMITE

Zondag vergaderden de jongelingen van Kaalheide en van het naburige Krichelberg in het lokaal van de heer M. Augenbraun ten einde nader te bespreken op welke wijze het zeldzame feest van de Weleerwaarde heer de Hesselle bij gelegenheid van zijn eerste H Mis op een waardige wijze kan gevierd worden. De vergadering was goed bezocht. Niet minder dan 29 jongelingen zijn bereid alles op te bieden, tot welslagen van de eerste zogenaamde Primizfeier.²⁴

20-01-1906 PRIESTERWIJDING

Door de heer M. Buck, koster te Kerkrade, is aan de Weleerwaarde heer de Hesselle afkomstig van Kaalheide een gouden kelk ten geschenke aangeboden, als herinnering aan zijne toekomstige priesterwijding.

20-02-1906 ROOKCLUB ENIGKEIT KAALHEIDE

Een nieuwigheid op het gebied van wedstrijden is voorzeker het roken om een prijs. Een dusdanige wedstrijd zal te Kaalheide gehouden worden door de Rookclub Einigkeit zondag aanstaande in het lokaal M. Niessen. Zij die dus goed, mooi, veel enz. kunnen dampen, begeven zich daarheen, temeer daar er na uitloving der prijzen een groot bal zal plaats hebben.

03-03-1906 ADVERTENTIE

Schoenmakersknecht gevraagd 2 of 3 jaar aan het vak zijnde, ook kan een leerjongen geplaatst worden bij Hub Koonen Kaalheide-Kerkrade.

08-03-1906 PRIESTERWIJDING

Niet lang zal het meer duren, of ons gehucht zal ook de eer hebben een harer zonen tot priester gewijd te zien. Den 31 maart toch zal de Weleerwaarde heer de Hesselle afkomstig van Kaalheide deze heilige wijding te Roermond ontvangen, en op 18 april zal Eerwaarde de eerste Heilige Mis in de parochiekerk van Kerkrade opdragen.

31-03-1906 ADVERTENTIE

Jonge Duiven van 1906

Door overbevolking geef ik af het gehele broed van 1906 voorzien van voetring waarvan de ouders St. Denis-Orleans-Vieizon-Thievers en het St. Vincent Concours vlogen. Aan f 2,- per koppel.

Hubert Moonen Kaalheide no.56.

14-04-1906 NEOMISTENCOMITE

Ons gehucht gaat een groot feest tegemoet. Woensdag a.s. zal de eerste zijner zonen, de Weleerwaarde heer de Hesselle 't hoge voorrecht genieten, in zijne geboorteplaats de eerste H. Mis te kunnen opdragen. Reeds is men druk bezig met het maken van allerlei voorbereidselen voor dit zeldzame feest. Aan versieringen zal het niet ontbreken de hele weg van de zo genoemde Brill tot aan het huis van Zeer Eerwaarde zal met wimpels, bloemen en groen behangen worden.

Als blijvend aandenken aan deze onvergetelijke dag zal de jeugdige priester door de jongelingschap van Kaalheide een stoffelijk geschenk aangeboden worden nl. een prachtige marmeren pendule met twee passende kandelaars, afkomstig van hofleverancier Lennartz-Michels te Aken. Ook de jongedochters uit Kaalheide hebben de Weleerwaarde Heer de Hesselle bij gelegenheid zijner eerste H. Mis, een prachtig crucifix geschonken.

28-04-1906 OUDE KRUISBOOGSCHUTTERIJ SINT HUBERTUS KAALHEIDE

De schutterij St. Hubertus van Kaalheide heeft Paasmaandag een prachtig nieuw vaandel gekregen, dat vervaardigd is bij de firma Geschwister Kremers te Aken.

Een groot feest zal binnenkort gehouden worden, waartoe alle zusterverenigingen uit de omtrek uitgenodigd worden. De juiste datum der vaandelwijding is nog niet bepaald.

03-05-1906 ONDERWIJS

Het nieuwe schooljaar te Spekholzerheide zal niet op 1 mei beginnen maar op 1 juni.

15-05-1906 OUDE KRUISBOOGSCHUTTERIJ SINT HUBERTUS KAALHEIDE

Door de schutterij St. Hubertus Kaalheide werd besloten deel te nemen aan het schuttersfeest te Horbach (Pruisen) 10 juni eerst komende.

19-05-1906 OUDE KRUISBOOGSCHUTTERIJ SINT HUBERTUS KAALHEIDE

Zondag werd door de schutterij St. Hubertus van Kaalheide besloten een groot vaandelfeest te houden op 29 juli.

19-05-1906 INFRASTRUCTUUR

Verleden woensdag had er bij de boerderij die gelegen was in de Vouwputz de plechtige teraardebestelling plaats van den heer G. landbouwer alhier. Bloedverwanten, vrienden en bekenden waren alle bij het sterfhuis verzameld. Ook de dodenwagen wachtte reeds op zijn slachtoffer, toen men opeens voor een grote moeilijkheid kwam te staan. De weg van hier naar de parochiekerk (St. Lambertuskerk) verkeerde in een zulke toestand, dat hij voor verkeersweg helemaal maal ongeschikt is geworden en er met het doorkomen van het lijk niet te denken viel.

Wel hadden de familieleden daags van tevoren nog geprobeerd de weg enigszins begaanbaar te maken, doch de karrensporen waren zo diep dóórgedrongen dat men met een lijkenwagen van dezen tocht moest afzien. Door het Heideveld en verder over Kaalheide moest men toen lijk grafwaarts te brengen.

29-05-1906 OUDE KRUISBOOGSCHUTTERIJ SINT HUBERTUS KAALHEIDE

Op zondag den 10 juni a.s. zullen aan het schuttersfeest te Horbach (Pruisen) de volgende schutterijen uit deze gemeente deelnemen: De schutterij St. Sebastianus te Spekholzerheide; St. Sebastianus te Bleijerheide; St. Lambertus te Bleijerheide en St. Hubertus te Haanrade die allen aan het schuttersverbond aangesloten zijn. De schutterij St. Hubertus van Kaalheide zal het feest aldaar ook mee opluisteren.

31-05-1906 OUDE KRUISBOOGSCHUTTERIJ SINT HUBERTUS KAALHEIDE

Köningsvogelschuss auf Pfingstmontag, den 4 Juni St. Hubertus Bogenschützengesellschaft Kaalheide um 2 Uhr Abholen des Königs. Um 4 Uhr Aufzug nach der Festwiese, nach dem Königsvogel Preisschiessen Einsatz 50 Pf. Während des Schiessens Frei Konzert durch die Kapelle Philomina von Chèvremont.

02-06-1906 OUDE KRUISBOOGSCHUTTERIJ SINT HUBERTUS KAALHEIDE

De schutterij neemt aanstaande zondag deel aan de optocht ter gelegenheid van de viering van het gouden jubileumfeest van monsignore Deutz²⁵.

14-07-1906 OUDE KRUISBOOGSCHUTTERIJ SINT HUBERTUS KAALHEIDE

Am Sonntag den 15 Juli nachmittags um 5 Uhr, hat die Buffetverpachtung statt, für das Fahnenweifest der St. Hubertus Bogenschützengesellschaft zu Kaalheide im Lokal des Herrn H. Koonen. Reflektanten sind freundlichs eingeladen.

28-07-1906 OUDE KRUISBOOGSCHUTTERIJ SINT HUBERTUS KAALHEIDE

28-08-1906 VERNIELING

De Thalia-theatervereniging zou zondag jl. opvoeren het hoogst boeiende drama H. Geneveva. Een zeer talrijk publiek was opgekomen. Maar midden in het stuk werd men plotseling onderbroken door herhaald tromgeroffel, en lawaai, zodat de spelers niet verder konden. Dit tumult werd veroorzaakt door enige belhamels van Kaalheide, die op deze wijze de feestvreugde der toeschouwers wilden verstoren. De herbergier maande hen aan tot stilte, doch zonder gevolg. Zij werden nu buiten de deur gezet, doch nu dreven zij hun spel nog verder door. Ruiten, deuren, enz. moesten het ontgelden; en tot groten spijt van allen kon men met het schone stuk niet verder gaan. De uitvoering hiervan is nu uitgesteld tot zondag aanstaande 2 september.

08-11-1906 WONINGBOUW

Naar wij vernemen zal er in de onmiddellijke nabijheid van Kaalheide een arbeiderskolonie door de Staatsmijn te Terwinselen gebouwd worden.

06-12-1906 DUIVENTENTOONSTELLING

De Postduivenvereniging De Hoop hield zondag een internationale postduivententoonstelling in de zaal Herberichs. Bij de oude duiven behaalde de heer Schlijper een achtste plaats.

1907

26-01-1907 25-JARIG DIENSTJUBILEUM

De mijnwerker Jos Paffen afkomstig van Kaalheide die gedurende 25 jaren op de Domaniale mijn werkzaam is werd een horloge toegekend.

14-02-1907 ONGELUK

Op de Domaniale mijn kreeg dezer dagen een mijnwerker van Kaalheide, een wonde aan het hoofd. Zonder geleide en niet verbonden werd hij naar huis gestuurd. Onderweg bleef hij door bloedverlies of anderszins liggen en zou in de felle koude groot gevaar gelopen hebben te komen te overlijden, als hij niet door voorbijgangers gevonden en geholpen werd. 't Is maar goed, dat aan de opzichters der mijn tegenwoordig een cursus in verbandleer wordt gegeven, zodat bij afwezigheid van een dokter eerste hulp kan worden verleend.

23-02-1907 ONGELUK

De mijnwerker J.S. van Kaalheide brak op de Domaniale mijn de linkerarm. Enige tijd geleden had hij het ongeluk de rechterarm te breken.

11-05-1907 OUDE KRUISBOOGSCHUTTERIJ SINT HUBERTUS KAALHEIDE

13-05-1907 INGEZONDEN BRIEF

Kaalheide, 13 Mei 1907.
Kameraden!

Een hartelijk woord van een vertrouwensman²⁶. Het is wel droevig wanneer men als vertrouwensman zijn best doet om de organisatie vooruit te helpen, telkens weer te moeten horen: Och wat heb ik eraan. Indien onze kameraden in Engeland op wier positie wij wel jaloers mogen zijn, zo gedacht hadden, zij zouden nooit den 7½ uren werkdag met een dagloon van 8 tot 9 mark verkregen hebben.

Zij danken hunne gunstige arbeidersvoorwaarden alleen aan de degelijke organisatie, waaraan zij allen met hart en ziel gehecht zijn. Waarvoor zij alles voor over hebben geld en tijd. Waarom kan het hier ook zo niet worden? Waarvandaan komt dat gebrek aan waardering? Laat mij oprecht zijn: Onbekend maakt onbemind gebrek aan kennis, gebrek aan ontwikkeling, maakt velen onverschillig. Hoe is dat gebrek te verhelpen? Vooreerst door het trouw bezoek der vergaderingen. Ten tweede door het lezen van ons vakblad.

Ten derde door het ernstig nadenken over de zaken, die gij in uwe omgeving op uw werk en onder de personen, waarmee gij leeft, ziet gebeuren. Opdat dit laatste middel u voorthelpt, moet gij de ogen den kost geven. Gij moet goede opmerkers trachten te worden.

Gij moet vooral de juiste waarde van uwe eigen handelingen trachten te schatten. En wel zonder vooroordeel. Wie oprecht is met zichzelf ziet weldra in, dat geld en tijd aan niets beters besteed worden dan aan zelfontwikkeling, en begrijpt dat kennis macht is. Maar hoe zullen die vele onverschilligen, die wij vertrouwenslui op onze rondgangen ontmoeten, ertoe gebracht worden, die middelen aan te wenden? Door ijverige en wel overlegde propaganda: Door reclame voor vergaderingen waarop wezenlijk belangrijke zaken ter bespreking komen. Door verspreiding van vlugschriften, door gratis verspreiding van het vakblad. En ten slotte door mondelinge aansporing en onderrichting. Wanneer die ontwikkeling een zekere hoogte bereikt heeft zal de mijnwerker zich met fierheid en kracht verheffen, zich respect verschaffen bij hen, die hem niet voldoende loon geven, tot een waardig bestaan voor zich en zijne familie.

Hij zal erkennen, dat enkel de organisatie hem kan bezorgen, dat hij verkrijgt wat hij wenst: 8 uur voor werk, 8 uur voor rust, 8 uur voor zich en zijne familie. Hij zal begrijpen, dat alleen de organisatie in staat is de zo dikwerf geroofde zondagsrust te verzekeren. Helaas! door gebrek aan steun, door de onverschilligheid eener grote massa, zijn de goedwillige, de ijverigste met lamheid geslagen moet er gebogen worden en gezwegen waar het mens zijn en christen zijn eisen, dat men zich met moed verheffe, en luide te spreken
Een vertrouwensman

18-05-1907 ADVERTENTIE

De abdijsiroop, klooster Sancta Paulo is zowel voor de jonge als voor de oude leden van het huisgezin een middel bij uitnemendheid. De abdijsiroop geneest borst- en longaandoeningen, astma, bronchitis en verwaarloosde verkoudheden enz. Prijs per flacon f 1.-, f 2.- en f 3,60. Verkrijgbaar bij M. Debets te Kaalheide.

28-09-1907 INGEZONDEN BRIEF

Ingezonden brief Spoorwegverbinding Spekholzerheide, 26 September 1907.

Mijnheer de Redacteur,

Op de vergadering van zondag den 22 dezer der R.K.-Kiesvereniging ²⁷te Kerkrade werd onder meer zoals uit het verslag in uw blad op te nemen is, ook de spoorwegverbinding besproken.

De heer Zeehandelaar, lid der spoorwegcommissie, merkte daarbij op, dat op Spekholzerheide de mensen weigerden het rekest te tekenen, ze wilden daar het hoofdstation hebben, naar zijn mening natuurlijk. Dit terwijl Spekholzerheide mettertijd toch een verbinding met de Staatsmijn krijgt, keurt hij dit gemis aan samenwerking ten sterkste af. Doch waarom weigerde men op Spekholzerheide het rekest te tekenen? Heeft men misschien geen belang bij een spoorwegverbinding, of wil men Kerkrade een beentje zetten? Wel zeker hebben zij een groot belang bij een verbinding, maar niet bij een zoals de R.K.-kiesvereniging die bedoelt, en daarin zit juist de weigering. De inwoners van Spekholzerheide willen een spoorwegverbinding ten bate van 't algemeen belang der gemeente, terwijl men uit het project der R.K.-Kiesvereniging onwillekeurig aannemen moet, dat deze alleen dat der kom Kerkrade bedacht is.

Wij, inwoners van Spekholzerheide, hebben ons daarom een geheel andere verbinding gedacht en wel als volgt: van de Staatsmijn Wilhelmina over Kaalheide naar Kohlscheid of wel Richterich, met een zijtak naar Simpelveld.

Het station komt dan op Kaalheide, dus in het middelpunt tussen Kerkrade en Spekholzerheide. Dit is o.i., de enige directe verbinding met Duitsland, welke in 't voordeel der gehele gemeente ligt en tevens ook rendabel zijn kan.

Een verbinding, zoals de R.K. -kiesvereniging die bedoelt zou niet alleen met grote onkosten gepaard gaan, maar stremt tevens de vooruitgang en bloei van een groot deel der gemeente.

Wij weigerden dus niet uit gemis aan samenwerking de ondertekening van 't adres, maar alleen met het oog op 't algemeen belang.

Meerdere inwoners van Spekholzerheide.

02-12-1907 BESTUURLIJKE OVERHEID

De spoorcommissie vergaderde dezer dagen in 't lokaal Herberichs. De erevoorzitter, de heer Savelberg, was verhinderd. Verder waren de heren Hermans en Zeehandelaar absent. Aanwezig waren de lijstten van de heren Vogels, Roukens, Hermans en Alberts.

Deze bevatten gezamenlijk 2190 handtekeningen, verdeeld als volgt: Hermans 780, Alberts 568, Roukens 462 en Vogels 380. Het baarde verwondering, dat de heer Zeehandelaar niets ingeleverd had. Deze had destijds verklaard, dat men te Spekholzerheide geweigerd had te tekenen. De heer Alberts werd toen opgedragen Spekholzerheide te bezoeken, aan Zeehandelaar werd een ander deel der gemeente opgedragen. Het resultaat was, dat te Spekholzerheide 800 handtekeningen verkregen werden. Het bleek, dat de heer Zeehandelaar zijn lijsten niet voorgelegd had. De ingeleverde lijsten zijn getekend door alle standen der burgerij, door de heren leraren van verschillende onderwijsinrichtingen, door staatsbeambten, landbouwers, middenstanders en arbeiders. Vermeld zij nog, dat de commissie niet instemt met de handelingen tegenover den Zeereerwaarde Heer v. Wersch, pastoor te Spekholzerheide. Naar blijkt uit de gewonnen informatie, heeft de Zeereerwaarde Heer niet geweigerd te tekenen, maar wel getekend onder voorbehoud, dat het verzoekschrift de verbinding Heerlen, Schaesberg, Terwinselen, Spekholzerheide met een station voor Kerkrade of Kaalheide voorstelle, omdat deze lijn eerder kans heeft tot stand te komen. (Voor bedoelde verbinding is intussen reeds een verzoek naar den Minister verzonden door een paar mijndirecties). Daar deze verbinding Kerkrade niet zijn isolement verlost, betreurt de commissie het niet ermee te kunnen instemmen.

19-12-1907 ALGEMEENE BOND VAN CHRISTELIJKE MIJNWERKERS AFDELING KERKRADE²⁸

De afdeling Kerkrade vergaderde zondag 8 december te Kaalheide in het lokaal van kameraad Hensgens, teneinde aldaar een betaalplaats²⁹ op te richten. De vertrouwensman begroette de aanwezigen, maakte de dagorde bekend en gaf het woord aan kameraad Ankone.

Spreker zette het doel der organisatie uiteen en wees op de geldelijke voordelen aan het lidmaatschap verbonden. Zoals daar zijn verhuiscapitaal ondersteuning bij uitsluiting, sterftekas³⁰ enz. Hij drukt vooral op de plicht die op de leden berust, om de vergaderingen trouw bij te wonen. Een vergadering is een demonstratie naar buiten en wees er zeker van de ondernemers letten erop. Daarna hekelde spreker de fonds toestanden. Elke mijn heeft haar eigen fonds; dat is mis, de fondsen moeten onderling verenigd worden. Verlaat men tegenwoordig een mijn dan is alle gestorte fondsgeld naar de maan. De organisatie alleen kan dergelijke misselijke toestanden veranderen. De bijdrage van 6 centen per week mag voor niemand een beletsel zijn tot aansluiting.

Wij moeten ook, zei de spreker de professionele verenigingen in de hand werken, die ons bij ziekte ondersteunen en waarin wij de ontwikkeling ontvangen, die allen in hunne richting tot karakter vaste mannen vormt, die weten te vorderen en te geven met juiste maat, zonder prijsgeving hunner beginselen. De Vertrouwensman wees op de doorbrekende ontevredenheid over de arbeiderscommissie van Willem-Sophie. Dat is niet zeer billijk zei de spreker de kameraden moeten eerst hunne bezwaren indienen dan kunnen deze door de arbeiderscommissie voorgelegd en zo mogelijk bij wijze van overleg uit den weg geruimd worden. Niemand meer 't woord verlangende, sloot de vertrouwensman de vergadering. Tien nieuwe leden werden opgenomen.

Speldje van de Algemene Bond Van Christelijke Mijnwerkers bron Industrion-de mijnen

06-12-1907 DUIVENTENTOONSTELLING

De Postduivenvereniging De Hoop hield zondag haar jaarlijkse postduivententoonstelling in de zaal Herberichs. Bij de oude duiven behaalde de heer P. Engels van de Krichelberg een zevende plaats.

31-12-1907 WONINGBOUW

Uit het jaarverslag van het beheer van de Staatsmijnen in Limburg blijkt dat er te Kaalheide in aanbouw en nagenoeg gereed waren 8 arbeiderswoningen.

1908

01-01-1908 BESTUURLIJKE OVERHEID

Afgifte bouwvergunning door de gemeente Kerkrade voor: 14 arbeiderswoningen te Kaalheide; A5137
117 t/m 123. Kadastraal nummer: D4011.

25-01-1908 POSTDUIVENVERENIGING DE ZWALUW KAALEIDE

Algemeen concours afstand 60 kilometer, te houden door de Postduivenvereniging De Zwaluw in het lokaal van de heer H. Koonen te Kaalheide. Inzetten op zondag 1 maart van 6 tot 10 uur s namiddags. Loslaten maandag de 2e maart. Alle liefhebbers worden uitgenodigd.

30-01-1908 ALGEMEENE BOND VAN CHRISTELIJKE MIJNWERKERS AFDELING KAALEIDE

Oprichtingsvergadering zondag 19 januari vergadering in 't lokaal Hensgens. De drukbezochte vergadering werd geopend te 10.12 uur. De vertrouwensman las het verslag der laatste vergadering der afdeling Kerkrade, waartoe Kaalheide tot dusverre behoorde. Een voorlopig bestuur van 5 leden werd gekozen: Jos Bost, voorzitter; Paffen H., secretaris; Hensgens H, penningmeester; Jos Bindels en Hanssen H. tot commissarissen. De algemene voorzitter Chr. Zielemans sprak over het nut en de noodzakelijkheid der christelijke organisatie, alsmede ook over de slechte knapschaftsverhoudingen³¹. Wij kunnen alleen verbetering verwachten indien wij allen als één man tezamen staan. Invloed bij werkgever en regering is alleen mogelijk bij een sterke organisatie. Hulp is alleen dan te wachten wanneer wij ons zelf helpen, onze rechten opeisen, wensen doen kennen bij wie ze moet en kan vervullen. Spreker richtte nog een dringende vermaning aan alle kameraden zich aan te sluiten en eindigde met den gewonnen groet. Hierna sprak kameraad Huisman nog enige woorden en sloot de voorzitter de welgeslaagde vergadering.

25-04-1908 ALGEMEENE BOND VAN CHRISTELIJKE MIJNWERKERS AFDELING KAALEIDE

De betaalplaats Kaalheide houdt zondag den 26 april 's namiddags om 5 uur in 't lokaal H. Hensgens een openbare vergadering.

Agenda:

- Opening;
- Het verslag van de afgelopen maand;
- Kiezing van een nieuw bestuur en een afgevaardigde;
- Opname nieuwe leden;
- Sluiting.

Het Bestuur.

09-05-1908 ALGEMEENE BOND VAN CHRISTELIJKE MIJNWERKERS AFDELING KAALEIDE

Op zondag 26 april had 's morgens om 11 uur een vergadering plaats, in het lokaal van den heer Hendrik Hensgens. De voorzitter opende de vergadering met Glück-Auf en maakte daarna de agenda bekend. Daar niemand aangaande de notulen aanmerkingen maakte, werd direct overgegaan tot het kiezen van het bestuur.

Gekozen werden tot voorzitter Bost Jozef en Steins Willem, met even veel stemmen. Door loting werd toen Bost Jozef eerste en Steins Willem tweede voorzitter. Hensgens Hendrik en Lenzen Nicolas, penningmeesters. Hansen Hubert en Huisman H.J., secretaris.

Bij acclamatie Bost Jozef, afgevaardigde, Habets Antoon en Dauven Peter, kascontroleurs en Hansen Hendrik, vertrouwensman.

06-06-1908 DANKBETUIGING

Tot mijn volkomen tevredenheid vergoedde de Algemene Paarden en Vee verzekeringsmaatschappij te 's-Gravenhage, agent de heer Ch. Vijgen Sijpeldveld mij het verlies van mijn rund

Kaalheide, 26 Mei 1908.
J. Hermans.

06-06-1908 AANBESTEDING

Op vrijdag 19 juni 1908, des namiddags te 3 uur, zal onder goedkeuring van de Minister van Landbouw, Nijverheid en Handel, in het hoofdbureau der Staatsmijnen in Limburg te Heerlen worden aanbesteed: Het maken van 14 arbeiderswoningen bij Kaalheide (gemeente Kerkrade), volgens bestek no.15.

Het bestek no.15 ligt van 6 juni 1908 af ter lezing in gemeld bureaugebouw en is op franco aanvraag aldaar verkrijgbaar tegen betaling van f 1,50. Nadere inlichtingen kunnen worden verkregen ten burele voornoemd.

23-06-1908 AANBESTEDING

Uitslag van de openbare aanbesteding van het maken van veertien arbeiderswoningen te Kaalheide (gemeente Kerkrade), volgens bestek no.15, gehouden op vrijdag, 19 juni 1908, ten burele van de Staatsmijnen in Limburg te Heerlen. Ingekomen vier biljetten.

- Deckers, te Heerlen, f 29 920,-;
- J. Aangenendt, te 's Hertogenbosch, f 34 200,-;
- H. Duykers, te Kerkrade, f 30 000,-;
- J. van Groenendaël, te Venlo, f 32 860,-.

29-08-1908 OPENBARE VERKOOP

Notaris Moors te Kerkrade zal op woensdag 16 september a.s. des namiddags ten 2 uur ter herberge Conraad Crombach te Spekholzerheide-Kerkrade, op verzoek der kinderen Giesen, publiek verkopen.
Gemeente Kerkrade.

- huis met stal, tuin, erf en boomgaard, alsmede de boomgaard aan de overzijde van den spoorweg te Spekholzerheide, in de kom van het dorp gelegen, samen groot 66 aren, 95 centiaren of 326 roeden;
- Sectie D no. 3628, 3629, 3630 en 2440. De tuin groot 5 aren 90 centiaren of 29 roeden, sectie D. No.3628 is langs den weg naar de Schifferheide gelegen en dienstig voor twee bouwterreinen;
- boomgaard en weiland te Spekholzerheide langs den spoorweg gelegen, groot 37 aren, 95 centiaren of 185 roeden, sectie D. No.3901 en 2638;
- boomgaard te Krichelberg, groot 12 aren, 80 centiaren, of 62,5 roeden naast Mateosic en Frans Giesen, sectie D No. 2516;
- bouwland te Spekholzerheide in Onder Vroendergewande, groot 13 aren, 50 centiaren of 66 roeden, sectie D No. 3888;
- bouwland in Onderste Schifferheideveld, vormende een driehoek langs den weg en het voetpad, groot 16 aren, 75 centiaren of 81,5 Roeden, sectie D. No.1724;
- bouwland in het bovenste Schifferheideveld, groot 21 aren, 60 centiaren of 105,5 roeden, sectie D. No.589;
- bouwland in Kaalheiderveld, langs den groten weg van Heerlen naar Kerkrade en den Heivelderweg groot 2 hectaren, 81 aren, 65 centiaren of 1372 roeden sectie D. No. 1786.

Dit perceel zal geveild worden in 3 gedeelten, twee met het hoofd aan den groten steenweg en het derde deel met het hoofd aan den Heivelderweg.

Onmiddellijk daarna en ten verzoeken van Mej. Sophia Crombach:

- Schuur, stal en vaart te Holzbroek, groot 4 aren of 19,5 roeden, sectie D. Nos 2893 en 526 9738.

14-11-1908 ADVERTENTIE

Mosselpartij zondag 15 november bij Nicolas Debets Kaalheide.

17-11-1908 RECHTSPRAAK

De mijnwerkers M.J.O. en P.J.O., beiden woonachtig te Kaalheide gemeente Kerkrade, die veroordeeld waren ieder tot een gevangenisstraf voor den tijd van twee weken wegens mishandeling, hebben tegen dit vonnis hoger beroep ingesteld.

18-12-1908 ALGEMEENE BOND VAN CHRISTELIJKE MIJNWERKERS AFDELING KAALEIDE

Betaalplaats Kaalheide.

Zondag den 20 december 's morgens om 12 uur vergadering in het café Hendrik Hensgens.

Agenda;

- voorlezen der notulen;
- kiezen van twee bestuursleden;
- kiezen van een vertrouwensman;
- bespreking over verhoging der contributie;

Het Bestuur,

31-12-1908 WONINGBOUW

Uit het jaarverslag van het beheer van de Staatsmijnen in Limburg blijkt dat er te Kaalheide in aanbouw en nagenoeg gereed waren 14 arbeiderswoningen.

1909

02-02-1909 DIEFSTAL

Door de brigadecommandant der marechaussee Hagenouw, en veldwachter Geurts werd huiszoeking gedaan in een woning te Kaalheide. Er werd gezocht naar hout dat afkomstig was uit enige huizen, toebehorende aan de Staatsmijnen te Kaalheide.

20-03-1909 OUDE KRUISBOOGSCHUTTERIJ SINT HUBERTUS KAALHEIDE

Het St. Hubertus handboogschutterij gezelschap te Kaalheide-Kerkrade, heeft op haar jongste vergadering besloten het eerste grote Internationaal bondsfeest te houden op zondag 22 augustus 1909.

01-04-1909 ADVERTENTIE

Onderstaande genezing behoort een einde te maken aan allen twijfel, die gij mocht hebben betreffende de blijvende baat, die Foster's rugpijn nieren pillen verschaffen:

De heer H.H. Moonen, mijnwerker te Kerkrade en aldaar woonachtig Kaalheide no.55, deelde ons mede: Het was reeds vier jaren, dat ik leed aan een vlijmende en snijdende pijn met hevige steken in den rug en in de zijden. De urine was steeds erg beslagen; ik had er veel last van, somtijds ging de pijn door mijn hele lichaam. De geneeskundigen, die ik hiervoor geraadpleegd had, zeiden, dat ik aan reumatiek leed. Wat ik er ook voor geprobeerd had, niets was er geweest, dat mij verlichting geschonken had. Op aanraden van een mijner kennissen begon ik gebruik te maken van Foster's rugpijn nieren pillen en ik was zeer gelukkig, toen ik reeds na vier dagen begon te gevoelen, dat deze pillen mij zeer veel goed deden. Ten eerste was ik verwonderd, toen ik na verloop van tien dagen, geheel en al genezen was; ik kon niets meer van de vroegere pijn waarnemen en zal met het volste vertrouwen Uw prachtig geneesmiddel anderen lijdens aanbevelen.

Bijna drie jaren nadien schrijft de heer Moonen ons, hoewel de aard van mijn betrekking rugpijn zeer in de hand werkt, ben ik toch geheel genezen gebleven, nadat ik U indertijd een verklaring daarvan gaf. Ik raad derhalve uw middel steeds aan mijn kennissen aan.

H.H. Moonen.

15-05-1909 DIEFSTAL

De marechaussee stelt een onderzoek in, naar aanleiding van een aangifte door de mijnwerker C. te Kaalheide, die verklaarde, dat gedurende de laatste vier maanden uit zijn bergplaats, gelegen op afstand van zijn woning, herhaaldelijk gereedschappen en hout gestolen werden, zoals een schoffel, een bak, een kruiwagen, een partij steenkolen enz. Ook werd een partij dennenpalen en planken gekaapt. Ondanks de meest ijverige nasporingen mocht het de marechaussee niet gelukken de dader(s) te ontdekken.

31-07-1909 WONINGBOUW

Voltooid werden opgeleverd: 8 arbeiderswoningen te Kaalheide. In aanbouw en nagenoeg gereed 14 arbeiderswoningen te Kaalheide.

19-10-1909 ONGELUK

Maandagavond werd de mijnwerker van Z. afkomstig van Kaalheide, in de Domaniale mijn door een stuk kabel zwaar aan het hoofd verwond. Dr. Panhuysen verbond hem, waarna hij naar het hospitaal te Heerlen werd overgebracht.

1910

01-01-1910 ALGEMEENE BOND VAN CHRISTELIJKE MIJNWERKERS AFDELING KAALHEIDE

Secretaris: de heer M. Vinders.

12-01-1910 GEESTELIJKE ZIELZORG

Velen zullen het met ingenomenheid begroeten dat onze Zeer Eerwaarde Heer Deken een Hollandse mis heeft ingevoerd. Voortaan wordt op zondag in de Heilige Mis van zes uur het Duits vervangen door de Hollandse taal. Bovendien wordt er op zondag speciaal voor de kinderen om negen uur een Heilige Mis gelezen.

12-02-1910 OPENBARE VERKOOP

Notaris Moors zal op 14 februari om 1 uur, ten huize Weduwe Meijers te Wiebach, verkopen:

- Vee, akker-, en landbouwgereedschappen en meubels.

Daarna ter herberge van A.J. Sijstermans huis met stal, tuin en bouwland.

14-05-1910 POST TELEGRAFIE EN TELEFONIE

Ingaande 16 mei zal in het buurtschap Kaalheide de post 2 keer daags worden besteld.

25-05-1910 ALGEMEENE NEDERLANDSCHE MIJNWERKERSBOND AFDELING KAALHEIDE

Verslag van het eerste algemene ledenvergadering van de Algemeene Nederlandsche Mijnwerkersbond³² die gehouden werd te Heerlen in café Sieberichs. Aanwezig waren de volgende afdelingen: Heerlen, Schaesberg, Nieuwenhagen, Chèvremont, Kerkrade, Eijgelshoven, Kaalheide en Spekholzerheide. De afdeling Kaalheide kwam met het volgende voorstel: betreffende de aanstelling van een propagandist. In verband daarmee werd besloten het salaris voor een propagandist weer vast te stellen op f 100, en door het hoofdbestuur een regeling van de rechtspositie te doen laten ontwerpen, die dan op de volgende algemene vergadering kan worden behandeld.

22-06-1910 WONINGBOUW

Voltooid en opgeleverd te Kaalheide 14 arbeiderswoningen.

16-07-1910 OUDE KRUISBOOGSCHUTTERIJ SINT HUBERTUS KAALHEIDE

Am Sonntag den 17 Juli 1910 Veranstatet die Bogenschützengesellschaft St. Henricus Bocholtzerheide. Das 2e Internationale Bundesfest des Süd-Limburgischen Bogenschützen Bundes, verbunden mit Großen internationale Preis-und Ehrenschüssen.

Teilnemende Gesellschaften: 1 Reiterclub Bocholtz; 2. Radfarerverein Fahrwohl, Bocholtz; 3. Radfahrenclub Stern Bocholtz; 4. Königliche Harmonie, Bocholtz; 5. Fanfare St. Caecilia, Bocholtz; 6. Sociëteit Chorale St. Josef, Bocholtz; 7. Königliche Schützengesellschaft St. Sebastianus, Bocholtz 8. Turnverein La reine de la Liberté, Bocholtz; 9. Rauchclub Blaue Wolke, Bocholtzerheide; 10. Bogenschützengesellschaft St. Hubertus, Haanrade; 11. Bogenschützengesellschaft St. Hubertus Kaalheide; 12. Bogenschützengesellschaft St. Sebastianus. Bleijerheide; 13. Bogenschützengesellschaft St. Lambertus. Bleijerheide; 14. Bogenschützengesellschaft St. Henrikus, Bocholtzerheide; 15. Königliche Schützengesellschaft St. Josef. Vijlen; 16. Königliche Schützengesellschaft St. Dionysius, Nyswiler; 17. Bogenschützengesellschaft St. Hubertus, Maubach; 18. Schützengesellschaft St. Hubertus, Horbach; 19. Bogenschützengesellschaft St. Hubertus, Orsbach; 20. Bogenschützengesellschaft St. Martinus, Kolhberg; 21. Bogenschützengesellschaft St. Laurentius, Vetschau; 22. Bogenschützengesellschaft St. Martinus, Klinkheide; 23. Männergesellschaft St. Jackobus. Bocholtz 24. Königliche Schützengesellschaft St. Sebastiaan, Eys.

Oude schutterij in 1910: Wilhelm Martens, Willem Schlangen, Mathias Martens, Kasper Haas, Jozef Paffen, Mathias Steins, Jacob Martens (tamboer), Jozef Steins, Hubert Housen, Jozef Steins, Wilhelm Steins (koning) Jacob Haselier, Wilhelm Steins, Hendrik Paffen, Hendrik Hensgens. Zittend Hubert Housen en Johan Steins.

20-08-1910 GEZONDHEIDSZORG

Burgemeester en wethouders van Kerkrade roepen sollicitanten op naar de op 1 september a.s. vacant komende betrekking van vroedvrouw te Spekholzerheide, gemeente Kerkrade, toelagen van Rijk, Provincie en Gemeente elk f 100,- per jaar.

Aanbiedingen aan de Burgemeester van Kerkrade, vóór 25 augustus a.s.

15-10-1910 GEZONDHEIDSZORG

Benoemd wordt tot vroedvrouw te Spekholzerheide mej. van der Lienden te Bergen op Zoom.

13-12-1910 ADVERTENTIE

Heren handelaren

Onderstaande vereniging vraagt prijsopgave van koloniale waren en manufacturen.

Consum Vereniging Eigen Hulp Kaalheide-Kerkrade.

Jac. Bertrand Secretaris.

1911

01-01-1911 BESTUURLIJKE OVERHEID

Afgifte bouwvergunning voor een woning A3096 door de gemeente Kerkrade Krichelbergsweg no.38 te Kaalheide;

Afgifte bouwvergunning door de gemeente Kerkrade voor het bouwen van een woonhuis F5193 voor: Kaalheidersteenweg no.10 en no.12 kadaster nr. A1681.

05-01-1911 GEZONDHEIDSZORG

Wegens de roodvonk, die reeds van de zomer af epidemisch in de mijndorpen heerst, werd besloten de school te Spekholzerheide ten tweede male te sluiten.

21-01-1911 POSTDUIVENVERENIGING DE ZWALUW KAALEIDE

Zondag werd in het lokaal van de heer Herberichs te Kerkrade, een vergadering gehouden, die tot doel had oprichten van een Zuid-Limburgse postduivenbond. Talrijke verenigingen waren ter vergadering vertegenwoordigd. De bond werd geconstitueerd voor 5 jaren; haar zetel wordt te Kerkrade gevestigd. De statuten werden ingericht, conform die van den Algemene. Nederlandse Bond. De Koninklijke goedkeuring zal worden aangevraagd. Postduivenvereniging De Zwaluw Kaalheide heeft besloten toe te treden tot de Zuid-Limburgse postduivenbond.

18-02-1911 S.D.A.P. AFDELING KAALEIDE

Te Heerlen is zondag gesticht een federatie der afdelingen van de S.D.A.P.³³ in Limburg. Aan het bestuur der afdeling Heerlen is opgedragen een conceptreglement te ontwerpen. Aanwezig waren de afdelingen: Maastricht, Heerlen, Eijgelshoven en Kerkrade, afwezig Roermond met kennisgeving, Heer, Venlo en Kaalheide. Verwacht wordt echter dat deze zich bij de federatie aansluiten. Besloten werd dat voortaan de vergaderingen der federatie te Sittard zullen plaats hebben. Hieruit blijkt, dat het socialisme, al vormt het in Limburg nog een klein groepje, niet stil zit. En toch weten wij het wel, dat het onmogelijk is tegelijk socialist en katholiek te zijn; het éne sluit het andere feitelijk uit. Laat onze katholieke mannen dan op wacht staan, zij, immers, hebben te waken, evengoed als de geestelijkheid, dat geloof en zeden bewaard worden, en zij op de allereerste plaats hebben te zorgen voor de instandhouding of waar nodig voor de verbetering van de maatschappelijke welvaart. Het socialisme kan de toestanden niet verbeteren; het kent enkel omverwerping van het bestaande, en weet niet wat uit die revolutie zal tevoorschijn treden. Late men daarom meer en meer aandacht wijden aan de studie van het socialisme, om het onmogelijke en goddeloze van dit systeem steeds beter in te zien. Dan zullen de socialistische propaganda-makers voor dovenmans oren praten.

01-04-1911 OPENBARE VERKOOP

---

5 april 3 uur, ter herberge Nic. Debets, Kaalheide, huizen met tuinen, bouwland en canadabomen.

07-04-1911 MOORD

Een zekere H. heeft donderdagmiddag zijn meisje door een revolverschot in de borst gedood, na eerst een zekere vrouw J. door een revolverschot in den arm te hebben verwond. Daarna heeft de dader zichzelf in het hoofd geschoten. De revolver was nog met drie scherpe patronen van 9 m.m. geladen.

Nader vernemen we daaromtrent: donderdagnamiddag omstreeks 5 uur kwam een zeker H. te Kaalheide ten huize van zekere M. waar hij de vrouw J. aantrof. Na een paar woorden gewisseld te hebben trok H. een revolver en schoot de vrouw J. in de linkerbovenarm. De kogel ging er aan het schouderblad in en kwam van voren eruit en werd later in de kleren teruggevonden.

H. verliet het huis en is toen naar de woning van zijn meisje gegaan, een zekere H., eveneens wonende te Kaalheide, die hij daar aantrof en die hij terstond door een revolverschot in de borst doodde.

Vandaar is H. wederom teruggegaan naar het huis van M. waar hij de vrouw J. had getroffen en heeft zich daar een kogel in het hoofd gejaagd. Waarschijnlijk heeft hij zich in den neus geschoten, want er was geen ander letsel te vinden, dan aan den neus.

Dr. Widdershoven, kon slechts den dood van beide slachtoffers constateren, hij legde bij de vrouw J. het eerste verband. De oorzaak tot deze daad is nog onbekend, doch schijnt ijverzucht (jaloezie) te zijn.

02-05-1911 ALGEMEENE BOND VAN CHRISTELIJKE MIJNWERKERS AFDELING KAAHEIDE

De herrievergadering te Kaalheide-Kerkrade.

Het is zondagnamiddag wederom hard toegegaan tussen de socialistische kopstukken en de heren Zielemans en Dr. Poels, die een vergadering hadden belegd bij de Christelijke mijnwerkersbond te Kaalheide-Kerkrade.

Heel de socialistische kolonne scheen bij elkaar getrommeld en daarbij komt, dat te Kaalheide de kolonie der Staatsmijn ligt, die bevolkt is met uit Holland gekomen socialistische mijnwerkers.

De debatten op deze vergadering gevoerd zijn onmogelijk weer te geven en het verloop der vergadering stond zo in het teken van den toekomstige socialistische ruziestaat, dat er bijna geen touw aan vast te knopen was.

Het eerst werd op de vergadering het woord gevoerd door Zielemans, die sprak over de opkomst en den voorbijgang der mijnindustrie in Nederland en in verband daarmee wees op de noodzakelijkheid der vakvereniging en op de voordelen daarvan dan komende tot de bespreking der socialistische organisatie, zegt spreker, dat zij is antigodsdienstig. Hem is gezegd, dat een der leiders der socialisten zondag na afloop van de vergadering in Sittard in den trein den spot gedreven heeft met den christelijken groet.

Bij die woorden ontstond er een woest gebrul. Van alle kanten van de zaal kwamen scheldwoorden: leugenaar, christelijke huichelaar en andere lieflijkheden vlogen minutenlang door de zaal. Zielemans vordert stilte maar wordt wederom met een aantal scheldwoorden begroet. Na lang hameren verkrijgt men eindelijk weer stilte, en een der socialistische leiders kwam verklaren, dat het geen leider der socialisten geweest was, doch dat het wel een socialist geweest was, die het gewraakte feit had gepleegd. Na een korte opwekking tot organisatie, sluit Zielemans zijne rede. Dan neemt dr. Poels het woord en herdenkt met enige gevoed volle woorden de verongelukte kameraden in de mijn Emma.

Na een kort gebed gaat spreker voort en wijst erop, dat het niet genoeg is te praten, maar dat er ook iets moet gedaan worden. Door den Christelijken Bond is gewerkt en er is door hem ook iets tot stand gebracht. Eerst zal ik U dan iets zeggen over het pensioenfonds. De socialisten beginnen daarop te lachen en lawaai te schoppen, doch Dr. Poels zal den heren eens even iets zeggen. Als de heren hier gekomen zijn om lawaai te schoppen, dan zal hij hun eens laten zien, dat hij nog in staat is eens flink met hen af te rekenen. Spreker is niet bang voor het lawaai van de socialisten. Na enige minuten van gedurig lawaai en onderbreken kan Dr. Poels voortgaan en rekent over dat pensioenfonds eens duchtig en klaar met de socialisten af, vooral waar zij de arbeiders hebben trachten om den tuin te leiden door hen te verzwijgen dat, naast het ouderdoms- een invaliditeitspensioen bestond.

De christelijken hebben praktische arbeid daarbij geleverd, hetgeen door hem duidelijk wordt bewezen.

Als gevraagd wordt of debat gewenst wordt ontstaat een oorverdovend lawaai, schelden en schimpen. De heer Elfers houdt gedurende 15 minuten debat, dat door Dr. Poels zo aardig werd afgekamd, dat er geen stuk meer van heel bleef. Vooral de draaijerij over het ouderdoms- en pensioenfonds werd zeer duidelijk aan de kaak gesteld. We kunnen onmogelijk alle punten gaan bespreken, waarover men lawaai heeft gemaakt, want ze waren legio, maar de zweep van Dr. Poels klopte ongenadig op de arme debaters neer. De opmerking van een der socialisten, over het bezoek van Minister Talma aan Dr. Poels, dat het verdacht is als iemand door een patroon wordt bedankt om hetgeen hij voor zijn werklieden heeft gedaan, beantwoordde Dr. Poels: als U den Minister van Arbeid beschouwt als een patroon, wat moet het dan worden in uwen prachtige toekomststaat, waarin gij alles aan den Staat wilt geven? Na veel lawaai en schelden, en omdat met tegenstanders van dit slag toch niet te redeneren valt wordt de vergadering gesloten.

09-05-1911 AANRIJDING

Gistermiddag werd een knaap van 8 jaar te Kaalheide door een fietsrijder afkomstig van de Holz, aangereden, de knaap bekam lichte wonden aan het hoofd en den rechter arm.

13-05-1911 OPENBARE VERKOOP

Notaris Moors zal op 17 mei om 2 uur ten huize van Weduwe Hermans te Kaalheide verkopen: huismeubelen. Daarna ter herberge Weduwe Augenbraun: huis met stal, schuur, tuin, bouwland en boomgaard.

26-06-1911 S.D.A.P. AFDELING KAAHEIDE

Door het bestuur der federatie der S.D.A.P. in de Mijnstreek waren zondag 23 juni de besturen der modern georganiseerde arbeiders bijeengeroepen ter bespreking van het houden van een propaganda dag voor het algemeen enkelvoudig en geheim kiesrecht voor mannen en vrouwen en tevens ter bevordering der moderne vakkbeweging.

Aan de oproep hadden gehoor gegeven: de afdelingen der S.D.A.P. te Kerkrade, Chèvremont, Kaalheide en Heerlen; de vereniging Glück-Auf; de afdeling Heerlen van de metaalbewerkerbond; het hoofdbestuur van de Nederlandse Mijnwerkersbond en de afdelingen Maastricht, Bautsch, Kaalheide, Kerkrade. Chèvremont en Heerlen; de volksverein van Heerlen. De opkomst was derhalve voorbeeldig. Er wordt echter verwacht dat die afdelingen welke geen afgevaardigden hadden gezonden, nog zullen deelnemen.

Het middelste vaandel is van de Algemeene Nederlandsche Mijnwerkersbond Afdeling Kaalheide.

24-07-1911 ALGEMEENE NEDERLANDSCHE MIJNWERKERSBOND AFDELING KAALEIDE

Onderstand is een passage uit een vergadering van de Nederlandsche Mijnwerkersbond. Tenslotte een woord over de inwendige toestand. Er hangt voor de bond alles van af, dat die goed is. In 1910 was dat zo; er was niets te wensen. Maar in de laatste maanden zijn er dingen gebeurd die afgekeurd dienen te worden, Ik heb het oog op de afdelingen Kerkrade en Kaalheide. Daar is inwendig een strijd gevoerd tussen personen. Die strijd berust op na-ijver en persoonlijke veten. Dat mag niet. De organisatie moet vóór alles gaan. Er moet vertrouwen zijn in de voormannen. In de strijd met onze gevaarlijke tegenstander kan nu eenmaal niet alles aan de grote klok worden gehangen. De leiders moeten wel eens wat achter de schermen doen als het tegen, onze vijanden gaat. Daartegen moeten de leden zich niet verzetten. Daarmede zouden, zij spelen in de kaart der ploerten die zich christenen noemen. Het ergst wat een organisatie kan overkomen, is verdeeldheid in eigen rijen. Zij kan eraan ten onder gaan. Wij moeten een blok vormen, waar geen spaan is af te krijgen, waarin een wig is te drijven. Dan zullen wij zegevieren ook over de politieke christenen, die ons nu nog de handen vol geven.

27-07-1911 POSTDUIVENVERENIGING DE ZWALUW KAALEIDE

Bij de wedvlucht naar St. Denis 342 km behaalde de heer Doveren van Kaalheide een 45e plaats.

09-09-1911 INGEZONDEN BRIEF

Onderstaand is gedeelte uit de reeks: Brieven uit de residentie: In en om de Staatmijnen.

Er is reeds heel wat gebouwd. Men heeft vlak bij de Wilhelmina de kolonie Terwinselen (gem. Schaesberg) en wat verderop de kolonie Bautsch (gem. Heerlen), terwijl onder Kerkrade te vinden is een kolonie, welke de veelzeggende en geen toelichting behoevende naam van Kaalheide draagt. De beide eerste kolonies hebben waterleiding en krijgen elektrisch licht. Kerkrade wil echter de nodige concessie niet verlenen, zodat men het op Kaalheide zonder de beide genoemde gerieflijkheden stellen moet; de mijn-directie heeft daar slechts waterputten kunnen laten slaan. Zo'n arbeiderskolonie ziet er met haar nette, vrolijke, deels volgens het cottagesysteem, deels aan blokken gebouwde woningen, buitengewoon vriendelijk uit en is zeer weinig geschikt om aan een onbevooroordeelde een schrikbeeld

van het mijnwerkersleven te geven. Ik had trouwens, dankzij mijn vriendelijke bovengrondse geleider, gelegenheid, ook in een arbeiderswoningen een kijkje te nemen.

Daarbij werd ik getroffen door de grote mate van netheid, gerieflijkheid en behagelijkheid, welke in de door mij bezochte woning heerste. Het gezin, dat ik in die woning zag, maakte bovendien de indruk van een hoogstaand, goed gesitueerd arbeidersgezin. Leerde ik in die woning het type van de Nederlandsche mijnwerkers woning en van het Nederlandsche mijnwerkersgezin.

14-09-1911 ALGEMEENE NEDERLANDSCHE MIJNWERKERSBOND AFDELING KAALHEIDE

Roode Dinsdag³⁴.

De afdelingen Eijgelshoven, Kerkrade, Kaalheide en Maastricht van de mijnwerkersbond nemen allen met een of meerdere afgevaardigden deel aan de betooging.

19-09-1911 TURNVERENIGING KAALHEIDE

Tegen vier uur vergaderden de aangesloten verenigingen bij de R.K Limburgse Turnbond aangesloten bij het Bisdom Roermond te Meersen. Onder aanvoering van de harmonie ging men in optocht naar de kerk alwaar het nieuwe bondsvaandel plechtig werd ingezegend. Door deze kerkelijke inzegening aanvaarde de bond het karakter van een echt R.K vereniging. Na dit alles vond onder leiding van de heer J. Adam de gezamenlijke ordeoefening der turnverenigingen plaats, die waarlijk aller bewondering afdwongen. Het waren de verenigingen: Patronaat St. Mathias, Maastricht; Olympia, Wijk; turnverenigingen Blerick, Kerkrade, Voerendaal, Limmel en Kaalheide. Dan schaarden zich alle vaandels samen, terwijl de harmonie het volkslied aanhief. Op het fraaie plateau des parks voerden achtereenvolgens de turnverenigingen van Kerkrade staafoefeningen, Voerendaal vrije-oefeningen, Kaalheide vrije-oefeningen en Wijk vrije-oefeningen en Pyramides uit, die allen even kranig waren.

26-10-1911 ADVERTENTIE

Een lichte pony slagkar³⁵, in goede staat bevindende, wordt te koop gevraagd, door P.H. Kruijen, Wiebach D 72, bij Kerkrade.

Een stukje Wiebach vanuit Kaalheide gezien aan de rechterkant van de Kerkradersteenweg.

11-11-1911 ADVERTENTIE

Heiveldstraat no.37, Spekholzerheide.

Aan hetzelfde adres 1000 voet droog en rein eiken richelhout te koop van 5 en 8 centimeter dik, 45 tot 60 centimeter breed aan lagen prijs.

30-12-1911 ALGEMEENE BOND VAN CHRISTELIJKE MIJNWERKERS AFDELING KAALHEIDE

Verleden zondag werd de vergadering voor het district Kerkrade, gehouden te Chèvremont in het lokaal van den heer H. Kloth. Vertegenwoordigd waren de afdelingen Kerkrade, Bleijerheide, Chèvremont, Haanrade, Kaalheide, Spekholzerheide. Niet aanwezig waren de afdelingen Eijgelshoven, Simpelveld en Meerssen.

De voorzitter opende de vergadering en sprak zijne tevredenheid uit over de aanwezigheid der genoemde afdelingen. Het slechte weer moet wel de schuld zijn van de afwezigheid der ver afgelegen afdelingen. Kameraad Werry hield een inleiding over het onderwerp de propaganda in het algemeen en huisbezoek in het bijzonder. Spreker zette in het kort uiteen hoe ieder lid werkzaam moet zijn aan de uitbreiding van onzen bond en wees vooral op de bezwaren die zich in het district Kerkrade voordoen bij het maken van een huisbezoek. Wij hebben hier te strijden met de mannen van Recht en Plicht en met ongeorganiseerden die bijna eenzelfde idee voorstaan.

Onze propagandisten dienen met dit feit rekening te houden, zodat ze deze gemaakte opwerpingen kunnen weerleggen. Ten slotte spoorde hij allen aan om mede te werken zodat onze bond tot groei en bloei moge gebracht worden. Door verschillende kameraden werd van gedachten gewisseld betreffende de propaganda en tevens werd de wens geuit om zo mogelijk meer te werken met vlugschriften en door uitgifte van een extra nummer van ons orgaan waarin in hoofdzaak de verkregen voordelen vermeld worden. De vergadering achtte het zeer wenselijk dat het hoofdbestuur met krachtige middelen moge te werk gaan tegen de laffe beschuldigingen die gemaakt worden door de mannen van het bondje recht en plicht en de socialisten.

Dezelfde motie als op de districtsvergadering te Heerlen werd ook hier met algemeens stemmen aangenomen, luidende als volgt: Het district Kerkrade, heden vergaderd te Chèvremont in het lokaal H. Kloth overwegende de inleiding betreffende het maken van propaganda in het algemeen en huisbezoek in het bijzonder, besluit dat iedere afdeling verplicht is huisbezoek in te voeren en draagt tevens aan het hoofdbestuur op, zo spoedig mogelijk te zorgen voor het nodige materiaal daaromtrent. De vergadering was eenstemmig van oordeel, dat het door het hoofdbestuur ingenomen standpunt betreffend de te voeren actie voor loonsverhoging het juiste standpunt is en dat er in deze kwestie niet beter gehandeld kon worden.

Dit laatste punt vooral stemt ons tot vreugde. Immers dit levert ons het voldoende bewijs dat in het district Heerlen in het district Kerkrade ten volste sympathiseren met de door ons aangenomen verhouding tegenover de socialisten. Laat deze nu maar schreeuwen en verdacht maken, wij zijn er verzekerd van dat onze mannen getrouw achter ons staan in deze kwestie.

Daar kameraad Viehoff thans vrijgesteld is en niet meer in het district Kerkrade woont legde deze zijn ambt als voorzitter neer. Gekozen werd als districtsvoorzitter kameraad Jos. Bost van Kaalheide.

Nadat nog enige voorstellen gedaan waren voor de algemene vergadering sluit de voorzitter de goedgeslaagde vergadering met een krachtig Glück-Auf.

1912

27-01-1912 ALGEMEENE BOND VAN CHRISTELIJKE MIJNWERKERS AFDELING KAAHEIDE

Afdeling Kaalheide.

Zondag 28 januari ledenvergadering des namiddags om 1 uur in het lokaal van den heer Hubert Kohnen.

Agenda:

- Periodieke verkiezing van een nieuw bestuur;
- Referaat door kameraad Vaassen;
- Algemene bespreking.

De leden worden verzocht trouw op te komen.

13-02-1912 POST TELEGRAFIE EN TELEFONIE

De directeur-generaal der Posterijen en Telegrafie maakt bekend dat op maandag 21 februari aanstaande, te Spekholzerheide, een hulptelegraaf-en hulp telefoonkantoor voor het algemeen verkeer zal worden opengesteld. De diensturen zijn geregeld als volgt: op werkdagen: van 9 uur voor tot 1 uur namiddags en van 2 tot 3 en 6 tot 7 uur namiddags; op zon en feestdagen: van 8 tot 9 uur voormiddags.

24-02-1912 INFRASTRUCTUUR

Door de gemeentebesturen van Maastricht, Gulpen, Simpelveld, Wittem, Heerlen en Kerkrade is concessie aangevraagd voor de elektrische tramweg Gulpen-Eys (Wittem) Simpelveld-Drievogels-Spekholzerheide-Kerkrade.

De lijn begint aan de geprojecteerde elektrische lijn Maastricht-Vaals te Gulpen, en sluit te Holz (onder de gemeente Kerkrade) aan de elektrische tramlijn Aken Herzogenrath van de Aachener Kleinbahn Gesellschaft. De lijn is bedoeld als zij en voedingslijn van de lijnen Maastricht-Vaals en Heerlen-de Locht. Zij voorziet in het plaatselijk verkeer van het zuidoostelijk deel van het Limburgse mijngebied, waarin gelegen zijn: de mijn Willem-Sophia te Spekholzerheide, de staatsmijn Wilhelmina te Terwinselen en de Domaniale mijn te Kerkrade. De lijn zal grote betekenis hebben tot toevoer van werkkrachten naar de mijnen. En daar zij bedoeld is ook voor goederenvervoer te worden geëxploiteerd, zal zij strekken tot afvoer van de kolen en de producten der industrieën, en tot toevoer van bouwmaterialen en levensmiddelen naar de zich zo snel uitbreidende dorpen en gehuchten van het doorsneden deel van het mijnbekken.

Zij zal onze geïsoleerde gemeentes en delen van de gemeenten Simpelveld en Wittem in kortere en gemakkelijke verbinding brengen met Maastricht. En als zijlijn van de elektrische tram Sittard-de Locht brengt zij in onderlinge verbinding Sittard, Heerlen, Kerkrade, Spekholzerheide, Simpelveld en Gulpen; zij brengt Heerlen langs elektrische weg in gemeenschap met Maastricht, en zij geeft toegang tot de mijn Oranje-Nassau I en de Staatsmijn Emma vanuit de dorpen en gehuchten, waarlangs zij loopt.

De ontwikkelde lengte der hoofdlijn bedraagt ca. 350 kilometer. Het baanvak der hoofdlijn Spekholzerheide-Kerkrade-Holz heeft bochten met ene minimumstraal van 25 meter, doch heeft in de traverse van Spekholzerheide ene helling van 235 meter van 1 op 30 en tussen Kaalheide en Kerkrade is ene helling 516 meter lang van 1 op 20. Deze laatste helling maakt het baanvak ongeschikt voor goederenvervoer. Met het oog hierop, is de aansluiting aan de mijnspoorweg te Spekholzerheide geprojecteerd. Het is de bedoeling te verkrijgen, dat deze spoorweg voor openbaar goederenverkeer van Kerkrade (Bleijerheide) tot Spekholzerheide geschikt gemaakt en opengesteld wordt. Zolang dit goederenvervoer van weinig betekenis is, kunnen de goederen ter plaatse overgeladen worden. Krijgt het goederenvervoer ontwikkeling, dan wordt het gewenst, dat de tramgoederenwagens tot Kerkrade kunnen doorlopen. Als dan zal, hetzij op de mijnspoorweg een derde rail, hetzij na verbreding van de spoorwegdam daarop een tweede doch smalspoor moeten worden bijgelegd.

Door het aanschaffen van een paar stoomrandgeerlocomotieven kon dan in de goederendienst tussen Spekholzerheide en Kerkrade voorzien worden. Het ligt in de bedoeling de exploitatie der lijn in éne hand te brengen met die der lijn Maastricht Vaals of Sittard-de Locht. De stroombron zal dan vermoedelijk ook dezelfde zijn als die van een dezer lijnen, en wel in het eerste geval het transformatiestation te Gulpen, te stichten door de maatschappij tot verkoop van elektrische stroom der Staatsmijnen in Limburg.

Bij de te voeren onderhandelingen voor de stroomlevering zal blijken of het niet voordeliger zal zijn voor de lijn Gulpen-Kerkrade een ander transformatiestation meer in de buurt van de Staatsmijn Wilhelmina en wel te Onderspekholt te stichten.

23-03-1912 ONGELUK

De mijnwerker L. uit Kaalheide viel met een beladen kolenkar in een bremsschacht³⁶ der Domaniale mijn. Zijn toestand is zorgwekkend.

10-04-1912 GEESTELIJKE ZIELZORG

Nauwelijks is het klooster der Franciscanen te Heerlen te midden der mijnwerkerskoloniën betrokken, of er was reeds sprake van het bouwen van een nieuw klooster in de nabijheid van de Staatsmijn Emma, dat bestuurd zou worden door paters Conventuelen. Thans moet, naar verluidt te Kaalheide onder Kerkrade een terrein geschonken zijn voor het bouwen van een klooster, en waarin Benedictijnen uit Merkelbeek zich zouden vestigen. Zo ziet men, dat de geestelijke zorgen voor de mijnwerkersbevolking niet over het hoofd worden gezien.

26-04-1912 BESTUURLIJKE OVERHEID

Uit de notulen van de raadsvergadering der gemeente Kerkrade van donderdagmiddag: verzoek van bewoners van Kaalheide om een behoorlijke straatverlichting. De heer Oellers hoopte, dat Kaalheide niet zal vergeten worden. De heer Paffen meende, dat het volgend jaar Kaalheide aan de beurt kan komen.

15-06-1912 ALGEMEENE NEDERLANDSCHE MIJNWERKERSBOND AFDELING KAALHEIDE

Zondag 28 april hield bovengenoemde bond haar derde jaarvergadering. Zij werd voorafgegaan door een huishoudelijke vergadering. De voorzitter Van Dijken opende de vergadering en schetste de algemene toestand van de mijnwerkers en de bond. Als oorzaak voor het vele leden-afschrijven gaf hij aan: het veelvuldig trekken der mijnwerkers. Een woord van dank bracht hij aan de Volk-verslaggever voor zijn aanwezigheid, naderhand ook aan De Tribune en Volkstribune.

Het jaarverslag van de secretaris kwam het eerst aan de beurt. Kaalheide kreeg de indruk, met een jaarlijks wederkerende troonrede te doen te hebben. Allemaal rozengeur en maneschijn ook vroeg Kaalheide bij vergroting van het orgaan een rubriek voor de vrouwen op te nemen. En inderdaad staat het met de mijnwerkers slecht. Met de loonactie van dit jaar had men veel te hoge eisen gesteld. Zodoende bereiken wij geen samenwerking en geen resultaten.

De mijnwerkers hadden het recht om te zeggen dat de bond socialistisch is. De taal onzer leden gaf aanleiding dat men zei: de bond is antigodsdienstig. Allemaal redenen waarom de bond niet beter groeide; 690 nieuwe leden, maar 685 moeten weer afgevoerd worden, eigenlijk is dat een achteruitgang, want de mijnwerkersbevolking is gestegen. Fieth (HB) schoof de oorzaak van de slechte groei op de leden zelf. Met klem kwam hij ertegen op, dat de bond socialistisch of antigodsdienstig is. In tegenstelling met de vorige spreker meent hij, dat de eisen nooit hoog genoeg gesteld kunnen worden. Kleine resultaten hebben we voor een organisatie als onze vele te boeken meende Elfers. De laatste loonsverhoging bedraagt nu reeds f 50.000 voor de mijnwerkers.

Grote resultaten kunnen we eerst dan bereiken, als onze organisatie groot en krachtig is. Intussen was er een motie ingekomen ondertekend door 7 personen, die de houding van het hoofd bestuur tijdens de loonactie goedkeurde. Op de redactie werd zo goed als geen kritiek uitgeoefend, wel werd de wens geuit dat er wetenschappelijke en sociaal-politieke artikelen moesten komen, en meer aandacht gewijd worden aan de misstanden op de mijnen. Met 24 tegen 2 stemmen werd tot wekelijkse uitgave besloten. De maatregel zal zo spoedig doenlijk worden uitgevoerd. Er zullen meer artikelen in de Duitse taal gegeven worden. Daarna werden de verslagen van den secretaris en van de penningmeester aangenomen, tevens werd de redactie goedgekeurd.

26-06-1912 S.D.A.P. AFDELING KAALHEIDE

Door het bestuur der federatie der S.D.A.P. in de mijnstreek waren zondag 23 juni de besturen der modern georganiseerde arbeiders bijengeroepen ter bespreking van het houden van een propaganda dag voor het algemeen enkelvoudig en geheim kiesrecht voor mannen en vrouwen en tevens ter bevordering der moderne vakbeweging.

Aan de oproep hadden gehoor gegeven: de afdelingen der S.D.A.P. te Kerkrade, Chèvremont, Kaalheide en Heerlen; de vereniging Glück-Auf; de afdeling Heerlen van de metaalbewerkersbond, het hoofdbestuur van de Nederlandsche Mijnwerkersbond en de afdelingen Maastricht, Bautsch, Kaalheide, Kerkrade. Chèvremont en Heerlen, de Volksverein van Heerlen. De opkomst was derhalve voorbeeldig. Er wordt echter verwacht dat die afdelingen welke geen afgevaardigden hadden gezonden, nog zullen deelnemen.

16-09-1912 S.D.A.P. AFDELING KAALHEIDE

Tweede Roode Dinsdag.

Lijst van organisaties die deelnemen aan de Nationale betoging voor algemeen kiesrecht op 17 september te 's-Gravenhage.

Sociaal Democratisch Arbeiderspartij, Federaties en gewesten der S.D.A.P. waaronder de afdeling Kaalheide de Algemeene Nederlandsche mijnwerkersbond Afdeling Kaalheide.

17-09-1912 POSTDUIVENVERENIGING DE ZWALUW KAALHEIDE

Op het weldadigheidsconcours (Vanaf Vlissingen 185 km 448 duiven) ten voordele der nieuw te bouwen kerk te Bleijerheide werd de 77e prijs behaald door de heer Koonen Kaalheide.

1913

01-01-1913 ALGEMEENE NEDERLANDSCHE MIJNWERKERSBOND AFDELING KAALHEIDE

In 1912 waren er 35 mijnwerkers te Kaalheide lid van de bovengenoemde afdeling die aangesloten is bij het Nederlands Verbond van Vakverenigingen N.V.V.

08-02-1913 S.D.A.P. AFDELING KAALHEIDE

Afgedragen door de afdeling Kaalheide aan de partijsecretaris van 20 januari 1913 tot en met 26 januari 1913: f 2,21.

28-02-1913 BESTUURLIJKE OVERHEID

Uit de notulen van de raadsvergadering der gemeente Kerkrade van donderdagavond:
Over het ontwerpplan aanleg waterleiding te Spekholzerheide en Haanrade, aansluitende bij het waterleidingnet uit Rättgen, werd enig debat gevoerd. De heer Roelants te Maastricht heeft de plannen ontworpen. De heer Oellers zou gaarne dat ook Kaalheide niet vergeten werd. De heren Werry, Oellers, Paffen, Zeehandelaar en Wiertz bepleitten uitbreiding op verschillende punten. Goedgevonden werd dat Kaalheide ook van water zal worden voorzien. In een volgende vergadering zal een verbeterd plan worden ingediend, met opgave van kosten.

13-05-1913 ALGEMEENE BOND VAN CHRISTELIJKE MIJNWERKERS AFDELING KAALHEIDE

In de jongste jaarvergadering van het hoofdbestuur werd Chr. Zielemans, de secretaris van de Algemeene Bond van Christelijke Mijnwerkers in Nederland met algemene stemmen herkozen. Het bestuur is thans samengesteld als volgt: G. Notermans, te Welten, Heerlen; Joh. Hensgens, Spekholzerheide; Chr. Zielemans, Heerlen; Arn. Mommerts, Onderspekholz; L. Derbort, Schaesberg; A. Habets, Kaalheide; W. Habets, Heerlen en H. Rothkrans, Nieuwenhagen.

15-05-1913 BESTUURLIJKE OVERHEID

Uit de gemeenteraadsvergadering van woensdag 14 mei 1913: De heer Oellers had gehoord, dat de z.g. Groeneweg te Kaalheide voor het publiek verkeer zou worden gesloten.

31-05-1913 OPENBARE VERKOOP

Notaris Nijst 2 juni 2 uur, ter herberge H.J. Hensgens te Kaalheide verkopen:

- huis met tuin, boomgaard, wei en bouwland.

04-06-1913 ALGEMEENE NEDERLANDSCHE MIJNWERKERSBOND AFDELING KAALHEIDE

In een lange, lange rij trok maandagavond het electorale Janhagel³⁷ door Maastrichtse straten waarbij afgevaardigden uit Heerlen, Kaalheide en Venlo.

Voorafgegaan door de fietsclub en de Muziekvereniging Ster der Toekomst, met zich dragende vaandels, transparanten en licht verspreidende ballons, kwamen we, na ruim 3000 nummers van de Volkstribuun³⁸ onder de toeschouwers verspreid te hebben, in het volkshuis terug, waar Lindeyer uit Middelburg een flink inslaande redevoering hield.

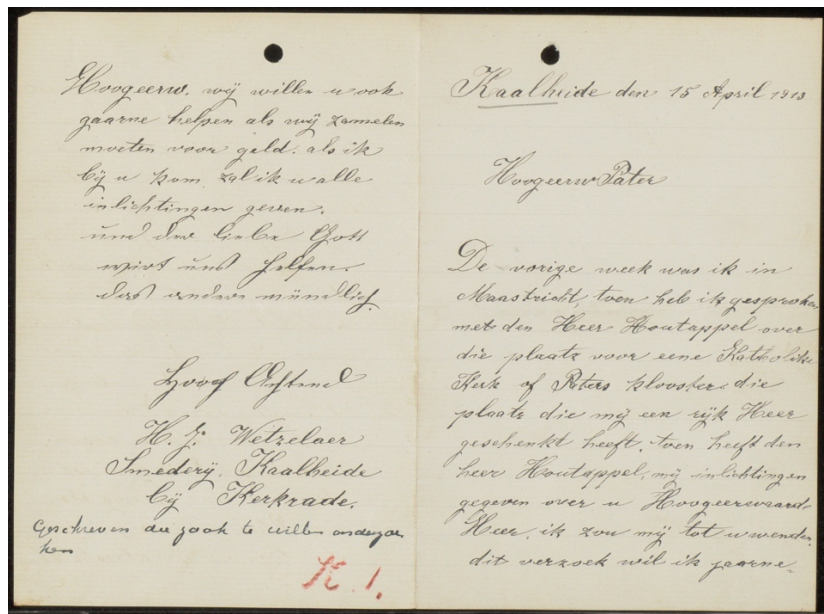
10-06-1913 S.D.A.P. AFDELING KAALHEIDE

Door de afdeling Kaalheide wordt in overleg met de afdeling Heerlen dit jaar voor het eerst deelgenomen aan de gemeenteraadsverkiezing te Schaesberg. Door Kaalheide is reeds een kandidaat gesteld, de heer B. Heerspink terwijl door Heerlen daaraan nog een kandidaat aan toegevoegd wordt.

09-06-1913 GEESTELIJKE ZIELZORG

Te Kaalheide, gemeente Kerkrade, zullen, naar de Tijd meldt, een klooster, R.K. kerk en school worden gebouwd, voornamelijk ten behoeve van de mijnwerkers. Het klooster wordt bewoond door Paters Franciscanen.

Correspondentie van H. Wetzelaer over een kerk en klooster te Kaalheide bron: Historisch centrum Limburg.

26-06-1913 VECHTPARTIJ

Twee eerzame buurvrouwen te Kaalheide hadden het lang met elkaar goed kunnen vinden. Ze deelden elkaars lief en leed in de volle zin des woord. Dezer dagen nam de zaak een wending. Een derde, ook een buurvrouw, meende van deze gemoedelijkheid ook te kunnen profiteren tot ergernis van een der eerste twee. 't Duurde kort, men ging tot handtastelijkheden over, en als een kluwen kwamen ze op straat terecht. Enige lokken haar bleven op het terrein achter de hulp van de politie werd ingeroepen.

04-07-1913 VERMIST

Woensdagochtend onder speeltijd verwijderde zich het 5-jarig zoontje van de heer N.D. te Kaalheide, zonder dat er enig spoor van hem te ontdekken was. Donderdag werd de kleine teruggevonden te Lemiers bij Vaals, enige uren van Kerkrade af. Hoe de kleine hier terecht gekomen is, blijft voorlopig nog een raadsel. Men kan zich de vreugde der ouders voorstellen, die hun kleine weer ongedeerd na een dag zoeken terugzagen.

08-08-1913 S.D.A.P. AFDELING KAALHEIDE

Door de afdeling Kaalheide werd aan den partijsecretaris, over de periode van 25 juli tot en met 4 augustus 1913, afgedragen: f1,82.

12-09-1913 R.K. WERKLIEDENVERENIGING

Zondag 7 september werd voor de leden der werkliedenvereniging te Holz, in de restaurant Doveren een buurtvergadering gehouden. Als spreker trad op de jongeheer Meijer, gymnasiast uit Aken met het thema: Wat dankt het mensdom op stoffelijk gebied aan het christendom. Hij betoogde, dat het christendom het familieleven heeft geregeld, de slavernij afgeschaft, voor armen en zieken gezorgd. Evenals de buurtvergadering te Kaalheide is ook deze vergadering een krachtig propagandamiddel geweest voor onze vereniging. Besloten werd de eerstvolgende buurtvergadering te houden te Nulland op zondag 21 september in de zaal Grouls.

10-10-1913 DE NEDERLANDSE VERENIGING TOT AFSCHAFFING VAN ALCOHOLISCHE DRANKEN

Tot secretaris van de afdeling Heerlen is benoemd de heer Hendriks afkomstig van Kaalheide.

13-11-1913 S.D.A.P. AFDELING KAALHEIDE

Door de afdeling Kaalheide werd aan den partijsecretaris, over de periode van 4 november 1913 tot en met 10 november 1913 afgedragen: f 1,82.

27-11-1913 ADVERTENTIE

Ontlopen op zaterdag 22 november een dog-hond getijgerd gekleurd tegen vergoeding terug te bezorgen Kaalheide no.115 bij Kerkrade.

17-12-1913 BESTUURLIJKE OVERHEID

Kerkrade, de tweede gemeente van Limburg met ruim twintigduizend zielen, tracht zich uit haar maatschappelijk en bestuurlijk isolement te verheffen. Dit streven verdient erkenning, nu bijvoorbeeld de rechtbank te Maastricht is gevestigd en de justitiabelen uit Kerkrade zich aldaar moeten vervoegen.

Verder is er een groot economisch belang bij betrokken. Daarom is sinds lang aangedrongen op de openstelling van de lijn Simpelveld-Kerkrade. Doch nu blijkt, dat de minister een oplossing zoekt, die geen oplossing is, namelijk door een verbinding Simpelveld-Spekholzerheide-Kaalheide-Schaesberg.

Aan het station te Kaalheide heeft Kerkrade niets, omdat het veel moeite kost het station te bereiken en omdat de spoorweg Kerkrade-Schaesberg uitsluitend een mijnspoorweg kan zijn.

1914

01-01-1914 MIJNBEDRIJF

Stand der lonen in het mijnbedrijf:

1. Ondergronds. (Werktijd 8 uur.)

- Personen die nog geen ondergrondse arbeid verricht hebben: Leeftijd 16-18 jaar f 1,60, f 1,70 of f 1,80 naar gelang van hunne lichaamskracht; 18 jaar of ouder f 1,80 of f 1,90.
- Personen die reeds als sleper in een mijn gewerkt hebben: 1/2 jaar tot 1 jaar f 1,90 a 2,00; 1 jaar a 2 jaar f 2,00, f 2,10 of f 2,20; langer dan 2 jaar f 2,20, f 2,30 of f 2,40. Gewoonlijk krijgen deze personen, mits goed gedrag, periodieke halfjaarlijkse loonsverhoging van 10 ct. per dag.
- Leerhouters (na minstens 2 jaar sleper) f 2,50 a f 2,60 (normaalloon).
- Houwers (na minstens 2 jaar leerhouwer) f 2,70 a f 2,90 (normaalloon). Leerhouters en houwers hebben meestal (sleepers somtijds) stuk- of accoordwerk en hunne lonen richten zich dan natuurlijk naar hunne prestaties; het meer-verdiende wordt aan het normaalloon toegevoegd, zodat deze lonen stijgen voor sleepers tot f 2,00 a f 2,50; voor leerhouters tot f 2,70 a f 3,00; voor houwers tot f 3,10 a f 3,60.
- Stuiters (timmer- of bouwhouwers) f 2,70 (normaalloon).

2. Bovengronds. (Werktijd 10 uur.)

- Terrein-arbeiders f 1,60 a f 1,80 aanvangsloon, Stortrijders f 1,80 - f 1,90, Handwerkers (zelfstandige) f 2,00 - f 2,30, Handwerkers (aankomende) f 1,80 - f 1,90, Stokers f 1,80 - f 2,00. Machinisten f 2,00 - f 2,30.

3. Opzichters

De salarissen voor opzichters zijn per jaar:

Hulpopzichters	f. 900,- - f. 1400,-
Opzichters	f. 1300,- - f. 2200,-
Hoofdopzichters	f. 2000,- - f. 2500,-

4. Ziekengeld

Klasse 1 loon tot	f. 1,-	uitkering per dag f 0,45
Klasse 2 loon tot	f 1,- - f 1,50	uitkering per dag f 0,75
Klasse 3 loon tot	f 1,50 - f 2,-	uitkering per dag f 1,05
Klasse 4 loon tot	f 2,- - f 2,50	uitkering per dag f 1,35
Klasse 5 loon tot	f 2,50 - f 3,-	uitkering per dag f 1,65
Klasse 6 loon tot	f 3,- f 3,50	uitkering per dag f 1,95
Klasse 7 loon	f 3,50 en hoger	uitkering per dag f 2,25

Het ziekengeld der Oranje-Nassau mijnen gaat voor arbeiders niet hoger dan f. 1,03 per dag.

5. Pensioenfondsen.

Door dit fonds, waarvan eveneens alle arbeiders lid zijn, is den arbeider bij geval van invaliditeit een pensioen verzekerd. Bij geval de arbeider niet invalide wordt, kan hij op 60-jarigen leeftijd dit pensioen opeisen

Op de particuliere mijnen is geen leeftijdsgrens gesteld. De pensioenen bedragen bij een lidmaatschap van:

	Staatsmijnen	O.N. mijnen	Domaniale mijn
10 jaar	f 114,-	f 79,-	f 96,-
20 jaar	f 228,-	f 137,-	f 192,-
30 jaar	f 342,-	f 128,-	f 288,-
40 jaar	f 456,-	f 256,-	f 384,-

Deze fondsen verzekeren eveneens een weduwen en wezen. De bijdragen aan deze fondsen worden betaald voor de eene helft door de arbeiders en voor de andere helft door de directies.

30-01-1914 S.D.A.P. AFDELING KAALHEIDE

Door de afdeling Kaalheide werd aan den partijsecretaris, over de periode van 20 januari 1914 tot en met 26 januari 1914 afgedragen: f 2,21.

09-02-1914 DIEFSTAL

In Kerkrade hebben de dieven op verschillende plaatsen hun slag geslagen; in het gehucht Kaalheide werd donderdagnacht ingebroken bij de herbergier-mijnwerker D. deze was naar de mijn. Gestolen werd een sommetje geld en sigaren.

28-02-1914 OPENBARE VERKOOP

Notaris Nijst te Kerkrade zal op woensdag 11 maart des namiddags om 2 uur ten herberge Koonen Kaalheide te Krichelberg-Kerkrade, publiek verkopen ten verzoeken van Wed. Voncken en kinderen; Gemeente Kerkrade.

- huis met schuur, stalling, erf en verdere aanhorigheden, twee tuinen, gelegen te Krichelberg, groot 18 aren 10 centiaren of 80 roeden, sectie D nos 325,326, 327, 328 en 329.

Onmiddellijk daarna, ten verzoeken van den heer J.L. Frings te Krichelberg-Kerkrade:

- Huis met tuin te Krichelberg, groot 2 aren 20 centiaren, sectie D nummers 2883 en 1739.

06-03-1914 DE NEDERLANDSCHE VEREENIGING TOT AFSCHAFFING VAN ALCOHOLISCHE DRANKEN

In Heerlen en Kaalheide sprak Suze Groeneweg over het socialisme, drankbestrijding en het Propagandistisch Comité. Matig bezoek (door de Carnavalspret!) en 3 nieuwe leden.

21-03-1914 OPENBARE VERKOOP

Notaris Nijst te Kerkrade, zal op dinsdag 7 april aanstaande des namiddags om 2 uur ten herberg Koonen te Kaalheide op verzoek van de heer Huijnen te Kerkrade publiek verkopen:

Een drietal goedgelegen bouwterreinen gemeente Kerkrade.

- weiland, te Kaalheide naast Hermans en Oellers, met een front aan de Krichelbergsweg en aan de weg van Kaalheide naar Spekholzerheide, groot 13 aren 34 centiaren of 65 roeden, sectie nos 355 en 1797;
- bouwland te Kaalheide naast Koonen en Werry met een front van ongeveer tien meter aan de weg van Kaalheide naar Spekholzerheide. Groot 7 aren 50 centiaren of 37 roeden, sectie D nummer 305;
- bouwland te Krichelberg naast Bertrams en Chermin, met een frontlengte aan de Krichelbergsweg van ongeveer 25 meter, groot 16 aren ,100 centiaren of 81 roeden, sectie D no 1808, te verdelen in twee bouwterreinen.

16-05-1914 POST TELEGRAFIE EN TELEFONIE

Tot postbode is ingaande 16 mei benoemd de heer J. Koonen uit Kaalheide.

23-05-1914 BESTUURLIJKE OVERHEID

De gemeenteraad besloot gisterenavond voor de aanleg van den spoorweg Simpelveld-Spekholzerheide-Kaalheide-Schaesberg (mijnstation) Heerlen een subsidie te verlenen van f 75.000 onder de volgende voorwaarden

- Dat tot de verbinding van de kom van Kerkrade en het station Kaalheide gebruik gemaakt wordt van den bestaande rijksweg 2e klasse Kerkrade-Valkenhuizen, onder voorwaarde dat de Rijksweg tussen de kom Kerkrade en het station Kaalheide zou worden opgehoogd, dat hij een doorlopende maximale helling van 1 op 33 verkrijgt over een totale lengte van 900 meter.
- De weg geschikt gemaakt wordt niet alleen voor het gewoon verkeer, maar ook voor en eventuele aanleg van een elektrische of stoomtramweg, Kerkrade richting Spekholzerheide en dat tegen bedoelden tramaanleg de totstandkoming van de spoorlijn geen bezwaar mag zijn.
- Het station Kaalheide in rechte lijn niet verder dan 900 meter van de kom Kerkrade verwijderd blijft, een en ander onder voorbehoud van goedkeuring door de gemeenteraad van de plannen en tekeningen van de spoorlijn en van de ligging van het station Kaalheide.

- Er een halte Spekholzerheide komt.

02-07-1914 S.D.A.P. AFDELING KAALHEIDE

Door de afdeling Kaalheide werd aan den partijsecretaris, over de periode van 23 juni 1914 tot en met 29 juni 1914 afgedragen: f 1,04.

17-07-1914 DE NEDERLANDSCHE VEREENIGING TOT AFSCHAFFING VAN ALCOHOLISCHE DRANKEN

Het bestuur van de afdeling Terwinselen is samengesteld als volgt: J. Roeleven, voorzitter, Spekholzerheide 253, J.E. de Witt, secretaris, Terwinselen (D 26) en Mej. G. Glazer, penningmeesteres, Kaalheide no.123.

15-08-1914 S.D.A.P. AFDELING KAALHEIDE

Secretaris van de afdeling Kaalheide is: S. Lekkinga adres Kaalheide no.119.

24-10-1914 S.D.A.P. AFDELING KAALHEIDE

Afgedragen door de afdeling Kaalheide aan de partijsecretaris van 12 oktober 1914 tot en met 19 oktober 1914: f 6,-

---

14-11-1914 S.D.A.P. AFDELING KAALHEIDE

Door de afdeling Kaalheide werd aan den partijsecretaris, over de periode van 2 november 1914 tot en met 9 november 1914 afgedragen: f 1,50.

28-11-1914 ALGEMEENE NEDERLANDSCHE MIJNWERKERSBOND AFDELING KAALHEIDE

Langs deze weg brengen we ter kennis van de leden der afdeling Kaalheide, dat uit de bibliotheek van genoemde afdeling elke zondag van 11-1 uur boeken ter lezing zijn te verkrijgen bij M. Janssen, Kolonie no.17.

O.a. zijn te verkrijgen: De werken van M. Stuart, 30 delen; Wereldgeschiedenis von Schlösser, 19 delen; de weg van de mensheid, 5 delen; sociale bibliotheek, 14 delen; Britse vakbeweging; Dageraad der Volksbevrijding enz. De tijd voor lezen is nu weer aangebroken en vertrouwen derhalve dat veel gebruik zal worden gemaakt van de waardevolle boeken uit de bibliotheek.

Het Bestuur.

10-12-1914 S.D.A.P. AFDELING KAALHEIDE

Door de afdeling Kaalheide werd aan den partijsecretaris, over de periode van 30 november 1914 tot en met 7 december 1914 afgedragen: f 1,00.

19-12-1914 ALGEMEENE NEDERLANDSCHE MIJNWERKERSBOND AFDELING KAALHEIDE

Mijnwerkers en mijnwerkersvrouwen bezoekt allen de grote openbare vergadering op zondag 20 december om 3 uur in de zaal van Hensgens Driek te Kaalheide, waar het woord zal worden gevoerd door den heer Z. Gulden van Amsterdam, over den oorlogstoestand.

Afdeling Kaalheide van de Nederlandsche Mijnwerkersbond.

Het bestuur.

1915

01-01-1915 BENAMINGEN VAN PLAATSEN

In de woordenlijst van aardrijkskundige namen in Nederland: Kaalheide-Kerkrade en Krichelberg Kerkrade.

05-01-1915 INGEZONDEN BRIEF

Kerkrade, 2 Januari 1915.

Mijnheer de Redacteur.

In het nummer van 29 december j.l. komt een artikel voor uit een ingezonden stuk, overgenomen uit het nummer van 24 december j.l. getiteld: Limburgse Jagers.

Ik geef de schrijver volkomen gelijk in zijn bedoeling, hij wijst op de talrijke schutterijen, boogschutters enz., maar hier moet ook rekening gehouden worden met de sterkte. Schutterijen, bestaan uit 7 a 8 man, al zouden enige schuttersverenigingen een paar leden meer tellen dat zou toch niet voldoende zijn. Uw bedoeling zie ik voor zeer loffelijk aan, maar dit cijfer zou ons niet tot een groot genoeg resultaat brengen om een zogenaamd korps te vormen. Maar geachte schrijver, indien u voor dit doel enige sympathie gevoeld, zo ben ik bereid om u assistentie te verlenen tot het welslagen van Uw doel. Ik ben van dezelfde mening, en wil ook gaarne als gegageerd Indische Militair mijn medewerking hieraan verlenen. Indien het zo vermocht komen tot het oprichten een afdeling te Kerkrade, zo ben ik bereid enig onderwijs te geven in militaire zaken, in exercitiën, schietoefeningen enz.

Mocht schrijver in genoemd artikel streven tot dit doel te komen, zo ben ik bereid tot zijn diensten. Wil schrijver een vergadering beleggen, zo kan dit geschieden op nader overeen te komen plaats en datum.

Gaarne zou ik kennis maken met inzender van voornoemd stuk.

Dankend voor de plaatsruimte, uw abonnee,
J.H.J. Cordewener Kaalheide.

08-01-1915 VECHTPARTIJ

Een troepje aangeschoten mijnwerkers kreeg te Kaalheide ruzie in het café van V. Een hunner werd vrij ernstig verwond. Onder vrij hevig verzet werden twee belhamels door de marechaussees opgeborgren.

19-01-1915 INGEZONDEN BRIEF

Kaalheide, 18 Januari 1915.

Mijnheer de Redacteur.

Naar aanleiding van mijn ingezonden stuk betreffende Limburgse Jagers, en de daarna goedgeslaagde vergadering te Kerkrade, veroorloof ik mij aan te merken, dat er personen zijn, die altijd iets aan te merken hebben maar nooit waar het doel treft.

Zo onder ander gebeurde het dd. 14 januari bij het instappen tot het afdalen der nachtploeg des avonds ten 10 1/4 uur op Staatsmijn Wilhelmina terwijl ik vooraan stond om met de kooi af te dalen, dadelijk geroepen werd: Geef acht! Rechtsomkeert, rechts uit de flank enz.

Beneden werd ik opgewacht in een inham doorgang die ik passeren moest, door vier man met dezelfde commando's als voorheen aangeduid, ook hebben zij mij een eindweegs achtervolgd met dezelfde uitroepen, zeker denkende mij in het nauw te brengen. Antwoord te geven hierop was mij de moeite niet waard. Maar dat dit geschieden zou door een persoon, zelf gediend militair van het Nederlands leger (cavalerie) en op dit ogenblik lid van de raad van een Zuid-Limburgse gemeente met enige aanhangers.

Dankend voor de plaatsruimte, Uw abonnee,
J. H. J. Cordewener.
Kaalheide, Kerkrade.

30-01-1915 ALGEMEENE NEDERLANDSCHE MIJNWERKERSBOND AFDELING KAALHEIDE

Langs deze weg brengen we ter kennis van de leden van de afdeling Kaalheide, Spekholzerheide en Bautsch, dat er op zondag 31 januari a.s. 's -morgens om 10 uur in het café van de heer Math. Schlangen, Akerweg (Akerstraat) te Spekholzerheide, een gecombineerde ledenvergadering plaats vindt, toegankelijk voor leden van bovengenoemde afdelingen.

Agenda:

- Bespreking door verkiezing van een lid van de arbeiderscommissie voor de Staatsmijn Wilhelmina.

30-01-1915 INGEZONDEN BRIEF

Kaalheide, 27 Januari 1915.

Geachte Redacteur,

Het uitstekend denkveld van het mobilisatiekwartet Wilhelmina het welk te Heerlen wil optreden ten bate van het kledingfonds van de Vrijwillige Landstorm³⁹ in de gemeente Kerkrade, vraag ik, of in de gemeente Kerkrade zich geen heren bevinden die deze zelfde heren tot hetzelfde doel willen uitnodigen.

J.H.J. Cordewener.
Kaalheide, Kerkrade.

Naschrift reactie Limburger Koerier

Het denkbeeld van den inzender is toe te juichen, mits men naar in het oog houdt, dat de organisatie van het korps Limburgse Jagers geen afzonderlijke plaatselijke kledingfondsjes toelaat doch de stichting beoogt een algemeen kledingfonds voor het korps in de gehele provincie. In hoe meer gemeenten tot versterking daarvan wordt bijgedragen, des te beter.

13-02-1915 ADVERTENTIE

Wegens vertrek en verkleining van akkerbedrijf uit de hand te koop aangeboden:

- zware 3-jarige ruïen;
- 2-jarige merrie Brabants ras;
- 10 stuks hoornvee, waaronder dragende en gekalfde koeien en 2 eenjarige runderen;
- akkergereedschappen als 2 karren, een lange kar met oogstgetuig en een eenspannige slagkar, alle met brede wielen; twee ploegen, een Brabantse en een Melotte-ploeg; 3 eggen, 1 houten en 2 vierkante ijzeren eggen; een aardappelploeg, stroomploeg, grote sleep; Ekspater⁴⁰ wel, ploeghamen, klinken en paardentuig; hakselmachine, walmolen, veevoeder ketel; tijne en kisten, en varkenstroggen;
- partij huismeubelen, twee kasten en tafels, wasmachine;
- 2000 kilo plant- en kookaardappelen en 200 droge schansen.

Adres P. Muijters, Denzenbacherhof (Dentgenbacherhoeve), gemeente Kerkrade.

27-02-1915 OPENBARE VERKOOP

Notaris Piereij te Wittern zal op maandag 1 maart 1915, namiddags om 2 uur, ten koffiehuize van de heer N.J. Debets, te Kaalheide Kerkrade, publiek verkopen:

- huis met achtergebouwen, tuin en bouwterrein, gelegen te Kaalheide-Kerkrade, langs de Steenweg, groot 4 aren 10 centiares of 20 klein roeden;
- gemeente Kerkrade, sectie no 1833, gelegen naast café Debets voornoemd. Het huis is voorzien van waterleiding en een afzonderlijke ingang voor de bovenwoning.

27-02-1915 OPENBAAR VERVOER

De Zuid-Limburgse Autobus Onderneming Heerlen.

Voorlopige dienstregeling vanaf 26 februari 1915 a.s. Sittard-Heerlen-Kerkrade (Pannesheide)
Sittard, Amstenrade, Staatsmijn Emma, Heerlerheide, kolonie Musschemig, Heerlen, Heesberg, Heerlenbaan, Valkenhuizen, Onderspekholz, Kaalheide, Kerkrade, Pannesheide VV.

- halte tijden Kaalheide richting Pannesheide: 7.25, 10.55, 2.25, 5.55 en 9.25.
- halte tijden Kaalheide richting Sittard: 8.35, 12.05, 3.35, 7.05 en 9.50.

Tarief Heerlen-Pannesheide 60 ct. Een boekje van dertig ritten is verkrijgbaar bij de firma A. Schunck te Heerlen of bij de conducteurs. Halteplaatsen tussen Heerlen en Kerkrade worden nader bekendgemaakt.

20-03-1915 ALGEMEENE NEDERLANDSCHE MIJNWERKERSBOND AFDELING KAAHEIDE

Begin februari wende de voorzitter van de afdeling Bautsch van de Nederlandsche Mijnwerkersbond zich tot de plaatselijke commandant te Kerkrade met het verzoek hem een vergunning te willen verlenen tot het houden ener openbare vergadering op zondag 14 februari te Kaalheide.

Deze ontving daaropvolgend antwoord: In antwoord op uw verzoek d.d. 10 februari jl. heb ik de eer u te berichten dat ik u geen vergunning kan geven tot het houden van de door u bedoelde openbare vergadering te Kaalheide.

30-04-1915 S.D.A.P. AFDELING KAAHEIDE

Door de afdeling Kaalheide werd aan den partijsecretaris, over de periode van 20 april 1915 tot en met 26 april 1915 afgedragen: f 1,26.

01-05-1915 TE HUUR

Te huur benedenwoning met tuin gelegen te Kaalheide naast, de heer N. Debets, bij wie ook verdere inlichtingen te bekomen zijn.

01-05-1915 ALGEMEENE NEDERLANDSCHE MIJNWERKERSBOND AFDELING KAAHEIDE

Van 1 december 1914 tot eind maart 1915 schreven er zich 8 nieuwe leden in bij de afdeling Kaalheide.

01-06-1915 COÖPERATIEVE WONINGBOUWVERENIGING GLÜCK-AUF

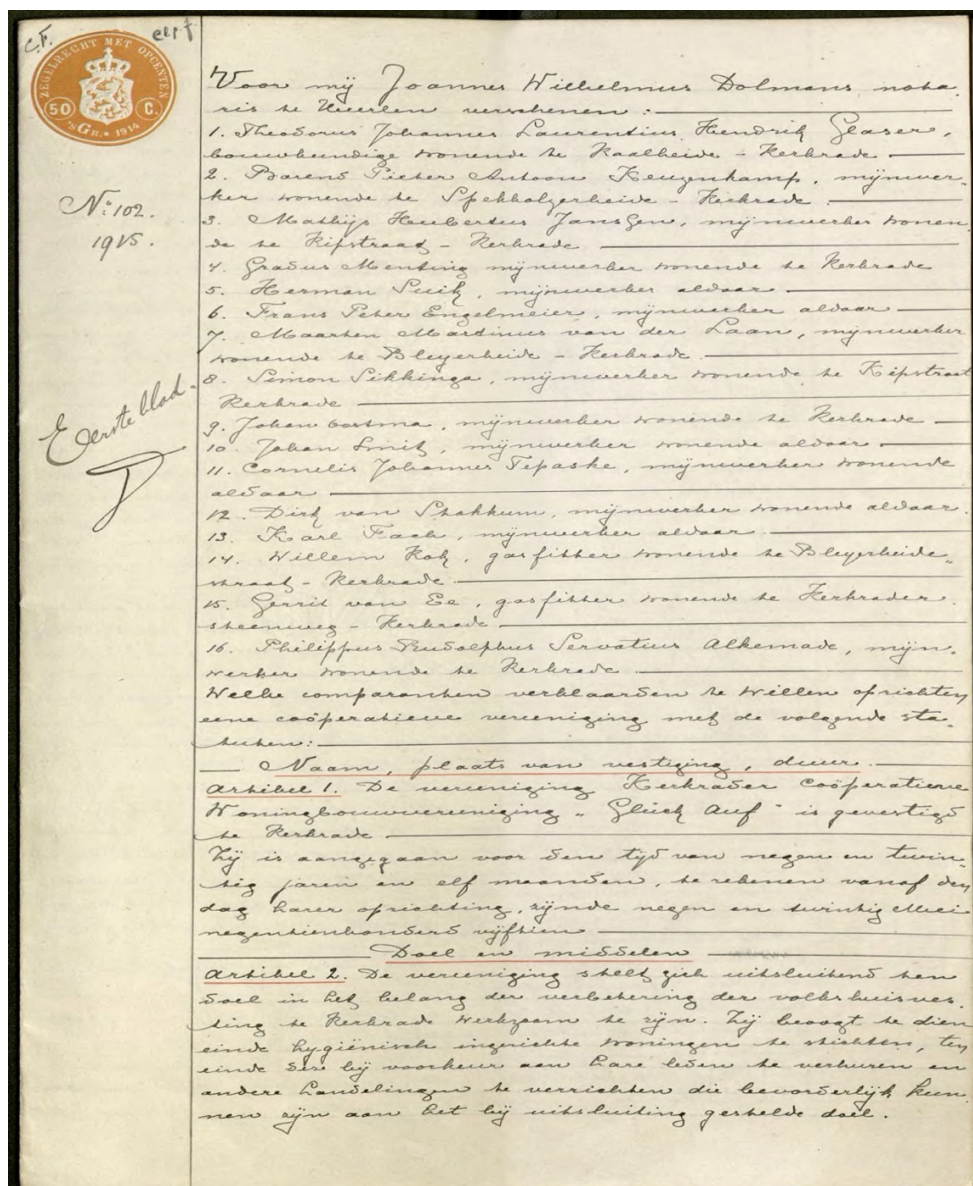

Op 1 juni 1915 is opgericht te Heerlen met een socialistische achtergrond de Coöperatieve Woningbouwvereniging Glück-Auf. Deze woningbouwvereniging had als doel het realiseren van arbeiderswoningen en was verantwoordelijk voor de bouw van de woningen aan de 1e, 2e en 3e Glück-Auf-straten in Kaalheide, beter bekend als de Rode Kolonie.

In de oprichtingsakte worden de volgende namen genoemd, voornamelijk mijnwerkers en vakmensen uit Kerkrade en omgeving:

- Theodorus Johannes Laurentius Hendrik Glaser: bouwkundige, Kaalheide;
- Barend Pieter Antoon Keuzenkamp: mijnwerker, Spekholzerheide;
- Mathijs Hubertus Janssen: mijnwerker, Kipstraat;
- Gradus Menting: mijnwerker, Kerkrade;
- Herman Suik en Frans Peter Engelmeier: mijnwerkers;

- Maarten Martinus van der Laan: mijnwerker, Bleijerheide;
- Simon Sickinga: mijnwerker, Kipstraat;
- Johan Oostma en Johan Smit: mijnwerkers, Kerkrade;
- Cornelis Johannes Tepaske: mijnwerker, Kaalheide;
- Dirk van Stokkum en Karl Fach: mijnwerkers;
- Willem Kok en Gerrit van Ee: gasfitters, Bleijerheidestraat en Kerkradersteenweg;
- Philippus Rudolphus Servatius Alkemade: mijnwerker, Kerkrade.

1e van de 12 pagina's van de oprichtings akte van de Coöperatieve woningbouwvereniging Glück-Auf. bron Historisch centrum Limburg

17-07-1915 ALGEMEENE NEDERLANDSCHE MIJNWERKERSBOND AFDELING KAALHEIDE

Ondergetekenden, samen vormende de commissie van controle der afdeling Kaalheide, verklaren de boeken van den penningmeester te hebben onderzocht en alles in goede orde te hebben bevonden. Zowel inkomsten als uitgaven waren met de nodige bescheiden belegd.

W. Rutjes, G. van Ooijen.

Waar kan men zich als lid aanmelden: C. Heine kolonie Kaalheide.

30-07-1915 ALGEMEENE BOND VAN CHRISTELIJKE MIJNWERKERS AFDELING KAALEIDE

De openluchtmeeting, georganiseerd door de R.K. Werkliedenvereniging en de Christelijke Mijnwerkersbond, werd ondanks het slechte weer een groot succes. Meerdere afdelingen waren aanwezig, waaronder de afdelingen van de R.K. Werkliedenvereniging uit Ubachsberg, Heerlen I, Heerlen II, Kerkrade en Schaesberg. Daarnaast namen ook de afdelingen Heerlen II en Kaalheide van de Christelijke Mijnwerkersbond deel.

Om 16:00 uur vertrok de groep in een optocht, begeleid door een harmonieorkest. Dit gaf de bijeenkomst extra sfeer, en de schilden met spreken van de Limburgse R.K. Werkliedenbond hadden een mooi effect.

06-08-1915 S.D.A.P. AFDELING KAALEIDE

Door de afdeling Kaalheide werd aan den partijsecretaris, over de periode van 26 juli 1915 tot en met 2 augustus 1915 afgedragen: f 1,17.

07-08-1915 INGEZONDEN BRIEF

Mijnheer Leroy

De ondergetekende bericht, dat zijn haaruitval, na gebruik een fles Spaans haarwater van J. Leroy volkomen verdwenen is en hij het aan eenieder ten zeerste kan aanbevelen.

J.J. Caleri,
Kaalheide, Kerkrade.

25-10-1915 ALGEMEENE NEDERLANDSCHE MIJNWERKERSBOND AFDELING KAALEIDE

Gisteren werden door de Nederlandsche Mijnwerkersbond op een twaalfstal plaatsen openbare vergaderingen gehouden ter bespreking van de gevraagde loontoeslag. Alle vergaderingen slaagden goed van Kerkrade en Kaalheide waar Z. Gulden van Amsterdam sprak en van Maastricht, waar voor een tweehonderdtal mijnwerkers Steenhuis en Van der Heide optraden, ontvingen we berichten, waaruit de toetreding van een flink aantal nieuwe leden blijkt (te Maastricht waren het een 90-tal) en op alle vergaderingen werd een motie, waarin voor 1 november verbeteringen worden gevraagd, met algemene stemmen aangenomen.

Er heerst, zo deelt men ons mede, onder de Limburgse mijnarbeiders thans een zeer strijdvaardige geest, men wil niet langer met de ontoereikende lonen genoegen blijven nemen en wanneer aan de gestelde eisen niet tegemoet gekomen wordt, zal staking wel niet te vermijden zijn. Dat ook de directies het ernstige van de situatie inzien, blijkt uit het feit, dat de aangevraagde conferentie tussen de directies en organisaties binnenkort plaats zal vinden

1916

01-01-1916 BESTUURLIJKE OVERHEID

Afgifte bouwvergunning A2372 door de gemeente Kerkrade voor het bouwen van 2 stallen Kaalheidersteenweg no. 55-57. Kadastraal D4583 en D4584.

Afgifte bouwvergunning A2424 door de gemeente Kerkrade voor het verbouwen van een proeflokaal Kaalheiderplein no.4

04-01-1916 ALGEMEENE BOND VAN CHRISTELIJKE MIJNWERKERS AFDELING KAALHEIDE

Een belangrijke vergadering werd zondagmiddag van een tot half zes te Heerlen in het bondsgebouw gehouden, door de afgevaardigden van de afdelingen van de Christelijke Mijnwerkersbond van het district Heerlen. De bijeenkomst, die geopend en geleid werd door dhr. H.J. Stins, vrijgestelde⁴¹ en was buitengewoon druk bezocht. Ter vergadering waren mede aanwezig Dr. Poels en de Eerwaarde heer van de Venne, aalmoezenier (Sittard), benevens de heer Harsch (Herzogenrath) vrijgestelde van den Duitse mijnwerkersbond, uitvoerige besprekingen werden gehouden over de in dit jaar te voeren propaganda, over de verdeling van de afdelingen in kringen met speciale vertrouwensmannen, over de loonactie, het algemeen pensioen- en ziekenfonds en verschillende interne aangelegenheden van de bond.

Met het oog op een regelmatig te voeren propaganda werden, conform het bestuursvoorstel, de afdelingen in de volgende kringen verdeeld, Kring Kerkrade: Chèvremont, Haanrade, Bleijerheide, Kaalheide en Spekholzerheide.

11-01-1916 VAKORGANISATIE VAN WERKMEESTERS

Naar we vernemen hebben de werkmeesters van de St. Wilhelmina te Terwinselen besloten zich te organiseren in een afzonderlijke vakorganisatie. Tot op heden waren de werkmeesters die feitelijk nog opzichter of mijnwerker zijn ongeorganiseerd en behoefte aan een eigen organisatie deed zich reeds lang voelen. De directie der Staatsmijnen was ingenomen met het plan tot de oprichting van een vakorganisatie van werknemers. De te Spekholzerheide voorbereide vergadering had tot resultaat dat er reeds een bestuur gekozen werd bestaande uit de volgende personen: Voorzitter L. Paffen Spekholzerheide, tweede voorzitter M. Viehoff Terwinselen, penningmeester L. Hollanders Heerlenbaan, secretaris M. Sleijper Kaalheide en J. Bertrand Chèvremont.

15-01-1916 ALGEMEENE NEDERLANDSCHE MIJNWERKERSBOND AFDELING KAALHEIDE

Voor de kinderen van leden en verbruikers van de Heerlener Coöperatieve Broodbakkerij en Verbruiksvereniging Glück-Auf wordt zondag 16 januari a.s. te Kaalheide, in de zaal van de heer Hensgens een feestje gegeven. Het kinderfeest vangt aan des middags om 2 uur. Aan dit feest kunnen alleen die kinderen deelnemen, aan wie in de loop van de week een kaart is uitgereikt.

26-01-1916 S.D.A.P. AFDELING KAALHEIDE

Door de afdeling Kaalheide werd aan den partijsecretaris, over de periode van periode van 18 januari 1916 tot en met 25 januari 1916 afgedragen: f 6,80.

28-01-1916 R.K. WERKLIEDENVERENIGING AFDELING KERKRADE

Tot kringvoorzitter werd gekozen kameraad M. Vinders te Kaalheide, terwijl de kameraden W. Kochen van de afdeling St.-Pietersrade en Joh. Ladem van de afdeling Spekholzerheide werden aangewezen respectievelijk als tweede voorzitter en penningmeester. Het concept-kringreglement werd ongewijzigd goedgekeurd. De vergadering, die in deze kring zal moeten belegd worden, bij de herdenking van het voor 25 jaren verschijnen van de Encyclyk Rerum Novarum⁴² zal plaatshebben in Kerkrade. In al de afdelingen die op deze vergadering vertegenwoordigd waren zal men zeer spoedig een aanvang nemen met de organisatie van de jeugd. De vrijgestelde, die op deze vergadering aanwezig was, gaf hieromtrent nadere inlichtingen, en wees tevens op de voordelen voor de leden van de R.K. Werklieden Bond verbonden aan de samenwerking met de Limburgse Landbouwbond.

05-02-1916 INGEZONDEN BRIEF

Kaalheide-Kerkrade 30 Januari 1916,

Mijnheer de Redacteur.

Gelieve U mij een plaatsje in Uw veel gelezen blad te gunnen.

In no.19 uwer courant las ik het verslag van de raadsvergadering van Kerkrade. Dit verslag geeft mij aanleiding het volgende mede te deden. Aan gezien de verslaggever op de onderstaande punten een zeer grote vergissing begaat.

- Er is geen sprake geweest in de raad van ene Mej. Habets, betreffende acte Franse. Wel van ene Mej. Hamers.
- De markt van Spekholzerheide heeft geen f 1033,- gulden opgebracht in 5 maanden, wel f 103,-.
- Van kiezel a f 2 gulden is ook geen sprake geweest, wel f 1.50 en f 4,- gulden.

En dan komt het rumoerig slot waarbij de verslaggever sterk aan het fantaseren is.

De vergelijking van de geachte verslaggever is in zoverre juist, dat tenslotte de Russische alleenheerser de vergadering sloot, wat schrijver noemde een Poolse landdag zonder dat iemand meer iets te zeggen of in te brengen had, waartegen meerdere raadsleden protesteerden.

U beleeft dankend voor de verleende plaatsruimte

M J. Oellers, raadslid,
Kaalheide-Kerkrade.

05-02-1916 ALGEMEENE NEDERLANDSCHE MIJNWERKERSBOND AFDELING KAALHEIDE

Op de afdelingsvergadering van 23 januari 1916 was de opkomst niet naar behoren. We moeten de afwezigen, die niet om dringende redenen verzuimd hebben, hiervan een verwijt maken, te meer, waar de agenda zeer belangrijk was. We kunnen toch niet aannemen, dat zij niet beseffen welk belang er ook voor hun is verbonden aan een goed fondswezen, en een dergelijke zaak, maar over te laten aan enkelen, is zeer afkeurenswaard. We willen hopen, dat de leden beter hun plicht zullen begrijpen, om deel te nemen aan de vergaderingen. De notulen werden goedgekeurd en zonder wijziging vastgesteld. Bij punt 2 deed de voorzitter mededeling van een schrijven van de leverancier van ons vaandel, waarin hij bestuur en leden bedankt voor de goede afbetaling, vooral in een tijd als deze en de afdeling onder het nieuwe vaandel veel succes wenst.

De financiële moeilijkheden gerezen uit het gegeven kinderfeest werden met algemeen goedvinden geregeld in de hoop dat, mocht zich nog eens 't geval weer voordoen, dit beter georganiseerd zal worden. Tot bestuurslid, in de plaats van de naar Heerlen vertrokken secretaris, werd gekozen kameraad F. Housen, die zich de benoeming liet welgevalen, en beloofde, de bestuursvergaderingen geregeld te zullen bezoeken.

Daar het hiermede al laat was geworden en het restende punt 5, de hoofdbestuursvoorstellen voor het ondersteuningsfonds, om zijn belangrijkheid nog veel tijd vroeg, werd besloten, dit uit te stellen tot de volgende vergadering, die uiterlijk zal plaatshebben over 14 dagen, en die alleen hieraan zal worden gewijd. Verder was de vergadering van mening, dat de gevolgde weg van het hoofdbestuur in deze aangelegenheid niet de juiste was, en de volgende motie werd eenstemmig aangenomen:

De afdeling Kaalheide van den Nederlandse Mijnwerkersbond in huishoudelijke vergadering bijeen in het lokaal van Hensgens op zondag 23 januari gehoord de voorlopige besprekingen, naar aanleiding van de door 't hoofdbestuur ingediende voorstellen tot wijziging van het fondsreglement van de Staatsmijnen; oordelende, dat de gehele kwestie niet behoorlijk is voorbereid, om in de afdelingen te worden behandeld draagt het bestuur op, het hoofdbestuur te verzoeken in het mijndistrict enige gecombineerde vergaderingen voor dit doel te beleggen, waarvan één te Kaalheide, en onder de inleiders dier besprekingen ook te laten optreden de oud-afgevaardigde van den N.M.B. in het fondsbestuur.

Daarvan de rondvraag geen gebruik werd gemaakt, sloot de voorzitter hiermee de vergadering.

Naar aanleiding van de door de afdeling Kaalheide aangenomen motie namens het hoofdbestuur het volgende: Het hoofdbestuur heeft aangegeven welke wijzigingen volgens dit college in het fondsreglement van de Staatsmijnen moeten worden aangebracht en heeft daarbij in aanmerking genomen, dat bedoeld reglement de grondslag moet vormen voor een in te voeren algemene knappschaftskas. De ontworpen wijzigingen zijn niet anders bedoeld dan te kunnen zijn een leidraad bij de besprekingen op de afdelingsvergaderingen. Hebben de afdelingen bij die besprekingen voorlichting nodig, dan kunnen zij zich daarvoor wenden tot het hoofdbestuur. De meest, geschikte krachten zullen daarvoor dan worden aangewezen. Of de afdelingen deze materie afzonderlijk dan wel gecombineerd wensen te behandelen, wordt gaarne aan de afdelingen overgelaten.

De controlecommissie te Kaalheide heeft op 26 december de boeken van de penningmeester gecontroleerd en in orde bevonden. Ook de rekening van inkomsten en uitgaven voor het vaandel werden in orde bevonden.

G. v. Ooyen, G. Arnoldussen.

12-02-1916 COLLECTE

Ter laatste vergadering ten raadhuize, was ook aanwezig Mej. Joséphine Hamers uit Spekholzerheide, door wier goede zorgen aldaar een subcommissie was gevormd. Deze kon aan het comité ten behoeve van de krijgsgevangene de flinke som van f 56.63 afdragen. Deze was bijeengebracht door de collecte van Kaalheide en Krichelberg. Hierdoor is de totale opbrengst der collecte van Kerkrade (met Kaalheide en Krichelberg) gestegen tot f 511.69.

Mevrouw Ruys de Beerenbrouck betuigde haren bijzondere dank aan de dames van het comité Kerkrade, door wier bemoeiingen dit prachtig resultaat kon worden bereikt.

11-03-1916 ALGEMEENE NEDERLANDSCHE MIJNWERKERSBOND AFDELING KAALHEIDE

Huishoudelijke vergadering op zondag 12 maart des morgen om 10 uur, in de zaal van den heer H. Hensgens, te Kaalheide.

Agenda:

- opening en notulen;
- ingekomen stukken;
- bestuursverkiezing;
- bespreking arbeids-controleurs;
- rondvraag en sluiting.

Voor het Bestuur,

J. Hendrikse.

18-05-1916 VERDUISTERING

Bij de politie is aangifte gedaan door de mijnwerker F.S. wonende te Kaalheide, dat hij niet ontvangen heeft, een in het begin van dit jaar door zijn ouders te Coevorden aan hem afgezonden mand met huishoudelijke artikelen. Bij vergissing moet de mand met goederen door van Gend en Loos, bezorgd zijn bij een naamgenoot van S. in de Laandergats. De artikelen zonden door de ontvanger gebruikt zijn. Een onderzoek wordt ingesteld.

17-06-1916 ALGEMEENE BOND VAN CHRISTELIJKE MIJNWERKERS AFDELING KAALHEIDE

Zondag 18 juni vergadering te Haanrade; lokaal J. Lochtman; 5.30 uur namiddag; spreker M. Vinders, Kaalheide.

27-06-1916 RECHTSPRAAK

Ter zake van overtreding van de drankwet stond terecht een herbergier te Kaalheide, het was het bekende geval de herbergier had geen verlof meer, daar zijn lokaliteit niet aan de vereiste bepalingen voldeed, en tijdens de verbouwing poogde hij zijn geregelde klanten niet te verliezen. Wie daarom bij hem binnentrad, moest een stoel betalen voor 10 cent en kreeg een glas bier cadeau. Op 16 april kwam marechaussee Visser de herberg binnen waarin zich verschillende personen bevonden, met bier en boerenjongens vóór zich. De getuige verklaarde, dat hij zes centen fooi had gegeven aan het zoontje van herbergier, dat hem het bier had gebracht, de schilder had een glas bier voor niets gekregen. Het Openbaar Ministerie eiste tegen de herbergier 10 gulden boete, wegens het in voorraad hebben van drank, en vroeg vrijspraak voor het verkopen van drank zonder vergunning.

10-07-1916 RUITERSPORT

Begunstigd door mooi zomerweer en opgeluisterd door het concert van het muziekkorps Wilhelmina van de Staatsmijnen in Limburg, dat zich uitstekend van zijn taak kweet, had te Spekholzerheide, het door de Ruitersclub St. Martinus uitgeschreven paardenrennen plaats, hetwelk prachtig geslaagd mag heten.

M. Oellers afkomstig van Kaalheide behaalde de derde troostprijs in de categorie harddraven voor paarden van alle rassen.

02-09-1916 ADVERTENTIE

Flinke jonge biggen te koop P.H. Kruijen Kerkradersteenweg no.5.

30-09-1916 LOOP DER BEVOLKING

Naam	Van	Naar
Bertrand E.M.	Aken D28	Krichelberg

21-10-1916 OPENBAAR VERVOER

Hierbij delen wij U mede dat de autobusdienst tussen Sittard-Heerlen-Kerkrade vanaf maandag 23 oktober definitief opgeheven is.

11-11-1916 BESTUURLIJKE OVERHEID

Tot ambtenaar op het levensmiddelenbureau werd benoemd mej. Crombach afkomstig van Kaalheide.

16-11-1916 ONGELUK

In de Domaniale mijn hadden enige ongevallen plaats. De mijnwerker L. van H. wonende te Kaalheid brak een been, hij wordt verpleegd in het Sint Jozefziekenhuis.

27-11-1916 S.D.A.P. AFDELING KAALHEIDE

De afdeling Kaalheide wordt overgenomen door de afdeling Terwinselen.

06-12-1916 OUDE KRUISBOOGSCHUTTERIJ SINT HUBERTUS KAALHEIDE

Om kwart over tien wordt in de parochiekerk van St. Lambertus een plechtige Hoogmis opgedragen voor de afgestorven leden der Schutterij St. Hubertus van Kaalheide.

14-12-1916 FRAUDE

Door de gemeentepolitie is proces-verbaal opgemaakt tegen een melkventer afkomstig van Kaalheide, Hij wordt verdacht van het verkopen van melk boven de maximumprijs en van geldelijke benadeling van het rijk en de gemeente. Hij kocht namelijk buiten werking gestelde melkbons tegen 12 cent op, leverde de bons, waarvoor geen melk was geleverd, in op het levensmiddelenbureau en ontving dientengevolge 15 cent voor de bon terug.

16-12-1916 S.D.A.P. AFDELING KAALHEIDE

Opgeheven is de afdeling Kaalheide.

30-12-1916 ADVERTENTIE

Zalig Nieuwjaar aan familie, begunstigers vrienden en bekenden, wensen
M.J. Oellers-Quaedvlieg en kinderen.
Rijtuigverhuur en Expediteurs Kaalheide

Zalig Nieuwjaar aan familie, vrienden en begunstigers.
J. J. Wetzelaer en echtgenote, rijtuigverhuurder,
Kaalheide.

1917

01-01-1917 BESTUURLIJKE OVERHEID

Passage uit de notulen van Provinciale Staten van Limburg

De heer Widdershoven zegt dat, als de door de voorzitter bedoelde nieuwe lijn zou tot stand komen, er te Kaalheide een nieuw station zou gevestigd worden, waardoor er slechts een klein gedeelte van de 24.000 inwoners van Kerkrade mee gebaat zou zijn, daar het station dan veel te ver van de kom van Kerkrade verwijderd zou zijn dit is evenals nu het geval is met het thans bestaande station (Rolduc) aan de lijn Sittard-Herzogenrath. De gemeente Kerkrade zou op die wijze derhalve van de regen in de drup komen. Daarom meent spreker op deze plaats een woord van protest te moeten doen horen tegen dergelijke plannen. De voorzitter deelt mede, dat de regering er reeds door Gedeputeerde Staten opmerkzaam opgemaakt is, dat het ontworpen station te Kaalheide op 2 km afstand van de kom van de gemeente ligt. Nu is tussen Kaalheide en de kom van Kerkrade het dal der Anseleerbeek gelegen en om van Kerkrade naar bedoeld station een spoorlijn aan te leggen zou men in dit dal een dam of een tunnel moeten bouwen. De kosten van een dergelijk werk zouden volgens raming f. 150.000 à f. 200.000 belopen, welke kosten dus zeer hoog zijn. De moeilijkheid ligt derhalve in het oneffen terrein.

02-01-1917 BESTUURLIJKE OVERHEID

Afgifte bouwvergunning door de gemeente Kerkrade voor: remise stoomdorsmachine, bergplaats, en privaat (particuliere) paardenstal. Kaalheiderplein. Kadastraal nummer: D4664.

03-01-1917 MILITAIR GEZAG

Aan onderstaande persoon uit de gemeente Kerkrade is het verblijf ontzegd in het in staat van beleg verklaarde gebied⁴³: Augustine Lubberman echtgenote van Kniehaus Kerkradersteenweg no.30.

17-01-1917 ALGEMEENE NEDERLANDSCHE MIJNWERKERSBOND AFDELING KAALHEIDE

Zondag 14 januari heeft er een openbare vergadering plaats gevonden in café Hensgens.

Na een korte inleiding van de voorzitter hield Jensch uit Amsterdam een kernachtige rede, die zeer werd toegejuicht. Wanneer men toch met officiële, statistische gegevens wordt overtuigd, welke enorme winsten thans worden gemaakt in den lande en wat door toedoen van de moderne bonden is bereikt, zou men geneigd zijn de ongeorganiseerden toe te schreeuwen: Wordt wakker, kameraden! Ziet, wat door uwe lotgenoten in Holland is bereikt. Beseft toch, dat men zijn plichten tegenover zijn gezin verzaakt, als ge nog een ogenblik talmt, u aan te sluiten bij de Algemene Nederlandse Mijnwerkersbond.

20-01-1917 ST. VINCENTIUSVERENIGING KERKRADE

Het Liefdewerk Oud Papier ⁴⁴ doet weer een beroep op de medewerking van alle ingezetenen. Met geringe moeite kan men liefdadig werk verrichten. Veel papier wordt verwaarloosd, vertrapt, weggeworpen, en kan toch winstgevend gemaakt worden; zelfs snippertjes. Kartonnen dozen zijn zeer gewild. Alle mogelijke papier, behalve van den muur gescheurd behangselpapier om de kalk.

Het bestuur van oud papier verzoekt beleeft alle ingezetenen van Kerkrade (kom) Spekholzerheide, Chèvremon, Bleijerheide hun papieraafval te willen opbergen en daarvan in kennis te stellen de volgende heren, waarna het aan huis zal worden afgehaald: Kaalheide, Jean de Hesselle; Spekholzerheide, W. Franssen hoofdonderwijzer; Chèvremon, J.M. Kuypers, hoofd der school; Bleijerheide: J. Buck of J. Crombach; Holz: H. Schiffelers, Kerkrade-Kom,

De leden van het bestuur.
Bij voorbaat onzen innigste dank.

03-02-1917 AANSLAG

Hedennacht heeft zich op de Krichelberg een ernstig drama afgespeeld. De echtgenote van zekeren Bremen werd door een tweetal revolverschoten levensgevaarlijk gewond, een schot in het bovenbeen en een in de buik. De vrouw is naar het Sint Jozef ziekenhuis overgebracht; zij werd voorzien van de heilige sacramenten der stervenden. Haar toestand doet het ergste vrezen. Dr. G. Widdershoven verleende geneeskundige hulp.

De marechaussee arresteerde de vermoedelijke dader, een zekeren G.N. wonende in de Ham; hij werd aan de brigade Spekholzerheide overgegeven.

06-02-1917 AANSLAG

De toestand van vrouw Bremen die vrijdagnacht levensgevaarlijk gewond werd is niet achteruitgaande. Er is beterschap te bespeuren.

08-02-1917 MILITAIR GEZAG

Aan onderstaande persoon uit de gemeente Kerkrade is het verblijf ontzegd in het in staat van beleg verklaarde gebied: Maria Anna Vinken echtgenote van Mathijs Bothmer Kerkradersteenweg no.28.

10-02-1917 ALGEMEENE BOND VAN CHRISTELIJKE MIJNWERKERS AFDELING KAALHEIDE

De Christelijke Mijnwerker van deze week geeft een overzicht van de contributie in 1916 in de verschillende afdelingen van de Christelijke Mijnwerkersbond geïnd. Niet zonder trots deden wij mee, dat de gemeente Kerkrade in dat overzicht een prachtig figuur slaat.

De hele gemeente telt zes afdelingen of betaalplaatsen: Bleijerheide, Chèvremont, Haanrade, Kaalheide, Kerkrade en Spekholzerheide met een gezamenlijke contributie-bijdrage van f 6783.98, over de verschillende afdelingen. De afdeling Kaalheide heeft hier f 399,10 aan bijgedragen.

13-02-1917 OVERLEDEN

Vrouw Bremen wonende te Krichelberg, die dezer dagen levensgevaarlijk gewond werd, is gisteren in het St. Jozefziekenhuis overleden. Het lijk zal gerechtelijk worden geschouwd.

27-02-1917 MIJNWEZEN

In het hotel de la Poste aan de Geleenstraat te Heerlen, vergaderde maandagmiddag, onder leiding van de hoofdingenieur der mijnen de heer C. Blankevoort, de leden der zo genaamde arbeidscommissies, over het samenstellen van de beide voordrachten, elk van 3 personen, ter benoeming van twee arbeidscontroleurs voor de Staats- en particuliere mijnen in Limburg. Opgekomen waren 42 stemgerechtigde leden. De voordrachten werden in niet-alfabetische volgorde als volgt samengesteld:

- eerste voordracht: W. Kochen te Chèvremont (Domaniale mijn); M. Vinders te Kaalheide (Wilhelmina) en W. v.d. Vuurst te Brunssum;
- tweede voordracht: A. Habets te Kaalheide (Domaniale), M. Hollanders te Heerlen (Wilhelmina) en Th. Vaessen te Oirsbeek (Emma).

Naar wij vernemen zijn alle voorgedragen, waaruit de minister van Landbouw, Nijverheid bij de benoeming der arbeidscontroleurs een keuze kan doen leden van den Christelijke Mijnwerkersbond. Deze uitslag is voor genoemde organisatie, welke het eerst voor het instituut der arbeidscontroleurs in de mijnen heeft geijverd weer een prachtig succes, dat tevens een bewijs geeft van de krachtige activiteit, door haar leider en voormannen ontwikkeld.

03-03-1917 ADVERTENTIE

Een mooie waakzame hond (vos) te koop. Krichelberg no.16.

08-03-1917 NATUUR

Voor de tweede keer heeft de winter zijn intree gedaan. De sneeuw ligt weer een klomp dicht, en de thermometer staat onder nul. Deze ouderwetse winter zal nog lang heugen.

13-03-1917 FRAUDE

Bij een landbouwer te Dentgenbach zijn twee geslachte varkens in beslag genomen, omdat er slechts van een der varkens aangifte was geschied. De landbouwer is in voorlopige bewaring gesteld.

20-03-1917 GEESTELIJKE ZIELZORG

In de R.K. kerken is zondag van de kansel, weer gewaarschuwd tegen het lezen en verspreiden van, of het medewerken aan de Kerkradenaar⁴⁵. Wie zich niet aan het verbod der kerkelijke overheid storen, zullen in en buiten den Paastijd niet tot de heilige sacramenten worden toegelaten.

24-03-1917 ALGEMEENE NEDERLANDSCHE MIJNWERKERSBOND AFDELING KAALHEIDE

Onze afdeling vergaderde zondag huishoudelijk. De voorzitter was niet aanwezig en slechts 'n vijftal leden gaven van hun belangstelling blijk, 't is treurig!
We maken hiervan melding, omdat de afdeling Kaalheide overigens goed functioneert en haar inwendige organisatie niets te wensen overlaat. Zij zit stevig in elkaar en niets is in staat haar uit elkaar te rukken. En in zo'n afdeling kan allermint worden geduld dat een huishoudelijke vergadering om genoemde reden niet kan worden gehouden. De voorzitter der afdeling Kaalheide berichtte ons, dat hij zondag jl. door ziekte verhinderd was om ter vergadering te komen.

27-03-1917 VECHTPARTIJ

Maandag speelde zich een ouderwetse oorlog af onder de Krichelbergse vrouwen te Kaalheide, waarbij poken en klompen de hoofdwapens vormden. Manlief, welke gemobiliseerd is, kwam zaterdag met verlof naar huis, aanstonds werd de boel eens flink opgescheept, en 't vrouwke getrakteerd met een flink pak slagen. De man verliet toen zijn vrouw, en ging in kwartier bij zijn ouders; de meubels werden naar het ouderlijke huis gebracht. Maandag ontmoette de zuster van manlief het vrouwke, en het offensief neemt weldra een aanvang; men ziet een groot aantal vrouwen vechten als de leeuwen.
Stukken stokken en klompen vliegen over de straat, met halve dozijnen rollen de vechtersbazinnen door de modder, de haren trekken ze elkaar uit, zó dat pruiken en vlechten in de modder liggen. Tenslotte trokken de vrouwtjes huiswaarts, in zo'n desolate toestand, dat men haast niet meer zien kon, of het nog wel mensen waren.

03-04-1917 ALGEMEENE BOND VAN CHRISTELIJKE MIJNWERKERS AFDELING KAALHEIDE

In het bondsgebouw te Heerlen heeft zondag de Christelijke Mijnwerkersbond, onder leiding van haar voorzitter, de heer Stins, een districtsconferentie gehouden. Vertegenwoordigd waren de afdelingen: Sittard, Kaalheide, Heerlen I en II, Holtum, Nuth, Schinnen, Nieuwstad, Stein, Spekholzerheide, Bocholtz, Beek, Wylré, Schin op Geul, Meerssen, Obbicht, Limbricht, Lutterade, Kerkrade, Chèvremont, Ubachsberg, Merkelbeek, Elsloo, Hoensbroek, Brunssum en Schinveld.
Na de opening der conferentie, tegen half elf, begroette de voorzitter, onder applaus der aanwezigen, de nieuwe aalmoezenier van sociale werken Pater Cleofas.

03-04-1917 RECHTSPRAAK

Maandag 20 maart wees de Maastrichtse rechtbank het volgende vonnis wegens verboden vervoer: D.H. afkomstig van Kaalheide 1 maand gevangenisstraf.

07-04-1917 BESTUURLIJKE OVERHEID

De burgemeester van Kerkrade vestigt in verband met het uit Duitsland dreigend pokkengevaar er de aandacht van belanghebbenden op, dat vanaf dinsdag 10 april a.s., gedurende 14 dagen, des voormiddags tussen 10 en 10 30 uur ten huize van de gemeente-geneesheer J.G.J. Widdershoven, arts te Kerkrade Hoofstraat no.28, en voor hen die niet in de gelegenheid zijn zich op een werkdag te doen inenten op Paasmaandag, 9 april en zondag, 15 april a.s. tussen 9 en 10 uur voormiddags gelegenheid bestaat tot kosteloze inenting en her-inenting en nodigt tevens de arbeiders die van uit Nederland naar Duitsland gaan werken in hun eigen belang uit zich te laten (re)vaccineren. Waarschuwt de ingezetenen de nodige voorzichtigheid in acht te nemen ter voorkoming, dat de ziekte hier te lande worde overgebracht.

Kerkrade, 6 april 1917.
De burgemeester voornoemd,
Habets.

07-04-1917 RECHTSPRAAK

Voor de rechtbank te Maastricht stond terecht de 22-jarige mijnwerker C.N. uit de Ham-Kerkrade, die beschuldigd wordt in de nacht van 2 op 3 februari te Kerkrade opzettelijk Helena Goor, echtgenote van Bremen, van het leven te hebben beroofd door vier schoten op haar te lossen. Beklaagde bekende het misdrijf te hebben gepleegd, doch niet het opzet gehad te hebben de vrouw te doden. Het Openbaar Ministerie eiste tegen hem 12 jaar gevangenisstraf.

11-04-1917 ALGEMEENE BOND VAN CHRISTELIJKE MIJNWERKERS AFDELING KAAHEIDE

Wij vernemen, dat de heren Stins, Ankoné, Hensgens en Vinders (Kaalheide) leden van het districtsbestuur van de Christelijke Mijnwerkersbond, ter audiëntie zullen gaan bij Zijne Excellentie Minister Posthuma en Dr. Nolens⁴⁶, in verband met de in de districtsvergadering van de Christelijke Mijnwerkersbond aangenomen motie, in zake een algemeen pensioen- en ziekenfonds.

14-04-1917 ADVERTENTIE

Te koop aangeboden partij prima grashooi P.J. Crombach Kaalheide.

14-04-1917 ALGEMEENE NEDERLANDSCHE MIJNWERKERSBOND AFDELING KAAHEIDE

Op 1 maart 1917 bedroeg het aantal leden van de bovengenoemde afdeling 61, Op 1 april 1917 is het aantal leden gelijk gebleven.

14-04-1917 BESTUURLIJKE OVERHEID

Kerkrade vooruit!
Met ingang van 16 april zullen we één tijd hebben in onze gemeente. Nimmer dagewesen!

Domaniale mijn, Broederscholen en Kerkelijke diensten in de rectoraatskerk te Bleijerheide zullen dan alle de nationalen tijd volgen. Men weet, dat maandag de nieuwe zomertijd wordt ingevoerd. In de nacht van zondag op maandag worden de klokken één uur vooruit gezet.

19-04-1917 ALGEMEENE BOND VAN CHRISTELIJKE MIJNWERKERS AFDELING KAAHEIDE

Gisteren hadden de heren Stins, Ankoné, Hensgens en Vinders, leden van het districtsbestuur van de Christelijke Mijnwerkersbond een onderhoud met Minister Posthuma, in verband met de in de jongste districtsvergadering geuite wens van de totstandkoming van een voorlopige regeling van een algemeen pensioen- en ziekenfonds voor mijnwerkers. Ook werden de afgevaardigden van de Christelijke Mijnwerkersbond ontvangen door Dr. Nolens, voorzitter van de Staatscommissie en van den Mijnraad.

21-04-1917 RECHTSPRAAK

De rechtbank te Maastricht heeft de mijnwerker G. Nagel, wegens opzettelijke doodslag op Elise Bremen-Goor, tot 6 jaren gevangenisstraf veroordeeld. De eis was 12 jaren.

05-05-1917 ALGEMEENE BOND VAN CHRISTELIJKE MIJNWERKERS AFDELING KAALEIDE

De afdeling Kaalheide van de Christelijke Mijnwerkersbond verzond vrijdag het navolgende telegram aan de Minister van landbouw: Mijnwerkers zitten zonder rogge- en tarwebrood. Eerdaags zullen zij hierdoor niet kunnen werken. Verzoek hierin te voorzien roggebroodcommissie Maastricht heeft wel doch schijnt dit vast te houden.

10-05-1917 MILITAIR GEZAG

De navolgende persoon is het weer toegestaan in het hun ontzegde gebied terug te keren: Maria Anna Vinken echtgenote van Mathijs Bothmer Kerkradersteenweg no.28.

19-05-1917 ALGEMEENE NEDERLANDSCHE MIJNWERKERSBOND AFDELING KAALEIDE

Door de controlecommissie zijn de boeken en is de kas van den penningmeester goedgekeurd

Secretaris Dekker.

26-05-1917 BESTUURLIJKE OVERHEID

Dankzij de ijverige bemoeiingen van onze Kamer van Koophandel hebben de Provinciale Staten langs de Kerkradersteenweg een fietspad aangelegd. Men zou zo zeggen, dat alle fietsers, die van Kerkrade naar Valkenhuizen vice-versa trappen, zich over deze vader- of moederlijke zorgen ten zeerste tevreden zouden betonen. Het tegendeel is het geval. Nog niet een fietser zagen wij langs de voornaamste verkeersweg onzer gemeente gaan, of hij liet het nieuwe fietspad links (of rechts) liggen.

Men heeft zo lang om een fietspad geroepen en nu men het heeft, maakt men er geen gebruik van.

Wij weten niet of wij hier moeten denken aan ondankbaarheid, onwil of onmacht. Ook dit laatste is niet uitgesloten, want een fietspad, waar het ruwe grint een handdik op ligt, leent zich allesbehalve om door fietsers benut te worden.

30-05-1917 BIJEENKOMST

Te Kaalheide sprak de heer Hof zondag voor een goede veertig man over de Russische revolutie. Winst o.a. 4 abonnees op Limburgs Toekomst⁴⁷.

02-06-1917 ONGELUK

In de Domaniale Mijn had gisterenmiddag een droevig ongeluk plaats, waarbij twee mijnwerkers het leven verloren, ten gevolge van verstikking door vergiftige gassen. De mijnwerker Hensgens, wonende te Kaalheide, die zijn kameraad Dirks uit Spekholzerheide wilde redden, werd het slachtoffer van zijn hulpvaardigheid. Beiden waren gehuwd; de lijken zijn overgebracht naar het lijkenhuisje op de mijn. Hensgens had uitwendig niet het minste letsel bekomen; Dirks had bloedige hoofdwonden.

05-06-1917 RECHTSPRAAK

Voor het gerechtshof te 's-Hertogenbosch stond terecht G. Nagel, een 22-jarige mijnwerker uit Kerkrade, gedetineerd, door de rechtbank te Maastricht veroordeeld tot zes jaar gevangenisstraf met aftrek van het voorarrest, ter zake dat hij in de nacht van 2 op 3 februari jl. te Kerkrade opzettelijk Helena Goor van het leven heeft beroofd door middel van een revolverschot; althans opzettelijk Helena Goor zwaar lichamelijk letsel heeft toegebracht door op zeer korte afstand vier revolverschoten op haar af te vuren en haar zodoende te verwonden, met de dood tot gevolg. De advocaat-generaal, mr. Cnopus, eiste verhoging van de straf tot tien jaar. De verdediger, mr. dr. Van Leeuwen, pleitte voor vrijspraak, subsidiair clementie.

12-06-1917 BESTUURLIJKE OVERHEID

Door B. en W. wordt voorgesteld met ingang van 15 juni, de volgende lokalen als stemlokalen aan te wijzen voor de stemmingen van leden voor de Tweede Kamer der Staten-Generaal, de Provinciale Staten en de Gemeenteraad:

Eerste stembedistrict: de raadzaal van het gemeentehuis;

Tweede stembedistrict een lokaal van het St. Antonius patronaatsgebouw te Bleijerheide;

Derde stembedistrict: een lokaal van de openbare lagere school te Chèvremont;

Vierde stembedistrict: een lokaal van de openbare lagere school te Spekholzerheide.

12-06-1917 RECHTSPRAAK

Het hof te 's Hertogenbosch heeft gisteren de 22-jarige G. Nagel mijnwerker te Kerkrade, thans gedetineerd, wegens het doodschieten van H. Goor, te Kerkrade, in de nacht van 2 op 3 februari, veroordeeld tot acht jaar gevangenisstraf met aftrek van de voorlopige hechtenis.

19-06-1917 VERDUISTERING

Gisteren werd door rijksambtenaren te Kaalheide een wagentje gevisiteerd. Het bleek een dubbelen bodem te bevatten; ongeveer 500 stukjes chocolade kwamen tevoorschijn.

De chocolade werd vervoerd van Heerlen naar Kerkrade. Tegen de vervoerder werd proces-verbaal opgemaakt.

21-06-1917 MIJNSTAKING

Hedenochtend is op verschillende mijnen een staking uitgebroken, geproclameerd door Elfers, voorzitter van de Algemeene Nederlandsche Mijnwerkersbond.

Reeds lange tijd hadden de socialisten gedreigd met een staking indien hun eisen: achturedag en minimumloon niet werden ingesteld. De rode bond heeft een stakingsbureau ingesteld. Men weet, dat de Christelijke Bond had besloten niet aan deze staking deel te nemen. In een gisteravond verspreid vlugschrift, waarschuwt de Christelijke bond met nadruk het werk niet neer te leggen. Wij doen een dringend beroep op onze christelijk georganiseerde mijnwerkers, om de leiding van hun bestuur te volgen, en zich niet solidair te verklaren in deze beweging met de socialisten.

23-06-1917 AANRIJDING

Te Kaalheide is door een militaire stoomfiets een kind overreden. In waardige toestand werd het kind naar het St. Jozefziekenhuis vervoerd.

26-06-1917 MIJNSTAKING

Gisterenavond circa half tien begaf zich een troepje mijnwerkers naar de mijn Wilhelmina. Ter hoogte van Kaalheide werden de werkwilligen door een bende van wel een honderd personen vrouwen, kinderen en mannen, uitgescholden voor al wat naam heeft. De gemeenste verwensingen werden hun naar het hoofd geslingerd. Het dappere troepje ging echter zijns weegs. Aan de kolonie kwam de militaire macht ter bescherming: als een rookwolk vloog toen de oproerige bende uiteen.

28-06-1917 MIJNSTAKING

De werklieden van Kerkrade, die allen in nachtdienst komen, verzamelen zich te 9 uur n.m. aan de Bril; zij slaan niet bij het kruis⁴⁸ den veldweg in, doch volgen geheel de Kaalheidersteenweg tot Onderspekholz om daar af te slaan naar de mijn Wilhelmina. De arbeiders van Kaalheide worden onderweg meegenomen.

28-06-1917 ALGEMEENE BOND VAN CHRISTELIJKE MIJNWERKERS AFDELING KAALEIDE

De afdeling Kaalheide telt 32 leden; hiervan werken er 30. Kaalheide geeft hiermee een schitterend voorbeeld van solidariteit aan de beslissing van het hoofdbestuur. Er zijn nog meer afdelingen, die au grand complet blijven werken. Zulke afdelingen verdienen een eresaluut.

28-06-1917 VERKIEZINGEN

Bij de dinsdag gehouden verkiezing voor den gemeenteraad werden kandidaat gesteld:

- district 1. H.J. van den Bosch (K.K.); W.J. DeLahaye (K.K.); L. Ackens; L. J. Kluten;
- district 2. C.J. Essers; P.J. Villain; Jos. Vaassen (K.K.); Fr. W. Wetzels (K.K.); P.J. Wiertz;
- district 3. J.H.J. Slangen; M.J. Oellers; J.W. Kochen; L.J. Soomers.

De kandidatenlijst van de Katholieke Kiesvereniging te Spekholzerheide (district 3) werd te laat ingeleverd. Na 4 uur werden voorts nog lijsten aangeboden voor dhr. F. Alberts, oud-lid van de gemeenteraad, en L. Ritt, die in de Katholieke Kiesvereniging gevallen is. De lijst voor de twee socialistische kandidaten werd al evenmin op tijd ingeleverd. De staking neemt blijkbaar de mensen zo in beslag, dat ze aan niets anders meer denken.

29-06-1917 MIJNSTAKING

Te Kaalheide liepen honderden mensen stakers, vrouwen en kinderen uren over straat, enkel om te demonstreren voor de staking en stakers. De arbeiders op weg naar de mijn werden steeds meer lastiggevalen en gehoord.

Militair Gezag.

De kolonel, Commandant in Limburg, het Militair Gezag uitoefenende in de provincie Limburg met uitzondering van enkele gemeenten, alsmede in de provincie Noord-Brabant en in de provincie Gelderland, Handelende krachtens de Wet van 23 mei 1899 (Staatsblad no. 128)

Besluit:

Voor de in Staat van Beleg verklaarde en tot zijn gezagsgebied behorende gemeenten Amstenrade, Brunssum, Eijgelshoven, Geleen, Heerlen, Hoensbroek, Kerkrade, Nieuwenhagen, Nuth, Schaesberg, Schinnen, Sittard, Ubach over Worms en Voerendaal de navolgende verordening vast te stellen en Beveelt eenieder zich te gedragen overeenkomstig de hierna gegeven bepalingen.

- Artikel 1: Alle samenscholingen zijn verboden;
- Artikel. 2: Als samenschooling wordt beschouwd elke vereniging van vijf of meer personen op de openbaren weg;
- Artikel. 3: Het zonder noodzaak blijven staan op de openbaren weg is verboden;
- Artikel. 4: Deze verordening treedt in werking onmiddellijk nadat daarvan afkondiging is geschied.

Afkondiging geschiedt door aanplakking in de gemeenten Amstenrade, Brunssum, Eijgelshoven, Geleen, Heerlen, Hoensbroek, Kerkrade, Nieuwenhagen, Nuth, Schaesberg, Schinnen, Sittard, Ubach over Worms en Voerendaal, op de plaats waar zulks van gemeentewege gebruikelijk is, ingevolge opdracht gegeven aan de Burgemeester door het Militair Gezag of door de militaire autoriteit, belast met de uitvoering van de door genoemd gezag gegeven bevelen.

Aldus vastgesteld door het Militair Gezag voorgenoemd op 28 juni 1917.

En is hiervan afkondiging geschied te Kerkrade de 28 juni 1917.

De kolonel, Van de Pol Commandant in Limburg

De Burgemeester, Habets

29-06-1917 MIJNSTAKING

De relletjes op de Kerkradersteenweg en nabij de Bril nemen geleidelijk af.

Gisterenavond stonden wel honderden personen, vooral nieuwsgierige vrouwen en kinderen, langs de weg. Wel werden de werkwilligen gehoord en bespot, doch alles liep betrekkelijk kalm af. De bereden marechaussee hield de weg vrij. Er viel een schot, doch niemand werd gewond.

02-07-1917 MIJNSTAKING

De Algemene Nederlandsche Mijnwerkersbond dekt den aftocht in het volgende manifest:

Kameraden!

Zaterdag heeft een deputatie uit ons hoofdbestuur een conferentie gehad met de Minister van Landbouw te 's-Gravenhage. In een heden, zondag 1 juli, gehouden besturenconferentie van onzen bond heeft deze deputatie verslag uitgebracht. Uit dit verslag bleek, dat de besprekingen met de Minister een zodanig bevredigend resultaat hebben opgeleverd, dat de besturen-conferentie besloot de staking op te heffen.

In verband met dit besluit, verzoeken wij alle mijnwerkers maandagochtend het werk te hervatten.
Kameraden, wij zullen u zo spoedig mogelijk nadere mededelingen doen.
Het einde der staking is aldus, dat wij vol moed en hoop de toekomst tegemoet kunnen gaan.

Leve de Algemene Nederlandse Mijnwerkersbond

05-07-1917 VERKIEZINGEN

Uitslag Gemeenteraadsverkiezingen 1917

District 1. Aantal kiezers: 1108. Uitgebrachte stemmen: 18 Geldige stemmen 767: Volstreckte meerderheid: 384 L. Ackens: 454 stemmen H.J. Van Den Bosch (K.K.): 245 W. DeLahaye (K.K.): 309 L. J. Kluten: 410 Gekozen: L. Ackens en L.J. Kluten. Herstemming tussen:	District 2 Aantal kiezers 1014 Uitgebrachte stemmen 686 Geldige stemmen 675 Volstreckte meerderheid 338 C. J. Essers 326 stemmen J. Vaasen (K.K.) 231 P. J. Villian 305 F.W. Wetzels (K.K.) 219 P. J. Wiertz 158 C.J. Essers; J. Vaasen; P.J. Villian; F.W. Wetzels	District 3 Aantal kiezers 774 Uitgebrachte stemmen 542 Geldige stemmen 519 Volstreckte meerderheid 260 J. W. Kochen 163 stemmen M.J. Oellers 247 J.H.J. Slangen 246 J. L. Soomers 225 J.W. Kochen, M.J. Oellers J.H.J. Slangen en J.L. Soomers.

17-07-1917 VERKIEZINGEN

Herverkiezing district 2 en 3 gemeenteraadsverkiezingen gemeente Kerkrade

District 2 Aantal kiezers 1014 Uitgebrachte stemmen 840 Biljetten van onwaarde 30 Geldige stemmen 820 C. J. Essers 455 stemmen J. Vaasen (K.K.) 370 P. J. Villian 435 F.W. Wetzels (K.K.) 350 Gekozen: C.J. Essers, P.J. Villian	District 3 Aantal kiezers 774 Uitgebrachte stemmen 632 Biljetten van onwaarde 10 Geldige stemmen 622 J.W. Kochen 115 stemmen M.J. Oellers 287 J. H. J. Slangen 275 J. L. Soomers 313 J M.J. Oellers, J.L. Soomers.

21-07-1917 HEILIG VORMSEL

Woensdag zal Z.D.H. mgr. L. Schrijnen, bisschop van Roermond, het heilig Vormsel toedienen aan kinderen dezer gemeente in de parochiale kerk van de heilige Lambertus. De gelovige wordt verzocht reeds dinsdagnamiddag te vlaggen.

21-07-1917 ADVERTENTIE

Te koop een partij frisse raapzaad bij H. Otermans te Dentgenbach.

28-07-1917 DANKBETUIGING

Ik betuig mijn besten dank aan de heren kiezers uit district 3 die mij alweer als raadslid gekozen hebben, en hou de mij steeds beschikbaar onze burgerij zo veel mogelijk behulpzaam te zijn

Hoogachtend,
M.J. Oellers-Quaedvlieg.
Kaalheide-Kerkrade.

28-07-1917 BESTUURLIJKE OVERHEID

Raadsvergadering vrijdag 27 juli 1917 ingekomen stukken:

Verzoek van de heer Cordewener en andere bewoners van Kaalheide tot meer bescherming van de veldvruchten. Gesteld in handen van het hoofd der politie, tot verdere afdoening.

18-08-1917 BESTUURLIJKE OVERHEID

De burgemeester van Kerkrade, brengt ter openbare kennis, dat door hem met machtiging van de commandant in Limburg het sluitingsuur voor dranklokaliteiten te Kerkrade voorlopig wordt bepaald op elf uur 's avonds.

Kerkrade, 17 augustus 1917.

De burgemeester voornoemd,
Habets.

18-08-1917 BEKENDMAKING

Bij deze wordt bekend gemaakt aan alle caféhouders, dat volgens de permanente commissie te Amsterdam de volgende prijzen vanaf zondag 19 augustus vastgesteld zijn:

- donker bier 10 cent per glas
- pilsener 15 cent per glas
- jenever 8 cent per glas
- limonade 12 cent per glas
- spuitwater 7 cent per glas
- bier 7 cent per glas

08-09-1917 DANKBETUIGING

Ondergetekende betuigt zijn hartelijke dank aan de kleinveeverzekering St. Antonius, te Chévreumont voor de speedige en reële uitkering van zijn gestorven varken.

Kaspar Haas, Kaalheide.

13-09-1917 ADVERTENTIE

Gevonden op de veldweg van Strijthagen naar Schaesberg een herenrijwielt.

Terug te bekomen bij M. Bothmeier (Bothmer), Kerkradersteenweg no.52.

18-09-1917 FRAUDE

Door een der controleurs van het levensmiddelenbedrijf is, wegens overtreding van de distributiewet maximumprijzen, proces-verbaal opgemaakt tegen B. winkelier te Kaalheide.

De overtreding bestond in de verkoop van aardappelen en boter boven de door de regering bepaalde prijs.

22-09-1917 VERPACHTEN

Notaris Nijst te Kerkrade zal op woensdag 26 september a.s. des namiddags ten 2 uur ten herberge Augenbroe te Kaalheide Kerkrade ten verzoeken van de Weduwe Hermans-Esch publiek verpachten:

Gemeente Kerkrade.

- boomgaard aan de Heiveldsweg te Kaalheide, groot 23 aren 35 centiaren of 114 roede sectie D nummer 1796.
- bouwland aan de Heivelderweg naast het huis van Erven, groot 79 aren 35 centiaren of 390 roeden sectie D nummers 2743 en 2626.

Beide te aanvaarden op de eersten oktober a.s.

22-09-1917 FRAUDE

Door de controleurs van het levensmiddelenbedrijf is proces-verbaal opgemaakt tegen de melkhandelaar G. te Kaalheide die weigerachtig bleef om melk op de bons te verkopen.

22-09-1917 ADVERTENTIE

---

25 gulden beloning voor de heren praatjesmakers, die op Nulland gezegd hebben dat met mijn duivenklok gefraudeerd kan worden

Beleefd verzoek dit te komen bewijzen.

N. Debets, Kaalheide.

16-10-1917 ADVERTENTIE

Verloren maandag een koperen chapeau van een vrachtwagen, op de weg Kerkrade-Rolduc-Kaalheide. Eerlijke vinder ontvangt goede beloning.

M.J Oellers, Kaalheide.

18-10-1917 ADVERTENTIE

Ondergetekende houdt zich beleefd aanbevolen bij het publiek van Kerkrade voor aan huis te komen slachten.

J. Haas, Kaalheide

06-11-1917 DANKBETUIGING

09-11-1917 ALGEMEENE BOND VAN CHRISTELIJKE MIJNWERKERS AFDELING KAALHEIDE

Naar wij uit goede bron vernemen, zal de vergadering van de permanente commissie, welke zaterdag ten raadhuijs te Heerlen plaats heeft, zich o.m. onledig houden met de benoeming van het scheidsrecht voor de Limburgse mijnindustrie. Van de zijde van den Christelijke Mijnwerkersbond zijn reeds als scheidsrechters aangewezen de heren J W. Marten, ondergronder, Laura en Vereeniging, Eygelshoven; L. Visch, ondergronder Oranje Nassau II te

Schaesberg; J. Bost, ondergronder Wilhelmina te Kaalheide; B.H. Nieuwhof, bovengronder Emma te Hoensbroek en J. Heiligers, bovengronder Wilhelmina te Schin op Geul.

10-11-1917 ONGELUK

De 18-jarige ongehuwde opperman S. van Kaalheide, viel gisteren van het dak van een in aanbouw zijnde woning bij de Staatsmijn Wilhelmina. Zwaar gewond werd de ongelukkige naar het ziekenhuis te Heerlen gebracht.

01-12-1917 ADVERTENTIE

04-12-1917 NATUUR

De eerste sneeuw is zondagavond gevallen.

Gisteren viel de sneeuw de gehele dag, met een korte pauze in de middaguren. Het witte sneeuw bed heeft de aarde bedekt. We zitten plots midden in de winter. De storm giert het kan een ouderwetse winter worden. Sint-Nicolaas doet zijn intrede per arrenslee.

11-12-1917 ADVERTENTIE

Suche zum 15e des Monates oder für dem Ersten Januar eine Stelle als Gartnergehilfe. Suche ferner für unsern zweiten Sohn Stelle als Gartnerlehrling

Auskunft Stephan Vonken
Krichelberg 8, bij Kirchrath.

15-12-1917 ADVERTENTIE

Twee jonge varkens te koop: Kerkradersteenweg no.77.

22-12-1917 OPENBARE VERVOER

Voorlopige omnibusdienst Bleijerheide-Kerkrade-Heerlen.
Tarief Bleijerheide-Kerkrade-. Heerlen f 1,10.

Bleijerheide-Heerlen

Vertrek: 1.00 uur Bleijerheide (café Deckers), 1.15 uur Kerkrade (Hotel Wilhelmina). 1.30 uur Kaalheide, 1.45 uur Onderspekholz, 2.00 uur Valkenhuizen, 2.10 uur Heerlerbaan, 2.20 uur Heesberg, 2.30 aankomst Heerlen.

Heerlen-Bleijerheide

Vertrek: 6.30 Heerlen station, 6.40 Heesberg, 6.50 uur Heerlerbaan, 7.00 uur Valkenhuizen, 7.10 uur Onderspekholz, 7.30 uur Kaalheide, 7.45 uur Kerkrade, 8.00 uur Bleijerheide.

De Ondernemer
J. Wijnen.

31-12-1917 ADVERTENTIE

Zalig Nieuwjaar
Nic. Debets café, Kaalheide.

Zalig Nieuwjaar
Jos. Wetzelaer rijtuigverhuurder,
Kaalheide.

Zalig Nieuwjaar
Michel Debets, winkelier
Kaalheide.

Zalig Nieuwjaar
Math. Oellers,
Raadslid, Kaalheide.

Zalig Nieuwjaar
Jos Bosch Consum.

1918

01-01-1918 BENAMINGEN VAN PLAATSEN

Hoogte van verkenmerken volgens N.A.P. gevonden bij de nauwkeurigheidswaterpassingen.

- Gemeente en plaats van beschrijving: Herberg te Kaalheide gemeente Kerkrade noordzijde van de weg van Valkenhuizen naar Kerkrade in 1918 toebehorende aan en bewoond door N. Debets gemerkt no.84.
- Nadere plaatsbepaling: Zuidelijke gevel, 0.37 M. rechts van het linker einde van den gevel 0.23 M links van den van den steenen dag van het raam 0.19 M boven de plint.
- Omschrijving van het merk: ronde Bout, hoogte in meters boven N.A.P.: 161.133.

01-01-1918 BESTUURLIJKE OVERHEID

Afgifte bouwvergunning door de gemeente Kerkrade voor woning A2976 Kasperenstraat no.153
Kadastraal nummer: D1138.

Afgifte vergunning A2776 voor een Stoomwasscherij en Strijkinrichting Kaalheidersteenweg.

Afgifte bouwvergunning door de gemeente Kerkrade voor privaat A3089 Krichelbergsweg no.30
Kadastraal nummer: D2641

Afgifte bouwvergunning door de gemeente Kerkrade voor A5175 bouwen café-lokaal
Schifferheidestraat no.6. Kadastraal nummer: D3965.

Afgifte bouwvergunning door de gemeente Kerkrade voor A5175 bouwen van een bergplaats Schifferheidestraat
no.6. Kadastraal nummer: D3965.

01-01-1918 R.K. LIMBURGSCHE WERKLIEDENVERENIGING ST. JOZEF

Opgericht April 1912. Door Mgr. Dr. H. Poels, Hoofdaalmoezenier van Sociale Werken.
Bondsbestuur; A.H. Vliegen, Heerlen, voorzitter Maastricht; H. Hermans, Vaals; A. Rooijmans, Weert;
A. Smals, Venray; H. Storcken, Lutterade; C.J. Tangelder, Sittard; J.H. Titulaer, Venlo; L. v.d. Val, Gennep;
M. Verboeket, Hoensbroek; M. Vinders, Kerkrade-Kaalheide; Fr. van Vlodrop, Roermond en J.H. Pieters, Heerlen,
Penningmeester; H. Hermans, Maastricht, Secretaris.

Kringbesturen:

Plaats	Voorzitter	Secretaris
Beek	H. Storcken, Lutterade	H. Fredrix, Elsloo
Gennep	L. v.d. Valt, Gennep	M.E. Pullen, Afferden
Gulpen	H. Hermans, Vaals	Rademakers, Simpelveld
Heerlen	J. Voncken, Schaesberg	P.C. Geerts, Heerlen
Hoensbroek	M. Verboeket, Hoensbroek	H. Robertz, Oirsbeek
Kerkrade	M. Vinders, Kaalheide	J. Ladeur, Terwinselen
Maastricht	J.H. Devens Maastricht	G.M. v. Irsen, Eijsden
Roermond	Fr. v. Vlodrop, Roermond	Fr. v. Birgelen Herkenbosch

05-01-1918 ALGEMEENE NEDERLANDSCHE MIJNWERKERSBOND AFDELING KAALHEIDE

Feestelijke Vergadering te Kaalheide.

Op zondag 30 december had in de zaal van P. Housen een feestelijke vergadering plaats van de bondsafdelingen Kaalheide en Spekholzerheide, die door vele personen werd bijgewoond, hoofdzakelijk uit de afdeling Kaalheide.

Te half zeven werd de vergadering geopend door den voorzitter van Kaalheide, kameraad Heerspink sr., die wijl gevreesd werd dat de feestredenaar Hof niet of niet tijdig aanwezig zou kunnen zijn, in zijn openingswoord niet alleen het doel van deze vergadering uiteenzette, maar ook wees op de grote belangen, die in de toekomst, onder de veranderde politieke toestanden, ook voor de mijnwerkers op 't spel staan.

Spreker herinnerde nog eens hun moed en vastberadenheid, getoond tijdens de staking van den verlopen zomer en wekte de vrouwen, die in groten getale aanwezig waren, op, om meer 't maatschappelijk leven met de mannen mee te leven. Dit is dan ook het doel van deze en volgende dergelijke vergaderingen, die in het plan liggen van de besturen, om door meer kameraadschappelijke omgang tussen mijnwerkers en mijnwerkersvrouwen, een machtige organisatie te helpen vormen, die in de toekomst in staat zal zijn en bij de werkgevers en bij de regering erkenning te kunnen afdwingen voor hun rechtvaardige eisen. Spreker opent nu de vergadering met een welkom aan alle aanwezigen en verzoekt het feest in te zetten met het zingen van ons bondslied, dat begeleid door orgel en fluit, uit volle borst door de gehele vergadering ten einde toe wordt gezongen.

15-01-1918 DISTRIBUTIE

Tot commissieleden voor toezicht op de distributie van goedkope schoenen, klompen en sajiet⁴⁹ zijn benoemd: De heren Damoiseau, Rolduc; Hensgens, Spekholzerheide; Heijmans, Luckerheide; Menting, Kaalheide en de Weleerwaarde heer A. v.d. Venne, Rolduc.

17-01-1918 GEZONDHEIDSZORG

In de jongste vergadering der gezondheidscommissie werden de notulen der vorige vergadering ongewijzigd goedgekeurd. Behandeld werden onder andere:

- Gezondheidsklachten die gemeld zijn over een mogelijke besmettelijke ziekte op de percelen Krichelberg no.11 en Krichelberg no.12.

15-02-1918 ADVERTENTIE

Te koop, een goede Belgische merrie, oud 5 jaar, voldragen eind maart.

Weduwe. J. de Hesselle, Kaalheide.

23-02-1918 ADVERTENTIE

Gevonden: enig geld op de weg Ham-Kaalheide.

Terug te bekomen Kerkradersteenweg no.53 tegen vergoeding dezer advertentie.

28-02-1918 BESTUURLIJKE OVERHEID

Uit de begrotingsvergadering inzake het openbaar en bijzonder onderwijs voor het jaar 1918:

Dhr. Ackens pleitte voor het bouwen van een lagere school te Bleijerheide, Kaalheide en Haanrade. De school te Spekholzerheide is vergroot, doch weer te klein.

De voorzitter antwoordde hierop dat het de bedoeling is van Burgemeester en Wethouders om een school te bouwen nabij Kaalheide.

05-03-1918 ADVERTENTIE

Voor dadelijk of 1 april gevraagd een naaister, welke zelfstandig kan werken en desnoods in de winkel behulpzaam te zijn.

Jos. Bosch-Broers, Kaalheide.

05-03-1918 ALGEMEENE BOND VAN CHRISTELIJKE MIJNWERKERS AFDELING KAALHEIDE

In de week van 17-23 februari werden bij de afdeling Kaalheide 3 nieuwe leden aangemeld.

09-03-1918 ALGEMEENE BOND VAN CHRISTELIJKE MIJNWERKERS AFDELING KAALHEIDE

In de week van 23 februari - 2 maart werden bij de afdeling Kaalheide 3 nieuwe leden aangemeld.

26-03-1918 STOOMWASSERIJ EN STRIJKINRICHTING SNEEUWWIT KAALHEIDE

Wij vernemen, dat op een terrein, tegenover de kolonie¹ te Kaalheide, zal worden gebouwd een stoomwasscherij en strijkinrichting. De op te richten N.V. zal den naam dragen Sneeuwwit. De plannen zijn reeds door een bekend architect ontworpen en zullen eerstdaags aan de goedkeuring van B. en W. worden onderworpen. De fabriek, de eerste in Kerkrade, zal van de meest moderne machinerieën worden voorzien. De capaciteit is berekend op 10.000 kg. wasgoed per week.

04-04-1918 ADVERTENTIE

Boerenmeid gevraagd voor dadelijk of 15 april a.s.
Een flinke boerenmeid van goede getuigschriften voorzien. Zich te melden bij Sliepen-Rutten Hof Dentgenbach bij Kaalheide.

06-04-1918 BESTUURLIJKE OVERHEID

B. en W. brengen ter openbare kennis, dat op 3 april bij hen is ingekomen een verzoekschrift van Willem Lenzen van beroep mijnwerker, om verlof voor den verkoop van alcoholhoudende drank anders dan sterken drank in de navolgende lokaliteit: de beneden voorkamer bij den ingang van de straat, van het perceel, kadestraal bekend gemeente Kerkrade, sectie D, no 4022, plaatselijk gemerkt Krichelberg no.20.
Binnen twee weken na de dagtekening dezer bekendmaking (4 april) kan eenieder tegen het verlenen van dit verlof schriftelijk bezwaren bij Burgemeester en Wethouders inbrengen.

09-04-1918 ADVERTENTIE

Zu bevorstehenden Festlichkeiten wie Hochzeiten, Kindercommunion empfiehlt sich
Frau Stephan-Vonken Köchin. Kerkrade-Krichelberg no.1.

16-04-1918 ADVERTENTIE

Uit de hand te koop: 2 huizen, gelegen aan den Kerkradersteenweg ieder met 4 vertrekken, kelder, stal en tuin.

20-04-1918 ALGEMEENE NEDERLANDSCHE MIJNWERKERSBOND AFDELING KAALHEIDE

Het bestuur is thans als volgt samengesteld:

- Joh. Krapels, eerste voorzitter, Akerstraat no.139, Spekholzerheide;
- P. Sassen, tweede voorzitter, Brikettegats no.2. Terwinselen;
- v. Winkoop, eerste secretaris, Winselerstraat no.16. Terwinselen;
- Heerspink, tweede secretaris, Brikettegats no.16 Terwinselen;
- J. H. Heine, Kaalheide.

14-05-1918 ADVERTENTIE

Te koop
Een alleen gelegen arbeiderswoning, bestaande uit 7 vertrekken, met kelder, stal, tuin en boomgaard te Kaalheide-Klein-Graverstraat.

---

¹ Bedoeld wordt de huizen die gelegen waren langs de Kaalheidersteenweg tussen de huidige Tulpenstraat en de Kapelweg. Deze huizen werden in 1933 afgebroken wegens mijnschade.

14-05-1918 ONGELUK

Zondagnacht overleed in het ziekenhuis, voorzien van het H. Oliesel, de 37-jarige mijnwerker houer H.J. Douven van Kaalheide. De ongelukkige was zaterdagmiddag in de Domaniale mijn bekeld geraakt tussen een losgeraakte kolenwagen en de mijnwand. Uitwendige kneuzingen had Douven niet gekregen zodat de dood aan inwendige verwonding moet worden toegeschreven. Douven was een oppassend, godsdienstig werkman. Hij laat een vrouw met zes kleine kinderen na. Donderdag a.s. zal de begrafenis plaats vinden.

16-05-1918 OUDE KRUISBOOGSCHUTTERIJ ST. HUBERTUS KAALEIDE

16-05-1918 BEGRAFENIS

Hedenochtend had de begrafenis plaats van de houer Douven die op zo droeve wijze in de Domaniale mijn het leven had verloren. Tal van collega's, vrienden en kennissen, de mijndirecties en ambtenaren bewezen, de overledene de laatste eer. Aan het geopende graf speelde de harmonie van de Domaniale een afscheidsgroet. Een viertal kransen dekten de lijkbaar.

16-05-1918 DANKBETUIGING

Ondergetekende betuigt bij deze haren oprechte en algemeen den dank aan de Noord-Brabant Maatschappij van verzekering op het leven, gevestigd te Waalwijk, bijkantoor Heerlen Geerstraat no.58 voor de spoedige en correcte uitbetaling van het vertekeringsbedrag mijnen dierbaren echtgenoot, die door een noodlottig ongeval in de Domaniale Mijn het leven verloor, die nog maar van af februari 1918 bij genoemde maatschappij was verzekerd voor het bedrag van f 1000.-

Gaarne beveel ik bovengenoemde maatschappij bij het publiek aan; ze werkt met concurrerende tarieven. Agenten voor Kerkrade J.A. Wetzelaer, Molenstraat no.14, Math. Dorscheidt, Rolduckerstraat no.21 en W. Moonen, Hoofdstraat no.43.

Kerkrade, 14 mei 1918.
Weduwe H J. Douven-Martens Kaalheide No.60.

25-05-1918 ADVERTENTIE

Verloren: in de Kloosterradestraat ter hoogte van het levensmiddelenbedrijf, een zwarte portefeuille inhoudende kwitanties, paspoort, legitimatiebewijs en andere papieren.
De eerlijke vinder dezelve terug te bezorgen tegen beloning bij W.J. Salden Kaalheide.

04-06-1918 BIJEENKOMST

Te Kaalheide was zondag door de gemeentelijke federatie een openbare vergadering belegd welke door ongeveer 100 personen werd bezocht. Cuijpers besprak de levensmiddelenvoorziening en de pensioenwetten en hekelde de burger partijen, de Jonge besprak in algemene trekken ons programma en viel meer de vrijzinnige democraten aan. De vrijzinnige democraat Ackens kwam in debat, hij oogstte daverend applaus toen hij beweerde dat hij de S.D.A.P. de juiste partij achtte om de arbeidersbelangen te behartigen. Dit was geen abuis want meermalen preees hij onze partij ten zeerste. Wat zal mr. Marchant wel zeggen van zijn collega kandidaat? De vergadering, had een prachtig verloop en naar aanleiding van het debat zal over enige tijd een debat-vergadering tussen de Jonge en Ackens, plaats hebben over de sociaaldemocratie en de landsverdediging.

07-06-1918 DIEFSTAL

In het gehucht Kaalheide van Kerkrade werden bij een winkelier boter en levensmiddelen gestolen.

15-06-1918 MILITAIR GEZAG

Door den commandant van het veldleger is het verblijf in diens in staat van beleg verklaarde gezagsgebied ontzegd aan P.J. Dickmeijs te Krichelberg no 3.

15-06-1918 ADVERTENTIE

27-06-1918 GEZONDHEIDSZORG

Vrijdagmiddag 28 juni tussen 5 en 6 uur bestaat gelegenheid tot vaccinatie in de openbare school te Spekholzerheide.

Reitera-arts.

27-06-1918 BESTUURLIJKE OVERHEID

De gemeente is verdeeld in 6 stemdistricten.

District 1, houdt zitting in het raadhuis;

District 2 is gevestigd in een lokaal van het patronaat Bleijerheide;

District 3 in een schoollokaal (kom);

District 4 in een lokaal van de openbare lagere school te Chèvremont;

District 5 in het lokaal Koonen, Kerkradersteenweg;

District 6 in een lokaal van het patronaat te Spekholzerheide.

18-07-1918 NATUUR

Hedennacht ontlastte zich boven deze gemeente een zwaar en langdurig onweer. De lucht was van alle zijden één vuur. De bliksemschichten krulden en slingerden als reuzenslangen aan het donkere uitpansel. De bevolking beleefde angstige ogenblikken doch er kwamen, voor zo verre ons bekend geen ongelukken voor. Enkele bomen werden hier en daar versplinterd en pannen en schoorstenen van de daken geslagen.

18-07-1918 ADVERTENTIE

20-07-1918 INGEZONDEN BRIEF

Onerlijke concurrentie.

Mijnheer de Redacteur.

Gelieve onderstaande in Uw veelgelezen blad te plaatsen; bij voorbaat dank.

Als men spreekt van onerlijke concurrentie, men zou haast kunnen zeggen gedwongen winkelnering, dan is dit zeer zeker van toepassing op de mijnwinkel van de mijn Willem Sophia. Zoals men weet krijgt ieder mijnwerker als extra rantsoen een pond spek per week; dit gebeurt ook op de Willem Sophia en is dus ook niets nieuws, maar (en hier zit het hem) diegenen, die op de Willem Sophia de regeringsartikelen krijgen, krijgen nog een kilogram vlees extra. Er is dan ook bijna geen enkele arbeider van die mijn, die zijn bons⁵⁰ bij een winkelier laat afstempelen want dan is hij zijn kilogram vlees, die hij per week extra krijgt kwijt. Commentaar overbodig.

G. Kramer.

03-08-1918 ADVERTENTIE

Te koop: een harmonica met drie rijen bassen.

Te bevragen bij A. Dammers Kerkradersteenweg no.10.

22-08-1918 DIEFSTAL

Agent Mienes hield dinsdagnacht twee personen aan die ieder een zak droegen met als inhoud 20 kg aardappelen en bonen, door hen onttreemd van een land aan de Krichelberg. Het gestolen goed werd teruggeven aan de eigenaar. Tegen de nachtridders een Belg en een Duitser werd proces-verbaal opgemaakt.

24-08-1918 ALGEMEENE NEDERLANDSCHE MIJNWERKERSBOND AFDELING KAALHEIDE

Huishoudelijke vergadering op zondag 25 augustus. a.s., des morgens om 10 uur bij P. Housen. Bespreking levensmiddelenvoorziening en benoeming van een lid in de landbouwcommissie.

07-09-1918 STOOMWASSCHERIJ EN STRIJKINRICHTING SNEEUWWIT KAALHEIDE

Bij acte verleden voor de ondergetekende notaris van 8 april 1918, is opgericht de Naamloze Vennootschap Stoomwasscherij en Strijkinrichting Sneeuwwit gevestigd te Kerkrade-Kaalheide, waarvan de statuten zijn goedgekeurd bij Koninklijk Besluit van 30 Mei 1918.

De acte, mitsgaders de Koninklijke Bewilliging zijn in hun geheel geplaatst in het bijvoegsel tot de Nederlandsche Staatscourant van 28 augustus 1918 No.201 en ingeschreven in de daartoe bestemde registers ter griffie van het kantongerecht te Heerlen den 13e juli 1918. Het maatschappelijk kapitaal bedraagt f 3000,-.

Notaris Nijst,
Kerkrade.

17-09-1918 GEESTELIJKE ZIELZORG

Wij vernemen, dat de Eerwaarde heer Spierts, kapelaan te Nieuwenhagen, door Z.D.H. Mgr. Schrijnen, Bisschop van Roermond, belast is met den bouw van een nieuwe R.K. kerk; de nieuwe parochie zal omvatten Terwinselen, Onderspekholz en waarschijnlijk Kaalheide. De plaats, waar de nieuwe kerk eerlang zal verrijzen, zal later bepaald worden.

28-09-1918 OPENBARE VERKOOP

Notaris Nijst te Kerkrade zal op woensdag 2 oktober 1918, des namiddags 3 ure ten herberge Houppermans aan de Steenweg te Kaalheide ten verzoeken van de heer Voncken metselaar wonende te Krichelberg publiek te verkopen;

- huis met stal en erf no.6 op Krichelberg kadastraal gemeente Kerkrade, sectie D. no. 4588 groot 2 are 10 centiaren of 10 kleine roeden
- huis met stal en erf aldaar no. 5 sectie D no. 4559 groot 1 are. 30 centiaren of 6 kleine roede.
- bouwterrein: aldaar gelegen tegenover de gemelde huizen, Sectie D no. 1802, groot 10 are. 15 centiaren of circa 50 kleine roeden.

Betalen der koopenningen 2 december, het huis no.6 is in eigen gebruik en te aanvaarden bij het betalen der koopenningen.

12-10-1918 STOOMWASSCHERIJ EN STRIJKINRICHTING SNEEUWWIT KAALHEIDE

N.V. Stoomwasscherij en Strijkinrichting Sneeuwwit Kerkrade-Kaalheide.

Volgende week opening; ingericht naar de eisen des tijds.

- Prijscourant op aanvraag gratis verkrijgbaar.
- Coulante bediening, helderwitte en vlugge aflevering. Huismoeders neemt proef.

De dépôts zullen nader worden bekend gemaakt. De was wordt op verlangen aan huis afgehaald en weer bezorgd.

De Directie.

26-10-1918 STOOMWASSCHERIJ EN STRIJKINRICHTING SNEEUWWIT KAALHEIDE

Stoomwasscherij en strijkinrichting Sneeuwwit Kerkrade Kaalheide.

Ingericht naar de laatste eisen des tijds.

- Prijscouranten, waslijsten en nummertjes op aanvraag gratis verkrijgbaar;
- Coulante bediening, helderwitte en vlugge aflevering;
- Depots te Heerlen Alf. Horn Geleenstraat no.58 Heerlen en Spekholzerheide, L. Kochen, Akerstraat no.25.

Depots in andere plaatsen zullen nader worden gemaakt. De was wordt op verlangen aan huis afgehaald en weer bezorgd.

26-10-1918 BESTUURLIJKE OVERHEID

Hoogstwaarschijnlijk zullen B en W deze week, tengevolge van de Spaanse griep⁵¹ de scholen sluiten.

08-11-1918 GEESTELIJK ZIELZORG

Besloten is om Kaalheide niet op te nemen in de bouw van een nieuwe R.K. Parochie zoals opgedragen door Z.D H. Mgr. Schrijnen aan Pastoor Spierts. De nieuwe kerk zal gebouwd worden te Terwinselen.

09-11-1918 ALGEMEENE NEDERLANDSCHE MIJNWERKERSBOND AFDELING KAALHEIDE

Geroyeerd J.A. Schenck, bondsnummer 9589 voor handelingen in strijd met de belangen der organisatie.

09-11-1918 BESTUURLIJKE OVERHEID

Van 1 tot 8 november zijn er bij de burgerlijke stand de namen van 35 overledenen aangegeven als gevolg van de Spaanse griep.

16-11-1918 BESTUURLIJKE OVERHEID

Aan de ingezetene:

Allen die zich wensen te organiseren tot handhaving van orden en gezag worden uitgenodigd zich ten spoedigste aan te sluiten bij de Kerkraadse burgerwacht. Door aansluiting in groten getale kunnen ordeverstoringen voorkomen worden.

Gelegenheid tot aanmelding in het lokaal achter het stadhuis van 's morgens 9.00 uur tot 12.00 uur. En des middags van 2.00 uur tot 5.00, op zondag van 9.00 uur tot 12.00 uur.

De burgemeester van Kerkrade
Habets.

19-11-1918 BESTUURLIJKE OVERHEID

Alle scholen zullen woensdag a.s. weer worden heropend.

31-12-1918 ADVERTENTIE

Zalig Nieuwjaar aan familie, klandizie vrienden en bekenden, wensen
M.J. Oellers - Quaedvlieg en kinderen.
Rijtuigverhuur en Expeditie Kaalheide.

Zalig Nieuwjaar
Nicole Debets café,
Kaalheide, Kerkrade.

Gelukkig Nieuwjaar aan familie, vrienden en begunstigers.
Jos. Bosch-Broers, Kaalheider-Consum.

Zalig Nieuwjaar aan alle begunstigers.
N.V. Stoomwasscherij en Strijkinrichting Sneeuw Wit,
Kaalheide.

1919

01-01-1919 BESTUURLIJKE OVERHEID

Afgifte bouwvergunning door de gemeente Kerkrade voor het bouwen van een zaal Kerkradersteenweg no.10 B

Afgifte bouwvergunning A3449 door de gemeente Kerkrade voor het bouwen van een winkelwoning Kapelweg no.12 Kadastraal nummer: D3972.

Afgifte bouwvergunning door de gemeente Kerkrade voor het bouwen van woningen Eerste Glück-Aufstraat no 1-19 en 2-20, Tweede Glück-Aufstraat no.1- Derde Glück-Aufstraat no.2-24, en Kaalheidersteenweg no.171-177. Kadastraal nummer D4133, D4135 en D1787.

Afgifte bouwvergunning door de gemeente Kerkrade voor het bouwen van een steenbakkerskeet Derde Glück-Aufstraat no.16-24, Kadastraal nummer B4163, B4164.

01-01-1919 R.K. LIMBURGSCH WERKLIEDENVERENIGING ST. JOZEF

Mgr. Dr. H. Poels, Hoofdaalmoezenier van Sociale Werken, Welten.

Bondsbestuur; A.H. Vliegen, Heerlen, Voorzitter; J.H. Devens, Maastricht; H. Hermans, Vaals; A. Rooijmans, Weert. G. Vrolijk, Horst; H. Storcken, Lutterade; C.J. Tangelder, Sittard; J.H. Titulaer, Venlo; L. v. d. Vall, Gennep; Chr. Zielemans, Hoensbroek; M. Vinders, Kaalheide; Fr. van Vlodrop, Roermond en H. Pieters, Heerlen; penningmeester J. Molman en Welten secretaris.

04-01-1919 EERBETOON

De hoofdingenieur der mijnen, herinnert in zijn verslag van 1917, aan een treffend geval, waarbij een tweetal mijnarbeiders, de houwens H.J. Hengsens afkomstig van Kaalheide en L. Kemmerling afkomstig van Spekholzerheide, hun leven hebben gewaagd om dat hunner medearbeider Dirks te redden.

Door inademing van ontploffingsgassen was arbeider Dirks in een opbraak zijnde verbindingsschachtje bedwelmd geraakt. Hoewel er mede bekend, dat zij hun opofferingsgezindheid met de dood zouden moeten bekopen, klommen Hengsens en Kemmerling in het schachtje. Zij slaagden er in den bewusteloze Dirks te bereiken, doch konden hem slechts over korten afstand vervoeren, daar ook zij hun bewustzijn verloren. De daarna spoedig toegeschoten hulp bleek echter nog niet vroeg genoeg te zijn geweest, daar de arbeider Dirks die het eerst zijn bewustzijn had verloren, reeds bleek te zijn overleden, terwijl ook Hengsens overleden was. Het mocht gelukken Kemmerling weer tot bewustzijn terug te roepen. Als bedacht wordt dat deze poging tot redding van het leven van een mede mens plaats had in een steenkolenmijn, diep onder de grond, waar ter verdrijving van de tastbare duisternis slechts een spaarzaam licht verspreidende mijnlamp ter beschikking staat, moet de daad van beide mannen nog meer bewondering wekken. Het bestuur van het Carnegie Heidenfonds schonk aan Kemmerling een bronzen medaille met een geldelijke beloning en kende aan de Weduwe Hengsens een wekelijkse ondersteuning toe, om haar in de gelegenheid te stellen haar kinderen een goede opleiding te doen ontvangen.

09-01-1919 BESTUURLIJKE OVERHEID

Door Gedeputeerde Staten van Limburg is de gemeente Kerkrade verdeeld in zes stemdistricten.

- Stemdistrict vijf behelst: Het gedeelte der gemeente, gelegen ten westen van de Anstelbeek, volgende de Duitse grens tot aan het Middelvroenradervoetpad, dat voetpad in noordelijke richting tot de Hamstraat, volgende deze straat in oostelijke richting tot aan den Schifferheiderweg, de weg in noordelijke richting tot den Krichelbergsweg, dezen weg in westelijke richting tot de Kasperenstraat, deze straat in noordelijke richting tot den rijksweg Valkenhuizen-Holz, van daar in rechte lijn voorbij de pachthoeve Terwinselen tot aan de grens der gemeente Schaesberg, van daar in noordelijke richting langs de grens der gemeente Schaesberg, der gemeente Nieuwenhagen en vervolgens in zuidoostelijke richting langs de grens der gemeente Eijgelshoven tot aan de Anstelbeek.

11-01-1919 BESTUURLIJKE OVERHEID

De burgemeester der gemeente Kerkrade maakt bekend, dat, in verband met de zeer benarde positie van de brandstoffenvoorziening in Nederland, het noodzakelijk is de allergrootst zuinigheid in acht te nemen bij het gebruik van brandstoffen.

De burgemeester voornoemd,
Habets.

14-01-1919 OPENBAAR VERVOER

Bekendmaking:

Dagelijkse omnibusdienst met paarden Bleijerheide-Kerkrade-Heerlen, Beginnende 1 februari 1919.

Bleijerheide-Heerlen,	Heerlen-Bleijerheide
Vertrek. 1 uur Bleijerheide café Deckers.	Vertrek 6 uur Heerlen Station.
1.15 uur Kerkrade Hotel Wilhelmina.	6.10 uur Heesberg.
1.30 uur Kaalheide.	6.20 uur Heerlerbaan.
1.50 uur Onderspekholz.	6.30 uur Valkenhuizen.
2.00 uur Valkenhuizen.	6.40 uur Onderspekholz.
2.10 uur Heerlerbaan.	7.00 uur Kaalheide.
2.20 uur Heesberg.	7.15 uur Kerkrade.
2.30 uur aankomst Heerlen.	7.30 uur Bleijerheide.

Wagen No.1 24 personen draagvermogen 2000 kg. Wagen No.2 18 personen draagvermogen 1800 kg.
Tarief Bleijerheide-Kerkrade-Heerlen f 1,10 bagage per pakket 25 cent; rijwiel 50 cent, enz.

De ondernemer, Johan Wijnen (rijtuigverhuurder) Kerkrade
Kokeledwardsstraat no.3.

18-01-1919 ADVERTENTIE

Te koop: hondenkar en een dragende geit
Kerkradersteenweg No.77.

18-01-1919 LEVENSMIDDELENBEDRIJF KERKRADE

De extra rantsoenen voor kinderen, zieken en zwakken zijn niet meer op het levensmiddelenbedrijf verkrijgbaar, maar bij de volgende winkelier: Kaalheide, Debets M.J. Kerkradersteenweg no.43.

01-02-1919 LEVENSMIDDELENBEDRIJF KERKRADE

De extra rantsoenen voor kinderen, zieken en zwakken zijn niet meer op het levensmiddelenbedrijf verkrijgbaar, maar bij de volgende winkelier: Kaalheide, Salden J.W. Kerkradersteenweg no.82.

08-02-1919 RECHTSPRAAK

De arrondissementsrechtbank te Maastricht deed uitspraak in zake J.B., winkelier te Kaalheide, verdacht van het aannemen en gebruiken van valse slagen - vermoedelijk vervalste handelsdocumenten of frauduleuze boekingen. De eis was een jaar gevangenisstraf. J.B. werd vrijgesproken.

11-02-1919 ADVERTENTIE

Toegelopen een zwarte hond bij: N. Debets Kerkradersteenweg no.84.

13-02-1919 BESTUURLIJKE OVERHEID

Kerkrade telde op 1 november 1918 27.424 inwoners die als volgt verdeeld zijn:

Bleijerheide	±6000 inwoners;
Holz	±3100 inwoners;
Kerkrade-kom	±4700 inwoners;
Spekholzerheide	±6700 inwoners;
Kaalheide en Ham	±1200 inwoners;
Chèvremon	±2300 inwoners;
Kloosterbosch en Vink	±1600 inwoners;
Haanrade	±1000 inwoners;
Overig	±800 inwoners.

13-02-1919 OPENBAAR VERVOER

Voor de inwoners van Kaalheide was het heel gewoon om voor een reis naar Sittard of Maastricht zich naar de Duitse grens nabij de Holz of Pannesheide te begeven om van daaruit met de Duitse elektrische tram naar Aken te reizen om op deze wijze door het buitenland naar Sittard of Maastricht te reizen.

15-02-1919 OPENBARE VERKOOP

Openbare verkoop van vee, landbouw en akkergereedschappen, wegens ophouden van een landbouwbedrijf. Notaris Nijst te Kerkrade zal op woensdag 5 maart a.s. des voormiddags ten 10 uur precies, ten verzoeken van den heer Horbach te Schifferheide aldaar publiek verkoop:

- 7 dragende of gekalfde koeien;
- 2 runderen, (echt Hollands ras);
- goed onderhouden landbouw en akkergereedschappen, als een dorsmachine een hekselmachine;
- diverse huismeubelen zoals stoelen, kasten, tafels enz.

27-02-1919 ALGEMEENE BOND VAN CHRISTELIJKE MIJNWERKERS AFDELING KAALEIDE

De aanwas van het ledenaantal van de Christelijke Mijnwerkersbond bedroeg in het jaar 1918 te Kaalheide 15.

27-02-1919 DANKBETUIGING

01-03-1919 LEVENSMIDDELENBEDRIJF KERKRADE

De extra rantsoenen voor kinderen, zieken en zwakken zijn niet meer op het levensmiddelenbedrijf verkrijgbaar, maar bij de volgende winkelier: P. Kruijen Kerkradersteenweg.

18-03-1919 ONGELUK

Maandagnamiddag omstreeks twee uur verongelukte de gehuwde mijnwerker Willem Slangen oud 29 jaar uit Kaalheide in de Domaniale steenkolenmijnen. Afvallend gesteente veroorzaakte zijn dood. Op de zelfden post werkte een broer van hem, die de eerste schicht deed op genoemde mijn en getuige was van dit drama. Slangen was gehuwd en had 3 kleine kinderen.

22-03-1919 BEGRAFENIS

Met de gebruikelijke plechtigheden werd gisteren ter aarde besteld de mijnwerker W. Slangen afkomstig van Kaalheide, die in de Domaniale Mijn het leven had verloren. De mijndirectie, ambtenaren, collega's en vrienden bewezen de overledene de laatste eer. Het muziekkorps der mijn speelde treurmarsen, verschillende kransen werden op het graf gelegd.

25-03-1919 ADVERTENTIE

Te koop aangeboden: een eenjarig rund en een dragend rund Kerkradersteenweg no.78.

25-03-1919 DANKBETUIGING

Voor de vele blijken van belangstelling ondervonden, bij het plotseling overlijden van mijnen dierbaren echtgenoot betuig ik bij deze aan alle familieleden, vrienden en kennissen mijnen hartelijke dank. Een bijzonder woord van dank aan de directie, ambtenaren, het muziekkorps en de medearbeiders der Domaniale Steenkolenmijn.

Weduwe W. Slangen
Kaalheide-Kerkrade.

12-04-1919 ALGEMEENE NEDERLANDSCHE MIJNWERKERSBOND AFDELING KAALHEIDE

Men bericht ons dat de gecombineerde feestavond der afdelingen Kerkrade, Batsch Spekholzerheide en Kaalheide uitstekend is geslaagd. Aan den directeur van het kinderkoor werden bloemen uitgereikt door enige meisjes.

19-04-1919 POST TELEGRAFIE EN TELEFONIE

Nieuwe telefoonaansluitingen Kerkrade:

- Stoomwasscherij en strijkinrichting Sneeuw wit Kaalheide telefoonnummer 42;
- Bosch-Broers Kaalheide telefoonnummer 50.

26-04-1919 ALGEMEENE NEDERLANDSCHE MIJNWERKERSBOND AFDELING KAALHEIDE

Op 1 mei vertrekken de leden van de afdeling Kaalheide, die het meifeest vieren, 's morgens om half elf vanuit lokaal P. Housen te Kaalheide. De afdelingen uit de omtrek worden verzocht zich daar bij hen aan te sluiten.

22-05-1919 VERKIEZINGEN

In stembedistrict 5 lokaal Koonen te Kaalheide is als volgt gestemd voor de gemeenteraadsverkiezingen.

Katholiek Kiesvereniging	117 stemmen
Volkskiesvereniging (vrijzinnige partij)	23 stemmen
S.D.A.P.	17 stemmen

De verhouding der partijen in den nieuwen raad zal dus zijn 9 rechts, tegen 8 links.

De katholieken verloren 2 zetels aan de Vrijzinnige partij en de S.D.A.P.

De heer Menting woonachtig te Kaalheide zal de eerste socialist zijn die zijn intrede doet in den raad.

24-05-1919 OPENBARE VERKOOP

Notaris Nijst te Kerkrade zal op woensdag 4 juni a.s. des namiddags ten 2 uur ten herberge der Weduwe Augenbroe te Kaalheide-Kerkrade publiek verkopen.

Gemeente Kerkrade:

- Huis met schuur, stalling, erf, tuin en boomgaard, op de Kaalheide langs de groten straatweg, groot 14 aren 05 centiaren of 69 roeden sectie D Nos 1745, 3867. 3868.

Onmiddellijk daarna te Kaalheide-Kerkrade.

- Aanwezige huismeubelen, als: tafels, stoelen, kasten, kleerkast, keukenkast, fornuis, kachel, ledikant, keukengerief en al hetgeen verder aanwezig zal zijn.

24-05-1919 ONGELUK

In de nacht van donderdag op vrijdag geraakte de gehuwde mijnwerker Schillings afkomstig van Kaalheide in de Staatsmijn Wilhelmina bedolven onder vallend gesteente. In levensgevaarlijke toestand werd de mijnwerker Schillings naar het ziekenhuis te Heerlen gebracht.

28-05-1919 ADVERTENTIE

Te koop een goed onderhouden kinderwagen en een melkgevende geit.

Adres Krekelberg (Krichelberg) no.5 bij Kaalheide.

31-05-1919 OVERLEDEN

De gehuwde mijnwerker Schillings van Kaalheide, die in de Wilhelmina onder afvallend gesteente bedolven werd, is donderdag in het ziekenhuis te Heerlen overleden.

03-06-1919 BESTUURUURLIJKE OVERHEID

In de raadsvergadering van 2 juni werd het (drink)waterprobleem van Spekholzerheide besproken. Volgens de heer Oellers ondervindt de onderneming N.V. Stoomwasscherij en Strijkinrichting Sneeuw Wit te Kaalheide hier veel nadeel van.

03-06-1919 BEGRAFENIS

Gisterochtend had de begrafenis plaats van de gehuwde mijnwerker Schillings van Kaalheide die in het St. Jozefziekenhuis te Heerlen overleden is na een bedrijfsongeluk op de Staatsmijn Wilhelmina. Verschillende kransen werden bij de geopende groeve gelegd. Het muziekkorps van de Wilhelmina bewees den overledene mede de laatste de eer.

04-06-1919 BESTUURUURLIJKE OVERHEID

Als bijzonderheid vermelden wij dat bij de raadsvergadering van Kerkrade ditmaal door de inspecteur van politie kaartjes als toegangsbewijzen aan het publiek zijn afgegeven, opdat niet te veel publiek en geen al te jeugdige personen zouden worden toegelaten tot de vergadering.

Agendapunt 6. Voorstel van B. en W. tot niet toelating van kinderen uit andere gemeenten op de openbare lagere school te Spekholzerheide, er werd vrij zakelijk geredeneerd en de raad kwam tot het besluit, dat zo spoedig mogelijk desnoods een hulschool tussen Kaalheide en Spekholzerheide gebouwd werd, want dit niet toelaten was toch geen verbetering.

07-06-1919 ADVERTENTIE

Naaister zoekt nog enige klanten in en buitenhuis. Vrouw Haselier Krekelberg no.23

17-06-1919 HEILIG VORMSEL

Z.D.H. Mgr. Schrijen, bisschop van Roermond zal op 22 juli het Heilig Vormsel toedienen in de parochiekerk van de Heilige Lambertus.

17-06-1919 DIEFSTAL

In de nacht van zondag op maandag poogden dieven in te breken in de woning van de winkelier S. aan de Kerkradersteenweg. Zij hadden reeds een ruit uitgesneden doch lieten die vallen, waardoor het echtpaar S wakker werd en de dieven op de vlucht sloegen. S ging later aan de deur op straat staan en zag twee personen naderen een hunner hield zich schuil achter een boom en de tweede kwam op S af en vroeg een pakje sigaretten te koop. Of deze twee personen gepoogd hebben om de inbraak te plegen is onbekend.

17-06-1919 ADVERTENTIE

Te koop: Hondenkar en twee waakhonden. G. Kramer Kasperenstraat no.103

10-07-1919 ALGEMEENE NEDERLANDSCHE MIJNWERKERSBOND AFDELING KAALHEIDE

De socialistische mijnwerkersbond kwam zondag in buitengewone vergadering bijeen. De voorzitter Elders deelde mede dat dit congres gewijd zal zijn aan de benoeming van een bezoldigde bestuurder en ter uitstippeling van de te volgen gedragslijn naar binnen en buiten. De secretaris hield een referaat over de inwendige organisatie. Smid verdedigde de contactcommissie die door sommigen een strop werd genoemd. Elfers stond tegenover de opvattingen van Smid en verklaarde, dat de lonen sinds 1914 met 115% gestegen zijn; de afdelingsbesturen doen in den regel niets. Men wil hier eerst resultaten en dan een groten bond. Zelfs bestuurders durven te zeggen: als ik 50 cent contributie moet betalen, trek ik er tussen uit. Verander uw tactiek, aldus Elfers, anders komt de mijnwerkersbond onherroepelijk bij het anarchisme terecht. De contactcommissie moet worden verbeterd; niet steeds moeten er wilde acties gevoerd worden, maar kalme zakelijke propaganda en versterking der organisatie. Onder gelach, rumoer, applaus, interrupties enz. kwamen verschillende hoofdbestuursleden en gewone leden aan het woord; kritiek werd uitgeoefend op het hoofdbestuur; Hendriks (Kaalheide) klaagt over de beweringen in De Mijnwerker als zou het minimumloon zijn ingevoerd. Het minimumloon bestaat niet, daardoor drijven wij de mensen tot andere organisaties. Lasse (Kaalheide) is van mening, dat het niet mogelijk is, dat de afdelingen goed marcheren als het in het hoofdbestuur zo verward is.

11-07-1919 TURNVERENIGING CORIOVALLUM KAALHEIDE

De turnvereniging Coriovallum van Kaalheide behaalde op de wedstrijden te Bocholtz twee ereprijzen met vrije oefeningen naar keuze en de mooiste opkomende vereniging.

19-07-1919 DIEFSTAL

Door de recherche van de politie Kerkrade werden aangehouden J.P.H., A.M.C.W. en J.P.D. Deze personen hadden in de nacht van 28 op 29 juni jl. zich schuldig gemaakt aan diefstal met braak ten huize van herbergier D wonende aan de Kaalheide².

22-07-1919 ONGELUK

In Staatsmijn Wilhelmina te Terwinselen had hedenochtend op 253 meter diepte bij het schieten een ontploffing plaats. De gehuwde mijnwerker J. Franssen uit Simpelveld bekwam ernstige brandwonden; hij zal het gebruik van beide ogen moeten missen. Hij werd naar het ziekenhuis te Heerlen overgebracht. De gehuwde mijnwerker Hoekstra, wonende Kaalheide, kreeg minder ernstige brandwonden; na verbonden te zijn kon hij huiswaarts keren.

---

² Hiermee wordt bedoeld de Kaalheidersteenweg.

24-07-1919 VOETBALVERENIGING UNITAS KAALHEIDE

Het eerste elftal der Kaalheider voetbalvereniging speelde zondag een vriendschappelijke wedstrijd tegen Achilles 1 Bleijerheide. Het spel eindigde met 2-2.

26-07-1919 OUDE KRUISBOOGSCHUTTERIJ SINT HUBERTUS KAALHEIDE

Bij deelname aan het schuttersfeest te Spekholzerheide werd een eerste prijs behaald voor de beste houding tijdens de optocht bij de kruisboogschutterijen.

26-07-1919 BOUW KERK KAALHEIDE

Sinds enkele jaren worden pogingen in het werk gesteld om te komen tot het bouwen van een nieuwe R.K. kerk te Kaalheide. Door Z.D.H. Mgr. Schrijnen, bisschop van Roermond, is goedkeuring verleend voor de bouw der nieuwe kerk. Ondergetekenden doen een beroep op de bekeerde liefdadigheid der ingezetenen, om een offer te dragen voor de nieuwe kerk.

De voorlopige commissie: Jos Wetzelaer, M.J. Bindels, W. Salden, Geelen, Jean de Hesselle, Jos Bosch, Ant. Habets, H. Groenenberg.

29-07-1919 GIFTEN VOOR DE BOUW VAN EEN KERK TE KAALHEIDE

S. Ter ere van J.M.J. voor een zaligen dood f 2,-
J. B. Kaalheide f 5,-

29-07-1919 BEKENDMAKING

Nieuwe prijsregeling van het Brood

In verband met de verandering van de meelprijzen zijn de broodprijzen als volgt vastgesteld:

• wit waterbrood 1400 gram	56 cent
• roggebrood 1400 gram	28 cent
• roggebrood 2800 gram	56 cent
• bruinbrood 1400 gram	27 cent
• bruinbrood 2400 gram	54 cent

Het publiek wordt beleefd verzocht het brood te kopen van de plaatselijke bakkers. Bij het kopen van brood van bakkers uit omliggende gemeenten, gelieve men zich vooral te overtuigen van het gewicht van het brood en de kwaliteit.

De R.K. Bakkers-Vereeniging
St. Antonius Kerkrade.

31-07-1919 GEESTELIJKE ZIELZORG

Te Kaalheide, gemeente Kerkrade, zal een nieuwe parochie worden gesticht. Z.D.H. de bisschop van Roermond, Mgr. Schrijnen gaf reeds zijn toestemming.

31-07-1919 GIFTEN VOOR DE BOUW VAN EEN KERK TE KAALHEIDE

A.S. Veel geluk in het huisgezin f 1,-
W. Ter navolging f 1.-,
B. Tot genezing f 1 -,

02-08-1919 VOETBALVERENIGING ALCIDES KAALHEIDE

Minor 1 Spekholzerheide – Alcides 1 Kaalheide 4-6
Te Kaalheide had bovengenoemde wedstrijd plaats de elftallen waren compleet.

In den aanvang toonden de spelers een slap spel langzamerhand begint het spel zich te ontwikkelen en doet Kaalheide mooie aanvallen. Uit een mooie voorzet weet de linksbuiten zijn club de leiding te geven. Alcides dat thans de meerdere is weet nogmaals te doelpunten en brengt de stand op 1-2. Enkele malen breekt Minors voorhoede door maar Alcides achterhoede is slecht te passeren. Rust gaat in met 1-3.

Na de rust vertoont Alcides mooi spel en is voortdurend in de meerderheid. Minor weert zich dapper en wist nog driemaal te doelpunten maar Alcides voorhoede is niet meer te houden en weet de stand tot op 4-6 te brengen. Met deze stand eindigt het spel.

02-08-1919 ALGEMENE NEDERLANDSE MIJNWERKERSBOND AFDELING KAALHEIDE

1909.
10 Augustus
1919.

FEESTPROGRAM.

Samenkomst der Afdeelingen welke te voet naar Heerlen komen **10¹/₄ uur v.m.** op het terrein van de Coöperatieve Bakkerij „Gluck Auf” aan de Kempkesweg. Om **10¹/₂ uur** opstelling van de stoet en afmarsch naar het station. De Afd. welke met de extra trein arriveeren, om 11 uur, sluiten zich aan. Afmarsch naar de feestweide.

OP HET FEESTTERREIN.

1. Muziek „Ster der Toekomst”, Maastricht. 2. Openings en Welkomswoord. Inw. Vaandel. 3. Zang „Dubbelmannenkwartet”, Maastricht. 4. Zang „Kinderkoor”, Kaalheide. 5. Feestrede.	6. Muziek „Voorwaarts”, Heerlen. 7. Zang Zangver. „Morgenrood”, Heerlen. 8. Zang „Kinderkoor”, Maastricht. 9. Muziek „Ster der Toekomst”, Maastricht.

Van 2¹/₂ tot 3 uur PAUZE.

Hierna Opstelling van den **Stoet** als volgt:

1. Wielrijders „Solidariteit”.
2. Bondsflag. Hoofdbestuur.
3. Muziekcors „Ster der Toekomst”.
4. Uitgenoodigde personen en Vereenigingen.
5. Praalwagen Bestuurdersbonden.
6. Zangvereeniging, Maastricht.
7. Vaandel *Heerlen*. Afd. Heerlen-Rimburg-Beek.
8. „ *Kerkrade*. Afd. Kerkrade-Eigelsheven-Nieuwenhagen.
9. „ *Chevremont*. Afd. Chevremont-Spekholzerheide.
10. „ *Bautsch*. Afd. Bautsch-Nuth.
11. „ *Schaesberg*. Afd. Schaesberg-Leenhof.
12. „ *Maastricht*. Praalwagen. Afd. Maastricht-Bunde. Valkenburg.
13. „ *Voerendaal*. Afd. Voerendaal-Meerssen-Vaals.
14. Zangvereeniging „Morgenrood”.
15. Muziekvereeniging „Voorwaarts”.
16. Vaandel *Kaalheide*. Afd. Kaalheide.
17. „ *Brunssum*. Afd. Brunssum.
18. „ *Heerlerheide*. Afd. Heerlerheide.
19. „ *Trebeek*. Afd. Trebeek.
20. „ *Hoensbroek*. Afd. Hoensbroek.
21. „ *Sittard*. Afd. Sittard-Geleen-Schinnen.
22. „ *Roermond*. Afd. Roermond.

Op optocht neemt den volgende weg: Nobelstraat — Geleenstraat langs 't postkantoor — Wilhelminaplein — Willemstraat — Meezenbroekerweg — Nieuwstraat — Kerkstraat — Elfmorgenstraat — Willemstraat — Stationstraat — Geerstraat — Geleenstraat — Akerstraat — Nobelstraat terug naar de feestweide.

Daarna voortzetting van het Programma.

10. Muziek „Voorwaarts”, Heerlen.
11. Zang, Zangvereeniging Maastricht.
12. „ „ „Kinderkoor” Kaalheide.
13. Muziek „Ster der Toekomst”, Maastricht.
14. Zang „Dubbelmannenkwartet”.
15. „ „ „Kinderkoor”.
16. „ Muziek „Ster der Toekomst”.
17. Opstelling van de Afdeelingen welke met de extra trein vertrekken. (Vertrek station Heerlen uur.

Op de feestweide wordt een verdere regeling bekend gemaakt.

09-08-1919 GIFTEN VOOR DE BOUW VAN EEN KERK TE KAALHEIDE

J.W. f 11-, (mark).
J.B.K. f 2-,
J. F Voor geluk en zegen in mijn gezin f 1-,

09-08-1919 ADVERTENTIE

Te koop: damesfiets en een Wiener-harmonica met drie klavieren zo goed als nieuw. Krichelberg no.27.

11-08-1919 VOETBALVERENIGING ALCIDES KAALHEIDE

Alcides – Velocitas⁵² 3   2-3

19-08-1919 ORANJECOMITE KERKRADE

In de gisterenavond gehouden vergadering, van het comité met de voorzitters van de subcommissie werd de optocht als volgt samengesteld:

Algemeen:

Marechaussee, R.K. Onderwijsbond, R.K. Bond voor Post, Telegraaf, en Telefoonpersoneel, Melkslijtersvereniging, R.K. Politievereniging Lambertus, Praalwagen der gemeente Kerkrade, Burgerwacht, Politie, Praalwagen Katholieke Kring, Praalwagen voorstellend De Landbouw R.K. Boerenbond, R.K. Kiesvereniging, Jong Limburg. Praalwagen de duivensport voorstellend

Kerkrade-Kom:

Zangvereniging St. Lambertus, Harmonie St. Caecilia, Schutterij St. Sebastianus, Jongelingenvereniging St. Antonius, Turnvereniging Eendracht, De Jonge Werkman, Werkliedenvereniging. St. Catharina, Duivenvereniging Sport, Voetbalvereniging K.S.V en de Ruiterclub.

Chèvermont:

Zangvereniging Kunst naar krachten, Schutterij St. Michaël, Jongelingenvereniging St. Antonius, Werkliedenvereniging St. Joseph, Duivensportvereniging Vriendschap, Voetbalvereniging Olympia en Harmonie St. Philomena.

Kloosterbosch:

Zangvereniging Verenigde Krachten, Rijwielvereniging Juliana, Praalwagen, voorstellend de Vrede, Jongelingenvereniging St. Stephanus, Duivensportvereniging De Vrede, Praalwagen Voetbalvereniging Leonidas,

Haanrade:

Zangvereniging Juliana, Muziekvereniging St. Gregorius, Schutterij St. Hubertus en Voetbalclub Volharding.

Holz:

Muziekkorps Domaniale Mijn, Praalwagen, voorstellend de mijnbouwindustrie als redster van het vaderland mijnscholieren Domaniale mijn, Praalwagen voorstellend hulde aan de Koningin Jongelingenvereniging St. Stephanus, Duivenvereniging Wilhelmina, Voetbalvereniging H.S.V. en Rijwielvereniging Roda Holz.

Bleijerheide:

Rijwielvereniging Storm, Praalwagen, voorstellend de Koninklijke familie Bühne-Gesellschaft Bleijerheide, Schutterij St. Sebastianus, Schutterij St. Lambertus, Flobert Schützengesellschaft Wilhelmina, Werkliedenvereniging St. Joseph, Harmonie St. Aemillaan, Duivenvereniging Wederzien, Duivenvereniging Sportvrienden, Duivensportvereniging Voorwaarts, Rijwielvereniging Vogelvlucht, Oud-Retraitantenbond Bleijerheide, Turnvereniging Wilskrach, Praalwagen de Nederlandse driekleur Voetbalclub Achilles, Voetbalclub Sparta, Zangvereniging Excelsior en Zangvereniging Erholung.

Nulland:

Flobertschützen Gesellschaft Prins Hendrik, Jongelingenvereniging St. Pancratius, Duivensportvereniging Over Berg en Dal en Harmonie St. Pancratius.

Kaalheide:

Schutterij St. Hubertus, Duivensportvereniging De Zwaluw, Turnvereniging Coriovallum en Voetbalclub Alcides Kaalheide.

21-08-1919 DANKBETUIGING

22-08-1919 VOETBALVERENIGING ALCIDES KAALHEIDE

R.K.L.V.B. Competitie indeling: 3e Kasse C.

Alcides, Excelsior⁵³, Aceritas⁵⁴, Unitas, K.S.V., C.V.H⁵⁵., Germania⁵⁶ 2, Sparta⁵⁷ 3, Leonidas⁵⁸ 2, Laura⁵⁹ 2.

De competitie-indeling is samengesteld met in achtneming van sterkte, geschiktheid der elftallen en financieels draagkracht der verenigingen. De terreinen dienen aan de zware eisen, die de federatie stelt, te voldoen. Ze moeten voorzien zijn van een afrastering voor het publiek en de doelen moeten voorzien zijn van doelnetten. Er zijn door de federatie 9 terreininspecteurs aangesteld, die eerstdaags alle terreinen zullen keuren.

23-08-1919 BESTUURLIJKE OVERHEID

Woningtelling.

Burgemeester en Wethouders van Kerkrade maken bekend, dat in deze gemeente in de week van 25-30 augustus 1919, een woningtelling zal worden gehouden, en verzoeken de inwoners aan de personen, met de telling belast, alle gevraagde inlichtingen nauwkeurig te verstrekken. De tellers zijn voorzien van een aanstelling, welke zij desverlangd moeten tonen.

Kerkrade, 22 augustus 1919.

burgemeester en wethouders voornoemd,
Habets.

26-08-1919 DANKBETUIGING

29-08-1919 BESTUURLIJKE OVERHEID

De agenda van de gemeenteraadsvergadering van dinsdag 2 september vermeld o.a. het verlenen van een krediet voor het bouwen van een openbare lagere school te Kaalheide.

02-09-1919 TURNVERENIGING CORIOVALLUM KAALHEIDE

De Turnvereniging Coriovallum van Kaalheide, heeft tijdens de Oranjefeesten een optreden verzorgd van haar vrije- en staaoefeningen. In de oefeningen waarin de pyramides en de vlugheid en behendigheid der leden getoond werd waarmee Coriovallum bewees dat het een goede turnverenigingen genoemd mag worden.

04-09-1919 GIFTEN VOOR DE BOUW VAN EEN KERK TE KAALHEIDE

J. Fl. Ter ere van het Heilig Hart f 1-
 N.N. f 2-,

04-09-1919 BESTUURLIJKE OVERHEID

Installatie van de nieuwe gemeenteraad en wethouders,

De atmosfeer trilt van voornaamheid. Alle 17 leden zijn present; 8 nieuwe door de evenredige vertegenwoordiging naar groene tafel gebracht, doen hun joyeuse entree⁶⁰. Onder de uitverkorenen is de heer Menting die woonachtig is te Kaalheide). Alle leden zijn deftig in het zwart, met zwart en witten das.

Dhr. Ackens alleen draagt grijs-colbert. De socialist, de heer Menting, deed zijn intrede, volgens Limburgs Toekomst een historisch ogenblik. De voorzitter opent de vergadering deelt mee, dat de heren Ackens en Menting verzochten de belofte af te leggen. De overige leden leggen allen de eed af, Ackens en Menting beloven,

Wethouders verkiezing

De heer Menting (S.D.A.P.) wenste enige woorden in het midden te brengen; hij dankte den voorzitter voor diens welkomst woorden, en trok zich die bijzonder aan als enige vertegenwoordiger van de S.D.A.P.

Spreker hoopte, dat deze 4 jaren vruchtbaar zijn voor de gemeente; hij hoopte niet op een persoonlijke doch op een principiële strijd. Voorts klaarde hij namens de partij, dat hij zich niet zou aansluiten bij links of bij rechts. De geschiedenis van Kerkrade maakt het ons zeer moeilijk om van links of rechts te spreken. Organistisch hebben we besloten om onze stem uit te brengen op een volkse en rechtse wethouder, daar Dhr. Ackens gesteld is door links zal spreker zijn stem op Dhr. Ackens uitbrengen.

04-09-1919 ORANJE-COMITE KERKRADE

Bij de verloting van de geldprijzen door het Oranjecomité wist de turnvereniging Coriovallum van Kaalheide een geldprijs van f 10,- te winnen.

09-09-1919 GIFTEN VOOR DE BOUW VAN EEN KERK TE KAALHEIDE

E. voor een zegen in het huisgezin f 2,50.

11-09-1919 BESTUURLIJKE OVERHEID

Een krediet van f 135.000 werd verleend door de gemeenteraad van Kerkrade voor het bouwen van een openbare lagere school te Kaalheide.

13-09-1919 NATUUR

Gisteren steeg de thermometer in de schaduw tot 30.7 graden Celsius. (87 graden Fahrenheit)
Op 12 juni steeg de thermometer 30 graden boven nul, doch toen sloeg het weer plotseling om en viel de koude in.

18-09-1919 INGEZONDEN BRIEF

Is de school te Kaalheide wel nodig?

Mijnheer de Redacteur!

Door de gemeenteraad is besloten een openbare lagere school te bouwen op Kaalheide, waarvan de kosten geraamd zijn op f 135.000. Die school is daar mijns inziens niet nodig. Hier wordt roekeloos, omgesprongen met onze belastingpenningen. Op circa een kwartier afstand liggen de openbare en bijzondere scholen van Spekholzerheide waar thans ruimte in overvloed is. Verder zijn de openbare en bijzondere jongens- en meisjesscholen te Kerkrade allerminst overbevolkt. Bovendien zullen eerlang geopend worden bijzondere jongens- en meisjesscholen op Terwinselen. Duizenden kinderen in Limburg verkeren in minder gunstige omstandigheden dan die van Kaalheide. Hier dient verzet te komen van de zijde der belastingbetalers! Gedeputeerde Staten moet op zulk onzinnig geld verknoeien gewezen worden.

Een belastingbetaler.

20-09-1919 TURNVERENIGING CORIOVALLUM KAALHEIDE

De Turnvereniging Coriovallum te Kaalheide behaalde op het grote turnfeest te Brunssum, waaraan veel verenigingen deelnamen de volgende prijzen:

- Eerste prijs optocht;
- Eerste prijs piramiden;
- Erepreis mooiste vereniging.

De commandantenprijs werd behaald door de directeur A. Lataster, waar een woord van lof niet mag onthouden worden, daar hij de vereniging in korten tijd op een hoog peil heeft gebracht.

20-09-1919 INGEZONDEN BRIEF

Is de school van Kaalheide nodig?

Mijnheer de Redacteur!

Gelieve U mij een weinig plaatsruimte in uw veel gelezen courant af te staan, bij voorbaat mijn dank. In no.107 van uw courant las ik een ingezonden stuk, onder het opschrift Is de school te Kaalheide wel nodig? Ondertekend een belastingbetaler.

Waarom heeft de geachte inzender zijn naam niet onder zijn stuk geplaatst? Indien men kritiek wil uitoefenen, moet men voor de ondertekening van zijn naam niet schuwen in het openbaar. Bij het lezen van dit stuk ging de gedachte in mijn geheugen op, en ik vroeg mij bij mij zelve af; hier hebben wij met iemand te doen, die nog behoort in de goeden oude tijd, en niet voor de toekomst is berekend; of, neen er moet wel een bijzonder goed zaakje aan zulk geschrijf verbonden zijn. Neen geachte inzender, die goede oude tijd is voorbij: men schept de bevolking niet meer af zoals vroeger, de bevolking moet in de toekomst democratisch geregeerd worden, en volgens Uw geschrijf is dat heel anders. Weet de geachte inzender dan niet dat de ingezetenen van Kaalheide reeds lang aanspraak hebben kunnen maken voor een school; men heeft lange jaren de rechten van ons ingezetenen te Kaalheide vertrapt, de wettelijke bepalingen hebben ons reeds lang dat recht gegeven. Verder wilt u, geachte inzender, de kinderen van Kaalheide naar de school van Spekholzerheide of Terwinselen of Kerkrade sturen. Jammer is het, dat u geachte inzender niet bij machte bent, zulks klaar te spelen.

U zegt in uw ingezonden stuk in de bovengenoemde scholen heerst allerminst overbevolking, waarom bouwt men dan te Spekholzerheide nog een bijzondere school, dan is dat geld verknoeid, die gesteund moet worden met het geld van de belastingbetalers.

Wil de raad de algemene belangen behartigen, dan moet hij zulks doen.

Geachte inzender, U hoeft U niet bang te maken, dat de bewoners van Kaalheide allerminst schrikken voor enige centen belasting méér, betreffende, de school die daar zal gebouwd worden. Ik geef U de verzekering als de bewoners tekenen moeten dat er geen enkele overblijft, die niet voor de school is, want die enkele centen misschien belasting meer, komt honderdvoudig ten goede voor de ouders van Kaalheide. Verder geachte inzender geloof ik wel, dat de ingezetenen van Kaalheide, de raad wel dank betuigen voor hun besluit genomen voor het verlenen van f 135.000 voor de bouw eener school in hun plaats.

M. Bindels, Kaalheide.

20-09-1919 ADVERTENTIE

Te verkopen: Een jonge guste koe⁶¹ Kerkradersteenweg no.51.

20-09-1919 OPENBARE VERKOOP

Openbare Verkoop eener Pachthoeve in de Mijnstreek.

Notaris Wijnands te Heerlen zal op nader te bepalen dag in de maand oktober 1919, in het openbaar verkopen:

- De Pachthoeve Schifferheide in de gemeente Kerkrade, groot plm. 23 hectaren. Deze pachthoeve heeft door hare ligging in de nabijheid der mijnen grote speculatieve waarde. Inmiddels ook uit de hand te koop.

Inlichtingen bij den notaris voornoemd.

23-09-1919 INGEZONDEN BRIEF

Is de school te Kaalheide nodig?

Mijnheer de Redacteur!

Gelieve mij gelegenheid te geven, om van antwoord te dienen, op het ingezonden stukje over de school te Kaalheide. Bij voorbaat mijn oprechte dank.

Ten eerste enige vragen aan de inzender (Een belastingbetaler.) Woont u mijnheer misschien in de kom van Kerkrade of Spekholzerheide? Bent u nog niet gehuwd? Ofwel gehuwd en kinderloos? Ik geloof wel, dat u op een van deze vragen met ja zult moeten antwoorden, want het zou mij als inwoner van Kaalheide ten zeerste verwonderen, dat een mens, die niet in een van bovenbedoelde kommen woont en gehuwd is en kinderen heeft welke naar school moeten, dat zulk een mens zulken onzin kan schrijven. Daar zo iemand niet kan oordelen over de slijtage aan klompen, schoenen, kleren enz. van 4 of meer schoolgaande kinderen uit een gezin, laat staan van de gevaren, waaraan deze arme kleinen zijn blootgesteld op weg naar of van school. En zoals de inzender zelf verklaart op het minst een kwartier te lopen, is dit in 2 maal heen en 2 maal terug samen 1 uur lopen per dag, en nog wel in goed of slecht weer; in regen of zonneschijn in koude of hitte.

Dan verder verklaart de inzender dat eerlang scholen zullen geopend worden te Terwinselen, dit is toch gemeente Schaesberg, en zou het wel gebeuren dat aldaar een school zal gebouwd worden op een terrein gelegen in de gemeente Kerkrade, dan dient Kaalheide toch het eerst aan de beurt te zijn, want reeds het vorige jaar is een besluit genomen in de gemeenteraad om aldaar een school te bouwen. En over de f 135.000 waarvan de inzender schrijft, is dit niet een vergissing of op zweeperij? Ik meen toch gelezen te hebben dat een krediet is verleend van f 115.000 voor het bouwen van een school tussen Kaalheide en Spekholzerheide. (Dan heeft inzender verkeerd gelezen: de kosten zijn geraamd op f 135.000 Red. Z. L.) En verder zegt de inzender hier dient verzet te komen van de zijde der belastingbetalers.

Maar geachte inzender dan moesten de burgers van Kaalheide reeds lang in verzet zijn geweest, want is Kaalheide niet misdeeld daar wij nog altijd de aansluiting moeten missen van het elektrisch licht, waar toch op een afstand van een kwartier tot Spekholzerheide, en dito naar Kerkrade, waar reeds over jaren elektrisch licht is geweest, en dus met 1000 tot 1500 meter koperdraad en plm. 10 palen Kaalheide ook van het goedkoop elektrisch licht was voorzien (want dit werd of wordt nog altijd met Duitse Groschen betaald). Evenzo is het met de waterleiding, hiervan kunnen de inwoners welke langs den Kerkraadse steenweg wonen, maar alleen gebruik maken. Of zijn onze belasting guldens (niet belastingpenningen, want wij betalen in guldens) niet zo goed als die van andere burgers van Kerkrade, welke reeds meer dan de te betalende belasting jaarlijks uitsparen op het goedkope licht en de minder slijtage aan schoeisel kleren enz. van hunne schoolgaande kinderen. Of denkt de inzender, dat Kaalheide behandeld moet worden door Kerkrade, zoals Kerkrade behandeld is geworden door Nederland inzake de spoorwegverbinding? Maar geachte inzender hier past wel het woord op stiefmoederlijke behandeling⁶². Och kom, geachte inzender, al is het tegenwoordig ook zo dringend nodig nog niet om hier een school te bouwen maar uitbreiding zal en moet ook op Kaalheide komen, want hier bestaan reeds plannen om een R.K. kerk te bouwen, en dan zou ik menen dat dan ook zeker behoefte is aan een school, En of wij als belastingbetalers van Kerkrade moeten betalen f 25,- of wel f 26,- is niet veel verschil, want het spreekwoord zegt komt men over den hond, dan komt men ook nog over den staart.

U, mijnheer den redacteur nogmaals dankend voor de verleende plaatsruimte teken ik

Een inwoner van Kaalheide.

23-09-1919 ADVERTENTIE

Te koop aangeboden: een vet kalf en een koe. Kerkradersteenweg no.78.

25-09-1919 INGEZONDEN BRIEF

Is de school te Kaalheide nodig?

M. de. Redacteur.

Het goed recht erkennend van de bevolking van Kaalheide en zijn zorg en ijver waarderend voor het verschaffen van goed onderwijs aan de kinderen, menen we een woordje in 't midden te mogen brengen betreffende de schoolbouw. Het zou zeer te betreuren zijn, als aan de kinderen van Kaalheide geen katholiek onderwijs gegeven werd, bijzonder omdat ter plaatse geen kerk is en zij van het bijwonen der H. mis zouden verstoken zijn en bovendien toch al zo'n zware taak op onze geestelijkheid rust, dat bij het onderwijs in de christelijke leer de hulp van het onderwijzend personeel wel te pas komt.

Waarom dus dadelijk zo grootscheeps met een openbare school? Of is 't de bedoeling, deze school later voor katholiek onderwijs beschikbaar te stellen? De eis der kerk en der bevolking zal toch blijven: katholiek onderwijs voor onze katholieke kinderen! Zeker kon hier op kleiner voet begonnen worden.

We zeggen dit niet, omdat we Kaalheide een groot gebouw misgunnen, maar uit praktisch belang, omdat we weten, dat met de grootte van een school de waarde en degelijkheid van het onderwijs over 't algemeen niet toeneemt, ja, we hebben bij ondervinding, dat het onderwijs aan kleine scholen (3-6 klassen) in menig opzicht veel voor heeft boven 't onderwijs aan massascholen. Moet de school beslist een openbare worden en blijven, dan is het dus voor de toekomst zeker niet praktisch een grote school te bouwen, daar katholiek Kaalheide, bij toenemen der bevolking niet zal achter blijven voor een kerk en katholieke school te ijveren. Zeker is ons goed onderwijs meer waard dan enige belastingpenning. Dit hebben katholieken eeuwen in moeilijke omstandigheden getoond. Dit tonen ze ook thans. Niemand spreekt het tegen.

God moge het vergelden. Dankend, X.

27-09-1919 ADVERTENTIE

Hiermede maak ik het geachte publiek van Kaalheide en omstreken bekend, dat ik vanaf heden 27 september geopend heb een schoenwinkel.

Ik hoop dat ik door billijke bediening een ieders gunst zal verwerven.

Hoogachtend, Chr. Haselier, Schoenmaker.
Kaalheide No.20 Kerkrade.

27-09-1919 INGEZONDEN BRIEF

Is de school op Kaalheide nodig?

Een inwoner van Kaalheide.

Mijnheer de Redacteur,

In uw courant van 18 september las ik met verbazing een stukje van een belastingbetaler, die ertegen opkomt dat op Kaalheide een openbare school gebouwd wordt, in het eerste deel van zijn schrijven, kan ik hem niet geheel onrecht geven, maar hem wijzen op de omstandigheden van de tegenwoordige tijd. Hadden onze vroegere voorgangers iets beter met het geld gewerkt dan hadden wij waarschijnlijk een beter verkeerswezen als nu en het station in of dichterbij Kerkrade. Het tweede deel van den geachte inzender moet ik geheel afkeuren, want de weg van Kaalheide naar Kerkrade zowel als de weg van Kaalheide naar Spekholzerheide is wel 20 à 25 minuten ver, en hierbij moet de geachte inzender de weersomstandigheden niet buiten aanmerking laten. Als het regent en sneeuwt en in de winter erg koud is komen vele kinderen met natte en koude voeten op school en moeten dan de gehele schooltijd daar mee zitten blijven.

Dat er vele kinderen in Limburg zijn welke in mindere gunstige omstandigheden verkeren geef ik gaarne toe; voor elk huis en groepje huizen kan er geen school gebouwd worden, maar voor een plaats als Kaalheide met ongeveer 1000 inwoners is het toch wel nodig dat daar voor een school gezorgd wordt.

Een inwoner van Kaalheide

Mijnheer de Redacteur!

De ingezonden stukken van de heer Bindels en een inwoner van Kaalheide, als antwoord op 't mijne van 18 september jl. wil ik even beantwoorden.

Op de persoonlijkheden en verdachtmakingen van den heer B. zal ik maar niet ingaan, die hebben, evenmin als mijn naam, ook maar iets met de zaak te maken. Om 't recht aan te tonen van de inwoners van Kaalheide, op een school, beroept hij zich op wettelijke bepalingen. Jammer, dat hij vergeet erbij te zeggen, waar die te vinden zijn.

Als katholiek moest de heer B. weten, waarom bijzondere scholen, in de mijnstreek vooral, absoluut nodig zijn. Die worden niet gebouwd, als op de openbare scholen geen plaats meer is, maar om aan de jeugd 'n katholieke opvoeding te kunnen geven en onderwijs in katholieken geest. Dat kan, jammer genoeg, niet meer op onze openbare scholen, ondanks de ijver en de toewijding der katholieke openbare onderwijzers. Daarbij komt nog, dat de hoofden en onderwijzers onzer openbare scholen in 't vervolg zullen benoemd worden door een gemeenteraad, waarin links de baas speelt. De opvoeders uwer kinderen, geachte heer B. en katholieke inwoners van Kaalheide, zullen u mogelijk aangewezen worden door de linkse partij. Doch, afgezien nog daarvan, zal de geestelijke overheid een bijzondere school te Kaalheide bouwen, weer met onze belastingpenningen. Dat is haar recht en haar plicht. De f 135.000 gulden, aan de openbare school besteed, zijn dan voor een groot gedeelte weggeworpen geld.

Dat de inwoners van Kaalheide voor een school ijveren, is hun recht. Dat de ouders, vooral in deze tijd, de onkosten voelen van meerdere slijtage aan kleding en schoeisel, afgezien nog van andere ongemakken, begrijp ik zoals ik echter reeds schreef, hebben duizenden kinderen langere en slechtere wegen af te leggen. De tweede inzender geeft toe, dat 't nog niet dringend nodig is, een school te bouwen. Waarom dan nu die haast en zulke grootse plannen in dezen duren tijd? Waar Kaalheide echter stiefmoederlijk behandeld wordt, en ik geloof, dat de geachte inzender geen ongelijk heeft, als hij dat beweert, moet dat anders worden. Goed bestede belastingpenningen worden gaarne geofferd door een

Belastingbetaler

27-09-1919 BEKENDMAKING

Met deze verzoek ik beleefd doch dringend aan de heer Nicolaas Debets oud lid der Postduivenvereniging De Zwaluw welke thans gevestigd is bij mij ondergetekende, voor in het vervolg wanneer hij mijn café (vooral als ik zelf niet thuis ben) niet op een fatsoenlijke manier kan binnenkomen hij dan ook niet behoeft te komen om uit mijn lokaal wat weg te nemen.

Nicolaas Vroomen.
Kaalheide

30-09-1919 INGEZONDEN BRIEF

Een inwoner van Kaalheide:

Persoonlijke kwesties komen in de geheel objectieve aangelegenheid betreffende de school te Kaalheide niet voor plaatsing in aanmerking; vrij van allen hartstocht wensen we de zaak te behandelen. De kosten der school worden geraamd op f 135.000; een raming is in de regel niet te groot. Of de geachte inzender gelezen heeft f 115.000 doet niets ter zake. Men moet niet zo gauw wedden, tien gulden is voor velen een hele som geld. De commissie voor de bouw van de nieuwe kerk te Kaalheide is blij met zo'n bedrag. Probeer het maar eens. Als de mensen in Kerkrade niet meer opgeruid worden dan door de zinsnede. Hier dient verzet van een belastingbetaler, dan zou het nogal loslopen. Inzender begrijpt blijkbaar niet het essentiële verschil tussen zich tegen iets verzetten of opruien. Waar hij schrijft dat we opruien best in den tegenwoordige tijd kunnen missen, Daar heeft hij schoon gelijk. Opruien was en is misdadig

01-10-1919 VOETBALVERENIGING ALCIDES KAALHEIDE

---

f 1,00 boete wegens geen bericht bij doorgaan van wedstrijd Germania 2 – Alcides 1.

04-10-1919 INGEZONDEN BRIEF

Van een duivenwedstrijd.

Mijnheer de Redacteur.

Verzoeken beleefd voor onderstaand een plaatsje in uw veel gelezen blad.
Bij een gehouden postduivenwedstrijd op 31 augustus jl. te Kaalheide, behaalde ondergetekende een eerste en derde en de ereprijs (een constateur⁶³).

Deze prijs werd hem toegekend door de vereniging; omdat hieromtrent geen aan-noch opmerkingen werden of zijn gemaakt beschouwde ik de prijs als mijn rechtmatig eigendom. Doch wat gebeurde? Men heeft mij die prijs afhandig gemaakt, en die aan een ander gegund, waarom?

Volgens de courant, welke uitgegeven is 6 september 1919 verklaart de voorzitter der vereniging W.J. Martens aan mij N. Debets: deze prijs is toegekend door zijn handtekening te plaatsen. Ik verzoek de voorzitter mij opheldering te geven in deze duistere zaak, zeker is dit een brutaal stuk en vraag eenieder, zelfs elke bewoner van Kaalheide, of zulk een handelwijze behoort tot fatsoenlijke lieden of wel bet te doen is om fatsoenlijke lieden een blaam op de rug te werpen zonder enige aanleiding. in ieder geval stel ik het bestuur verantwoordelijk voor het feit.

Bij voorbaat mijn dank.
Uw abonnée N. Debets.
Kerkrade, 29 September 1919,

Afschrift.
Postduivenvereniging De Zwaluw, Kaalheide.
Wedvlucht duivenbroed 1919.

1e, 3e en ereprijs een constateur N. Debets, 2e en 13e J. Sleijper, 4e, 5e J. Bothmer, 6e L. Maasen, 7e, 10e en slagprijs W.J. Martens, 8e en 11e J. Lataster, 9e J. Steins, 12e J. Cabri, 14e en 15e J. Bertrand.
1e duif 8.44,37, laatste 9.2,00.

W. J. Martens, Voorzitter.

07-10-1919 INGEZONDEN BRIEF

Een school te Kaalheide nodig?

Mijnheer de Redacteur!

Gelieve u mij een weinig plaatsruimte af te staan om den geachte inzender Een belastingbetaler betreffende de school te Kaalheide in No.111 van uwe courant van antwoord te dienen.

Geachte inzender, u schrijft als katholiek moet de heer B. weten, waarom bijzondere scholen in de mijnstreek vooral absoluut nodig zijn. Maar nu, geachte inzender in uw eerst ingezonden hebt u absoluut niet de noodzakelijkheid van bijzondere scholen aangehaald, was dit gebeurd, was misschien mijn kritiek er buiten gebleven.

Want ondergetekende is ook voorstander van katholiek onderwijs, maar u schreef kortweg op Kaalheide is de school overbodig en gebruikte als motief de hoge onkosten. Maar nu blijkt uit uw ingezonden stuk, dienende als antwoord op mijn ingezonden stuk, dat u wel degelijk op de hoogte bent van de voordelen betreffende katholiek onderwijs voor de opvoeding van de jeugd. Ook bent u gevoelig voor de onkosten aan meerdere slijtage zoals kleren, schoeisel en verdere ongemakken, welke de kinderen van Kaalheide door de verre weg ondervinden, wat natuurlijk ten laste komt van hunne ouders.

Maar nu geachte inzender, begrijp ik dan wel niet, dat u wikte in verzet gaan, bij Gedeputeerde Staten betreffende de school te Kaalheide. Verder vindt u het jammer in uw schrijven, dat ik u de wettelijke bepalingen niet heb aangehaald betreffende de noodzakelijkheid der school te Kaalheide; maar geachte vriend, er zijn vele zaken, welke zich van zelf wettigen waarvan men zo niet de wettelijke bepalingen kan aanduiden. Maar als de ongeveer 1000 inwoners van Kaalheide hun verzoeken hadden gericht bij gemeente en provinciale besturen, dan zou wel van zelf gebleken zijn in hoever de bewoners van Kaalheide wettelijk recht hadden op een school in hun plaats. Verder schrijft de geachte inzender: op de persoonlijke verdachtmakingen van de heer B. wil ik niet ingaan, evenmin noem ik mijn naam, hier heeft de geachte inzender wel gelijk waarom hij zulks niet doet.

Hier komt het spreekwoord van toepassing: wie voor anderen een kuil graaft, valt er zelf in. Had de geachte inzender opbouwende kritiek uitgeoefend in plaats van afbrekende dan zou ten minste mijn kritiek zo scherp niet geweest te zijn.

U mijnheer den redacteur dankend voor de verleende plaatsruimte.

M.J. Bindels, Kaalheide.

10-10-1919 NEUTRALE MIJNWERKERSBOND

Naar wij vernemen, is dezer dagen opgericht een neutrale mijnwerkersbond⁶⁴. Waarbij reeds acht afdelingen zijn aangesloten. Het hoofdbestuur van den bond is samengesteld als volgt: J.W. Creusen, voorzitter; W.J. Krewinkel, secretaris en A.J. Veer, penningmeester, allen te Kerkrade. In de verschillende plaatsen van het mijndistrict hebben geregeld propaganda vergaderingen plaats, o.a. zondag a.s. te Kaalheide en Haanrade.

11-10-1919 INGEZONDEN BRIEF

Is een openbare lagere school te Kaalheide nodig?

Mijnheer de redacteur!

Sta mij toe, nog een laatste woord in 't midden te brengen omtrent de schoolkwestie van Kaalheide, niet zozeer als antwoord aan de heer Bindels, maar om de zaak nog eens duidelijk voor te stellen, zoals ze is. Wie lezen kan en de verschillende ingezonden stukken naast elkaar legt, zal 't laatste stukje van de heer B. gewoonweg belachelijk vinden. Logica ontbreekt er geheel en al in. Zijn bewering in 't eerste stukje: er moet wel een bijzonder goed zaakje aan zulk geschrijf verbonden zijn, noemt hij: scherpe kritiek. Ik noem 't vuige verdachtmaking, 'n fatsoenlijk mens onwaardig.

Ter zake.

Voor de kinderen van Kaalheide is voldoende gelegenheid voor openbaar en bijzonder onderwijs, op niet te grote afstand dringend noodzakelijk, gelijk een inwoner van Kaalheide zelfs toegeeft is een school daar dus niet. Uitgaven, die niet dringend noodzakelijk zijn, doet men in deze dure tijden niet. Dat 't wenselijk is, dat erbinnen niet al te lange tijd te Kaalheide een school komt, geef ik toe.

De vrijzinnige democratische partij wil te Kaalheide een neutrale godsdienst liefst een antikatholieke school. Een openbare school, dat zij 't personeel dan benoemt, kan dat worden. Van haar antikatholieke standpunt uit, heeft de vrijzinnige democratische partij gelijk.

Nu kan ik me niet voorstellen, dat de meerderheid van de inwoners van Kaalheide zulks een school willen. Zij zullen dadelijk pogingen in 't werk stellen om een bijzondere school te krijgen, als ze absoluut nu al een hebben willen komt er een bijzondere school, dan is 't bouwen een openbare van f 135.000 onzinnige geldverkwisting
Daartegen protesteert opnieuw

Een belastingbetaler.

11-10-1919 INGEZONDEN BRIEF

Mijnheer de Redacteur

Verzoeken beleefd onderstaand schrijven in uw veelgelezen blad op te nemen. Naar aanleiding van een ingezonden stuk onder bovenstaand opschrift van den heer N. Debets willen wij hem even van antwoord dienen.

Och kom, heer Debets, stel u maar niet zo dom en kinderachtig aan. Vooreerst willen wij er u op wijzen, dat de constateur nog niet in uw bezit is geweest, daar u zelf goed weet, dat deze aan de vereniging bleef zolang tot dat het reisprogramma afgelopen was. Verder zegt u, dat er geen opmerkingen zijn gemaakt en vraagt u opheldering in deze duistere zaak. Nu, heer Debets, vragen wij u eens of u geslapen hebt tijdens de vergadering, die wij bij u hadden op 7 september waar toch de hele vereniging opheldering aan u vroeg naar het veranderde nummer voorkomende in de lijst, daar er geen van de leden buiten uw huis en ook geen bestuurslid tijdens de afwezigheid der duiven van 29 tot en met 31 augustus in de kas is geweest en waar u toch ook zelf toegaf, dat het nummer veranderd was en ook gezegd hebt: ik zal daar wel klaar mee worden. Nu, heer Debets, daar wachten wij op.

Dankend voor de plaatsruimte.

Het bestuur der Postduivenvereniging De Zwaluw Kaalheide.
W. J. Martens, Voorzitter.

Meneer de Redacteur.

Gelieve onderstaand schrijven in uw veelgelezen blad te plaatsen, waarvoor ik u bij voorbaat dank zeg. Naar aanleiding van het antwoord van N. Debets op mijne waarschuwing d.d. 27 september, voel ik mij verplicht hem nog even te antwoorden. Vooreerst zegt u, heer Debets, als dat waar is wat ik geschreven heb waarom mij dan niet gerechtelijk vervolgd. Nu dan, Debets, als het niet waar is en ik heb u daardoor beledigd of de eer afgesneden, zoals u zegt, waarom mij dan niet gerechtelijk vervolgd. Ik heb ook getuigen voor die laffe daad die u bij mij gepleegd hebt en wanneer mijn vrouw niet zo krachtdadig tegen over u opgetreden was, hadt u de briefjes ook nog meegenomen, die gij al in uw zak gestoken hadt. Wat u mij nu verder antwoordt van eer en fatsoen, laat mij koud; alleen wil ik u dit nog zeggen, wanneer u wat weet over mijn eer en fatsoen, loof ik u nog vijftig gulden uit wanneer u mij bewijzen kunt dat ik dit niet ben. Nogmaals dankend voor de verleende plaatsruimte.

Uw abonnee
Nicolaas Vroomen, Kaalheide.

15-10-1919 VOETBALVERENIGING ALCIDES KAALHEIDE

---

f 1,50 boete wegens geen wedstrijdformulier bij de wedstrijd Alcides - Aceritas van 5 oktober.

16-10-1919 ADVERTENTIE

Stoker gevraagde
Stoomwasscherij Sneeuw wit Kaalheide.

16-10-1919 INGEZONDEN BRIEF

Mijnheer de Redacteur

Sta mij toe nog het laatste woord te schrijven over de duivenkwestie. Mij is toegestaan op 31 augustus de eerste, derde en de ereprijs door de hele vereniging en door den heer W.J. Martens voorzitter, die op 1 september de uitslag van de wedvlucht heeft opgenomen en aan het blad de Postduif heeft ingestuurd met zijn naam ondertekend. En die op 1 september het uitgelooft geld van N. Debets heeft ontvangen, en nog gezegd heeft tussen getuigen: ik ben blij, dat Sleijper ze niet gekregen heeft. En die heer Martens zegt: ik heb die klok niet in mijn bezit gehad, want 8 dagen is geen tijd van bezit. In het reglement staat, wie een half uur, na het uittekenen niet gereclameerd heeft, heeft niets meer te vertellen. Maar die voorzitter trekt zich daar niets van aan, en komt 8 dagen na het uittekenen reclameren. Maar ik geloof, dat het die man te doen was om van een tweede prijswinner ook nog vijf gulden te ontvangen. Omreden dat hij die prijs bij mij in huis wegneemt en aan een ander toekent. Met de vergadering van 7 september heb ik niets te maken. Op 31 augustus heeft het voor het recht gegaan, of heeft de voorzitter toen geslapen? Met dat hele schrijven houd ik mij niet meer op; voor de rechtbank zullen wij wel elkander vinden. U, meneer de Redacteur, dankend voor de verleende plaatsruimte.

N. Debets.

Wat betreft het antwoord van N. Vromen, vind ik te kinderachtig. Dat die man die vijftig gulden maar bewaart; wie weet, waarvoor hij die nog gebruiken kan.

25-10-1919 INGEZONDEN BRIEF

Nog eens de duivenkwestie.

Geachte Redacteur.

Verleen mij nog een klein plaatsje als laatste antwoord aan den heer Debets. Met dat mooie antwoord, heer Debets, hebt u een ingezonden stuk te ver gekeken maar hier gaat het over een duivenwedstrijd. Wat u nu schrijft, dat u die prijs door de hele vereniging is toegekend, moet u maar niet geloven heer Debets, want daar waren ook leden, die de vervalsing in de lijst dezelfde zondag (31 augustus) gezien hebben, maar hebben het dadelijk niet bekend gemaakt en hebben een paar dagen later mij gezegd dat het niet in den haak was met de lijst. Wat u verder zegt van uitgelooft geld kan ik u zeggen, dat ik met geen ander lid geld heb uitgelooft; alleen met u en dat voor 5 Gld. maar die 5 Gld. heb ik ook niet van u gekregen omreden u op 1 september tegen mij zei, dat U ze mij met loondag wou geven, (maar oneerlijk wil ik ze niet). Wat ik nu tegen u gezegd zou hebben van Sleijper hierdoor kunt u geen twist in onze vereniging brengen want daarvoor is het u maar te doen heer Debets. Verder zegt u, dat in het reglement staat die een half uur na het uittekenen niet reclameert niets meer te vertellen heeft, maar dat staat niet in het reglement. Wanneer u die mening waart toegedaan, dan zal u die half uur wel lang gevallen zijn, daarvoor waart gij ook zo gauw met die fles cognac voor een ander tempo in het stuk te brengen. Volgens uw schrijven wist u er toch van af omreden u mij vraagt of ik toen geslapen heb. Maar indien u nog zulk streken hebt om uit te halen, laat ze dan maar in een ander vereniging uit maar in de postduiven vereniging De Zwaluw blijft dat zo maar niet want het bestuur en alle eerlijke leden hebben de ogen open. Dat u nu dat schrijven moe bent, is ook beter en blijft aan uwe beloften getrouw, dat gij met de zaak wel klaar zult worden. Dankend voor de verleende plaatsruimte:

Het Bestuur der Postduiven Vereeniging De Zwaluw Kaalheide.

De Voorzitter, W.J. Martens.

De Commissaris, P. Jos Schlijper

31-10-1919 COÖPERATIEVE WONINGBOUWVERENIGING GLÜCK-AUF

Het bestuur der Coöperatieve Woningbouwvereniging Glück-Auf te Kerkrade is voornemens om op 11 november 1919 aan te besteden: De bouw van 99 woningen op een terrein aan de straatweg Kaalheide te Kerkrade. De aanbesteding zal plaats hebben in de vergaderzaal van Glück-Auf te Kerkrade 's- middags om 2 uur.

Bestek en tekeningen zijn tegen betaling van f 30,- verkrijgbaar bij de architecten Gulden & Geldmaker, Amsteldijk no.22, Amsterdam.

Aanwijzing 's morgens 11 uur op het terrein. Tevens inlichtingen te verkrijgen bij de Heer J. v. Reyn Bouwkundige, Ambachtsweg no.2, Maastricht.

04-11-1919 NATUUR

Zondag heeft het flink gesneeuwd; ook in de nacht van zondag op maandag viel er een flinke portie sneeuw. 't Was guur winterweer.

05-11-1919 VOETBALVERENIGING ALCIDES KAALHEIDE

Uitslagen 26 oktober 1919
Alcides – Excelsior 2-3.

06-11-1919 ADVERTENTIE

Gevraagd een koetsier tegen hoog loon.
Stoomwasserij Sneeuw Wit Kaalheide-Kerkrade.

08-11-1919 ROODE ZANGERTJES KAALHEIDE

12-11-1919 COÖPERATIEVE WONINGBOUWVERENIGING GLÜCK-AUF

Door de architecten Gulden en Geldmaker te Amsterdam is dinsdagmiddag, namens de Coöperatieve Bouwvereniging Glück-Auf te Kaalheide-Kerkrade, aanbesteed de bouw van 99 woningen op een terrein aan de straatweg onder Kaalheide. Ingeleverd waren 2 biljetten, nl. door de firma Schuddeboom te Utrecht ad f 612 000, en een door de firma Koster te Rumpen-Brunssum ad f 610.000. De gunning volgt later.

18-11-1919 COÖPERATIEVE WONINGBOUWVERENIGING GLÜCK-AUF

De bouw van 99 arbeiderswoningen op de Kerkradersteenweg voor rekening van de bouwvereniging Glück-Auf is gegund aan de laagste inschrijver dhr. Koster te Rumpen-Brunssum, voor f 610.000.

19-11-1919 VOETBALVERENIGING ALCIDES KAALHEIDE

---

f 1,00 boete wegens het niet inzenden van het wedstrijdformulier

25-11-1919 R.K. BIJZONDERE SCHOOL KAALHEIDE

Door het kerkbestuur van Sint-Lambertus is besloten een R.K.-bijzondere school te bouwen te Kaalheide.

26-11-1919 VOETBALVERENIGING ALCIDES KAALHEIDE

Uitslagen 23 november 1919
Alcides - Germania 2 6-2.

17-12-1919 VOETBALVERENIGING ALCIDES KAALHEIDE

Uitslagen 14 december 1919:
Alcides - Sparta 3 niet gespeeld wegens het niet komen opdagen van Sparta 3.

24-12-1919 VOETBALVERENIGING ALCIDES KAALHEIDE

Uitslagen: Alcides - K.S.V. 0-4

Maandagavond had in 't patronaat een vergadering plaats van afgevaardigden der R.K. voetbalclubs.

Aanwezig waren afgevaardigden van K.V.C., Excelsior, Germania, K.S.V. en Alcides. Tevens waren de Eerwaarde Kapelaan Gerards en afgevaardigden van de Jongelingen-Congregatie aanwezig.

Rector Gillissen, bondsadviseur van de R.K.L.V.B., leidde de bijeenkomst en wees in zijn openingswoord op den krachtige vooruitgang van de voetbalsport in de parochie Kerkrade. Hij meende dat de tijd nu gekomen was om door onderlinge samenwerking stappen worden gedaan om deze bloeiende sportbeweging in goede banen te leiden. Hiertoe waren de afgevaardigden dan ook uitgenodigd.

Spreker zette uiteen wat er volgens hem moest gebeuren, zowel op sportief vlak als op het gebied van de godsdienstig-zedelijke kant van deze beweging. Vooral voor het laatste drong hij aan op een innige samenwerking tussen de zuiver godsdienstige verenigingen en onze R.K. voetbalclubs.

Met dat doel werd, na een zeer aangename discussie waaraan verschillende afgevaardigden deelnamen, aangenomen dat binnen de clubs een voorstel zal worden besproken om het wedstrijduur vast te leggen en maandelijks voor de hele mijnstreek een vrije zondag in te stellen (bijvoorbeeld de Congregatiezondag⁶⁵). Alle afgevaardigden juichten dit voorstel toe.

Ook werd besloten binnenkort een besturenconferentie te houden, waarop definitieve plannen zullen worden besproken om de voetbalsport met volle kracht te bevorderen. Er werd met nadruk aangedrongen op eensgezinde samenwerking tussen de clubs onderling.

Voor de tweede- en derdeklassers zal worden geprobeerd een Kerkraadse wisselbeker in het leven te roepen. (Giften hiervoor kunnen worden gezonden aan kapelaan Gerards of rector Gillissen te Heerlen.)

Uit het bovenstaande blijkt dat er in Kerkrade voortaan geen wedstrijden meer zullen plaatsvinden tijdens de godsdienstoefeningen. In verband hiermee wees rector Gillissen op het mooie voorbeeld dat de R.K. voetballers van Kerkrade hebben gegeven, en hij sloot de vergadering in de hoop dat dit voorbeeld spoedig door andere parochies zal worden gevolgd.

31-12-1919 ADVERTENTIE

Zalig Nieuwjaar aan familie, klandizie vrienden en bekenden, wensen
M.J. Oellers - Quaedvlieg en kinderen.
Rijtuigverhuur en Expediteurs Kaalheide.

Zalig Nieuwjaar aan familie, vrienden en begunstigers.
J.W. Salden, Winkelier Kerkradersteenweg.no.82

Zalig Nieuwjaar aan familie, vrienden en „begunstigers”.
Nicola Debets, Café Kerkradersteenweg.

Zalig Nieuwjaar aan familie, vrienden en begunstigers.
H.J. Wetzelaer Rijtuigverhuurder, Kerkradersteenweg.

Zalig Nieuwjaar aan familie, vrienden en begunstigers.
Chr. Haselier Schoenwinkel,
Kerkradersteenweg no.20.

Zalig Nieuwjaar aan familie, vrienden en begunstiger.
Nicola Vromen Café,
Kerkradersteenweg. No.4

Zalig Nieuwjaar aan familie, vrienden en begunstigers.
Antoon Dammers
Kerkradersteenweg no.10.

Zalig Nieuwjaar aan familie, vrienden en begunstigers.
Jos. Bosch Consum,
Kerkradersteenweg.

BIJLAGE

KADASTERKAART KAALHEIDE 1811-1832

OVERZICHT PERCELEN TOEBEHOREND AAN INWONERS VAN KAALHEIDE 1811-1832

Perceel nr.	Achternaam	Voornaam	Beroep	Woonplaats	Soort land	Inhoud
432	Arets(z)	Jan	Landbouwer	Kaalheide	Boomgaard	26.70
448	Arets(z)	Jan	Landbouwer	Kaalheide	Bouwland	10.60
1062	Arets(z)	Jan	Landbouwer	Kaalheide	Bouwland	55.25
444	Beckers	Nicolaas	Dagloner	Kaalheide	Bouwland	10.00
457	Beckers	Nicolaas	Dagloner	Kaalheide	Hooiland	02.80
458	Beckers	Nicolaas	Dagloner	Kaalheide	Bouwland	21.50
505	Beckers	Nicolaas	Dagloner	Kaalheide	Huis	01.50
506	Beckers	Nicolaas	Dagloner	Kaalheide	Boomgaard	15.80
514	Beckers	Nicolaas	Dagloner	Kaalheide	Tuin	05.25
996	Bl(e)ijleven(s)	Jan Leonard	Dagloner	Kaalheide	Tuin	02.15

Perceel nr.	Achternaam	Voornaam	Beroep	Woonplaats	Soort land	Inhoud
999	Bl(e)ijleven(s)	Jan Leonard	Dagloner	Kaalheide	Huis	00.30
443	de Hesselle	Hendrik Jozef	Landbouwer	Kaalheide	Bouwland	10.00
520	de Hesselle	Hendrik Jozef	Landbouwer	Kaalheide	Boomgaard	39.30
1059	de Hesselle	Hendrik Jozef	Landbouwer	Kaalheide	Bouwland	31.00
486	Doveren	Anna Maria		Kaalheide	Huis	00.40
469	Hensgens	Bernard Jozef	Hoefsmid	Kaalheide	Bouwland	05.90
499	Hensgens	Bernard Jozef	Hoefsmid	Kaalheide	Tuin	04.05
500	Hensgens	Bernard Jozef	Hoefsmid	Kaalheide	Tuin	01.33
501	Hensgens	Bernard Jozef	Hoefsmid	Kaalheide	Boomgaard	17.10
502	Hensgens	Bernard Jozef	Hoefsmid	Kaalheide	Boomgaard	17.10
503	Hensgens	Bernard Jozef	Hoefsmid	Kaalheide	Huis	04.20
989	Hensgens	Bernard Jozef	Hoefsmid	Kaalheide	Bouwland	06.15
441	Hensgens	Coenraad	Hoefsmid	Krichelberg	Bouwland	13.15
460	Huppertz	Martinus	Naaldenmaker	Kaalheide	Bouwland	03.25
462	Huppertz	Martinus	Naaldenmaker	Kaalheide	Bouwland	03.25
489	Huppertz	Martinus	Naaldmaker	Kaalheide	Tuin	00.65
490	Huppertz	Martinus	Naaldmaker	Kaalheide	Huis	00.20
492	Huppertz	Martinus	Naaldmaker	Kaalheide	Gebouw	00.10
493	Huppertz	Martinus	Naaldmaker	Kaalheide	Boomgaard	01.60
494	Huppertz	Martinus	Naaldmaker	Kaalheide	Tuin	01.40
497	Huppertz	Martinus	Naaldmaker	Kaalheide	Huis	00.20
498	Huppertz	Martinus	Naaldmaker	Kaalheide	Weiland	00.20
487	Kleuter(s)		Mijnwerker	Kaalheide	Huis	00.40
451	Krings	Hendrik	Naaldenmaker	Kaalheide	Bouwland	11.10
452	Krings	Hendrik	Naaldenmaker	Kaalheide	Bouwland	09.40
453	Krings	Hendrik	Naaldenmaker	Kaalheide	Tuin	05.80
454	Krings	Hendrik	Naaldenmaker	Kaalheide	Boomgaard	16.40
987	Krings	Hendrik		Kaalheide	Boomgaard	22.50
988	Krings	Hendrik		Kaalheide	Huis	01.50
981	Krings	Lennart	Naaldenmaker	Kaalheide	Huis	00.65
986	Krings	Leonard		Kaalheide	Tuin	02.90
434	Lennarts	Frans		Wiebach	Tuin	03.30
436	Meyers	Walter	Landbouwer	Kaalheide	Boomgaard	48.60
464	Meyers	Walter	Landbouwer	Kaalheide	Bouwland	08.03
466	Meyers	Wolter	Landbouwer	Kaalheide	Bouwland	05.20
468	Meyers	Wolter	Landbouwer	Kaalheide	Bouwland	10.95
1029	Meyers	Wolter	Landbouwer	Kaalheide	Bouwland	77.50
456	Morgenrath	Jan	Werkman	Kaalheide	Bouwland	11.40
997	Morgenrath	Jan	Werkman	Kaalheide	Tuin	02.10
1000	Morgenrath	Jan	Werkman	Kaalheide	Huis	00.85
666	Niesters			Schifferheide	Boomgaard	41.70
437	Offermans	Jan Leonard		Wiebach	Bouwland	06.75
438	Offermans	Jan Leonard		Wiebach	Tuin	03.50
442	Offermans	Jan Leonard		Wiebach	Bouwland	05.00
982	Ploum	Hendrik Jozef		Kaalheide	Huis	00.90
985	Ploum	Hendrik Jozef		Kaalheide	Tuin	04.75
461	Ploum	Jan		Kaalheide	Bouwland	03.25
476	Ploum	Pieter		Kaalheide	Tuin	03.10
485	Ploum	Pieter		Kaalheide	Huis	00.25
491	Ploum	Pieter		Kaalheide	Huis	00.20
511	Rothkrantz	Jacobus	Kantonnier	Kaalheide	Bouwland	05.40
512	Rothkrantz	Jacobus	Kantonnier	Kaalheide	Tuin	02.25
995	Rothkrantz	Jacobus	Kantonnier	Kaalheide	Tuin	13.70
998	Rothkrantz	Jacobus	Kantonnier	Kaalheide	Schuur	07.00
495	Schleiper	Nicolaas		Kaalheide	Weiland	00.85
465	Simons	Hugo	Kleermaker	Krichelberg	Bouwland	05.20
480	Simons	Hugo	Kleermaker	Krichelberg	Boomgaard	05.50
481	Simons	Hugo	Kleermaker	Krichelberg	Tuin	01.50

Perceel nr.	Achternaam	Voornaam	Beroep	Woonplaats	Soort land	Inhoud
482	Simons	Hugo	Kleermaker	Krichelberg	Huis	01.00
992	Slieper	Leonard Jozef	Dagloner	Kaalheide	Tuin	06.80
993	Slieper	Leonard Jozef	Dagloner	Kaalheide	Huis	00.55
990	Slieper	Mathijs Jozef	Dagloner	Kaalheide	Bouwland	08.15
991	Slieper	Mathijs Jozef	Dagloner	Kaalheide	Bouwland	05.80
994	Slieper	Mathijs Jozef	Dagloner	Kaalheide	Huis	00.85
1065	Spiertz	Jan	Wever	Kaalheide	Bouwland	41.45
475	Vaessen	Willem	Burgemeester	Schifferheide	Tuin	04.25
483	Vaessen	Willem	Burgemeester	Schifferheide	Huis	00.40
865	Vaessen	Willem	Burgemeester	Schifferheide	Bouwland	25.60
859	Vaessen	Willem	Burgemeester	Schifferheide	Bouwland	14.40
1026	Vaessen	Willem	Burgemeester	Schifferheide	Bouwland	42.80
1160	Vaessen	Willem	Burgemeester	Schifferheide	Weiland	03.50
467	Vaessen ⁶⁶	Willem	Burgemeester	Schifferheide	Bouwland	15.20
507	Volders	Pieter		Kaalheide	Tuin	01.10
508	Volders	Pieter		Kaalheide	Huis	00.70
513	Volders	Pieter		Kaalheide	Tuin	02.30
559	Voncken	Steven	Landbouwer	Krichelberg	Bouwland	22.20
562	Voncken	Steven	Landbouwer	Krichelberg	Bouwland	22.20
567	Voncken	Steven	Landbouwer	Krichelberg	Bouwland	93.50
1002	Voncken	Steven	Landbouwer	Krichelberg	Boomgaard	75.50
983	Wets(z)eler	Wijnand		Kaalheide	Huis	00.80
984	Wets(z)eler	Wijnand		Kaalheide	Tuin	03.90

(Bron: Beeldbank cultuurerfgoed.nl)

FAMILIENAMEN VOORKOMEND TE KAALHEIDE VANAF 1811³

Aert(s)z-Wetzelaar		1851
America-Cobben	Kerkradersteenweg	1917
Augenbraun		
Augenbroe		1834
Augenbroe-Dautzenberg		1878
Augenbroe-Ploem		1848
Barlage-Dammers	Kerkradersteenweg 6	1916
Baur	Wiebach	1895
Beckers		1811-1832
Beckers-Ubachs		1847
Beij-Ploum		1867
Beijer-Gatignon	Kerkradersteenweg 113	1917
Beijer-Schinkelaar		1913
Bellen-Krings		1848
Bemelen-Debets		1884
Bemelen-Dejaer		1848
Bemelen-Douven		1870
Bemelen-Douven		1880
Bemelen-Mijnes		1896
Bemelen-Somers		
Bemelmans-Bitter		1904
Bentink-Zeegers	Kerkradersteenweg	1912
Bertrand-Engels	Krichelberg	1908
Bindels-Dauven		1899
Bindels-Jungslaeger		1876
Bischops-Wagener	Krichelberg	1883
Bleijlevens		1826
Bleijlevens-Rothkrantz		1826
Block	Kerkradersteenweg	1917
Blónde-Köhler		1912
Boekhorst-Wetzelaar	Kerkradersteenweg	1918
Bonnema-Geerdink	Kerkradersteenweg	1918
Bos-Derichs		1874
Bosch-Broers	Kaalheiderplein	1917
Bost-Hermans	Kerkradersteenweg	1913
Bothmer-Cohnen		1869
Bothmer-Dautzenberg		1868
Bothmer-Schönen		1838
Bothmer-Sturtz	Kerkradersteenweg	1917
Bothmer-Vinken	Kerkradersteenweg 28	1905
Brakels		1908
Bremen-Goor	Krichelberg	1916
Bremen-Horbach		1880
Brosius-Staab	Kerkradersteenweg 93	1917
Brouwers-Hermans		1876
Bruins-Hawig		1912
Buck-Franssen		1842
Buck-Timmers		1840
Caleri		1915
Claessens-Bunkens	Kasperenstraat	1918
Consten-Stohr		1904
Cordewener-Strüver		1915
Crombach-Janssen	Krichelberg	1890
Dammers-Barlage	Kerkradersteenweg 10	1918

³ Jaartal verwijst naar het jaar dat de naam voorkomt in de delen Kaalheide door de jaren.

Dammers-Jongen		1856
Dammers-Kemp		1884
Dautrimont-Taillefer	Krichelberg	1916
Dautzenberg-Ploum		1844
Dautzenberg-Spiertz		1901
Dauven-Bemelen		1884
Dauven-Ploum		1870
de Hesselle-Meijers		1826
de Hesselle-Spijkers		1875
de Jong-Grupstra	Kerkradersteenweg	1916
Debets-Doveren		1858
Debets-Hermans	Kerkradersteenweg	1902
Debets-Jongen		1902
Debets-Mulders		1902
Delnoij	Kerkradersteenweg	1916
Derix-Krings		1820
Derix-Ruijters		1866
Derix-Vankan		1846
Derks		1895
Detmers-Klaus	Krichelberg	1919
Dewitte-Strijdhagen	Kerkradersteenweg	1918
Dickmeijs	Krichelberg 3	1918
Dohulte-Staab	Kerkradersteenweg	1918
Douven-Bothmer		1863
Douven-Debets		1902
Douven-Martens	Kerkradersteenweg 60	1904
Douven-Ploum		1866
Doveren-Blijlevens		1830
Doveren-Essers		1830
Doveren-Hanssen		1887
Doveren-Spiertz		1861
Doveren-Sturtz	Kerkradersteenweg	1919
Doveren-van der Velden		1912
Engels-Debets	Krichelberg	1870
Engels-Frings		1842
Engels-Kessels	Krichelberg	1904
Engels-Spelthaen		1907
Esser-Bemelen	Kerkradersteenweg	1903
Esser-Huppertz		1880
Essers-Gielkens	Krichelberg	1918
Fijen-Schellberg	Kerkradersteenweg	1916
Flucken-Crombach	Krichelberg	1889
Franssen	Dentgenbach	
Franssen-Dohmen	Kasperenstraat	1917
Franssen-Haselier	Kerkradersteenweg	1917
Frings-Lennartz	Krichelberg	1891
Furpil-Schlijper		1858
Geelen-Schreuder	Kerkradersteenweg	1917
Geurtsen		1896
Gielkens-Plum	Krichelberg	1884
Giessen		1895
Giskes-v. Ek		1908
Glaser	Kaalheide123	1914
Goertzen -Doveren		1854
Goertzen -Ploum		1851
Goertzen -Wagener	Krichelberg	1884
Görtzen-Bertrand	Kerkradersteenweg 35	1919
Görtzen-Bertrand	Krichelberg	1918
Görtzen-Doveren		1875

Görtzen-Ploum		1863
Görtzen-Vijgen	Kerkradersteenweg 35	1902
Görtzen-Wagener		1875
Groenenberg		1919
Haas-Martens	Krichelberg	1881
Haas-Spelthan		1915
Habets-Quadvlieg	Kerkradersteenweg	1904
Habets-Stohr		1885
Habets-v. Aubel	Krichelberg	1903
Hamers-Clermont		1892
Hamers-Dammers		1890
Hamers-Jüngslager		1862
Handels-Paas	Kerkradersteenweg	1917
Hansen-Finken		1840
Haselier-Bouman		1842
Haselier-Huppertz		1885
Haselier-Wiertz		1906
Hatting-Plum	Kerkradersteenweg 57	1919
Heine	Kolonie	1915
Hellebrand-Aelmans	Krichelberg	1918
Hemisz-Weiss		1903
Hendriks		1919
Hendriks-Hensgens		1856
Hendriks-Vincken		1854
Hensgens-Brauwers		1855
Hensgens-Bulkens		1868
Hensgens-Sturz		1902
Herf		1816
Hermans-Esch	Kerkradersteenweg 37	1883
Hermans-Quadvlieg	Kaalheidersteenweg	1851
Hessel		1848
Heussen-Hendriks		1894
Hiltz-Ploum	Krichelberg	1876
Hoekstra		1919
Hoeppertz-Stommen		1904
Hoeppertz-Vroomen		1901
Hoffman-Augenbroe		1841
Horsmans-Voncken		1907
Houppermans-Horbach		1905
Housen-Bothmer		1903
Housen-Pelzer		1913
Huijgens		1909
Huisman		1908
Huppertz-Klein		1818
Huppertz-Krings		1894
Huppertz-Slangen	Kerkradersteenweg 18	1888
Huppertz-Stommen		1859
Janosch-Stratmans	Kerkradersteenweg	1918
Jansen-Diederichs		1907
Janssen-Ploum	Kerkradersteenweg	1919
Jaspers-Thomassen	Krichelberg	1917
Jongen-Kick		1821
Jongen-Mantingh		1912
Kastenholz-Grünenthal	Krichelberg	1916
Keller-Strijbos		1908
Kemmerling-Systemans		1885
Kleintjes-Habets		1906
Kleuters-Jans		1858
Klingen-Neis	Krichelberg	1906

Klütten-Ploum		1843
Klütten-Simons		1820
Kniehaus-Lübberman	Kerkradersteenweg 30	1919
Köbke-Meyer-		1904
Kohnen-Scheeren		1858
Konen-Thevissen		1888
Koonen-Derix	Kerkradersteenweg	1854
Kramer	Kasperenstraat 103	1919
Krings-Koonen		1831
Krings-Rehan		1816
Kroeze-Baars		1913
Kruijen-Voncken	Kerkradersteenweg	1916
Krutzen		1915
Kuppers-Vonken		1904
Lafaie		1896
Lang-Doveren		1830
Lasse		1919
Lataster-Consten	Kerkradersteenweg	1916
Lataster-Debets		1889
Laven-Mertens		1846
Lekkinga	Kaalheide 119	1914
Lennarts		1811-1832
Lennarts-Delnoij	Wiebach	1904
Lenzen-Scheren	Krichelberg 20	1919
Lochtman-Hendriks		1861
Lorse		1908
Maasen-Vankan	Kerkradersteenweg	1919
Maessen-Consten	Kerkradersteenweg	1916
Martens-Doveren	Kerkradersteenweg 62	1913
Martens-Heunen		1895
Martens-Ploum		1852
Martens-Quadvlieg		1881
Matasic-Giesen	Krichelberg	1917
Meijers-Prickarts	Wiebach	1829
Menten-Langohr	Krichelberg 20	1919
Menting		1918
Mertens-Crombach		1817
Mertens-Frings		1842
Mertens-Spiertz		1839
Meyers		1825
Mienes		1900
Mijnes-Huppertz		1876
Mijnes-Wings		1912
Moonen	Kaalheide 55	1903
Morgenraeth-Aalmans		1858
Morgenraeth-Rothkrantz		1842
Mostart	Wiebach	1896
Muijters	Dentgenbacherhoeve	1915
Mulkens-van Straten	Kerkradersteenweg	1919
Muller-Deumens		1894
Muller-Fleu		1853
Muller-Kochs		1888
Nelis-Bemelmans	Kasperenstraat	1917
Nicolas-Bemelmans	Kasperenstraat	1917
Niemarkt-Blónde		1906
Niesten		1905
Niesters		1811-1832
Nijssen-Crutzen		1906
Oellers	Klein Graverstraat	1919

Oellers-Quadvlieg		1902
Offermans-Krausen		1820
Ortmans-Bothmer	Dentgenbach 102	1899
Otermans	Dentgenbach	1917
Paffen-Strüver	Kerkradersteenweg	1917
Paffen-Wefels		1886
Pagen-Hermans		1865
Palm-Fisher		1912
Pasmans-Janssen		1912
Pasmans-Winkens	Kasperenstraat	1918
Pelzer-Winkens	Kasperenstraat	1918
Peters-Bothmer		1898
Ploum-Beij		1834
Ploum-Debets		1884
Ploum-Doveren		1824
Ploum-Engels		1904
Ploum-Hermans	Kerkradersteenweg	1904
Ploum-Klein		1824
Ploum-Klinen		1834
Ploum-Mertens		1836
Ploum-Urlichs		1820
Plum-Klein		1818
Plum-Krings		1821
Plum-Vinken	Kaalheiderplein	1908
Putz-Douven		1873
Pütz-Vierdeels	Kerkradersteenweg	1918
Quadvlieg-Crombach		1904
Quadvlieg-Derix		1913
Quadvlieg-Martens	Wiebach	1881
Raaijmakers-Stevens		1913
Redding- Quadvlieg	Kerkradersteenweg	1917
Reinders-Vinken	Kerkradersteenweg	1917
Römgens-Hendriks		1869
Rothkrantz-Haenraths		1838
Rutten-Kockelkorn		1818
Salden	Kerkradersteenweg 82	1904
Salomons-Huisman	Kerkradersteenweg	1918
Sangen-Huppertz		1908
Scheilen-Debets		1877
Scheren-Ritzerfeld	Krichelberg	1891
Schillings-van Loo		1919
Schlangen-Doveren		1854
Schlangen-Huppertz		1897
Schlangen-Soomers	Krichelberg	1905
Schleijper-Bemelen		1829
Schleijper-Debets		1896
Schlijper-Debets		1899
Schlijper-Douven		1902
Schlijper-Doveren		1835
Schlijper-Jongen		1876
Schlijper-Rosenboom		1821
Schlijper-Sturtz		1903
Schmitz-Kusters		1843
Schneider	Dentgenbach 100	1918
Schoemans-Quadvlieg	Kerkradersteenweg	1907
Schopen-Martens	Kaalheide 64	1919
Schreuder-Gortzen		1892
Schreuder-Görtzen		1901
Schreuders-Bemelen	Kerkradersteenweg	1895

Schulte-Staab	Kerkradersteenweg	1917
Senden		1894
Sijstermans-Hensgens	Dentgenbach	1862
Simons		1811-1832
Simons-Hamers		1817
Slagman-Venema	Kerkradersteenweg 121	1919
Slangen-Barlage	Kerkradersteenweg 40	1919
Slangen-Bothmer	Kerkradersteenweg	1911
Slangen-Huppertz		1902
Slangen-Mijnes		1912
Sleijper-Dauven	Krichelberg	1903
Sliepen-Rutten	Dentgenbach	1916
Slieper		1919
Smeets-Kusters		1847
Somers-Otten		1913
Soomers-Bemels		1879
Souren		1894
Spiekers		1917
Spiertz-Hermans		1835
Spijkers		1916
Staab-Schulte	Kerkradersteenweg	1917
Staal-Vos		1913
Steinbach-Weiss		1907
Steins-Görtzen		1895
Steins-Martens		1913
Steins-Ploum		1857
Steins-Stijfs		1905
Stephan-Vonken	Krichelberg 1	1918
Stohr-Bindels		1905
Stohr-Bosten		1870
Stohr-Chaineus		1824
Stohr-Crombach	Krichelberg	1895
Stohr-Habets		1891
Strolenberg-Mertens		1870
Struver-Cordewener	Kerkradersteenweg	1918
Struver-Huppertz	Krichelberg	1903
Struver-Stohr		1894
Struver-Worms		1858
Sturtz-Schlijper		1902
te Boekhortst-Wetzelaer	Kerkradersteenweg	1917
Tepaske-Vos		1913
Thomassen-Bachs	Schifferheide	1919
v. Dijk-IJerman	Kerkradersteenweg	1916
v. Drimmen		1901
v. Ee	Kerkradersteenweg	1915
v. Leusden-Rouwkema		1912
v. Uden-Steins	Kerkradersteenweg	1918
v.d. Tillaard-Scheres	Kerkradersteenweg	1919
Vaessen-Pluijmaekers	Schifferheide	1903
Vaessen-Roebroek	Schifferheide	1866
Vandeberg-Schlösser		1863
Vannuijs-Offermans		1860
Vinders-Hubben		1861
Vinders-Maesens		1907
Vinken		1903
Vinken-Hoffman		1870
Vinken-Krapels		1845
Vinken-Krings		1874
Vinken-Meulenberg		1902

Volders		1811-1832
Vonken-Austen	Krichelberg 8	1832
Vreuls-Scheren	Krichelberg	1918
Vroomen		1919
Vrösch-Vijgen		1902
Wagner	Kerkradersteenweg 97	
Wauben-Arkenbosch		1856
Weckseler-Krings		1839
Wefels-Damen		1900
Wefels-Krings		1865
Werry-Schmeitz		1832
Wetz(s)eler-Krings		1831
Wetzelaer-Stevens		1902
Wetzels-Gorrissen		1856
Wetzels-Stevens		1888
Wierts- Görtzen	Kerkradersteenweg	1918
Zaunbrechers		1894
Zimmermans-Ploum		1863

VERENIGINGEN KAALHEIDE VANAF 1811

Algemeene Nederlandsche Mijnwerkersbond Afdeling Kaalheide
Christelijke Mijnwerkersbond Afdeling Kaalheide
Zangkoor de Roode Zangertjes
Neutrale Mijnwerkersbond Afdeling Kaalheide
Oude kruisboogschutterij St. Hubertus Kaalheide
Postduivenvereniging De Zwaluw Kaalheide
Rauchclub Brüderschaft
Rauchclub Einigkeit
Rauchclub Gemütlichkeit
S.D.A.P. Afdeling Kaalheide
Turnvereniging Coriovallum Kaalheide
Turnvereniging Kaalheide
Voetbalvereniging Alcides Kaalheide
Voetbalvereniging Unitas Kaalheide

STRAATNAMEN⁴

In de periode 1811-1919 werden de onderstaande straatnamen toegekend voor straten te Kaalheide:

- **Kasperenstraat bestaat van oudsher:**

De naam is ontleend aan de plaatselijke benaming aan Kaspers Hek, voorkomend in een opmeting van goederen der gemeente Kerkrade uit 1828. Tot in het begin van de twintigste eeuw sprak de volksmond nog steeds van Kaspereheks-je en Kasperejès-je. Hier werd rond 1920 de zogenaamde Rode Kolonie gebouwd, aldus genoemd naar de politieke kleur van de bestuursleden van de woningvereniging Glück-Auf, welke laatste niet lang heeft bestaan.

- **Vauputsweg: 12 december 1919:**

Genoemd naar de aldaar gelegen hoeve Vauputs. Deze naam komt reeds voor in de 17e eeuw. Oude schrijfwijzen voor Vauputs zijn Fauens Putz en Falden Putz. Fauens en falden kunnen duiden op de mogelijkheid van *vauwer* of valder, dus: slaghek. *Puts* is het dialectwoord voor put.

- **Schifferheidestraat: 12 december 1919:**

Genoemd naar de vroegere hoeve Schifferheide. De naam is een verbastering van de oude naam *de Scheperij* (vergelijk slagerij, bakkerij enz.). Het was een bedrijf waar vooral schapen werden gehouden. In het dialect luidde de naam *Sjiefërij* Men heeft die vorm tenslotte (rond 1780) niet meer begrepen en het eerste deel opgevat als het Duitse 'Schiffer' (schipper) en het tweede deel 'ij' als 'heide', wat gemakkelijk kon gebeuren, omdat de nabij gelegen woonkernen Kaalheide en Spekholzerheide heten.

- **Krichelstraat 12 december 1919:**

Genoemd naar de buurt Krichelberg onder Kaalheide. De naam komt al voor rond 1350 in de oude cijnsboeken. Het woord *krichel* kan de dialectvorm voor 'krekel' zijn, hetgeen erop zou duiden dat hier veel krekels zaten, of het is afgeleid van 'krieke' of 'kriekel', de vruchten van de sleedoorn. In het laatste geval zou de buurt dan bekend zijn geweest om zijn sleedoornstruiken.

- **Krichelbergsweg 12 december 1919:**

Zie Krichelstraat.

- **Kaalheidersteenweg 12 december 1919:**

Genoemd naar de wijk Kaalheide. De weg loopt vanaf het kruispunt Heiveldstraat-Dentgenbachweg tot Onderspekholt. Deze weg is een gedeelte van de door abt Chaineux in 1786 aangelegde of vernieuwde steenweg. *Kaal* van Kaalheide wijst misschien op dunne begroeiing. *Heide* wijst op open landschap, schraal land met struiken en gras begroeid, dat lang gemeenschappelijk bezit is gebleven, waar omwonenden hun vee konden laten grazen.

- **Herenanstelerweg 12 december 1919:**

Genoemd naar het kasteel 's-Herenanstel, op de fundamenten waarvan in 1877 het oudste gedeelte van het St.-Elisabethstift is gebouwd. Als eerste uit het ridderslacht van Anstel wordt in 1150 in de Annales Rodenses Meinerus van Anstel genoemd. Omstreeks 1550 werd het huis een leengoed van de abdij Kloosterrade (Rolduc), die er de familie Van Berghe-Trips mee beleende. In 1763 verwierf de abdij de eigendom van het goed. In de Franse tijd confisqueerden de Fransen het huis en verkochten het aan kanunnik Schirbach. De toevoeging 's-Heren aan Anstel stamt uit de tijd, dat Trips, samen met Spies van Erenstein en de abt van Kloosterrade (Rolduc) heer van Kerkrade was. De boerderij die oorspronkelijk bij het kasteel hoorde is pas in 1978 afgebroken.

- **Heiveldstraat 12 december 1919:**

Ontleend aan de ter plaatse voorkomende veldnaam, die in het kadasterboek van 1771 wordt vermeld als Heyvelt d.w.z. ontgonnen heidegebied. Akkers worden in de volksmond velder genoemd; heideveld betekent dus: het akkerland op de vroegere heide. De kaart van Ruigny (1775) situeert het heiveld tussen de tegenwoordige Kaalheidersteenweg, Akerstraat, Kleingraverstraat en Kasperenstraat. Oostelijk van dit veld of ontgonnen gebied was er toen nog heide. Deze heide is tussen 1775 en 1805 ontgonnen. Immers op de tranchotkaart (1805) is dit gebied reeds als akkerland ingetekend, waardoor het heiveld zich toen uitstreekte tot Kaalheide.

---

⁴ Bron: de straatnamen in Kerkrade.

- **Kapelweg 12 december 1919:**

Genoemd naar het kapelletje, dat op de noordwestelijke hoek van het kruispunt Kapelweg-Heiveldstraat heeft gestaan. Het werd in 1905 gebouwd op grond van de familie Wetzelaer. In 1939 kocht de gemeente de strook grond waarop het kapelletje stond voor de verbreding van de straat. Het kapelletje is daarna afgebroken.

- **Eerste Glück-Aufstraat Tweede Glück-Aufstraat en Derde Glück-Aufstraat:**

Glück-Auf was de naam van de woningvereniging, die de woningen had laten bouwen. Als bijnaam kreeg de buurt de naam van Rode Kolonie, óf omdat de woningvereniging socialistisch georiënteerd was, en/óf omdat de woningen gekarakteriseerd werden door de ver naar beneden doorlopende mansardedaken met rode pannen. Glück-Auf is een oude mijnwerkersgroet, welke behouden bovenkomst betekent.

VERKLARENDE WOORDENLIJST.

- 1 **Mud:** Een mud is een oude inhoudsmaat die bij de invoering van het Nederlands metrieke stelsel in 1820 gelijkgesteld werd aan 100 liter. In de IJkwet van 1937 werd het mud officieel afgeschaft.
- 2 **Amortisatie syndicaat:** Een financiële instelling die in 1822 in het Koninkrijk der Nederlanden bij wet werd opgericht en onder meer belast werd met het afwikkelen van een deel van de staatsschuld en met het financieren van bepaalde publieke werken.
- 3 **Staatsraden:** Waren (en zijn nog steeds) leden van de Raad van State, een belangrijk adviesorgaan van de regering en het parlement in Nederland.
- 4 **Weder in bezitgenomen landstreken in Limburg:** In 1839 werd het Hertogdom Limburg (her)opgericht als vervanging en gedeeltelijke voortzetting van het historische Hertogdom Limburg dat bestaan had tot 1795. Het omvatte het hele grondgebied van de huidige provincie Limburg.
- 5 **Bunder:** Een bunder is een oude eenheid van grondoppervlakte, die vaak iets groter was dan een hectare.(ha) of 10.000 m².
- 6 **Bergwerkvereniging Voor Nederland:** Werd opgericht in 1856 met als doel te onderzoeken of de bodem van Nederland delfstoffen bevat. Zijn vraag 2 concessies aan Willem en Sophia, die respectievelijk in 1860 en 1861 worden verleend. De pogingen voor het afdiepen van enkele schachten waarbij de watertoevloed parten speelt lijden in 1881 tot faillissement.
- 7 **Roede:** De Rijnlandse roede werd het meest gebruikt en werd uiteindelijk de standaard in Nederland. Deze Rijnlandse roede mat 14,19 vierkante meter. Hierbij gingen 600 (vierkante) Rijnlandse roedes in één morgen of gemet (iets minder dan één hectare). Wanneer de Rijnlandse roede vandaag nog gebruikt wordt, wordt een hectare gelijkgesteld aan 700 vierkante roedes.
- 8 **Are(n):** Een are omvat een gebied van 100 m², ofwel een vierkante decameter.
- 9 **Centiaren:** Een centiare, een honderdste van een are, is daarmee 1 m².
- 10 **Krekelberg:** Oude naamgeving van het buurtschap Krichelberg. Er is geen sluitende verklaring voor de naamgeving. Het woord krichel is de dialectvorm voor krekel, of het is afgeleid van krieke of kriel, de vruchten van de sleedoorn.
- 11 **Canada(s)bomen:** Canadese populierboom die bekend staat om zijn rechte stam die niet snel doorbuigt en niet snel afbreekt, het is daarom een populaire boom voor de houtwinning.
- 12 **Rijnlandse voet(en):** is een oude lengtemaat van 31,4 cm.
- 13 **Hekselkist:** Diende niet alleen als opslag voor magische voorwerpen, maar ook als symbool van bescherming en kracht tegen kwade krachten. Vaak stond zo'n kist in de buurt van het huis of de stal om het hele erf te beschermen.
- 14 **Wanmolen:** Een wanmolen is een traditioneel landbouwapparaat dat werd gebruikt om graan te schonen. De machine scheidde het kaf van de koren door middel van winden. Boeren gebruikten de wanmolen om de kwaliteit van hun graan te verbeteren voordat ze het naar de molen brachten om te malen. Het proces was tijdrovend, maar essentieel voor het verkrijgen van zuiver graan.
- 15 **Hoeve Wenselaar:** Oude benaming van de huidige Winselerhof. In het boek Avonturen in het land van Rode door A.J. Toussaint heet de hoeve Zur Wentzelen.
- 16 **Steenkolenmijn Neuprick:** Gelegen in Bleijerheide, gemeente Kerkrade, had een rijke geschiedenis die teruggaat tot de 17^e eeuw. De mijn werd oorspronkelijk door de familie Prick uit Aken beheerd, die in 1645 het recht van de abdij Kloosterrade (later bekend als Rolduc) pachtte om kolen te delven. In 1741 nam de abdij zelf de delving over. In 1852 werd de mijn overgenomen door de Pannesheider Mijnvereniging en ging de mijn verder onder de naam Neuprick. De mijn had een ondergrondse ventilatieverbinding naar de mijn Voccart in Straß (Herzogenrath, Duitsland). De mijn sloot in 1904 door een grote watertoevloed.

17 Sint Elisabeth ziekenhuis of het Sjtieft: Gelegen aan de Hammolenweg en mede tot stand gekomen door Burgemeester Franssen naar wie te Kaalheide een straat vernoemd is.

18 Mijn Neu-Voccart: De steenkolenmijn Neu-Voccart, was een voormalige steenkoolmijn gelegen in Straß, Herzogenrath, Duitsland. De mijn had een rijke geschiedenis die teruggaat tot de 18^e eeuw, toen de Abdij Rolduc de controle had over de kolenwinning. In de 19^e eeuw kwam de productie in handen van de Pannesheider Bergwerksverein, die later werd overgenomen door de Vereinigungsgesellschaft für Steinkohlenbau im Wurmrevier. De mijnbouwactiviteiten in Straß duurden tot 1937

19 Kaalheiderveld: Gelegen grofweg tussen de Kaalheidersteenweg, Heiveldstraat en Kasperenstraat. Het Kaalheiderveld had een oppervlakte van ongeveer 2.5 hectare en werd gebruikt voor bebouwing en agrarische doeleinde.

20 Heiveld: Lag tussen de huidige Kaalheidersteenweg, Akerstraat, Kleingraverstraat en Kasperenstraat. De naam Heiveld is al eeuwenoud en werd voor het eerst officieel vastgelegd op 12 december 1919.

21 Vloes: Buurtschap ligt rond 1910 in de omgeving van Holzbroek en Ül. Het ligt ter hoogte van de huidige Batastraat waar indertijd de koeltorens van de Willem-Sophiamijn staan.

22 Equilibrium: Met de psychologische uit wordt bedoeld de behoefte hebben aan beweging of behoefte aan beweging voelde opkomen.

23 Turnstemmen: verwijst naar het proces van stemmen bij turnwedstrijden, waarbij juryleden of beoordelaars punten geven aan de deelnemers op basis van hun prestaties op verschillende toestellen zoals rekstok, brug, en paard met bogen.

24 Primizfeier: Is een feestelijke viering die plaatsvindt ter ere van de eerste heilige mis die een pasgewijde priester opdraagt. Het woord Primiz komt uit het Latijn en betekent de eerste. Dit evenement wordt vaak groots gevierd, met een speciale eucharistieviering gevolgd door een receptie of feest waar familie, vrienden en de gemeenschap de nieuwgewijde priester feliciteren. Het is een belangrijke mijlpaal in het leven van de priester en een vreugdevolle gebeurtenis voor de hele parochie.

25 Monsignore Deutz: Geboren te Rolduc op 13 april 1831, priester gewijd op 20 januari 1856 van 1856 tot 1883 priester leraar te Rolduc. Deken pastoor van Kerkrade van 1883 tot zijn overlijden in 1908.

26 Vertrouwensman: In de context van de mijnwerkersbond was een vertrouwensman een cruciale figuur die de belangen van de mijnwerkers verdedigde en hen bijstond bij conflicten of problemen op de werkvloer.

27 R.K. Kiesvereniging: De R.K. (Rooms-Katholieke) Kiesvereniging was een lokale politieke organisatie in Nederland die werd opgericht na de grondwetsherziening van 1848. Het doel van deze vereniging was om katholieke kandidaten te ondersteunen en te promoten voor verschillende politieke functies, zoals gemeenteraad, Provinciale Staten en de Tweede Kamer.

28 Christelijke Mijnwerkersbond: Officieel bekend als de Algemene Bond van Christelijke Mijnwerkers werd opgericht op 20 oktober 1907 in Heerlen en daadwerkelijk erkend in 1908 en verder uitgebouwd als mijnwerkersbond. Deze interconfessionele vakbond (stond open voor Katholieken en Protestanten) was bedoeld om de belangen van mijnwerkers te behartigen en was geschoeid op Duitse leest. De bond werkte nauw samen met katholieke notabelen en had als doel de arbeidsomstandigheden en rechten van mijnwerkers te verbeteren.

29 Betaalplaats: De betaalplaats bij de Christelijke Mijnwerkersbond was vaak de plaats waar mijnwerkers hun loon kregen. Dit kon een kantoor van de mijnonderneming zijn of een speciale locatie die door de vakbond was aangewezen. De specifieke locatie kon variëren afhankelijk van de mijn en de regio.

30 Sterftégeld: Sterftégeld bij mijnwerkers was een financiële compensatie die aan de nabestaanden van mijnwerkers werd gegeven bij hun overlijden. Dit geld had als doel om de kosten van de begrafenis te dekken en de familie te ondersteunen tijdens de rouwperiode. De hoeveelheid sterftebedrag kon variëren afhankelijk van de regio en de specifieke omstandigheden van het overlijden.

31 **Knappschaft:** Is een Duitse term is voor een verzekeringsorganisatie voor gezondheids- en zorgverzekeringen, vooral gericht op werknemers in de mijnbouw en verwante sectoren. De Knappschaft biedt een breed scala aan medische en sociale diensten aan, inclusief ziekte- en invaliditeitsverzekeringen, en is een belangrijke ondersteuningsinstelling voor mijnwerkers en hun families.

32 **Algemene Nederlandse Mijnwerkersbond:** De bond werd in 1906 te Heerlen opgericht als een socialistisch alternatief voor de katholieke en later ook protestants-christelijke mijnwerkersorganisaties. Veel leden waren afkomstig uit het buitenland of uit het noorden van Nederland. Het doel van de bond was de verbetering van de arbeidsomstandigheden, de lonen en de sociale positie van de mijnwerkers, los van kerkelijke invloed.

33 **S.D.A.P.:** De Sociaal-Democratische Arbeiderspartij was een Sociaal-Democratische Nederlandse politieke partij opgericht door o.a. Pieter Jelles Troelstra, op 26 augustus 1894 te Zwolle. De partij ontstond uit een scheuring binnen de Sociaal-Democratische Bond van Ferdinand Domela Nieuwenhuis. En had aanvankelijk een marxistisch, later sociaaldemocratisch ideologie. Opgeheven op 9 februari 1946 en ging uiteindelijk op in de Partij van de Arbeid.

34 **Rode dinsdag:** verwijst naar een historische gebeurtenis in Nederland, specifiek op dinsdag 15 september 1911. Op deze dag organiseerden verschillende vakbonden en arbeidersgroepen grote demonstraties in Den Haag om hun onvrede te uiten over de regeringsplannen en de arbeidsomstandigheden. De demonstraties waren een onderdeel van een langdurige strijd voor uitbreiding van het kiesrecht en betere arbeidsomstandigheden. De term Rode Dinsdag werd gebruikt omdat de demonstranten vaak rode vlaggen en bonnetjes droegen als symbool van hun strijd voor sociale rechtvaardigheid. Deze gebeurtenis markeert een belangrijk moment in de geschiedenis van de arbeidersbeweging in Nederland.

35 **Slagkar:** Een slagkar is een tweewielig voertuig dat speciaal is ontworpen voor het transport in heuvelachtig terreinen en op ongelijke wegen. Het wordt vaak gebruikt in landelijke gebieden voor het vervoeren van goederen, vooral op terreinen waar een kruiwagen of tractor niet geschikt is.

36 **Bremsschacht:** Een bremsschacht is een specifieke schacht in de mijnbouw die wordt gebruikt voor het breken van kolenlagen boven of onder een verdieping om toegang te krijgen tot de winbare kolenlagen.

37 **Electorale Janhagel:** Politiek beladen scheldwoord dat de angst en minachting van de elite voor de democratisering van het kiesrecht weerspiegelt. De term werd (vooral in de 19e en vroege 20e eeuw) gebruikt als denigrerende aanduiding voor het brede electoraat, conservatieve en elitaire kringen spraken soms smalend over de electorale janhagel om te benadrukken dat het stemrecht in handen kwam van het gewone volk dat volgens hen niet voldoende ontwikkeld of verantwoordelijk zou zijn om politieke beslissingen te nemen.

38 **Volkstribuun:** Sociaaldemocratisch weekblad voor Noord-Brabant en Limburg.

39 **Vrijwillige Landstorm:** was een Nederlandse vrijwilligersorganisatie die werd opgericht in 1914, aan het begin van de Eerste Wereldoorlog. Het doel van de Vrijwillige Landstorm was om de Nederlandse regering te ondersteunen bij de verdediging van het land door vrijwillige burgers die zich aanmeldten om mee te vechten.

40 **Eksparter:** Dit is een landbouwwerktuig dat wordt gebruikt om de grond te bewerken, zoals het breken van aardlagen of het verwijderen van onkruid.

41 **Vrijgestelde:** Is iemand die is vrijgesteld van bepaalde verplichtingen, zoals militaire dienst of specifieke taken binnen een organisatie. Deze vrijstelling kan om verschillende redenen worden verleend, bijvoorbeeld vanwege medische, religieuze of sociale redenen.

42 **Rerum Novarum:** (Latijn voor Over de Nieuwe Dingen) is een encycliek die werd geschreven door paus Leo XIII in 1891. Deze encycliek houdt zich bezig met de situatie van de arbeidersklasse en formuleert de sociale leer van de katholieke Kerk. Paus Leo XIII richtte zich in deze encycliek op verschillende belangrijke thema's, zoals rechtvaardig loon, het recht op eigendom en solidariteit met de zwakkeren. De encycliek was een reactie op de industriële revolutie en de opkomst van het socialisme. Paus Leo XIII veroordeelde zowel ongebreideld kapitalisme als marxistisch socialisme, en pleitte voor een harmonieuze samenwerking tussen arbeid en kapitaal. Deze encycliek heeft een grote invloed gehad op de ontwikkeling van de sociale katholieke leer en heeft bijgedragen aan de vorming van vakbonden en corporatieve bewegingen.

43 **Verblijf ontzegd in het in staat van beleg verklaarde gebied:** Hiervoor was doorgaans een verdenking of gegrond vermoeden noodzakelijk dat betrokkene de openbare orde of veiligheid in gevaar bracht of ging brengen. Spionage of smokkelverdenkingen, maar ook in het geval van politieke agitatie of het overtreden van verordeningen, kon het verblijf worden ontzegd. Personen aan wie het verblijf werd ontzegd moesten het gebied onverwijld verlaten. De betrokken partij kreeg (indien mogelijk) formeel bericht, vaak mondeling en schriftelijk, over het bevel van het militair gezag. Kerkrade was temidden van de Limburgse oostgrens één van de centra van grensoverschrijdende handel en smokkel, mede door haar ligging direct tegenover Duitsland. Door de oorlogsomstandigheden werd smokkel die plaatselijk als onschuldig werd gezien, ineens als staatsgevaarlijk geclassificeerd. In 1916 bereikte het aantal veroordeelde smokkelaars in deze regio een recordaantal van 10.960.

44 **Liefdewerk Oud Papier:** opgericht op 25 maart 1874 te Amsterdam. Het doel was werkverschaffing door het inzamelen van oud papier, waarvan de opbrengst ten goede kwam aan katholieke instellingen zoals weeshuizen, ziekenzorg en armenhulp.

45 **De Kerkradenaar:** was het eerste weekblad dat in Kerkrade verscheen. Het politiek getinte blad werd uitgegeven tussen 1914 en 1919 door Louis Ackens, die tevens redacteur, uitgever en drukker was. Het blad stond bekend om het aankaarten van lokale misstanden en was populair vanwege de wekelijkse rondgang door de mijnstad door twee personen die de problemen aan de kaak stelden. Ondanks de sterke katholieke omgeving wist het blad te bestaan dankzij de herkenning van de lezers in de gehekelde toestanden.

46 **Wilhelmus Hubertus (Wiel) Nolens:** was een Nederlands rooms-katholiek priester, politicus en staatsman. Geboren op 7 september 1860 in Venlo en overleden op 27 augustus 1931 in Den Haag, was hij een belangrijke figuur in de Nederlandse politiek van de twintigste eeuw. Nolens volgde Herman Schaepman op als politiek leider van de katholieken in de Tweede Kamer en zette zich in voor betere werkomstandigheden voor onder meer Limburgse mijnwerkers. Hij was medeoprichter en fractievoorzitter van de Rooms-Katholieke Staatspartij (RKSP) en speelde een cruciale rol in de kabinetsformatie van 1918. Naar hem is de Nolens-doctrine genoemd, die stelt dat christendemocraten alleen in uiterste noodzaak met sociaaldemocraten moeten regeren. Zijn invloed en betrokkenheid bij sociale wetgeving maakten hem bijzonder geliefd onder de Limburgse mijnwerkers.

47 **Limburgs Toekomst:** was een Nederlands weekblad dat voor het eerst verscheen in 1917 en bleef bestaan tot 1941. Het blad richtte zich op maatschappelijke, religieuze en culturele thema's, vaak vanuit katholiek perspectief.

48 **Kruis:** Het kruis dat in 1865 geplaatst werd en tot 1925 op het Kaalheiderplein stond het nu staat op de hoek Heiveldstraat-Kaalheidersteenweg.

49 **Sajet:** is een type wollen garen dat wordt gesponnen uit korte wolvezel. Het wordt vaak gebruikt voor breien en stopgaren vanwege de stevige en waterdichte eigenschappen.

50 **Bonds:** Hiermee wordt bedoeld de distributiebun die sinds de Distributiewet van 1916 was ingevoerd wegens de voedsel schaarste en blokkades. Elke bun vertegenwoordigde een recht op een hoeveelheid product.

51 **Spaanse griep:** was een wereldwijde pandemie die plaatsvond tussen 1918 en 1920. Het werd veroorzaakt door een H1N1-griepvirus en eiste naar schatting 17 tot 100 miljoen levens, wat meer is dan het totale dodental van de Eerste Wereldoorlog. De Spaanse griep had de opmerkelijke eigenschap dat het vooral jonge volwassenen trof, in tegenstelling tot meeste griep epidemieën die meestal kinderen en ouderen het zwaarst treffen. De pandemie verspreidde zich snel over de wereld, mede door de mobilisatie van militaire troepen tijdens de Eerste Wereldoorlog.

52 **Voetbalvereniging Velocitas:** afkomstig van Heerlen ook bekend als de club van den rector, (rector is adviseur rector Jos Gillissen, tevens bondsadviseur van de R.K.L.V.B.).

53 **Voetbalvereniging Excelsior:** opgericht in 1919 te Kerkrade en geroyeerd door de R.K.L.V.B in juli 1920, door de R.K.N.V.B in augustus 1920 en de N.V.B op 25 augustus 1920.

54 **Voetbalvereniging Aceritas:** opgericht in 1919 te Spekholzerheide van Rooms-Katholieke levensbeschouwing en ontbonden door de R.K.L.V.B. in november 1919 en geroyeerd door de R.K.L.V.B. in juli 1920, door de R.K.N.V.B. geroyeerd op 5 augustus 1920 en de N.V.B. op 11 augustus 1920.

55 **Voetbalvereniging C.V.H:** opgericht te Haanrade en geroyeerd door de R.K.L.V.B. op 13 september 1922.

56 **Voetbalvereniging Germania:** Opgericht te Kerkrade geroyeerd door de R.K.L.V.B. in 1920.

57 **Voetbalvereniging Sparta:** opgericht 27 juli 1914. Vanaf 1923 Sportvereniging Bleijerheide S.V.B.

58 **Voetbal vereniging Leonidas:** Opgericht te Kloosterbosch (Chevremont) in 1919. In 1922 is er een naamsverandering in R.K.C.V. die vereniging wordt op 13 juni 1923 geroyeerd door de R.K.F. De clubnaam R.K.C.V. vervalt op 6 december 1923. Op 18 augustus 1926 treedt Leonidas Kloosterbosch toe tot de L.V.B. Op 2 december 1926 volgt de naamsverandering in Kloosterbosch waarna in 1927 toegetreden wordt tot de K.N.V.B. onder de naam Miranda.

59 **Voetbalvereniging Laura:** Opgericht 1 augustus 1919 voortgekomen uit de voetbalvereniging Emma Eijgelshoven welke op 8 oktober 19191 toetreedt tot de R.K.L.V.B. In December 1919 volgt de naamsverandering in R.K.V.V. Laura.

60 **Joyeuse entree:** Dit was een ceremoniële intocht van een vorst in een stad, vooral gebruikelijk in het middeleeuwse Europa en tijdens het Ancien Régime.

61 **Guste koe:** is een oude term die niet vaak meer wordt gebruikt. Het betekent simpelweg een goede of uitstekende koe, meestal in de context van melkproductie of vleeskwaliteit.

62 **Stiefmoederlijke behandeling:** is een uitdrukking die verwijst naar een oneerlijke of onrechtvaardige behandeling, vaak met een implicatie van verwaarlozing of discriminatie.

63 **Constateur:** is in de duivensport is een klok die wordt gebruikt tijdens wedstrijden. Deze klok registreert de tijden waarop de postduiven vertrekken en weer aankomen. Het is een belangrijk hulpmiddel om de resultaten nauwkeurig te bepalen en te registreren.

64 **Neutrale Mijnwerkersbond:** De Neutrale Mijnwerkersbond was een vakbond die actief was in de eerste drie decennia van de 20^e eeuw, vooral in de regio Kerkrade. Deze bond was uitgever van de periodieken Het Algemeen Belang en Het Bondsorgaan. Op 5 mei 1929 fuseerde de Neutrale Mijnwerkersbond met de Limburgse Mijnwerkersbonden, wat resulteerde in een bredere mijnwerkersvakbond die niet alleen actief was in Kerkrade maar ook in andere delen van Limburg.

65 **Congregatiezondag:** is een speciale dag waarop leden en geassocieerden van een religieuze congregatie samenkomen om te vieren, te aanbidden en te reflecteren. Het is een dag gewijd aan gemeenschap en saamhorigheid, en het kan speciale diensten, gezamenlijke maaltijden en activiteiten omvatten die de banden tussen de leden versterken.

66 **Willem Vaessen:** was burgemeester van Kerkrade van 1836-1850.